

ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի 04/06/2025թ.
թիվ 1/177 Ա որոշմամբ գրանցված

**ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ
ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ**

**«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ»
փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից թողարկվող
պարտատոմսերի վերաբերյալ**

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ»

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը

Փակ բաժնետիրական ընկերություն

Կազմակերպա-իրավական ձևը

0010, Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Վ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ 10,

հեռ. (+374 60) 757-000, (+374 11) 757-000

Էլ. փոստ՝ info@armswissbank.am,

ինտերնետային կայք՝ www.armswissbank.am

	Առաջին տրանշ	Երկրորդ տրանշ	Երրորդ տրանշ
<i>Արժեթղթերի տեսակը՝</i>	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
<i>Արժեթղթերի ձևը՝</i>	ոչ փաստաթղթային	ոչ փաստաթղթային	ոչ փաստաթղթային
<i>Արժեթղթերի քանակը՝</i>	140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ	140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ	140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ
<i>Արժեթղթերի անվանական արժեքը</i>	50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ	50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ	50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ
<i>Արժեթղթերի թողարկման ծավալը</i>	7,000,000,000 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ	7,000,000,000 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ	7,000,000,000 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ
<i>Արժեկտրոն</i>	Ենթակա է որոշման Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից տվյալ տրանշի պարտատոմսերի տեղաբաշխման առաջին օրվանից երեք աշխատանքային օր առաջ		
<i>Շրջանառության ժամկետը՝</i>	3 տարի	4 տարի	5 տարի
<i>Տեղաբաշխման ձևը՝</i>	Չերաշխավորված	Չերաշխավորված	Չերաշխավորված

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ»

Տեղաբաշխողի անվանումը

Փակ բաժնետիրական ընկերություն

Կազմակերպա-իրավական ձևը

0010 Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10,

հեռ. (37460) 757000, (37411) 757000,

Էլ. Փոստ՝ info@armswissbank.am

Ինտերնետային կայք՝ www.armswissbank.am

«ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից Ծրագրային ազդագրի (Այսուհետ՝ Ազդագիր) գրանցումը չի հավաստում ներդրման ապահովությունը, ներկայացված տեղեկատվության ճշտությունը կամ իսկությունը»:

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթուրել փաստաթղթի բովանդակությունը:

Ստորագրող անձինք

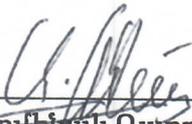
Վարդան Սիրմակեւ

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի նախագահ

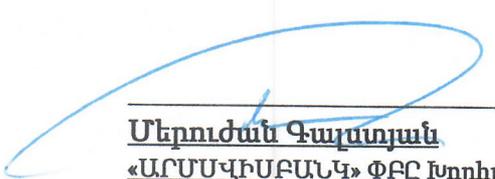
Րաֆֆի Բայրոյան

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

Արմենակ Դարբինյան

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

Մերուժան Գալստյան

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

Արամավազ Սարգսյան

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ

Գևորգ Մաչանյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության նախագահ - Գործադիր տնօրեն

Արկաղի Փինայան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն

Գրիգոր Մովսիսյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ

Գրիգոր Հովհաննիսյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Վարկավորման դեպարտամենտի տնօրեն

Հայկ Մուրադյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Հաճախորդների սպասարկման դեպարտամենտի տնօրեն

Արամ Մակարյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Բիզնեսի զարգացման դեպարտամենտի տնօրեն

Անժելա Բարսեղյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Առևտրի ֆինանսավորման և թղթակցային հարաբերությունների դեպարտամենտի տնօրեն

Մեդրակ Բաղդասարյան
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
Տնօրինության անդամ,
Ֆինանսական տնօրեն-Գլխավոր հաշվապահ

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ	6
1.1. ԱՄՓՈՓ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԲԱՆԿԻ ԵՎ ԹՈՂԱՐԿՎԱԾ ՊԱՐՏԱՏՈՍՄԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ	6
1.1.1. Տեղեկատվություն Բանկի և Բանկի գործունեության վերաբերյալ	6
1.1.2. Բանկին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր	9
1.1.3. Բանկի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխություններ	10
3.1.1. Աուդիտ իրականացնող անձ	11
3.1.2. Բանկի կառավարման մարմինների կազմի վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն	11
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի վերաբերյալ տեղեկություններ	13
3.1.3. Բանկի՝ առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական տվյալները	15
3.1.4. Բանկի ամփոփ ֆինանսական տվյալները	15
4. ԲԱԺԻՆ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՍՄԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	17
Ռիսկային գործոններ	17
Հիմնական տեղեկատվություն	18
Առաջարկի ծրագրի համակողմանի նկարագիրը	18
5. ԲԱԺԻՆ. ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	28
Անկախ աուդիտորները	28
Ռիսկային գործոններ	28
Տեղեկատվություն Բանկի մասին	31
Բիզնեսի նկարագիրը	33
Բանկի կառուցվածքը	47
Բանկի զարգացման վերջին միտումները	48
Բանկի շահույթի կանխատեսումը	48
Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	49
Բանկի կառավարման մարմինների գործունեությունը	62
Հսկող անձինք	62
Տեղեկություն Բանկի ակտիվների, պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների, ծախսերի մասին	63
Էական պայմանագրեր	63
Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի, հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը, երրորդ անձանցից վերցված տեղեկություն	63
Այլ տեղեկատվություն	63

1. Ա Ս Փ Ո Փ Ա Թ Ե Ր Թ

Ամփոփաթերթը հանդիսանում է «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Բանկ) և վերջինիս կողմից թողարկվող պարտատոմսերի համառոտ նկարագրություն, հետևաբար առաջարկվող արժեթղթերում ներդրում անելու վերաբերյալ ներդրողի որոշումը պետք է հիմնված լինի **ամբողջական փաստաթղթի վրա**:

Ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու դեպքում ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձինք կրում են քաղաքացիական պատասխանատվություն:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել սույն փաստաթուղթը և դրան կից ներկայացվող փաստաթղթերը փաստաթղթային տարբերակով Բանկի գրասենյակում, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով՝ վերջիններիս ինտերնետային կայքում՝ www.armswissbank.am:

1.1. ԱՍՓՈՓ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԲԱՆԿԻ ԵՎ ԹՈՂԱՐԿՎԱԾ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1.1.1. Տեղեկատվություն Բանկի և Բանկի գործունեության վերաբերյալ

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է
հայերեն՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ:
ռուսերեն՝ ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «АРМСВИСБАНК».
անգլերեն՝ “ARMSWISSBANK” CLOSED JOINT STOCK COMPANY.
Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է
հայերեն՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ
ռուսերեն՝ ЗАО “АРМСВИСБАНК”
անգլերեն՝ “ARMSWISSBANK” CJSC
Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝
ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10:
Բանկի պետական գրանցման համարն է 84:
Բանկի գտնվելու վայրն է՝
ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10
Կապի միջոցները՝
հեռ. (37460) 757-000,
ֆաքս (37410) 54-06-27,
էլ. փոստ info@armswissbank.am,
ինտերնետային կայք՝ www.armswissbank.am:
Բանկի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապվել Բանկի մասնագետների հետ հետևյալ հեռախոսահամարով՝

(+374) 60 757-001:

Բանկը հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում 2004թ. սեպտեմբերի 15-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկում 2004թ-ի հոկտեմբերի 7-ին: Բանկի պետական գրանցման վկայականի համարն է N 0476: 2005թ. փետրվարի 25-ին «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ին տրամադրվել է բանկային գործունեության թիվ 84 լիցենզիան:

Բանկի ապրանքային նշանն է՝

որը գրանցվել է ՀՀ մտավոր սեփականության գործակալության կողմից 25.08.2005թ.:

Բանկի հիմնադրումը: Բանկը ավելի քան 20 տարի է ծավալում է գործունեություն ՀՀ բանկային շուկայում: Բանկի հիմնադիր է հանդիսանում շվեյցարական ժամացույցների «Ֆրանկ Մյուլլեր Ուոչլանդ» ընկերության հիմնադիր, սեփականատեր և գործադիր տնօրեն, հայազգի գործարար Վարտան Սիրմակետը: Ներկայումս Վարտան Սիրմակետը հանդիսանում է Բանկի անուղղակի նշանակալից մասնակից (վերջնական շահառու):

Բանկի առաքելությունն է հաճախորդներին մատուցել նորարարական, առաջադեմ և միջազգային շուկաներում ընդունված բանկային ծառայություններ՝ հմուտ և պրոֆեսիոնալ անձնակազմի շնորհիվ ու տրամադրել նրանց մեր ժամանակը և ռեսուրսները՝ հավատարիմ մնալով սոցիալական պատասխանատվության ու կայուն ֆինանսավորման մեր սկզբունքներին:

Բանկի տեսլականն է՝ բանկային ծառայությունների ու կայուն ֆինանսավորման ճկուն լուծումների միջոցով դառնալ Հայաստանի Հանրապետությունում առաջատար կորպորատիվ և ներդրումային բանկ՝ մեր հաճախորդների համար ֆինանսական շուկայում լինելով լավագույն գործընկեր:

Բանկի հեռանկարային նպատակներն են՝

1. իրավաբանական անձ հաճախորդներին առաջարկել կորպորատիվ բանկային ծառայությունների լայն փաթեթ, որը կներառի ինչպես ավանդական, այնպես էլ ոչ ավանդական բանկային ծառայություններ, մասնավորապես՝ վարկեր, վարկային գծեր, հիփոթեքային վարկավորում, օվերդրաֆթ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ինչպես նաև առևտրի ֆինանսավորման գործիքներ (ակրեդիտիվ, երաշխիք, գնման պատվերի ֆինանսավորում, արտահանման խթանման ֆինանսավորում և այլն), և հաճախորդի կարիքներից բխող այլ ծառայություններ:
2. ՀՀ ֆինանսական շուկայում լինել առաջատարներից, ինչպես ՀՀ այնպես էլ արտասահմանյան արժեթղթերով իրականացվող ներդրումային գործառնությունների գծով:

3. Կորպորատիվ արժեթղթերի շուկայում մատուցել անդերրայթինգի և մարքեթ մեյքերության ծառայություններ և այս գծով զբաղեցնել առաջատար դիրքեր:
4. ՀՀ ֆինանսական շուկայում ամրապնդել հաստատված դիրքը որպես կայուն և վստահելի ֆինանսական կառույց, ինչպես նաև լինել լավագույններից որպես բանկերի և ոչ բանկ ֆինանսական կազմակերպությունների համար մարքեթմեյքեր հաստատություն:
5. Իրականացնել միջազգային շուկաներում Բանկի ներդրումային ծառայությունների առաջնորդական ուղղությամբ միջոցառումներ:

Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմում է 10,000,200,000.00 (տասը միլիարդ երկու հարյուր հազար) ՀՀ դրամ, որը բաժանված է 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսունյոթ) հատ հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսի, յուրաքանչյուրը 600,000 (վեց հարյուր հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է հանդիսանում «Էյչ Վի Էս Հոլդինգ» ՋԻ Էմ Բի Էյչ-ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

Մինևույն ժամանակ որպես վերջնական շահառու՝ 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսունյոթ) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերով Վարտան Սիրմակետը հանդիսանում է անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Բիզնեսի համառոտ նկարագիր: Բանկը համաձայն իր կողմից որդեգրված ռազմավարության՝ իր հաճախորդներին մատուցում է հետևյալ ֆինանսական ծառայությունները.

1. Վարկային ծառայություններ

- Կորպորատիվ վարկավորում, ՓՄՁ վարկավորում
- Նախագծային ֆինանսավորում
- Առևտրի ֆինանսավորում և ֆակտորինգ (ներքին և միջազգային)
- Անհատական վարկավորում

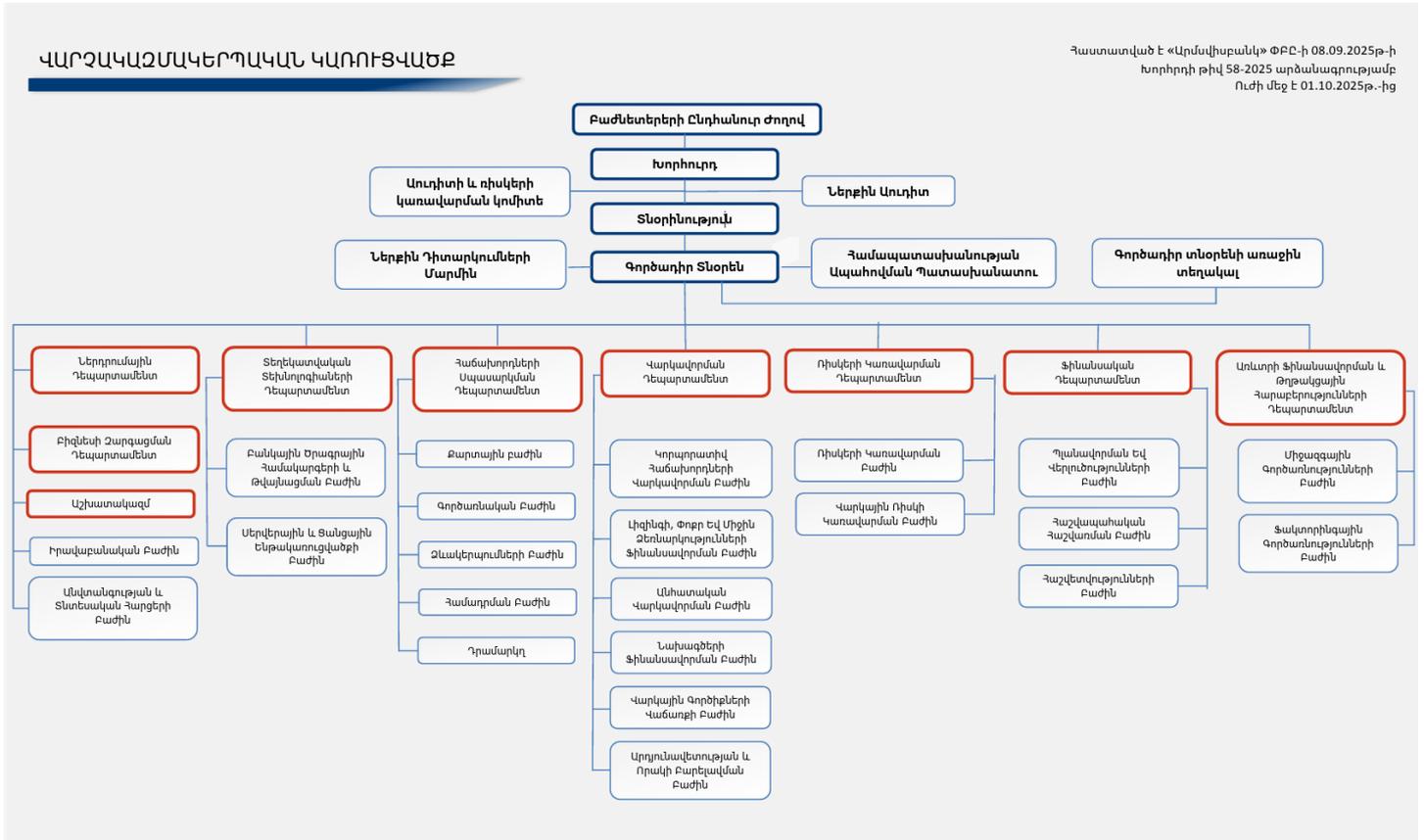
2. Ներդրումային ծառայություններ

3. Հաշվարկադրամարկղային ծառայություններ

Ծառայությունների մշակման և մատուցման ժամանակ Բանկն առանձնանում է մի շարք առավելություններով, ինչպիսիք են արագությունը, սպասարկման բարձր որակը, հուսալիությունը, անհատականացված մոտեցումը և այլն:

Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը

Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը հետևյալն է.

Բանկը ներկայումս մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ չունի և չի հանդիսանում որևէ խմբի անդամ:

1.1.2. Բանկին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր

Ինչպես բոլոր տնտեսվարող սուբյեկտները, Բանկն իր գործունեության ընթացքում բախվում է տարբեր ռիսկային գործոնների հետ: Ներդրողները, մինչև պարտատոմսերում ներդրում կատարելու մասին որոշում ընդունելը, պետք է տեղյակ լինեն այդ ներդրման հետ կապված ռիսկերի մասին:

Ընդհանուր առմամբ, պարտատոմսերում ներդրում կատարողները բախվում են ինչպես թողարկող կազմակերպության գործունեության հետ կապված, այնպես էլ ֆինանսական շուկայում տիրող իրավիճակից առաջացող ռիսկերի (շուկայական ռիսկ) և պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկի հետ:

1.2.1. Թողարկողի ռիսկը կապված է վերջինիս ֆինանսատնտեսական գործունեության առանձնահատկությունների հետ: Այս առումով, Բանկի համար առավել էական ռիսկերն են.

- **Գործընկերների կամ վարկային ռիսկը**, ինչի էությունը կայանում է նրանում, որ գործընկերները/հաճախորդները չեն կատարի Բանկի նկատմամբ ստանձնած իրենց վարկային պարտավորությունները,
- **Իրացվելիության ռիսկը**, երբ Բանկի ազատ դրամական միջոցները բավարար չեն ստանձնած պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու համար,
- **Ընդհանուր տնտեսության ռիսկերը**, երբ ՀՀ մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող են բացասաբար ազդել Բանկի գործունեության, մասնավորապես վարկավորման ծավալների վրա,
- **Օրենսդրական ռիսկը**, երբ օրենսդրական դաշտի փոփոխությունները կարող են բացասաբար ազդել Բանկի գործունեության վրա,
- **Գործատնական ռիսկը**, ինչը կարող է ի հայտ գալ ինչպես Բանկի կողմից օգտագործվող տեխնիկական միջոցների խափանման, այնպես և մարդկային գործոնի պատճառով:
- **Տոկոսադրույքների ռիսկ**՝ տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկը կարող է ազդել Բանկին պատկանող արժեթղթերի պորտֆելի կառավարման արդյունավետության վրա: Մասնավորապես, շուկայում տոկոսադրույքների բարձրացման դեպքում, պարտատոմսի գինը նվազում է, ինչի արդյունքում Բանկը կարող է չստանալ նախատեսվող շահույթը, կամ անգամ վնասներ կրել:
Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերից կարելի է առանձնացնել՝
- **Տոկոսադրույքների ռիսկ**՝ տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկը կարող է ազդել պարտատոմսերի գրավչության վրա: Մասնավորապես, շուկայում տոկոսադրույքների բարձրացման դեպքում, պարտատոմսի գինը նվազում է, ինչի արդյունքում ներդրողը կարող է չստանալ նախատեսվող շահույթը, կամ անգամ վնասներ կրել:
- **Արտարժույթի ռիսկ**՝ արտարժույթի ռիսկը առաջանում է փոխարժեքի տատանումների պատճառով և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրողի՝ պարտատոմսերից ստացված եկամուտների վրա:
- **Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկ**՝ պարտատոմսերի շուկայի զարգացվածության ցածր մակարդակի պայմաններում կարող է ստեղծվել այնպիսի իրավիճակ, երբ պարտատոմսի սեփականատերը ցանկացած պահի պարտատոմսերը վաճառելու հետ կապված դժվարությունների կրախվի:

1.1.3. Բանկի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխություններ

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ համեմատած 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի Բանկի ակտիվները նվազել են մոտ 6.1 մլրդ ՀՀ դրամով՝ պայմանավորված արժեթղթերի պորտֆելի նվազմամբ: Բանկի ստացված զուտ շահույթը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ կազմել է շուրջ 6.2 մլրդ ՀՀ դրամ:

Բանկի ընդհանուր կապիտալը աճել է 7.59%-ով և կազմել 80.8 մլրդ ՀՀ դրամ՝ պայմանավորված վերագնահատման պահուստների նվազմամբ: Բանկի զուտ տոկոսային եկամուտը նվազել է 8.48%-ով՝ կազմելով 13.4 մլրդ ՀՀ դրամ:

Հազար ՀՀ դրամ

	2025/30/09	2024/31/12	2023/31/12	2022/31/12
Զուտ տոկոսային եկամուտ	13,359,195	14,596,303	9,587,751	7,943,785
Գործառնական եկամուտ	15,923,167	16,261,953	4,719,557	12,359,571
Շահույթ մինչև հարկումը	7,523,444	12,055,170	1,617,182	8,929,620
Զուտ շահույթ	6,173,444	9,814,870	-49,672	7,199,715
Ընդհանուր ակտիվներ	461,945,327	468,023,940	429,190,102	385,172,182
Ընդհանուր պարտավորություններ	381,125,432	392,904,065	370,134,682	334,437,260
Ընդհանուր կապիտալ	80,819,895	75,119,875	59,055,420	50,734,922

1.1.4. Աուդիտ իրականացնող անձ

2022-2024թթ անկախ աուդիտորական ստուգումը ևս իրականացվել է «Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ-ի կողմից՝ համաձայն 2022թ-ի նոյեմբերի 11-ին, 2023թ-ի սեպտեմբերի 5-ին և 2024թ-ի հոկտեմբերի 9-ին Բանկի և աուդիտորական կազմակերպության միջև կնքված պայամանագրերի:

«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ-ն գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետությունում 1999թ-ի հուլիսի 20-ին: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 2: Կազմակերպության գլխավոր տնօրեն է հանդիսանում Էրիկ Հայրապետյանը:

Ընկերությունն աուդիտորական ծառայությունների մատուցման լիզենցիա է ստացել Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունից և ծառայություններ է մատուցում ձեռնարկատիրական և բանկային ոլորտի հաճախորդներին:

1.1.5. Բանկի կառավարման մարմինների կազմի վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն

Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են կառավարման հետևյալ մարմինները՝

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը, այսուհետ նաև ժողով,
- Խորհուրդ,
- Գործադիր մարմին:

Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53 %) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է հանդիսանում «Էյչ Վի Էս Հոլդինգ» Ջի Էմ Բի Էյչ-ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունհինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՍՍՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

Միննույն ժամանակ որպես վերջնական շահառու՝ 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսունյոթ) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերով Վարտան Սիրմակետը հանդիսանում է անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Բանկի Խորհուրդը բաղկացած է հինգ անդամից.

Հ/հ	Անուն Ազգանուն	Պաշտոն
1	Վարտան Սիրմակետ	Խորհրդի նախագահ
2	Արմենակ Դարբինյան	Խորհրդի անդամ
3	Բաֆֆի Բալոզյան	Խորհրդի անդամ
4	Արտավազ Սարգսյան	Խորհրդի անդամ
5	Մերուժան Գալստյան	Խորհրդի անդամ

Բանկի Գործադիր մարմինը բաղկացած է.

Գևորգ Մաչանյան, տ.գ.թ.

Տնօրինության նախագահ, Գործադիր տնօրեն

Գևորգ Մաչանյանն ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ-ի Գործադիր տնօրենն է հիմնադրման օրվանից: Նա ունի ավելի քան քառասունամյա աշխատանքային փորձ բանկային համակարգում, որից քսանը ղեկավար պաշտոններ է զբաղեցրել ՀՀ կենտրոնական բանկում:

Ծնվել է 22/08/1959թ-ին, ավարտել է Երևանի պետական տնտեսագիտական ինստիտուտը:

Գրիգոր Մովսիսյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ

Ծնվել է 26/03/1974թ-ին, ավարտել է Երևանի պետական տնտեսագիտական ինստիտուտը: Բանկում աշխատում է Բանկի հիմնադրման օրվանից:

Գրիգոր Հովհաննիսյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Վարկավորման ղեկավարամենտի տնօրեն

Ծնվել է 16/02/1974թ-ին, ավարտել է Երևանի Պետական Ճարտարագիտական Համալսարանը, բանկում աշխատում է 2009թ-ից:

Արկադի Փինաչյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային ղեկավարամենտի տնօրեն

Ծնվել է 18/02/1976թ-ին, ավարտել է Երևանի պետական համալսարանը: Բանկում աշխատում է 2006թ-ից:

Սեդրակ Բաղդասարյան

Տնօրինության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն-Գլխավոր հաշվապահ

Ծնվել է 27/04/1976թ-ին, ավարտել է Երևանի Պետական Տնտեսագիտական Ինստիտուտը: Բանկում աշխատում է 2005թ-ից:

Հայկ Սուրադյան

Տնօրինության անդամ, Հաճախորդների սպասարկման ղեկարարամենտի տնօրեն

Ծնվել է 1984թ-ի սեպտեմբերի 3-ին: 2006թ-ին ավարտել է Երևանի Պետական Տնտեսագիտական Համալսարանը: Բանկում աշխատում է 2006թ-ից:

Արա Մակարյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Բիզնեսի զարգացման ղեկարարամենտի տնօրեն

Ծնվել 1990թ-ի հուլիսի 31-ին: 2011թ-ին ավարտել է Հայաստանի Պետական Տնտեսագիտական Համալսարանը: Բանկում աշխատում է 2017թ-ից:

Անժելա Բարսեղյան

Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ – Առևտրի ֆինանսավորման և թղթակցային հարաբերությունների ղեկարարամենտի տնօրեն

Ծնվել է 1986 թվականի հունվարի 02-ին: 2007 թ-ին ավարտել է Հայ-ռուսական սլավոնական համալսարանը: Աշխատում է Բանկում 2007 թ-ից:

Բանկի աշխատակիցների թիվը ներկայումս կազմում է 172 աշխատակից:

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի վերաբերյալ տեղեկություններ

Բանկը թողարկել է բաժնետոմսեր և պարտատոմսեր:

Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմում է 10,000,200,000.00 (տասը միլիարդ երկու հարյուր հազար) ՀՀ դրամ, որը բաժանված է 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսուներթ) հատ հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսի, յուրաքանչյուրը 600,000 (վեց հարյուր հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53 %) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է «ԷյՋ Վի Էս Հոլդինգ» ՋԻ Էմ ԲԻ ԷյՋ-ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՍՍՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

Հաշվի առնելով Բանկի կազմակերպարավական ձևը՝ Բանկի կողմից թողարկված բաժնետոմսերը չեն շրջանառվում կարգավորող շուկայում: Բանկի բաժնետոմսերը թողարկված են անժամկետ:

2015-2025թթ ընկած ժամանակահատվածում Բանկը թողարկել և տեղաբաշխել է պարտատոմսեր ներքոնշյալ աղյուսակում ներկայացված հիմնական պայմաններով.

Տարբերակիչ ծածկագիր ISIN	Թողարկման ծավալ/անվանական	Տեղաբաշխված ծավալ/անվանական	Շրջանառության ժամկետ	Արժեկտրոն	Արժեկտրոնի վճարման պարբերականություն
--------------------------	---------------------------	-----------------------------	----------------------	-----------	--------------------------------------

AMSWISB21ER7 /մարված/	2,000,000 ԱՄՆ դոլար	2,000,000 ԱՄՆ դոլար	3 (երեք) տարի	7.50%,	եռամսյակային
AMSWISB22ER5 /մարված/	3,000,000 ԱՄՆ դոլար	3,000,000 ԱՄՆ դոլար	4 (չորս) տարի	8.00%,	Եռամսյակային
AMSWISB23ER3 /մարված/	5,000,000 ԱՄՆ դոլար	5,000,000 ԱՄՆ դոլար	5 (հինգ) տարի	8.50%,	եռամսյակային
AMSWISB24ER1 /մարված/	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	7 (յոթ) տարի	6.75 %	կիսամյակային
AMSWISB25ER8 /մարված/	10,000,000 Եվրո	10,000,000 Եվրո	6 (վեց) տարի	5.00 %	կիսամյակային
AMSWISB26ER6 /մարված/	2,000,000,000 ՀՀ դրամ	2,000,000,000 ՀՀ դրամ	4 (չորս) տարի	12.75 %	կիսամյակային
AMSWISB27ER4 /մարված/	6,000,000,000 ՀՀ դրամ	6,000,000,000 ՀՀ դրամ	5 (հինգ) տարի	11.50 %	կիսամյակային
AMSWISB28ER2 /մարված/	6,000,000 ԱՄՆ դոլար	6,000,000 ԱՄՆ դոլար	7 (յոթ) տարի	6.50 %	կիսամյակային
AMSWISB29ER0 /մարված/	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	6 (վեց) տարի	6.00 %	եռամսյակային
AMSWISB2AER6 /մարված/	5,000,000 ԱՄՆ դոլար	5,000,000 ԱՄՆ դոլար	6 (վեց) տարի	6.50%	կիսամյակային
AMSWISB2BER4 /մարված/	3,000,000 Եվրո	3,000,000 Եվրո	4 (չորս) տարի	4.00%	կիսամյակային
AMSWISB2CER2 /մարված/	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	5 (հինգ) տարի	9.00 %	կիսամյակային
AMSWISB2DER0	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	6 (վեց) տարի	6.00 %	կիսամյակային
AMSWISB2EER8 /մարված/	10,000,000 Եվրո	10,000,000 Եվրո	5 (հինգ) տարի	3.50 %	կիսամյակային
AMSWISB2FER5	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	6 (վեց) տարի	8.50 %	կիսամյակային
AMSWISB2HER1	10,000,000,000 ՀՀ դրամ	6,000,000,000 ՀՀ դրամ	4 (չորս) տարի	11.75%	կիսամյակային
AMSWISB2IER9	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	10,000,000 ԱՄՆ դոլար	4 (չորս) տարի	6.00 %	կիսամյակային
AMSWISB2JER7	10,000,000 Եվրո	9,400,000 Եվրո	4 (չորս) տարի	4.50 %	կիսամյակային
AMSWISB2KER5	5,000,000,000 ՀՀ դրամ	4,650,000,000 ՀՀ դրամ	2 (երկու) տարի	10.00%	կիսամյակային
AMSWISB2LER3	5,000,000,000 ՀՀ դրամ	5,000,000,000 ՀՀ դրամ	3 (երեք) տարի	10.00%	կիսամյակային
AMSWISB2MER1	5,000,000,000 ՀՀ դրամ	5,000,000,000 ՀՀ դրամ	4 (չորս) տարի	10.20%	կիսամյակային
AMSWISB2NER9	15,000,000 ԱՄՆ դոլար	8,148,600 ԱՄՆ դոլար	3 (երեք) տարի	6.00%	կիսամյակային
AMSWISB2OER7	15,000,000 ԱՄՆ դոլար	15,000,000 ԱՄՆ դոլար	4 (չորս) տարի	6.25%	կիսամյակային
AMSWISB2PER4	5,000,000 Եվրո	3,200,500 Եվրո	4 (չորս) տարի	5.00%	կիսամյակային
AMSWISB2RER4	7,000,000,000 ՀՀ դրամ	4,156,800,000 ՀՀ դրամ	4 (չորս) տարի	10.25%	կիսամյակային
AMSWISB2SER4	7,000,000,000 ՀՀ դրամ	7,000,000,000 ՀՀ դրամ	5 (հինգ) տարի	10.50%	կիսամյակային

Բանկի՝ առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական տվյալները

Թողարկման ենթակա պարտատոմսերն անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր են, որոնց ծրագրային ծավալն անվանական արժեքով կազմում է՝

ՀՀ դրամ՝ 21,000,000,000 (քսանմեկ միլիարդ) ՀՀ դրամ, 420,000 (չորս հարյուր քսան հազար) հատ /նշված է երեք տրանշների հանրագումարը/, պարտատոմսերի անվանական արժեքը 50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ է:

Տարեկան արժեկտրոնի մեծությունն ըստ յուրաքանչյուր տրանշի ենթակա է որոշման Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից տվյալ տրանշի պարտատոմսերի տեղաբաշխման առաջին օրվանից երեք աշխատանքային օր առաջ:

Բանկն իրավասու է թողարկվող պարտատոմսերը /միևնույն տրանշը/ տեղաբաշխելու ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ թողարկման վերաբացման միջոցով:

Տեղաբաշխվող ծավալն ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը տեղաբաշխվում է գումարվելով ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա տվյալ տրանշի պարտատոմսերի ծավալին կամ տեղաբաշխման վերաբացման միջոցով:

Յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալ վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք աշխատանքային օր առաջ:

Հերթական տեղաբաշխման ժամանակ տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալը, տեղաբաշխման/առաջարկի եղանակը, Շուկա ստեղծողի/ստեղծողների կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալը, գինը, անհրաժեշտության դեպքում նաև այլ պայմաններ հաստատվում են Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից՝ Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո:

Բանկի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման հիմնական նպատակն է հանդիսանում շուկայից միջոցների ներգրավումը: Տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցներն ուղղվելու են վարկերի տրամադրմանը և ներդրումների իրականացմանը:

1.1.6. Բանկի ամփոփ ֆինանսական տվյալները

Ստորև ներկայացվում են Բանկի 2024-2025թթ. ամփոփ ֆինանսական տվյալները.

	Հազար ՀՀ դրամ	
Ցուցանիշի անվանումը	2025/30/09	2024/31/12
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո (ԶՇ), 1000 ՀՀ դրամ	6,173,444	9,814,870
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն (ՄԿ), 1000 ՀՀ դրամ	77,739,711	67,087,648
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE)% = (ԶՇ)/(ՄԿ)	7.94	14.63
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո (ԶՇ), 1000 ՀՀ դրամ	6,173,444	9,814,870
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԱ), 1000 ՀՀ դրամ	468,370,287	448,607,021
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA)% = (ԶՇ)/(ՄԱ)	1.32	2.19

Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո (ԶՇ), 1000 ՀՀ դրամ	6,173,444	9,814,870
Գործառնական եկամուտ (ԳԵ), 1000 ՀՀ դրամ	15,923,167	16,261,953
Զուտ շահույթի մարժա (NPM) % (ԶՇ)/(ԳԵ)	38.77	60.35
Գործառնական եկամուտ (ԳԵ), 1000 ՀՀ դրամ	15,923,167	16,261,953
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԱ), 1000 ՀՀ դրամ	468,370,287	448,607,021
Ակտիվների օգտագործման գործակից % (AU) = (ԳԵ)/(ՄԱ)	3.40	3.62
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԱ), 1000 ՀՀ դրամ	468,370,287	448,607,021
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն (ՄԿ), 1000 ՀՀ դրամ	77,739,711	67,087,648
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM) = (ՄԱ)/(ՄԿ)	6.02	6.69
Զուտ տոկոսային եկամուտ (ԶՏԵ), 1000 ՀՀ դրամ	13,359,195	14,596,303
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ), 1000 ՀՀ դրամ	407,568,115	396,683,179
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM) (A/B)	0.03	0.04
Տոկոսային եկամուտ (ՏԵ), 1000 ՀՀ դրամ	32,268,868	42,736,814
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ), 1000 ՀՀ դրամ	407,568,115	396,683,179
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն (ՏԵ)/(ՄԵԱ),	0.08	0.11
Տոկոսային ծախսեր (ՏԾ), 1000 ՀՀ դրամ	20,854,226	28,140,511
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր (ՄԾՊ), 1000 ՀՀ դրամ	337,860,654	387,826,043
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են ծախսեր (ՏԾ)/(ՄԾՊ)	0.06	0.07
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո (ԶՇ), 1000 ՀՀ դրամ	6,173,444	9,814,870
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը (ԲՔ)	16667	16667
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) (ԶՇ)/(ԲՔ), 1000 ՀՀ դրամ	370.40	588.88
ՄՂԸԴ = (ՏԵ)/(ՄԵԱ)-(ՏԾ)/(ՄԾՊ)	0.017	0.035

Բանկի տարեկան և եռամսյակային ֆինանսական հաշվետվությունները, ներառյալ կից ծանոթագրությունները տեղադրված են Բանկի ինտերնետային էջում, հետևյալ հասցեով՝ <http://www.armswissbank.am>:

2. ԲԱԺԻՆ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ռիսկային գործոններ

- 2.1.1 Ներդրումները պարտատոմսերում, ինչպես և այլ արժեթղթերում, ենթակա են որոշակի ռիսկերի, որոնք կապված են ինչպես թողարկողի ֆինանսատնտեսական վիճակից և գործունեության արդյունքներից (թողարկողի ռիսկ), այնպես էլ ֆինանսական շուկայում տիրող իրավիճակից (շուկայական ռիսկ): Ներդրողը ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում կայացնելու ընթացքում պետք է մանրակրկիտ ուսումնասիրի և վերլուծի ներդրման հետ կապված և սույն փաստաթղթում բացահայտված հավանական ռիսկերը, ինչպես նաև ներկայացված այլ տեղեկատվությունը:
- 2.1.2 Շուկայական ռիսկը առաջանում է տնտեսությունում պարտատոմսերի գնի վրա ազդող գործոնների փոփոխության հետևանքով, ինչի արդյունքում ներդրողը կարող է կրել կորուստներ:
- 2.1.3 Պետք է հաշվի առնել նաև, որ սույն փաստաթղթում ներկայացված ռիսկերի ցանկը սպառնիչ չէ և հնարավոր է անկանխատեսելի բնույթ ունեցող որևէ իրադարձության/ռիսկի (այլ ռիսկեր) ի հայտ գալը, որը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրումների վերադարձելիության կամ արժեքի վրա: Ներդրողը պետք է ներդրման որոշումը կայացնելիս ամբողջությամբ գիտակցի ներդրման էությունը և առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, նպատակներով և ակնկալիքներով:
- 2.1.4 **Շուկայական ռիսկ**՝ շուկայական ռիսկի հիմնական տարատեսակներն են տոկոսադրույքի ռիսկը և արտարժույթային ռիսկը:
 Տոկոսադրույքի ռիսկը առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով՝ տոկոսադրույքների աճի դեպքում պարտատոմսերի գինը նվազում է, ինչը կարող է հանգեցնել նրան, որ ներդրողը, մինչև մարումը պարտատոմսը վաճառելու դեպքում կարող է կրել վնասներ, կամ չստանալ նախատեսված եկամուտը:
 Արտարժույթի ռիսկը առաջանում է ազգային դրամի փոխարժեքի տատանումների պատճառով և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրողի պարտատոմսերից ստացված եկամուտների վրա, երբ ներդրողը պարտատոմսից ստացված եկամուտը գնահատում է ՀՀ դրամով (օրինակ՝ ներդրում կատարելու համար ներդրողը ՀՀ դրամը փոխարկել է արտարժույթի և պարտատոմսի մարումից հետո ստացված արտարժույթը փոխարկում է ՀՀ դրամի): Մասնավորապես, ազգային արժույթի արժեվորման դեպքում, պարտատոմսի մարումից ստացված գումարները (ներառյալ տոկոսները) փոխարկելու դեպքում, ՀՀ դրամով հաշվարկված եկամուտը կարող է նախատեսվածից քիչ (բացասական) լինել: Նույն տրամաբանությունը գործում է նաև այն դեպքում, երբ ներդրում կատարելու համար ներդրողը արտարժույթը փոխարկել է ՀՀ դրամի և պարտատոմսի մարումից հետո ստացված արտարժույթը փոխարկում է արտարժույթի: Այս դեպքում արդեն ազգային արժույթի արժեզրկման դեպքում, պարտատոմսի մարումից ստացված գումարները (ներառյալ տոկոսները) փոխարկելու դեպքում, արտարժույթով հաշվարկված եկամուտը կարող է նախատեսվածից քիչ (բացասական) լինել:
- 2.1.5 **Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկ**՝ պարտատոմսերի շուկայի զարգացվածության

ցածր մակարդակի պայմաններում, շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության, ինչպես նաև, Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով կարող է ստեղծվել այնպիսի իրավիճակ, երբ պարտատոմսի սեփականատերը ցանկացած պահի պարտատոմսերը վաճառելու հետ կապված դժվարությունների բախվի: Մասնավորապես, հնարավոր է, որ պարտատոմսի սեփականատերը չկարողանա իր ուզած պահին վաճառել պարտատոմսը կամ ստիպված լինի այն վաճառել ցածր գնով, կրելով վնասներ: Այս ռիսկը նվազեցնելու նպատակով Բանկը նախատեսում է ապահովել թողարկվող պարտատոմսերի համար շուկա ստեղծողի գործառույթների իրականացում, այդ դեպքում ներդրողը ցանկացած պահին կկարողանա վաճառել իր պարտատոմսերը, բայց դա չի երաշխավորում պարտատոմսի սեփականատիրոջ կողմից շահավետ գնով վաճառք: Համաձայն «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ «Շուկա ստեղծողի կանոնների» Կորպորատիվ պարտատոմսերի յուրաքանչյուր դասի /տրանշի/ համար գնման և/կամ վաճառքի հայտում /հայտերի համախմբում/ նշվող նվազագույն գնանշման ծավալը սահմանվում է մեկ արժեթղթի ճշտությամբ՝ տվյալ դասի /տրանշի/ թողարկված պարտատոմսերի քանակի 1.00 (մեկ) տոկոսի չափով:

2.1.6 Վերը նշված ռիսկերից բացի Բանկը կարող է բախվել նաև այլ ռիսկերի հետ, որոնք Բանկը սույն փաստաթղթում նշելու համար էական չի համարել:

Հիմնական տեղեկատվություն

Բանկի կողմից անվանական պարտատոմսերի թողարկման և դրան հետևող տեղաբաշխման նպատակն է միջոցների ներգրավումը, որոնք ուղղվելու են Բանկի հիմնական գործունեության ֆինանսավորմանը, այն է վարկերի տրամադրմանը և այլ ներդրումների իրականացմանը:

Առաջարկի ծրագրի համակողմանի նկարագիրը

2.3.1 Սույն ազդագրի շրջանակներում Բանկը տեղաբաշխելու է 21,000,000,000 /քսանմեկ միլիարդ/ ՀՀ դրամ (երեք առանձին տրանշով) անվանական ծավալով պարտատոմսեր: Պարտատոմսերը տեղաբաշխվելու են ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ տվյալ տրանշի թողարկման վերաբացման միջոցով: Յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք աշխատանքային օր առաջ: Թողարկված հերթական ծավալն ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է Ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին: Հերթական վերաբացված ծավալներն ենթակա են տեղաբաշխման բաց բաժանորդագրության եղանակով: Յուրաքանչյուր վերաբացված տրանշը տեղաբաշխվում է նույն ԱՄՏՕ-ով, սեփականատիրոջը տալիս է նույն իրավունքները, ունենում է նույն մարման օրը և արժեկտրոնային եկամտաբերությունը:

2.3.2 Բանկի պարտատոմսերն անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային պարտատոմսեր են, որոնց թողարկումն իրականացվում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և որոնց շուրջ ծագող վեճերը, այդ թվում՝ դատական, ենթակա են լուծման ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

2.3.3 Պարտատոմսերի ռեեստրը վարվում է «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ ՀԿԴ) կողմից՝ համաձայն Բանկի և ՀԿԴ-ի միջև 2025 թ-ի մայիսի 2-ին կնքված

թիվ 25000/26/2025, 25000/27/2025, 25000/28/2025 պայմանագրերի:

2.3.4 ՀԿԴ կողմից պարտատոմսերին շնորհված ԱՄՏԾ-ն է (արժեթղթերի միջազգային տարբերակիչ ծածկագիր) համապատասխանաբար՝

Առաջին տրանշ` AMSWISB2QER2

Երկրորդ տրանշ` AMSWISB2RERO

Երրորդ տրանշ` AMSWISB2SER8

2.3.5 Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝

Առաջին տրանշ` 50,000.00 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ: Թողարկման արժույթը` ՀՀ դրամ,

երկրորդ տրանշ` 50,000.00 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ: Թողարկման արժույթը` ՀՀ դրամ,

երրորդ տրանշ` 50,000.00 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ: Թողարկման արժույթը` ՀՀ դրամ,

Թողարկվող պարտատոմսերի քանակը՝

Առաջին տրանշ` 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ պարտատոմս` 7,000,000,000.00 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ ընդհանուր անվանական արժեքով,

Երկրորդ տրանշ` 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ պարտատոմս` 7,000,000,000.00 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ ընդհանուր անվանական արժեքով,

Երրորդ տրանշ` 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ պարտատոմս` 7,000,000,000.00 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ ընդհանուր անվանական արժեքով,

Բանկն իրավասու է թողարկվող պարտատոմսերը /միևնույն տրանշը/ տեղաբաշխելու ամբողջությամբ կամ մաս-մաս` թողարկման վերաբացման միջոցով:

2.3.6 Պարտատոմսերի արժեկտրոնները վճարվելու են կիսամյակային պարբերականությամբ:

2.3.7 Պարտատոմսերը փոխարկելի չեն:

2.3.8 Բանկն օգտվելու է շուկա ստեղծողի/ների (marketmaker)-ի ծառայություններից:

2.3.9 Համաձայն «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական կազմակերպությունների սնանկության մասին» օրենքի Բանկի պարտավորությունները մարվում են լուծարային միջոցների հաշվին, հետևյալ հերթականությամբ՝

ա) առաջին՝ ադմինիստրացիայի, լուծարային կառավարչի կողմից սույն օրենքով սահմանված լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ և հիմնավորված ծախսերը, այդ թվում՝ աշխատավարձը՝ Կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված նախահաշվի շրջանակներում:

բ) երկրորդ՝ այն պարտատերերի պահանջները, որոնք բանկին վարկ, փոխառություն են տրամադրել կամ բանկում ավանդ են ներդրել կամ բանկային հաշվին դրամական միջոցներ են մուտքագրել բանկում ադմինիստրացիա նշանակվելուց հետո, բացառությամբ պարտատիրոջ և Կենտրոնական բանկի միջև կնքված պայմանագրով սահմանված դեպքերի:

գ) երրորդ՝ Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա քաղաքացիների, ինչպես նաև քաղաքացիություն չունեցող անձանց Հայաստանի Հանրապետության դրամով բանկային ավանդները և բանկային հաշիվներին առկա մնացորդները՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով, իսկ արտարժույթային ավանդների (հաշիվների) դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով: Մեկ անձի՝ բանկում մեկից ավելի ավանդներ (հաշիվներ) ունենալու դեպքում նրա բոլոր ավանդները միավորվում են, և դրանց հանրագումարը համարվում է մեկ ավանդ:

դ) չորրորդ՝ բանկի այլ պարտավորությունները, բացառությամբ երկրորդ հերթում

ընդգրկված բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների մնացորդների.

ե) հինգերորդ՝ պետական բյուջեի և համայնքների բյուջեների նկատմամբ բանկի պարտավորությունները, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված այլ պարտադիր վճարումները.

ե.1) վեցերորդ՝ ստորադաս փոխառություններից բխող պահանջները.

զ) յոթերորդ՝ բանկի մասնակիցների պահանջները:

Սույն կետով սահմանված՝ բանկի պարտատերերի պահանջների բավարարման հերթականության «գ», «դ» և «ե.1» ենթակետերով սահմանված պարտատերերի թվից բացառություն են կազմում բանկի մասնակիցները և բանկի հետ կապված անձինք, որոնց նկատմամբ բանկի պարտավորությունները բավարարվում են «գ» ենթակետով սահմանված հերթում:

Սույն կետի «գ» ենթակետով սահմանված անձի՝ բանկի նկատմամբ ունեցած պահանջի գումարը 16 միլիոն դրամը (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափը) գերազանցելու դեպքում, տվյալ անձի՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով) պահանջը բավարարվում է «գ» ենթակետով սահմանված հերթում, իսկ այդ գումարը գերազանցող պահանջը՝ «դ» ենթակետով սահմանված հերթում:

Ավանդների երաշխավորման համակարգի շրջանակներում, երաշխավորված գումարը հատուցելուց հետո օրենքով սահմանված երաշխավորողը փաստացի հատուցված գումարի չափով պահանջի իրավունք է ձեռք բերում բանկի նկատմամբ այն հերթում (հերթերում), որի ընթացքում տվյալ ավանդատուն (պարտատերը) համաձայն սույն հոդվածի իրավունք կունենար ստանալ իր ավանդը (հաշվի մնացորդը):

Սույն կետի «դ» ենթակետով սահմանված բանկի այլ պարտավորությունները ներառում են նաև Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի կողմից հատուցման կազմակերպման հետ կապված ծախսերը:

Մինևսույն հերթի պարտատերերն ունեն իրենց պահանջների բավարարման հավասար իրավունքներ: Մինևսույն հերթի պարտատերի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի բոլոր պահանջները լրիվ բավարարելուց հետո:

Բանկի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից պարտատոմսերից բխող պահանջները ենթակա չեն վերադասակարգման:

Պարտատոմսերի թողարկմամբ ներգրավված միջոցները երաշխավորվում են «Տիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին» ՀՀ օրենքով և նույն օրենքով սահմանված կարգով ենթակա են հատուցման հետևյալ չափերով՝

ա) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի միայն դրամային բանկային ավանդ, ապա երաշխավորված ավանդի չափը տասնվեց միլիոն հայկական դրամ է.

բ) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի միայն արտարժույթային բանկային ավանդ, ապա երաշխավորված ավանդի չափը յոթ միլիոն հայկական դրամ է.

գ) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային բանկային ավանդներ, և դրամային բանկային ավանդի գումարը յոթ միլիոն հայկական դրամից ավելի է, ապա երաշխավորվում է միայն դրամային ավանդը՝ մինչև տասնվեց միլիոն հայկական դրամով.

դ) եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային բանկային ավանդներ, և նրա դրամային բանկային ավանդի գումարը պակաս է յոթ միլիոն հայկական դրամից, ապա երաշխավորվում է դրամային բանկային ավանդն ամբողջությամբ և արտարժույթային բանկային ավանդը՝ յոթ միլիոն դրամի և հատուցված դրամային

բանկային ավանդի տարբերության չափով:

Ավանդատուի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր դրամային ավանդները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների և ավանդատուի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր արտարժույթային ավանդները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների:

2.3.10 **Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝ չապահովված:**

2.3.11 **Պարտատոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն.**

2.3.11.1 ինքնուրույնաբար տնօրինել, տիրապետել և օգտագործել իր սեփականության ներքո գտնվող Պարտատոմսերը,

2.3.11.2 Պարտատոմսերով իրականացնել ցանկացած գործառնություն, որը բխում է սեփականության իրավունքից,

2.3.11.3 Թողարկման օրվանից հաշված կիսամյակային պարբերությամբ՝ համապատասխան արժեկտրոնների վճարման օրերին ստանալ արժեկտրոնային եկամուտը: Եթե տվյալ օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա արժեկտրոնի վճարումն իրականացվում է տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը,

2.3.11.4 Պարտատոմսերի մարման օրը ստանալ պարտատոմսերի անվանական արժեքը (մարման գումարը): Եթե տվյալ օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա պարտատոմսերի մարման գումարի վճարումը իրականացվում է տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը,

2.3.11.5 Բանկի կողմից Պարտատոմսերի մարման գումարը, ինչպես նաև արժեկտրոնի վճարումը սահմանված ժամկետից ուշացնելու հիմքով դատական կարգով օգտվել պարտատիրոջ օրենքով վերապահված իրավունքներից,

2.3.11.6 գրավադրել Պարտատոմսերը՝ օրենքով սահմանված կարգով,

2.3.11.7 ՀԿԴ հաշվի օպերատորների միջոցով ստանալ իր արժեթղթերի հաշվից քաղվածք,

2.3.11.8 Օրենքով նախատեսված այլ իրավունքներ:

2.3.12 **Պարտատոմսերի սեփականատիրոջ պարտավորությունները.**

2.3.12.1 Պարտատոմսերում պոտենցիալ ներդրողները պարտավոր են մինչև Պարտատոմսերի ձեռք բերումը ՀԿԴ արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում կամ ՀԿԴ ենթապահառու հանդիսացող այլ անձանց մոտ ունենալ սեփականատիրոջ (անվանատիրոջ) արժեթղթերի հաշիվ:

2.3.12.2 իր հաշվին կատարել պարտատոմսերի ձեռք բերման կամ օտարման հետ կապված պարտադիր վճարները՝ կապված սեփականության իրավունքի գրանցման և/կամ գործարքների ձևակերպման հետ:

2.3.12.3 կատարել Պարտատոմսերի ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործառնություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն:

2.3.12.4 Պարտատոմսերը տեղաբաշխվում են բաց բաժանորդագրության միջոցով:

2.3.13 Պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ թիվ 34-2025 որոշումն ընդունվել է 2025 թ-ի ապրիլի 28-ին Բանկի Խորհրդի կողմից:

2.3.14 Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝

Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված հրապարակային տեղաբաշխման առաջին օրը,

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ժամանակահատված՝

Պարտատոմսերի առաջարկի սկիզբ և ավարտ՝ սահմանվում է Բանկի Գործադիր մարմնի որոշմամբ

Տեղաբաշխման օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկը տեղաբաշխման վերջնական պայմանները հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով:

2.3.15 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը՝

Բոլոր երեք տրանշների արժեկտրոնային եկամտաբերությունը ենթակա է որոշման Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից /Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո/ տվյալ տրանշի պարտատոմսերի տեղաբաշխման առաջին օրվանից երեք աշխատանքային օր առաջ:

2.3.16 Արժեկտրոնի արժույթը՝

Բոլոր երեք տրանշների գծով արժեկտրոնը հաշվարկվում և վճարվում է տվյալ տրանշի թողարկման արժույթով՝ ՀՀ դրամով:

2.3.16 Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝

Առաջին տրանշ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ և 36-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը: Արժեկտրոնի կուտակումը սկսում է հաշվարկվել պարտատոմսերի թողարկման օրվանից:

Երկրորդ տրանշ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ, 36-րդ, 42-րդ և 48-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը: Արժեկտրոնի կուտակումը սկսում է հաշվարկվել պարտատոմսերի թողարկման օրվանից:

Երրորդ տրանշ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ, 36-րդ, 42-րդ, 48-րդ, 54-րդ և 60-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը: Արժեկտրոնի կուտակումը սկսում է հաշվարկվել պարտատոմսերի թողարկման օրվանից:

2.3.17 Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

DP- Պարտատոմսի գինն է,

DSN- գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,

DCC-գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,

f-արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N-հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը

C- տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց

y- մինչև մարում եկամտաբերություն:

2.3.18 Պարտատոմսերի մինչև մարում եկամտաբերությունը բոլոր տրանշների համար հաշվարկվում է 2.3.17 կետում ներկայացված բանաձևի միջոցով:

2.3.19 Պարտատոմսերի մարման օրը՝

Առաջին տրանշ պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 36-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը,

Երկրորդ տրանշ պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 48-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը,

Երրորդ տրանշ պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 60-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը,

2.3.20 Արժեկտրոնների վճարումներն և պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով, արժեկտրոնի վճարման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 24:00–ի) դրությամբ ՀԿԴ-ից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը մարման օրը համապատասխան գումարները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ համապատասխան բանկային հաշիվներին (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ):

2.3.21 Պարտատոմսերի մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում՝ պարտատոմսերի մարման օրը և/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշիվին համապատասխան գումարների մուտքագրում:

2.3.22 Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են: Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են:

2.3.23 Բանկը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են ՀԿԴ-ից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Բանկն այլ կերպ չի տիրապետում այդ տեղեկությանը: Այս դեպքում Բանկը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ:

2.3.24 Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում պարտատոմսերի թողարկման պայմաններով սահմանված չէ,

2.3.25 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով: Պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում չապահովվելու դեպքում, թողարկումը համարվում է չեղյալ: Թողարկումը չեղյալ համարվելու դեպքում Բանկը՝ ՀԿԴ-ից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ցուցակի հիման վրա 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում հետ է վերադարձնում Պարտատոմսերի սեփականատերերի վճարված գումարները, ներառյալ վճարման օրվա դրությամբ կուտակված տոկոսները, Ներդրողների համապատասխան հաշիվներին փոխանցելու միջոցով:

Համաձայն «Արժեթղթերի շուկայի մասին օրենքի» 129-րդ հոդվածի 3-րդ կետի Շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթուղթն արգելվում է վաճառել տվյալ շուկայից դուրս, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված դեպքերի.

1) մասնավոր գործարքների համար, այն է՝ այնպիսի գործարքների, որոնց կողմերը

նախապես հայտնի են.

Համաձայն ՀՀ ԿԲ խորհրդի 27.11.2012թ. 331-Ն որոշման համաձայն մասնավոր գործարքներ են համարվում՝

- Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից կնքվող գործարքները,
- Բանկի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետզնման կամ ձեռքբերման գործարքները,
- արժեթղթերը հանձնելու առաջարկի շրջանակներում բաժնային արժեթղթերով կատարվող գործարքները:

2) արժեթղթերի տեղաբաշխման շրջանակներում տեղաբաշխողների կողմից իրականացվող գործարքների համար.

3) շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթուղթն այլ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության և վաճառելու դեպքերի համար.

2.3.26 Պարտատոմսերից ստացված եկամուտը հարկվում է համաձայն ՀՀ հարկային օրենսդրության դրույթների:

2.3.27 Ընդհանուր առմամբ, պարտատոմսերից եկամուտ ստացվում է հետևյալ տեսքով.

1. Տոկոսային եկամուտ (պարտատոմսերի դիմաց ստացվող տոկոս),
2. Կապիտալի հավելած (ձեռք բերումից հետո պարտատոմսի գնի աճ, իսկ կապիտալի հավելածը հաշվարկվում է, որպես մինչև մարումը վաճառքի և ձեռք բերման գնի դրական տարբերություն) :

2.3.28 Շահութահարկ վճարող են համարվում ՀՀ տարածքում գործող ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք: Հարկվող շահույթը հարկատուի՝ ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված համախառն եկամտի և սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է: Ներկայումս շահութահարկի դրույքը կազմում է հարկվող շահույթի 18%: Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց շահութահարկի դրույքաչափը պարտատոմսերում ներդրումներից ստացված եկամտի (տոկոսներ, կապիտալի հավելած) համար կազմում է 10%: Բանկի պարտատոմսերում ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձ ներդրողների համար Բանկը հանդիսանում է հարկային գործակալ:

2.3.29 Եկամտային հարկ վճարող են համարվում ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձիք: Ռեզիդենտությունը սահմանվում է ՀՀ օրենսդրությամբ: Հարկվող եկամուտը հաշվարկվում է, որպես ֆիզիկական անձի՝ ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված համախառն եկամտի և սահմանված նվազեցումների դրական տարբերություն: Ֆիզիկական անձանց համար պարտատոմսերից ստացված միայն տոկոսային եկամուտն է ենթակա հարկման, իսկ հարկման դրույքաչափը ներկայումս սահմանված է 10%: Բանկի պարտատոմսերում ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձ ներդրողների համար Բանկը հանդիսանում է հարկային գործակալ:

Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

2.4.1 ***Առաջարկի պայմանները, առաջարկի վիճակագրությունը, ակնկալվող ժամանակացույցը և այն գործողությունները, որոնք անհրաժեշտ են առաջարկից օգտվելու համար***

2.4.1.1 Բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ծավալը կազմում է՝

Առաջին տրանշ 7,000,000,000.00 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ, 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ պարտատոմս, յուրաքանչյուրը 50,000.00 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով,

Երկրորդ տրանշ 7,000,000,000.00 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ, 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ պարտատոմս, յուրաքանչյուրը 50,000.00 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով,
Երրորդ տրանշ 7,000,000,000.00 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ, 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ պարտատոմս, յուրաքանչյուրը 50,000.00 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով,

- 2.4.1.2 Պարտատոմսերը տեղաբաշխվում են հրապարակային տեղաբաշխման միջոցով
- 2.4.1.3 Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝
Բանկի Գործադիր մարմնի որոշմամբ սահմանված հրապարակային առաջարկի առաջին օրը:

- 2.4.1.4 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ժամանակահատված՝
Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր բացված/վերաբացված տրանշի ծավալը, առաջարկի սկիզբը և ավարտը՝ սահմանվում է Բանկի Գործադիր մարմնի որոշմամբ:

Յուրաքանչյուր հերթական առաջարկի առաջին օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկն այդ մասին տեղեկատվությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում:

Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով:
Բանկը յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալի վերջնական պայմանները հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք աշխատանքային օր առաջ:

- 2.4.1.5 Ներդրողները կարող են Պարտատոմսերի Ազդագրին ծանոթանալ Բանկի գործունեության վայրից (հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ.Սարգսյան 10, ինչպես նաև Բանկի ինտերնետային կայքից www.armswissbank.am հասցեով:

- 2.4.1.6 Պարտատոմսերում ներդրում իրականացնել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են մասնակցել հրապարակային տեղաբաշխմանը հետևյալ կարգով.

- 2.4.1.6.1** Պարտատոմսերում ներդրում իրականացնել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են մասնակցել հրապարակային տեղաբաշխմանը Պարտատոմսեր ձեռք բերելու նպատակով սահմանված Հայտը (Հավելված 4/5) պատշաճ կերպով լրացնելու և Բանկ ներկայացնելու, ինչպես նաև «Ինտերնետ Բանկ» համակարգի կամ Բանկի բջջային հավելվածի միջոցով համապատասխան հայտը լրացնելու միջոցով:

- 2.4.1.6.2** Հայտերը կարող են ներկայացվել տեղաբաշխման ժամկետի ցանկացած աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ թղթային տարբերակով, էլեկտրոնային կապի միջոցներով ժամը 10:00-17:00-ն ընկած ժամանակահատվածում,

- 2.4.1.6.3** Թղթային տարբերակով Հայտը ներկայացնելու դեպքում Ներդրողը Բանկում պատշաճ ձևով լրացնում և ներկայացնում է Հայտը Բանկի՝ հաճախորդների սպասարկման համար պատասխանատու ստորաբաժանում:

- 2.4.1.6.4 Պատշաճ կերպով լրացված և ստորագրված Հայտը Ներդրողի կողմից կարող է ուղարկվել investments@armswissbank.am էլեկտրոնային հասցեին:

- 2.4.1.6.5 Պարտատոմսերի փաստացի ձեռքբերումն իրականացվում է Ներդրողի կողմից Հայտում նշված ծավալով Պարտատոմսեր ձեռք բերելու համար անհրաժեշտ դրամական միջոցները (որը որոշվում է հետևյալ ձևով՝ Պարտատոմսերի ձեռքբերվող քանակ բազմապատկած գին՝ հաշվարկված սույն Ազդագրի 2.3.17 կետում սահմանված բանաձևով) Բանկում այդ նպատակով բացված 2500039300060300 տարանցիկ հաշվին/հաշիվներին մուտքագրելուց հետո:

- 2.4.1.6.6 Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարները 2.4.1.6.5 կետում նշված հաշվին մուտքագրվում են անկանխիկ, ֆիզիկական անձանց կողմից նաև կանխիկ եղանակով: Կանխիկ եղանակով գումարները մուտքագրելու դեպքում Ներդրողը Հայտին կից Բանկ է ներկայացնում նաև անձը հաստատող փաստաթուղթ: Եթե տվյալ ներդրողը չի հանդիսանում Բանկի հաճախորդ, հայտում նշում է այլ բանկում ունեցած համապատասխան արժույթով հաշվի համարը՝ սույն Ազդագրի 2.4.1.6.16 կետում նշված դեպքերի համար, ինչպես նաև անկանխիկ եղանակով գումար փոխանցելու դեպքում Ներդրողը Հայտին կից պարտավոր է ներկայացնել նաև ձեռք բերման ենթակա Պարտատոմսերի դիմաց վճարումը հավաստող փաստաթուղթ և անձը հաստատող փաստաթղթի պատճենը:
- 2.4.1.6.7 Ներդրողի կողմից համապատասխան դրամական միջոցները 2.4.1.6.5 կետում նշված հաշվին եթե մուտքագրվել են մինչև տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:00, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված կհամարվեն տվյալ աշխատանքային օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները մուտքագրվել են տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:00-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված կհամարվեն մուտքագրմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը և համապատասխան պարտատոմսերի տեղաբաշխման գինը կորոշվի հաջորդ աշխատանքային օրվա հաշվարկով: Ընդ որում, եթե Հայտում նշված Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարը 2.4.1.6.5 կետում նշված հաշվին մուտքագրվում է մաս առ մաս, ապա Հայտի համապատասխան դրամական միջոցների մուտքագրման ժամ կհամարվի դրամական միջոցների վերջին մասի մուտքագրման ժամը:
- 2.4.1.6.8 Բանկը մերժում է Բանկի սույն բաժնով սահմանված կարգից շեղումներով ներկայացված Հայտերի կատարումը:
- 2.4.1.6.9 Հայտերը բավարարվում են ըստ 2.4.1.6.5 կետում նշված հաշվին Հայտերի համապատասխան գումարների մուտքագրման հերթականության: Եթե տեղաբաշխման որևէ օրվա ընթացքում մինևս մի քանի ներկայացված Հայտերում նշված Պարտատոմսերի ծավալը գերազանցում է չվաճառված պարտատոմսերի ծավալին, ապա՝ Հայտերը բավարարվում են համամասնորեն՝ ըստ Հայտերի ծավալների: Ընդ որում՝ եթե առաջանում են ոչ ամբողջական պարտատոմսեր, ապա դրանք ենթակա են կլորացման թվաբանական կլորացման եղանակով: Չբավարարված/մասնակի բավարարված Հայտերի համապատասխան դրամական միջոցները Բանկի կողմից ենթակա են վերադարձման երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ Հայտերում Ներդրողի կողմից նշված բանկային հաշվին փոխանցելու միջոցով:
- 2.4.1.6.10 Բանկը 2.4.1.6.5 կետում նշված հաշվին գումարի մուտքագրման օրվա ընթացքում՝ որպես ՀԿԴ-ի Հաշվի օպերատոր, ՀԿԴ արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում կատարում է արժեթղթերի տեղաբաշխման գրառում՝ ՀԿԴ-ի կանոններով սահմանված կարգով:
- 2.4.1.6.11 Տեղաբաշխման ընթացքում ներդրողները պարտատոմսերով կատարված գործարքների վերաբերյալ տեղեկություններ կարող են ստանալ Բանկից կամ այն Հաշվի օպերատոր հանդիսացող կազմակերպությունից, որի հետ Ներդրողն ունի կնքած համապատասխան պայմանագրեր (որտեղ բացված է տվյալ ներդրողի արժեթղթերի հաշիվը):
- 2.4.1.6.12 Ներդրողը կարող է հետ կանչել նախկինում ներկայացված Հայտը Բանկ համապատասխան դիմում (Հավելված 6) ներկայացնելու միջոցով՝ եթե տվյալ Հայտը մասնակի կամ ամբողջությամբ չի բավարարվել և տվյալ Հայտի հիման վրա գործարք

չի կատարվել:

- 2.4.1.6.13 Հայտի հետկանչման դիմումը բավարարելու արդյունքում Ներդրողին վերադարձման ենթակա գումարը, Հայտում կամ Դիմումի մեջ նշված հաշվին փոխանցվում կամ կանխիկ տրամադրվում է Դիմումը ներկայացնելու օրվան հաջորդող առավելագույնը 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
- 2.4.1.6.14 Տեղաբաշխումը չեղյալ ճանաչվելու դեպքում Ներդրողների գումարները վերադարձվում են տեղաբաշխման չեղյալ ճանաչելու պահից 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ անկանխիկ եղանակով (Հայտերում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով):
- 2.4.1.6.15 Բանկը պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքում բաժանորդագրության ծավալի նվազեցում չի նախատեսում:
- 2.4.1.6.16 Տեղաբաշխման ողջ ընթացքում, յուրաքանչյուր աշխատանքային օրվա համար, 2.4.1.6.5 կետում նշված տարանցիկ հաշվին հավաքագրված ողջ գումարը կարող է ազատ տնօրինվել Բանկի կողմից:
- 2.4.1.6.17 Ազդագրի 2.4.1.6.9 և 2.4.1.6.14 կետերով սահմանված դեպքերում գումարների հետ փոխանցումը Բանկն իրականացնում է իր հաշվին:
- 2.4.1.6.18 Տեղաբաշխման ընթացքում Հայտերի բացակայությունը և պարտատոմսերով գործարքների չկատարումը պարտատոմսերի տեղաբաշխումը չեղյալ ճանաչելու հիմք չեն:

2.4.2 *Տեղաբաշխման պլանը*

- 2.4.2.1 Սույն Ազդագրով ներկայացվող առաջարկն ուղղված է ներդրողների բոլոր խմբերին՝ հանրությանը, ինստիտուցիոնալ ներդրողներին և այլն,
- 2.4.2.2 Ներդրողն իր կողմից ներկայացված հայտի բավարարման մասին տեղեկանում է Բանկից, մինչև Հայտի ներկայացման աշխատանքային օրվա ավարտը հնարավոր սեղմ ժամկետներում:

2.4.3 *Առաջարկի գինը*

- 2.4.3.1 Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց /Հրապարակային տեղաբաշխման ողջ ընթացքում Պարտատոմսերը վաճառվում են անվանական արժեքով՝ ներառյալ կուտակված արժեկտրոնը ըստ յուրաքանչյուր օրվա/:
- 2.4.3.2 Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է սույն Ազդագրի 2.3.17 կետում սահմանված բանաձևով:
- 2.4.3.3 Հրապարակային տեղաբաշխման մասնակցության հայտեր ընդունելու համար որևէ ծախս Բանկի կողմից նախատեսված չէ:

2.4.4 *Տեղաբաշխումը*

- 2.4.4.1 Սույն Ազդագրով առաջարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխման համար նախատեսված չէ երաշխավորված տեղաբաշխում:
- 2.4.4.2 Սույն Ազդագրով նախատեսված պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնում է Բանկը:
- 2.4.4.3 Բանկի Գործադիր մարմնի որոշմամբ սույն Ազդագրի շրջանակներում թողարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխման /ներառյալ վերաբացված ծավալի տեղաբաշխման/ ժամկետը կարող է երկարաձգվել:

Առևտրին թույլտվություն և առևտրի կազմակերպումը

2.5.1 Սույն Ազդագրում ներկայացված պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո մեկ

ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը դիմելու է Բորսա տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրելու համար: Բորսան կարող է չբավարարել Բանկի հայտը: Այս դեպքում թողարկումը համարվում է չեղյալ և Պարտատոմսերի սեփականատերերին հետ են վերադարձվում համապատասխան գումարները Ազդագրի 2.4.1.6.14 կետում սահմանված կարգով:

2.5.2 Երկրորդային շուկայում սույն Ազդագրի շրջանակներում տեղաբաշխվող Պարտատոմսերի իրացվելիությունն ապահովելու նպատակով Բանկը նախատեսում է կնքել Շուկա ստեղծողի ծառայությունների մատուցման պայմանագիր նման ծառայություններ մատուցող իրավաբանական անձի/անձանց հետ:

Լրացուցիչ տեղեկություններ

2.5.3 Պարտատոմսերի մասին տեղեկությունների մասում ներկայացված տեղեկությունների հետ կապված խորհրդատու հանդես չի եկել:

2.5.4 Պարտատոմսերի մասում ներկայացված տեղեկությունները Բանկի արտաքին աուդիտ իրականացնող անձի կողմից աուդիտի չի ենթարկվել:

2.5.5 Պարտատոմսերի մասին տեղեկությունների մեջ երրորդ անձից ստացված տեղեկատվություն չկա:

2.5.6 Բանկին և թողարկվող պարտատոմսերին վարկանիշ չի շնորհվել:

3. ԲԱԺԻՆ. ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Անկախ աուդիտորները

2022-2024թթ անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է «Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից՝ 2022թ-ի նոյեմբերի 11-ին, 2023թ-ի սեպտեմբերի 5-ին և 2024թ-ի հոկտեմբերի 9-ին Բանկի և «Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության մինչև հնքված պայմանագրի հիմքով:

«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ-ն գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետությունում 1999թ-ի հուլիսի 20-ին: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Հյուսիսային պողոտա 1, «Նորդ» բիզնես-կենտրոն, գրասենյակ 27:

Ընկերությունն աուդիտորական ծառայությունների մատուցման լիզենցիա է ստացել Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունից և ծառայություններ է մատուցում ձեռնարկատիրական և բանկային ոլորտի հաճախորդներին:

Կազմակերպության գլխավոր տնօրեն է հանդիսանում Էրիկ Հայրապետյան:

Ռիսկային գործոններ

3.2.1 Ցանկացած տնտեսվարող սուբյեկտի, այդ թվում՝ Բանկի պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Ներդրողը պետք է ուշադիր դիտարկի ներքո շարադրած ռիսկերի ամփոփ նկարագրությունը և սույն փաստաթղթում տեղ գտած բոլոր այլ տեղեկությունները մինչև առաջարկվող պարտատոմսերի գնելու որոշումն ընդունելը: Ներդրողը պետք է գիտակցի, որ նկարագրված ռիսկերը ոչ բոլոր ռիսկերն են, որոնք Բանկը կարող է երբևէ կրել: Բանկը բացահայտել է միայն այն ռիսկերը, որոնք համարել է էական: Ենթադրաբար կարող են լինել լրացուցիչ ռիսկեր, որոնք Բանկն այժմ չի համարում էական

կամ որոնք ներկայումս հայտնի չեն նրան, և ցանկացած այդպիսի ռիսկ կարող է հանգեցնել ներդրողի կողմից ներդրված գումարի մասնակի կամ ամբողջական կորստին:

3.2.2 Բանկի գործունեությանն առնչվող հիմնական ռիսկերն են.

Վարկային ռիսկ: Վարկային ռիսկը Բանկի վարկառուների կողմից իրենց պայմանագրային պարտավորությունների ժամանակին և ամբողջական չկատարելու ռիսկն է, որը կարող է հանգեցնել բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի նվազմանը: Վարկային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ (վարկերի և փոխատվությունների տրամադրում) և ներդրումային գործունեության հետ (արժեթղթերի առք): Ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Նշված ռիսկը կառավարելու համար Բանկը սահմանել է վարկային ռիսկի կենտրոնացման սահմանաչափեր առանձին փոխառուների և նրանց փոխկապակցված խմբերի, տնտեսության ճյուղերի և աշխարհագրական վայրերի նկատմամբ:

Բանկի վարկային պորտֆելի կառուցվածքն ըստ ռիսկի դասերի հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	2025/30/09	2024/31/12	2023/31/12	2022/31/12
Ստանդարտ	213,051,334	196,033,551	166,379,376	122,825,906
Հսկվող	2,551,636	1,508,973	854,863	1,416,832
Ոչ ստանդարտ	233,237	7,508,098	1,742,312	2,894,874
Կասկածելի	5,960,024	9,125,273	9,546,865	4,138,048
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	221,796,232	214,175,895	178,523,416	131,275,659
Հնարավոր կորուստների պահուստ	-6,339,490	-9,250,054	-7,346,889	-6,272,611
Խնդրահարույց վարկեր/Վարկային պորտֆել	3.94%	8.47%	6.80%	6.44%

Իրացվելիության ռիսկ: Իրացվելիության ռիսկը Բանկի կողմից իր պարտավորությունները

Ժամանակին և ամբողջական կերպով չկատարելու ռիսկն է, որը կարող է առաջանալ ակնկալվող դրամական հոսքերի չստացման, անակնկալ կորուստների, օրեսդրական փոփոխությունների և այլ պատճառներով: Իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորություններն ըստ ժամկետների մարելու համար, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը և վերահսկել իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով Բանկն իր միջոցների մի մասը ներդնում է բարձր իրացվելի ակտիվներում, ինչպես նաև հնարավորինս համապատասխանեցնում է ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետներն ու ծավալները և իրականացնում դրամական հոսքերի պարբերական մոնիթորինգ: 31.03.2025թ-ի դրությամբ, սթրես թեստերը ցույց են տալիս, որ ի հաշիվ իրացվելիության նորմատիվների բարձր մակարդակի (Ն21 և Ն22 նորմատիվները կազմում են 39.31% և 191.58% նախատեսված 15% և 60%-ի փոխարեն), ֆիզիկական անձանց կողմից ժամկետային ավանդների 30%-ի հետ պահանջումը կունենա համապատասխանաբար ընդամենը 1.1% և 8.7%-ի ազդեցություն:

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի՝ կորուստներ կրելու հավանականությունն է շուկայական տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով: Նշված ռիսկի զսպման նպատակով Բանկում վերահսկվում է և պարբերաբար վերանայվում է ակտիվների գնագոյացման գործընթացը: Բանկում տոկոսադրույքի կառավարման նպատակով կիրառվում են եկամտաբերության կորի փոփոխության, տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային անհամապատասխանության և շուկայական տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների գծով ռիսկերի գծով վերլուծություններ: 31.03.2025թ-ի դրությամբ սթրես թեստերը ցույց են տալիս, որ ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքների համամասնական 2% աճի դեպքում 1 տարվա ընթացքում Բանկի կորուստը չի գերազանցի Բանկի ընդհանուր կապիտալի 0.8%-ը, իսկ ՀՀ դրամով պարտատոմսերի եկամտաբերության կորի համամասնական 1% աճը կհանգեցնի ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի 7.5%-ով և առաջին մակարդակի նորմատիվային կապիտալի 10%-ով նվազմանը, ընդ որում ընդհանուր և առաջին մակարդակի կապիտալի համարժեքությունները կնվազեն համապատասխանաբար մոտ 1.16% և 1.29%-ով:

Արտարժույթային ռիսկ: Արտարժույթային ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Արտարժույթային ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը սահմանել է արտարժույթային դիրքերի ներքին առավելագույն սահմանաչափեր և իրականացնում է դրանց պահպանման օրական վերահսկողություն: Փակ դիրքերի քաղաքականության պայմաններում ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% տատանման դեպքում արտարժույթի ճեղքվածքի գծով Բանկի կորուստները չեն գերազանցի ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի 0.14%-ը:

Գործառնական ռիսկ: Գործառնական ռիսկը ներքին գործընթացների և համակարգերի ոչ համարժեքության կամ խափանումների, ինչպես նաև մարդկանց և արտաքին գործոնների անբարենպաստ ազդեցության արդյունքում կորուստների առաջացման հավանականությունն է: Գործառնական ռիսկերը բավական տարաբնույթ են և կարող են պայմանավորված լինել ինչպես տեխնիկական միջոցների խափանմամբ, այնպես էլ մարդկային գործոններով: Տեխնիկական միջոցների խափանման հետ կապված ռիսկերից Բանկի համար առավել մեծ նշանակություն ունեն տվյալների բազայի ամբողջական պահպանմանը վտանգող ռիսկերը: Այս առումով Բանկն իրականացնում է տվյալների բազայի պարբերաբար արխիվացում, որոնց կրկնօրինակները պահվում են ինչպես Բանկի սերվերների և համակարգիչների մեջ, այնպես էլ արտաքին կրիչների

վրա: Ընդ որում, արտաքին կրիչները պահվում են ինչպես Բանկի տարածքում՝ չհրկիզվող պահարանում, այնպես էլ Բանկի տարածքից դուրս: Մարդկային գործունեերով պայմանավորված ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով Բանկում ներդրված է ներքին հսկողության համակարգ, ինչի տարր են հանդիսանում գործարքների կրկնակի ստուգումը և առնվազն երկու անձի կողմից հաստատումը: Գործառնական ռիսկի նույնականացման և գնահատման հիմնական գործիքներն են գործարար գործընթացների պարբերական ուսումնասիրություններն ու գծապատկերումը, ինքնագնահատումը, ներքին/արտաքին աուդիտորների բացահայտումները, ռիսկի ցուցիչները (ռիսկի ցուցիչների օրինակներ են արագ աճը, նոր ծառայությունները, սխալների և թերացումների քանակը, համակարգերի խափանումների քանակը, բողոքների հաճախականությունը, աշխատակիցների հոսունությունը և այլն) և այլն:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխությունների ռիսկ: Օրենսդրական դաշտի փոփոխությունների ռիսկերի առաջացման աղբյուր կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կարող են ազդել ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Բանկային գործունեությունը պետական կառավարման մարմինների կողմից լիցենզավորման կարգավորման ենթակա գործունեություն է: Բանկային գործունեության ոլորտում պետական կարգավորման նպատակը հանդիսանում է ներդրողների և հաճախորդների իրավունքների պաշտպանությունը, որն իրականացվում է տնտեսական գործունեության նորմատիվների և բանկային ռիսկերի կառավարման համակարգերի սահմանմամբ: Դա նշանակում է, որ հնարավոր են պետական կարգավորման հետ կապված փոփոխություններ, որոնք կարող են էապես ազդել Բանկի գործառնությունների վրա և անգամ բացասաբար ազդել ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Մրցակցային ռիսկ: Մրցակցային ռիսկն առաջանում է ՀՀ բանկային ծառայությունների շուկայում անընդհատ սրվող մրցակցության պայմաններում: ՀՀ-ում բանկային ծառայությունների շուկան խիստ մրցակցային է, և Բանկն իր մրցակցային դիրքերն ամրապնդելու նպատակով հետևողականորեն առաջնորդվում է կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներով, իրականացնում է իր կառավարման համակարգի ինստիտուցիոնալ համակարգված բարեփոխումներ, ներդնում է բանկային ինովացիոն առաջավոր տեխնոլոգիաներ, բարձրացնում է մատուցվող ծառայությունների որակն ու մատչելիությունը:

3.2.3 Վերը նշված ռիսկերից բացի Բանկը կարող է բխվել նաև այլ ռիսկերի հետ, որոնք Բանկը սույն փաստաթղթում նշելու համար էական չի համարել:

3.2.4 Գիտակցելով վերը նշված ռիսկերը և մշտապես գնահատելով գործունեության միջավայրի փոփոխություններն ու դրանցով պայմանավորված մարտահրավերները՝ Բանկը պատրաստ է իրականացնելու այլընտրանքային ռազմավարություններ՝ նպատակ ունենալով նվազագույնի հասցնել իր գործունեության վրա դրանց բացասական ազդեցությունն ու ապահովել հիմնական թիրախային ցուցանիշների կատարումը:

Տեղեկատվություն Բանկի մասին

Բանկի պատմությունը և զարգացումը.

3.3.1 Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է *հայերեն՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ:*

ռուսերեն՝ ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО “АРМСВИСБАНК”.

անգլերեն՝ “ARMSWISSBANK” CLOSED JOINT STOCK COMPANY.

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է

հայերեն՝ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

ռուսերեն՝ ЗАО “АРМСВИСБАНК”

անգլերեն՝ “ARMSWISSBANK” CJSC

3.3.2 Բանկը հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում 2004թ-ի սեպտեմբերի 15-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկում 2004թ-ի հոկտեմբերի 7-ին: Բանկի պետական գրանցման վկայականի համարն է N 0476: 2005թ-ի փետրվարի 25-ին «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ին տրամադրվել է բանկային գործունեության թիվ 84 լիցենզիան: Բանկի ապրանքային նշանն է՝

որը գրանցվել է ՀՀ մտավոր սեփականության գործակալության կողմից 25.08.2005թ.:

3.3.3 ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ-ը հիմնադրման օրվանից ի վեր, շուրջ 20 տարի, ծավալում է գործունեություն ՀՀ բանկային շուկայում: Բանկի հիմնադիր և հիմնական բաժնետերն է հանդիսանում շվեյցարական ժամացույցների «Ֆրանկ Սյուլլեր Ուոչլանդ» ընկերության հիմնադիր, սեփականատեր և գործադիր տնօրեն, հայազգի գործարար Վարտան Սիրմակեար:

3.3.4 **Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝**

ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10:

Բանկի պետական գրանցման համարն է 26:

Բանկի գտնվելու վայրն է՝

ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10,

Կապի միջոցները՝

հեռ. (37460) 75-70-00, (374 11) 75-70-00

ֆաքս (3741) 54-07-28

էլ. փոստ info@armswissbank.am,

ինտերնետային կայք՝ www.armswissbank.am:

Բանկի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

3.3.5 Բանկը մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ չունի:

3.3.6 Ներքոնշյալ աղյուսակում ներկայացվում են Բանկային գործունեության վերահսկման նպատակով ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների, մասնավորապես, պոտենցիալ ներդրողների կողմից Բանկի իրացվելիության մասին գնահատական տալու համար անհրաժեշտ տեղեկատվություն՝

Բանկի՝ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների մեծությունները 2023-2025թթ.

Նորմատիվի	ՀՀ ԿԲ-ի	Նորմատիվի	Նորմատիվի	Նորմատիվի
-----------	---------	-----------	-----------	-----------

անվանումը	սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծություն	փաստացի մեծություն 31.10.2025թ	փաստացի մեծություն 31.12.2024թ.	փաստացի մեծություն 31.12.2023թ.
Առաջին մակարդակի կապիտալի համարժեքություն	Նվազագույնը 8.3%	17.83%	16.13%	14.42%
Ընդհանուր կապիտալի համարժեքություն	Նվազագույնը 11%	22.55%	21.92%	21.51%
Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	Նվազագույնը 15%	38.01%	39.55%	45.76%
Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	Նվազագույնը 60%	183.02%	197.60%	268.51%
Զուտ կայուն ֆինանսավորման նորմատիվ	Նվազագույնը 100%	145.3%	131.9%	142.8%
Իրացվելիության ծածկույթի նորմատիվ	Նվազագույնը 100%	408.9%	455.6%	359.6%

Բիզնեսի նկարագիրը

Հիմնական գործունեություն

3.4.1 Բանկն իրականացնում է օրենքով և այլ իրավական ակտերով բանկերին թույլատրված ֆինանսական գործառնություններ ինչպես Հայաստանի Հանրապետության, այնպես էլ միջազգային ֆինանսական շուկաներում:

3.4.2 Բանկը ֆինանսական գործառնություններն իրականացնում է ինչպես ՀՀ դրամով, այնպես էլ արտարժույթով:

3.4.3 Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է կորպորատիվ և ներդրումային ուղղություններով՝ ձեռնպահ մնալով զանգվածային ծառայությունների մատուցումից:

3.4.4 2024թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի թղթակցային նոստրո հաշիվներ 20 բանկում, որից 17-ը ոչ ռեզիդենտ են և 7 բանկերի թղթակցային լոբո հաշիվներ: Բանկը դեպո հաշիվներ ունի 4 արտասահմանյան ֆինանսական ընկերություններում:

3.4.5 Իր գործունեությունն իրականացնելու համար Բանկը օգտվում է ինչպես միջազգային SWIFT վճարային, Bloomberg և Reuters տեղեկատվական, այնպես էլ ՀՀ գործող BankMail և CBANet համակարգերից:

3.4.6 Բանկը համաձայն իր կողմից որդեգրված ռազմավարության՝ իր հաճախորդներին մատուցում է հետևյալ ֆինանսական ծառայությունները.

3.4.6.1 Վարկային ծառայություններ
Վարկավորման ընդհանուր ներդրումների ծավալը 2025թ-ի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ կազմել են Բանկի ակտիվների 48.01%-ը:

Բանկի որդեգրած քաղաքականությամբ վարկավորման գործունեության մեջ Բանկը շարունակում է նախապատվություն տալ կայուն բիզնես, զարգացման տեսանկյունից հեռանկարներ, կառավարման որակյալ համակարգ և բարի համբավ ունեցող կայացած կորպորատիվ հաճախորդներին: Բանկը պատրաստակամ է համագործակցել այն հաճախորդների հետ, որոնք հետաքրքրված են կամ ակտիվորեն օգտվում են Բանկի կողմից առաջարկվող այլ ծառայություններից:

- Բանկը շարունակում է հաճախորդներին առաջարկել վարկային գործիքների լայն փաթեթ.
 - վարկեր, վարկային գծեր, օվերդրաֆոններ, այդ թվում՝ քարտային օվերդրաֆոններ
 - բանկային երաշխիքներ, ակրեդիտիվներ,
 - գնման պատվերի ֆինանսավորում, նախաարտահանման և հետարտահանման ֆինանսավորում, ֆակտորինգ,
 - նախագծային ֆինանսավորում, այդ թվում՝ վերականգնվող էներգիայի և էներգաարդյունավետ նախագծերի ֆինանսավորում,
 - լիզինգային ֆինանսավորում և հաճախորդների կարիքներից բխող այլ ծառայություններ:

Անհատական վարկային ծառայությունների շրջանակից Բանկը տարեցտարի ակտիվացնում է իր գործունեությունը հիփոթեքային շուկայում՝ հաճախորդներին հետևողականորեն առաջարկելով մրցակցային պայմաններով վարկային գործիքներ:

Բանկի կողմից տնտեսության վարկավորման հիմնական ոլորտներ են հանդիսանում արդյունաբերությունը (սննդի արդյունաբերություն, հանրային սնունդ և սպասարկում, թեթև արդյունաբերություն), էներգետիկան, այդ թվում՝ վերականգնվող էներգիայի ոլորտը, առևտուրը, գյուղատնտեսությունը (գյուղատնտեսական ապրանքների արտադրություն, վերամշակում, ժամանակակից պտղատու այգիների հիմնում, ձկնաբուծություն և այլն) և տուրիզմը:

2025թ-ի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկի ընդհանուր վարկային պորտֆելը դրամային արտահայտությամբ կազմել է 215.5 մլրդ ՀՀ դրամ, որը 2024թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ նույն ցուցանիշի համեմատությամբ աճել է 5.14%-ով:

Վարկային պորտֆելի կառուցվածքի բաշխվածությունն ըստ արժույթների՝ 2022-2025թթ.
Ժամանակահատվածի համար

	Արժույթ	2025/30/09 Տեսակարար կշիռ (%)	2024/31/12 Տեսակարար կշիռ (%)	2023/31/12 Տեսակարար կշիռ (%)	2022/31/12 Տեսակարար կշիռ (%)
1	ՀՀ դրամ	76.5%	71.4%	64.2%	61.2%
2	ԱՄՆ դոլար	15.4%	20.2%	26.0%	30.1%
3	Եվրո	8.1%	8.3%	9.6%	8.0%
4.	Այլ	0.0%	0.1%	0.2%	0.7%

Վարկային պորտֆելի կառուցվածքն ըստ աշխարհագրական դիրքի՝ 2022-2025թթ.
Ժամանակահատվածի համար

Անվանում	Տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում			
	2025/30/09	2024/31/12	2023/31/12	2022/31/12
Երևան	61.9%	63.0%	64.0%	58.2%
Կոտայք	11.4%	9.3%	9.1%	9.3%
Սյունիք	2.5%	2.0%	1.5%	1.7%
Վայոց Ձոր	6.9%	6.3%	6.1%	6.5%
Արագածոտն	1.0%	1.0%	1.1%	2.3%
Շիրակ	2.0%	2.9%	2.9%	3.2%
Արմավիր	3.7%	4.4%	3.7%	6.4%
Արարատ	6.5%	6.9%	7.2%	8.0%
ՀՀ այլ մարզեր	3.6%	3.0%	3.1%	2.7%
ԼՂՀ	0.0%	0.0%	0.0%	0.2%
Արտասահման	0.5%	1.2%	1.3%	1.5%

Վարկային պորտֆելի կառուցվածքն ըստ տնտեսության ճյուղերի՝ 2022-2025թթ.
Ժամանակահատվածի համար

Անվանում	Տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում			
	2025/30/09	2024/31/12	2023/31/12	2022/31/12
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնաբուծություն	4.2%	4.4%	6.0%	7.3%
Մշակող արդյունաբերություն	19.0%	23.2%	25.1%	30.6%
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	7.7%	8.6%	10.9%	13.3%
Շինարարություն	24.2%	18.4%	16.2%	10.2%
Առևտուր	11.7%	12.7%	13.5%	14.4%

Հյուրանոցային գործունեություն և կացության կազմակերպում	5.2%	5.5%	4.9%	5.0%
Հիփոթեքային վարկեր	18.2%	18.1%	15.7%	14.2%
Սպառողական վարկեր	2.7%	2.6%	1.3%	1.2%
Տնտեսության այլ ճյուղեր	7.1%	6.4%	6.5%	3.7%

Բանկում վարկավորումը զարգացել է հետևյալ հիմնական ուղղություններով.

- ✓ Կորպորատիվ վարկավորում
- ✓ Նախագծային ֆինանսավորում
- ✓ Անհատական վարկավորում
- ✓ Արտահանման ֆինանսավորում և Ֆակտորինգ:

Կորպորատիվ վարկավորում, այդ թվում ՓՄՁ

Կորպորատիվ վարկերի պորտֆելում ընդգրկված են խոշոր և ՓՄՁ հաճախորդներին շրջանառու և կապիտալ ներդրումների նպատակով, այդ թվում՝ առևտրի ֆինանսավորման, գյուղատնտեսական (պետական ծրագրերի շրջանակում) նպատակներով տրված վարկերը, վարկային գծերը, օվերդրաֆտները, և այլն, բացառությամբ նախագծային ֆինանսավորման շրջանակում տրված վարկերի (որի մասին ներկայացված է առանձին բաժնով): Կորպորատիվ վարկավորման ոլորտում մեծ նշանակություն ունեն ՀՀ կառավարության կողմից տարբեր ոլորտների աջակցության նպատակով ներդրված սուբսիդավորման ծրագրերի շրջանակներում տրամադրվող վարկային գործիքները և առևտրի ֆինանսավորման նպատակով տրված վարկերը: ԱՖԾ ոլորտում Բանկը երկար տարիներ համագործակցում է ՎԶԵԲ-ի, ԱԶԲ-ի հետ, իսկ 2022թ-ից արդեն ԵԱԶԲ-ի հետ՝ 5 մլն ԱՄՆ դոլար սահմանաչափի շրջանակում և ՏՀՄԲ-ի հետ՝ 5 մլն եվրո սահմանաչափի շրջանակում՝ հաճախորդներին մատուցելով ներմուծման և արտահանման կարճաժամկետ վարկեր, ակրեդիտիվներ, ինկաստներ, միջազգային երաշխիքներ:

Բանկի համար ռազմավարական ուղղություն է հանդիսանում կայուն և կանաչ ֆինանսավորումը, որի միջոցով աջակցվում է էկոլոգիապես մաքուր և սոցիալապես պատասխանատու նախագծերին: Առաջնահերթություն է տրվում այնպիսի ֆինանսական գործիքներին, որոնք նպաստում են շրջակա միջավայրի պահպանմանը և ոլորտային կայուն զարգացմանը:

Հատկանշական է, որ պետական և մասնավոր ընկերությունների պատվերների ավելացմանը զուգահեռ նկատվում է բանկային երաշխիքների պորտֆելի աճ: Մինևույն ժամանակ էականորեն աճել է լիզինգային գործիքների ծավալները, ինչը պայմանավորված է կառավարության կողմից համապատասխան ոլորտում սուբսիդավորման ծրագրերի առկայությամբ: Կանխատեսում ենք նաև, որ 2025թ-ի ընթացքում կշարունակվի բարձր մնալ պահանջարկը լիզինգային գործիքների և բանկային երաշխիքների նկատմամբ, քանի որ այս ճյուղը ունի զարգացման դեռ չօգտագործված պոտենցիալ և զարգացման միտում:

Նախագծային ֆինանսավորում

Այստեղ կենտրոնացված է Բանկի վարկային պորտֆելի այն հատվածը, որը ֆինանսավորում է վերականգնվող էներգիայի, շինարարության, գյուղատնտեսական և այլ ոլորտների նոր սկսնակ բիզնես նախագծերի կապիտալ ներդրումները: Ընդ որում՝ 2024թ-ի ընթացքում նախագծերի ֆինանսավորման ոլորտում շարունակել են ակտիվ լինել բնակելի շենքերի կառուցապատման ծրագրերը, ինչպես նաև բիզնես նպատակով արևային կայանների կառուցման նախագծերի ֆինանսավորումները: Արդյունքում Բանկը առաջատար դիրքեր է զբաղեցնում գերմանական KfW Bank-ի կողմից ֆինանսավորվող և Գերմանահայկական Հիմանդրամի կողմից կառավարվող Վերականգնվող էներգիայի զարգացում, էներգաարդյունավետություն ՓՄՁ-ների համար ծրագրերի շրջանակներում: Նշված ուղղությունները կայուն աճ են ապահովում Բանկի վարկային պորտֆելում և հանդիսանում են ռեսուրսային ապահովվածություն ունեցող ծրագրեր: Միաժամանակ Նախագծային ֆինանսավորման շրջանակներում իրականացվում են բազմաբնակարան շենքերի կառուցապատման ծրագրերի ֆինանսավորումներ, որոնք նաև նպաստում են Բանկի հիփոթեքային պորտֆելի աճին: 2025թ-ի սկզբի դրությամբ ընթացքում են գտնվում Բանկի կողմից ֆինանսավորված թվով 19 կառուցապատման ծրագրեր:

Անհատական վարկավորում

Մասնագիտացված չլինելով մանրածախ բանկային ծառայությունների շուկայում՝ Բանկն առանձնակի հետաքրքրություն է ցուցաբերում հիփոթեքային վարկավորման ոլորտում, որտեղ տարիներ շարունակ արձանագրել է կայուն աճի տեմպեր:

Բանկն առաջարկում է հիմնականում Երևան քաղաքում և հարակից բնակավայրերում բնակարանների ձեռք բերման, վերանորոգման և կառուցապատման վարկեր, ինչպես ֆիքսված (ծրագրային) տոկոսադրույքով, այնպես էլ փոփոխական տոկոսադրույքով մինչև 20 տարի մարման ժամկետով: Հիփոթեքային վարկերի ֆինանսավորման աղբյուրը հանդիսանում են սեփական ռեսուրսները, «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» ՎՎԿ ՓԲԸ-ից և «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ից հիփոթեքային վարկերի վերաֆինանսավորման ծրագրերից ստացված ծրագրային միջոցները:

2024թ-ին Բանկը «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի և «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» ՎՎԿ ՓԲԸ-ի ծրագրերի շրջանակներում սկսել է համագործակցել «Զինծառայողներին պետական աջակցության ծրագրի» հետ, որի շրջանակներում հաճախորդներին տրամադրվում են անշարժ գույքի ձեռքբերման և կառուցման հիփոթեքային վարկեր:

Անհատական վարկավորման պորտֆելի աճը ուղիղ փոխկապակցված է Նախագծերի ֆինանսավորման բաժնի կողմից ֆինանսավորվող բազմաբնակարան բնակելի շենքերի նախագծերի ֆինանսավորման հետ:

Բանկն առաջնահերթություն է տալիս կայուն և կանաչ ֆինանսավորմանը՝ նախապատվություն տալով էներգաարդյունավետ և էկոլոգիական տեսանկյունից

պատասխանատու նախագծերին: Պորտֆելում արդեն ընդգրկված են մի շարք կառուցապատման նախագծեր, որոնց շենքերը համապատասխանում են էներգաարդյունավետության բարձր պահանջներին, և որոնք նպաստում են շրջակա միջավայրի պահպանմանը և էներգիայի օգտագործման արդյունավետության բարձրացմանը:

Առևտրի ֆինանսավորում և ֆակտորինգ (ներքին և միջազգային)

Առևտրի ֆինանսավորումը և ֆակտորինգը Բանկի վարկային գործունեության կարևոր ուղղություններից են: Բանկն այդ ոլորտում շարունակում է մնալ ՀՀ բանկային համակարգի առաջատարներից, և այդ առումով ընթացիկ տարին ևս բացառություն չէ:

Առևտրի ֆինանսավորման և ֆակտորինգի շրջանակում Բանկն առաջարկում է ներքին ֆակտորինգ, ինչպես նաև միջազգային ֆակտորինգ (արտահանման, ներմուծման և նախաարտահանման ֆինանսավորում)՝ համագործակցելով Հայաստանի արտահանման ապահովագրական գործակալության (ՀԱԱԳ) և FCI (Factors Chain International) անդամ բանկերի հետ: Միաժամանակ, Բանկը, ակտիվորեն մասնակցելով ՎՋԵԲ-ի, ԱԶԲ-ի և ԵԶԲ-ի Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրերին՝ իր հաճախորդներին տրամադրում է նաև ակրեդիտիվ, ինկասո և միջազգային երաշխիք:

Բացի ավանդական ֆինանսավորման լուծումներից, Բանկը նաև ակտիվորեն աշխատում է կանաչ և կայուն ֆինանսավորման ուղղությամբ, ինչի շրջանակում տեղի են ունենում նորարարական ծրագրերի ներդրումներ, որոնք նպաստում են շրջակա միջավայրի պահպանմանը: Առևտրի ֆինանսավորման և ֆակտորինգի գործիքները ներառում են նաև այնպիսի նախագծեր, որոնք ուղղված են էներգաարդյունավետ տեխնոլոգիաների և էկոլոգիապես մաքուր արտադրանքների ֆինանսավորմանը:

2024թ-ի վերջի դրությամբ ՀԱԱԳ-ի կողմից թողարկված վկայագրերի ապահովությամբ արտահանման և նախաարտահանման ֆինանսավորումների պորտֆելը կազմել է 7.1 մլրդ ՀՀ դրամ: Բանկը շարունակում է մնալ ՀԱԱԳ-ի հետ համագործակցող ամենաակտիվ կառույցը ՀՀ բանկային համակարգում: ՀԱԱԳ-ի հետ պարբերաբար քննարկվում են նոր գործիքակազմի ներդրման հնարավորությունները: Այսպես, 2024թ.-ի ընթացքում ՀԱԱԳ-ի հետ համատեղ ներդրվել է միջազգային ֆակտորինգի ապահովագրության գործիքը, և հաջողությամբ իրականացվել է ՀԱԱԳ-ի ապահովագրությամբ առաջին միջազգային ֆակտորինգի ֆինանսավորման գործարքը:

Կայուն ֆինանսավորում

Բանկի համար ռազմավարական ուղղություն է հանդիսանում կայուն ֆինանսավորումը:

Բանկը ակտիվորեն ներգրավված է կայուն ֆինանսավորման ոլորտում՝ հենվելով բնության պահպանման և կլիմայի դիմակայունության ծրագրերի աջակցության վրա: Բանկը

համագործակցում է իր հաճախորդների հետ՝ խթանելով նրանց կայուն զարգացման նախաձեռնություններին, ինչպես նաև տրամադրելով ֆինանսական և խորհրդատվական աջակցություն:

Նպատակ ունենալով խթանել կայուն ֆինանսավորումը՝ Բանկը պատրաստվում է ներդնել նոր վարկային գործիքներ, որոնք կհամապատասխանեն էներգիայի արդյունավետության, վերականգնվող էներգիայի, կանաչ բիզնեսում և այլ միջազգային պրակտիկայում ընդունված պահանջներին: Հարկ է նշել, որ 2024թ-ի տարեվերջին Բանկի կանաչ և կայուն նախագծերի պորտֆելը կազմել է 31 մլրդ ՀՀ դրամ, իսկ կանաչ բիզնեսում վարկային պորտֆելը՝ շուրջ 60 մլրդ ՀՀ դրամ:

Բանկը նաև սկսել է համագործակցություն բնապահպանական կազմակերպությունների և միջազգային կառույցների հետ՝ համատեղ ծրագրեր մշակելու և ֆինանսավորելու նպատակով:

Կայուն ֆինանսավորման իր գործունեությունը ընդլայնելով՝ Բանկը կկազմակերպի դասընթացներ և սեմինարներ, որոնք կօգնեն հաճախորդներին հասկանալ իրենց նախագծերի շրջակա միջավայրի վրա ունեցած ազդեցությունը: Բանկը, տեխնիկական աջակցության ծրագրի շրջանակում համագործակցելով ԵՆԲ-ի հետ, նախատեսում է ներդնել վարկային պորտֆելի կլիմայական ռիսկերի գնահատման համակարգ, որը կվերահսկի վարկերի շրջակա միջավայրի վրա ունեցած ազդեցությունը, ապահովելով լրացուցիչ հաշվետվություններ և վերլուծություններ:

Բանկը 2024թ-ի հունվարից համագործակցում է PCAF (Partnership For Carbon Accounting Financials) կազմակերպության հետ, որի մեթոդաբանությունը օգնում է ֆինանսական հաստատություններին հաշվարկել իրենց ածխածնի արտանետումները, այդպիսով նպաստելով ավելի պատասխանատու ֆինանսական գործունեության զարգացմանը:

Այս նախաձեռնությունները կօգնեն Բանկին ամրապնդել իր դիրքը կայուն ֆինանսավորման ոլորտում՝ նպաստելով շրջակա միջավայրի պաշտպանությանը և կայուն տնտեսական զարգացմանը:

3.4.6.2 Ներդրումային ծառայություններ

Բանկի ռազմավարական ուղղություններից է միջազգային չափանիշներին համապատասխան ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բրոքերային գործունեության շրջանակներում Բանկն իր անունից և հաճախորդի հաշվին կամ հաճախորդի անունից և հաճախորդի հաշվին հաճախորդի հանձնարարականների հիման վրա իրականացնում է արժեթղթերի առք/վաճառք, ինչպես նաև այլ գործողություններ և գործարքներ՝ կապված բրոքերային գործունեության իրականացման հետ:

Արժեթղթերի պահառության շրջանակներում Բանկը հաճախորդներին առաջարկում է հետևյալ ծառայությունները
Հաճախորդի արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների

գրանցում.

Հաճախորդի արժեթղթերի անվանատեր հանդես գալը.

Հաճախորդի համար առանձին դեպո հաշվի բացում և վարում.

Հաճախորդին արժեթղթերի վերաբերյալ թողարկողից, Կենտրոնական դեպոզիտարիայից և այլ պահառուից ստացված ամբողջական տեղեկատվության տրամադրում.

Արժեթղթերի պահառությանն առնչվող և օրենքով թույլատրվող այլ ծառայություններ:

Բանկը պահառության ծառայություններ է մատուցում ՀՀ տարածքում և դրանից դուրս շրջանառվող ազատ շրջանառության իրավունքով ոչ փաստաթղթային արժեթղթերի համար:

Դրամային իրացվելիության կառավարման նպատակով Բանկն իր հաշվետեր հաճախորդներին առաջարկում է ռեպո գործարքների կնքում մինչև 3 ամիս ժամկետով: Ռեպո գործարքների առարկա կարող են հանդիսանալ պետական պարտատոմսերը և Բանկի կողմից Հայաստանի ֆոնդային բորսայի առևտրային նստաշրջանում գնանշվող կորպորատիվ պարտատոմսերը:

Ժամանակակից շուկաների նորանոր մարտահրավերներին դիմագրավելու, ինչպես նաև ներդրումային նախագծեր մշակելու և իրագործելու համար Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է նաև արժեթղթերի բորսայական ու արտաբորսայական շարժի ապահովման, միջազգային տիրություն շրջանառվող արժեթղթերի ձեռքբերման, կորպորատիվ հաճախորդների արժեթղթերի թողարկման, տեղաբաշխման կազմակերպման և այլ ծառայություններ:

3.4.6.3 Հաշվարկադրամարկղային ծառայություններ

Հաշվարկադրամարկղային ծառայությունների շրջանակներում Բանկի կողմից մատուցվում են հետևյալ հիմնական ծառայությունները.

- Հաշիվների բացում, ավանդների ընդունում, ավանդի գրավով վարկերի տրամադրում
- Էսքրու, դեպո հաշիվների բացում և սպասարկում
- Դրամական և միջազգային փոխանցումներ
- Արտարժութային և ոսկով, կանխիկ գործառնություններ, այդ թվում՝ ոսկու ձուլակտորներով
- Աժանցյալ գործառնություններ
- Անհատական պահախցիկներ
- Քարտերի, ՊՈՍ տերմինալների տրամադրում և սպասարկում,

Ծառայությունների մշակման և մատուցման ժամանակ Բանկն առանձնանում է մի շարք առավելություններով, ինչպիսիք են արագությունը, սպասարկման բարձր որակը, հուսալիությունը, անհատականացված մոտեցումը և այլն:

Հիմնական շուկաները

3.4.7 Բանկը, հավատարիմ մնալով իր որդեգրած քաղաքականությանը, շարունակում է գործունեություն ծավալել և մասնագիտանալ կորպորատիվ և ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցման ոլորտում՝ իր առջև ունենալով Հայաստանում այդ ուղղությամբ առաջատար բանկ դառնալու տեսլականը՝ առաջնահերթություն տալով կանաչ

և կայուն նախագծերին:

- 3.4.8 Բանկն առանձնանում է կորպորատիվ հաճախորդներին առաջարկվող համալիր ծառայությունների լայն տեսականիով՝ սկսած ավանդական բանկային ծառայություններից (վճարահաշվարկային, վարկային ծառայություններ, դեպոզիտային ճկուն սխեմաներ, առևտրի ֆինանսավորում և այլն) մինչև ոչ ավանդական բանկային ծառայություններ (այլընտրանքային ֆինանսավորում, ֆակտորինգ, ֆորվարդ, սվոփ, օպցիոն և այլն):
- 3.4.9 Առևտրի ֆինանսավորումը, ֆակտորինգային ծառայությունները, ինչպես նաև ապրանքային և ֆինանսական ֆյուչերսները հիմնականում ուղղված են արտահանման և ներմուծման ոլորտում գործող հաճախորդներին՝ նպատակ ունենալով պահպանել նրանց մրցունակությունը տեղական և միջազգային շուկաներում, ընձեռելով նոր շուկաներ ներթափանցելու հնարավորություն: 2008թ-ից Բանկն անդամակցում է Factors Chain International-ին (Միջազգային ֆակտորինգային ասոցիացիա), ինչը հնարավորություն է տալիս Բանկին միջազգային ֆակտորինգային գործառնություններ իրականացնել ավելի քան 90 երկրում գտնվող շուրջ 400 անդամ-բանկերի միջոցով:
- 3.4.10 Բանկի ռազմավարական ուղղություններից է միջազգային չափանիշներին համապատասխան ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցումը: Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է ներդրումային գործիքների բավականին լայն տեսականի՝ ամերիկյան, եվրոպական, ռուսական ընկերությունների ու ներդրումային հիմնադրամների բաժնետոմսեր, դեպոզիտար ստացականներ, պետական ու կորպորատիվ պարտատոմսեր, ապրանքային ֆյուչերսներ, օտարերկրյա արժեթղթերով ռեպո մարժինալ գործառնություններ, կանխիկ ու անկանխիկ ոսկով գործառնություններ և այլն:
- 3.4.11 Ֆինանսավորման ածանցյալ գործիքների միջոցով Բանկի հաճախորդներն առավել արդյունավետ կարող են իրականացնել իրենց ռիսկերի դիվերսիֆիկացումը, ինչպես նաև դրամական հոսքերի կառավարումը:
- 3.4.12 Ժամանակակից շուկաների նորանոր մարտահրավերներին դիմագրավելու, ինչպես նաև ներդրումային նախագծեր մշակելու և իրագործելու համար Բանկն իր կորպորատիվ հաճախորդներին առաջարկում է արժեթղթերի թողարկման ու տեղաբաշխման կազմակերպման ծառայություններ:
- 3.4.13 Բանկը շարունակում է իր ակտիվ մասնակցությունը ՀՀ արժեթղթերի շուկայի ֆինանսական միջնորդության ոլորտի օրենսդրական դաշտի բարեփոխումներին վերաբերող նախաձեռնություններին:
- 3.4.14 Բանկն իր հաճախորդներին առաջարկում է անհատականացված (tailor-made) պրոդուկտների փաթեթ՝ արժեթղթերի անհատական, կոլեկտիվ և այլ տիպի պորտֆելների ձևավորում, բրոքերային ու պահառուական ծառայություններ, ներդրումային գործառնությունների վերաբերյալ խորհրդատվության մատուցում: Ճկունությունը հաճախորդների հետ աշխատելիս կարևոր գործոն է Բանկի առաջանցիկ զարգացման ապահովման «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» բրենդի առաջնության գործում:
- 3.4.15 Բանկն իր հաճախորդների հետ ձևավորում է երկարատև ու գործընկերային հարաբերություններ, որոնց հիմքում ընկած են սերտ ու փոխշահավետ

համագործակցությունը: Հնուտ և փորձառու անձնակազմի շնորհիվ Բանկը բացահայտում է հաճախորդների կարիքները և ժամանակին տալիս բարձրակարգ ֆինանսական լուծումներ:

3.4.16 Հաշվի առնելով բանկային համակարգում առկա մրցակցությունը՝ Բանկը մշտապես իրականացնում է մրցակցային դիրքի վերլուծություններ, շուկայում գործող ծառայությունների պայմանների և տոկոսադրույքների ուսումնասիրություններ:

3.4.17 Շարունակաբար կատարելագործել և զարգացնել Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը՝ համահունչ դարձնելով Բանկի առջև դրված խնդիրները: Առավել մեծ ուշադրություն է դարձվելու Բանկի համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող ոլորտների զարգացմանը, Բանկում հաճախորդների սպասարկման նոր որակի տեխնոլոգիաների ներդրմանը և հաճախորդներին որակյալ ծառայությունների մատուցմանը:

3.4.18 Բանկը մշտապես ձգտել է առաջատար դիրքեր գրավել և այդ դիրքերը պահպանել բարձրակարգ բանկային ծառայությունների որակական հատկանիշների ապահովմամբ, ինչպես նաև առաջատար դիրքերում է որոշակի ծառայությունների մատուցմամբ և ներդրմամբ, մասնավորապես՝

- Առևտրի ֆինանսավորում և ֆակտորինգ,
- Լիզինգային ֆինանսավորում
- Բանկային երաշխիքների տրամադրում
- Կանաչ և կայուն ֆինանսավորում
- Մետաղական հաշիվներով գործառնություններ,
- Ոսկու ձուլակտորների առք ու վաճառք,
- Պարտատոմսերի տեղաբաշխման/թողարկման կազմակերպում, ինչպես նաև գործառնություններ երկրորդային շուկայում,
- Կորպորատիվ հաճախորդների համար համալիր լուծումներ:

Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների տեսականին և ծավալները շարունակում են ընդլայնվել հետևյալ գործոնների առկայության պարագայում՝ սպասարկման որակ, աշխատակիցների պրոֆեսիոնալիզմ, նոր տեխնոլոգիաների կիրառում, տարածքի՝ միջազգային չափանիշներին համապատասխանող պայմաններ: Այս շրջանակում Բանկի գործունեության ծավալների և աշխատակազմի ավելացմանը զուգընթաց, ինչպես նաև հաճախորդներին մատուցվող ծառայությունների քանակի ավելացման ու որակի բարելավման անհրաժեշտությունից ելնելով՝ պլանավորվում է 2025թ-ին ավարտին հասցնել նոր և առավել հարմարավետ գլխամասային գրասենյակի ինտերիերի դիզայնի որակական, ներքին հարդարման և տեղափոխման աշխատանքները: Բանկի նոր շենքային պայմաններում հաճախորդների քանակական աճին զուգահեռ կապահովվի որակի բարձրացման ու նոր տեխնոլոգիական ներդրումներ:

3.4.19 Միջազգային կառույցների հետ համագործակցությունը Բանկի համար ռազմավարական նշանակություն ունի և հիմնական նպատակներից մեկն այդ համագործակցությունները ընդլայնելը և նորերով ավելացնելն է: Միջազգային կառույցների հետ համագործակցությունը հնարավորություն է տալիս Բանկին իր հաճախորդներին

առաջարկել հստակ նպատակայնություն ունեցող բարենպաստ պայմաններով վարկային գործիքներ, մեծացնել որոշակի ոլորտներում պորտֆելի ծավալը, ներգրավել նոր հաճախորդներ: Միննույն ժամանակ միջազգային ֆոնդերը տրամադրում են նաև տեխնիկական աջակցություն և մասնագիտական գիտելիքներն ավելացնելու բազմաթիվ հեռահար դասընթացներ, ինչը բարձրացնում է Բանկի ներքին կարողությունները: Հետագայում ևս Բանկն իր հաճախորդներին կառաջարկի արդյունավետ համակցված վարկատեսակներ և այլ գործիքներ՝ պահպանելով հիմնականում կորպորատիվ հաճախորդների ներգրավման և սպասարկման սկզբունքները: Մասնավորապես.

- ՎՋԵԲ-ի հետ համատեղ համագործակցության ողջ ընթացքում հաջողությամբ ֆինանսավորվել են ՓՄՁ, Առևտրի ֆինանսավորման և Էներգախնայողության մի շարք ծրագրեր: 2024թ-ին խորացվել է ՎՋԵԲ-ի հետ համագործակցությունը SMEC և MSME գործիքների ուղղությամբ՝ ՎՋԵԲ-ի Տարեկան ժողովի ընթացքում կնքելով գումարային 10 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագրեր: ԱՖԾ-ի սահմանաչափը 2024թ-ին կազմել է 28.5 մլն ԱՄՆ դոլար, որը ՀՀ բանկային համակարգում ամենամեծ սահմանաչափերից է: Հատկանշական է նաև, որ 2024թ-ի մայիսի 14-16ը Երևանում կայացած ՎՋԵԲ-ի տարեկան ժողովի շրջանակում Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրի (TFP) ոլորտում նախորդ տարվա ցուցանիշների արդյունքներից ելնելով՝ Բանկն արժանացել է **«2023թ-ի Ամենակտիվ թողարկող բանկը Հայաստանում» մրցանակին**: Մրցանակների շնորհումը վկայում է ՎՋԵԲ-ի հետ Առևտրի ֆինանսավորման ոլորտում Բանկի տարեցտարի ընդլայնվող արդյունավետ համագործակցության մասին:
- Բանկը ԱԶԲ-ի հետ համագործակցում է Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրի (ԱՖԾ) շրջանակում 9 մլն ԱՄՆ դոլար սահմանաչափով: Սեպտեմբերի 3-ին Սինգապուրում կայացած 10-րդ ամենամյա մրցանակաբաշխության շրջանակում Բանկն Ասիական Զարգացման Բանկի (ԱԶԲ) կողմից, Առևտրի ֆինանսավորման ծրագրի շրջանակում, արդեն երրորդ անգամ արժանացել է **«Առաջատար գործընկեր բանկ Հայաստանում» (“Leading partner bank in Armenia”)** մրցանակին:
- Բանկը ակտիվ մասնակցություն ունի KfW բանկի և EIB կողմից ԳՀՀ-ի միջոցով իրականացվող մի շարք ծրագրերին: Ավելին՝ 2024թ-ին, ընդլայնելով համագործակցության շրջանակը, միացել է նաև KfW բանկի ՓՄՁ աջակցության ծրագրի 4-րդ փուլին: Նշված ծրագիրը հնարավորություն է տալիս Բանկին հաճախորդներին առաջարկել մատչելի և մրցունակ դրամային վարկեր:
- 2024թ-ի նոյեմբերի 15-ին **Եվրոպական Ներդրումային Բանկի (ԵՆԲ)** մաս կազմող EIB Global-ի հետ Բանկը ստորագրեց 16 մլն եվրո ընդհանուր ծավալով վարկային պայմանագիր՝ Հայաստանում մանր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների (ՄՓՄՁ) ֆինանսական հասանելիությունն ընդլայնելու նպատակով:
- Բանկը 2024թ-ի հունվարից համագործակցում է **PCAF (Partnership For Carbon Accounting Financials)** կազմակերպության հետ, որի մեթոդաբանությունը օգնում է ֆինանսական հաստատություններին հաշվարկել իրենց ածխածնի արտանետումները, այդպիսով նպաստելով ավելի պատասխանատու ֆինանսական գործունեության զարգացմանը: Հարկ է նշել, որ 2025թ-ի մարտին Բանկը, որպես առաջատար ֆինանսական կազմակերպություն, առաջինն է ՀՀ բանկային համակարգում, որ սահմանել է բնապահպանական պատասխանատվության նոր չափանիշներ՝ հրապարակելով **Զերմոցային գազերի (GHG) արտանետումների հաշվառման իր**

առաջին հաշվետվությունը՝ հիմք ընդունելով միջազգայնորեն ընդունված Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) մեթոդաբանությունը:

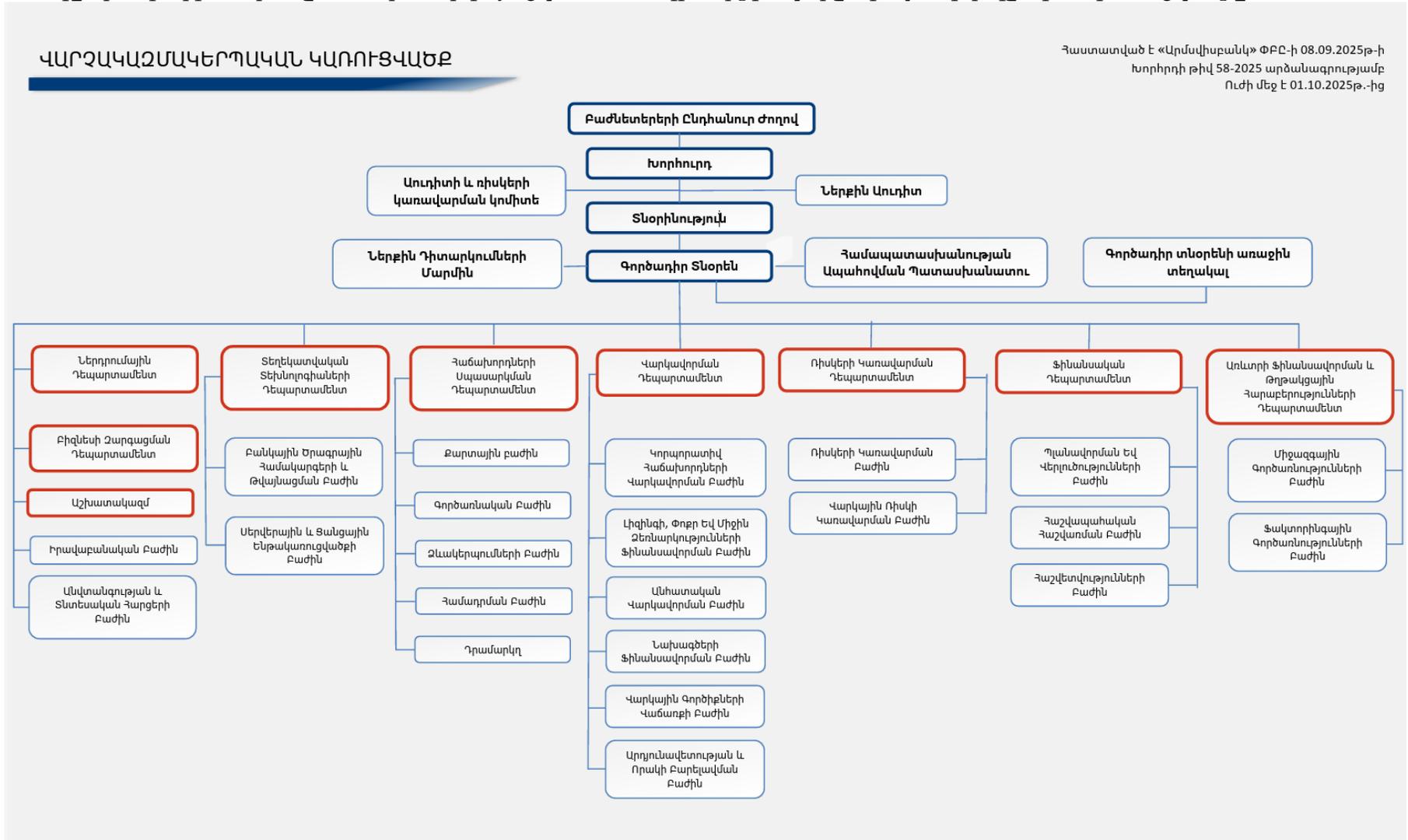
- Բանկի և Եվրոպական Ներդրումային Բանկի (ԵՆԲ) միջև կնքվել է Տեխնիկական Աջակցության համաձայնագիր՝ ԵՆԲ-ի կողմից ֆինանսավորվող **Greening Financial Systems Technical Assistance Program (GFS TAP) Տեխնիկական աջակցության ծրագրի** ներքո: GFS TAP ծրագրի հիմնական նպատակն է տրամադրել Բանկին միջազգային չափորոշիչներին համապատասխան տեխնիկական աջակցություն կլիմայական ռիսկերի կառավարման փորձը բարելավելու համար, իսկ որպես վերջնարդյունք Բանկը կունենա միջազգային չափորոշիչներին նհամապատասխան Transition Plan Framework:
- Մասնագետների պատրաստման/վերապատրաստման գծով շարունակական աշխատանքներն են իրականացվել, մասնավորապես.
 - ✓ EBRD Green Finance Academy-ի հետ համագործակցության շրջանակում 30 աշխատակից հանձնել են համապատասխան մոդուլներ և ստացել սերտիֆիկատներ:
 - ✓ Բանկի 2 աշխատակից մասնակցել է EBRD Green Finance Academy-ի կողմից կազմակերպված Climate Transition Planning Programme Armenia վեցամսյա դասընթացին և ստացել սերտիֆիկատներ
 - ✓ PCAF-ի հետ համագործակցության շրջանակում Բանկի 2 աշխատակից հաջողությամբ ավարտել է PCAF Academy-ի Global GHG Accounting and Reporting Standard, Financed Emissions դասընթացը և ակրեդիտացվել PCAF-ի կողմից:
 - ✓ Բանկի 1 աշխատակից մասնակցել է House of Training-ի և ATTF Luxembourg-կողմից կազմակերպված «Sustainable Finance Certification Programme» ծրագրին և ստացել վկայական:
- Հիփոթեքային վարկավորման շրջանակում Բանկը շարունակում է համագործակցել «Ազգային Հիփոթեքային Ընկերություն» և «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ների ծրագրերի հետ:
- Նախաարտահանման և հետարտահանման վարկերի ֆինանսավորման ծրագրի շրջանակներում Բանկը շարունակելու է խորացնել «Հայաստանի արտահանման ապահովագրական գործակալություն» ԱՓԲԸ-ի ապահովագրական վկայագրերի ապահովությամբ արտահանման վարկավորումը: Բանկը շարունակում է մնալ ՀԱԱԳ-ի հետ համագործակցող ամենակտիվ կառույցը ՀՀ բանկային համակարգում: ՀԱԱԳ-ի հետ պարբերաբար քննարկվում են նոր գործիքակազմի ներդրման հնարավորությունները: Այսպես, այս տարի վերջինիս հետ համատեղ մշակվել և բանկային համակարգում առաջին անգամ ներդրվել է միջազգային ֆակտորինգի ապահովագրության գործիքը:
- Եվրասիական Զարգացման Բանկը (ԵԱԶԲ) և Տնտեսական Համագործակցության Միջազգային Բանկը (ՏՀՄԲ) որպես Բանկի հետ համագործակցող կառույցներ հնարավորություն են տալիս իր ծածկույթում գտնվող երկրների շրջանակներում մատուցել Առևտրի ֆինանսավորման տարբեր գործիքների ծառայություններ (Ակրեդիտիվներ, երաշխիքներ, RCA-ների ֆինանսավորում), սակայն որոշ գործիքների դեպքում (օրինակ RCA-ների վերաֆինանսավորում) կիրառվող տոկոսադրույքի ոչ գրավիչ լինելու պատճառով այս շրջանում լայնորեն չի կիրառվում:
- Թղթակցային հարաբերությունների ընդլայնման, ինչպես նաև ներդրումային ծառայությունների առաջնորման շրջանակում ստեղծվել է.
 - ՕԴԴՕ բանկի հետ ֆորեքս գործարքների հնարավորություն

- TBC բանկի հետ ուղիղ գործընկերային հարաբերություններ սկրեդիտիվների թողարկման շրջանակում
- Bank of Georgia -ի հետ առևտրի ֆինանսավորման գործիքների հնարավորություն: Բացի այդ Bank of Georgia-ում բացվել է հաճախորդների արժեթղթերի հաշվառման համար 3 արժույթներով հաշիվներ
- Oppenheimer & Co ընկերության հետ կնքվել է “Prime Brokerage Account Agreement” և բացվել Բանկի սեփական արժեթղթերի հաշվառման հաշիվ:
- Բանկը, ներկայումս համագործակցում է UBS Switzerland AG, UnicreditBank Austria AG, ODDO BHF, BKS Bank, Bank of Georgia, China Construction Bank, Mashreq Bank, Raiffaizenbank International AG, Zhejiang Chouzhou Commercial Bank բանկերի հետ, ինչի շնորհիվ իր հաճախորդներին առաջարկում է տարբեր երկրներ միջազգային փոխանցումների իրականացման հնարավորություններ, ինչպես նաև առևտրի ֆինանսավորման լուծումներ, ոսկով գործարքներ, Ֆորեքս գործարքներ և այլն:
- Շարունակական համագործակցության աշխատանքներ են տարվում Վիզա և Մաստերքարտ կազմակերպությունների հետ վճարային գործիքների մասով, մասնավորապես 2025թ-ից գործարքվել է Վիզա ընկերության հետ B2B վճարային համակարգը:
- Բանկը 2025թ-ին Green Climate Fund կազմակերպության կողմից ստացել է հավատարմագրում՝ դառնալով Հայաստանի Հանրապետությունում GCF-ի կողմից հավատարմագրված առաջին և միակ մասնավոր կառույց:
- Ներդրվել է ներքին աշխատանքների արդյունավետության չափման և բարելավման նոր մեխանիզմներ, մասնավորապես «Կանանց ձեռներեցության» ծրագրին համապատասխանող Հաճախորդների հաշվառման մեխանիզմ՝ հաշվետվողականության հնարավորությամբ, վարկերի գծով զուտ տոկոսային եկամտաբերության հաշվառման մեխանիզմ՝ հաշվետվողականության հնարավորությամբ, ավտոմատացվել է աշխատակիցների պարզևավճարների հաշվարկման գործընթացը:
- Ակտիվացվել են Google Pay և Apple Pay համակարգերը մոբայլ հեռախոսներով վճարումներ կատարելու համար:
- Ստեղծվել է հաճախորդի ռիսկի դասի ավտոմատ սահմանման մոդուլը:
- 2024թ-ի ընթացքում ՌԿՀԱԴ ստորաբաժանման կողմից կատարվել են ստորև նշված գործառույթները.
 - իրականացվել են կապիտալի համարժեքության գնահատման ներքին գործընթացի վերաբերյալ փաստաթղթի մշակում և հաշվարկներ՝ ՀՀ ԿԲ նոր պահանջների համապատասխան,
 - Արտաքին աուդիտին տրամադրվող տոկոսադրույքի ռիսկի, արտարժույթային ռիսկի, իրացվելիության ռիսկի հաշվարկների, կապիտալի համարժեքության հաշվարկի հավելվածների ներդրում,
 - 2024թ-ին Բանկում մշակվել և ներդրվել է անձնական տվյալների մշակման ընթացքում ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված գործընթաց, մասնավորապես՝ ներքին իրավական ակտ և ծրագրային լուծումներ՝ ներառելով ՀՀ ԿԲ առաջարկները:
 - Բանկի կողմից նաև ուսումնասիրվում և թարմացվում են ՓԼ/ՄՖ և պատժամիջոցների պահանջների արդյունավետ կիրառման ծրագրային լուծումները և համակարգերը, որի արդյունքում ընտրվում և ներդրվում են առավել ճկուն և ժամանակակից համակարգեր: Ներկայումս Բանկի կողմից կիրառվում են հետևյալ

սրբինիզային և մոնիթորինգային համակարգերը՝ World Ccheck (LSEG), SWIFT Transaction Screening, AML Management (Revytech):

Բանկի կառուցվածքը

Բանկը որևէ խմբի անդամ չէ: Ստորև ներկայացվում է Բանկի ներքին վարչակազմակերպչական կառուցվածքը:

Բանկի զարգացման վերջին միտումները

Վերջին հաշվետու տարվա ավարտից մինչև Ազդագրի ներկայացման օրն ընկած ժամանակահատվածում Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագների էական աճ չի գրանցվել, որոնք ողջամիտ ներդրողը կկարևորեր ներդրումային որոշումներ կայացնելիս:

Ստորև բերված աղյուսակում Պոստենցիալ ներդրողների համար ներկայացված է համապարփակ տեղեկատվություն նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջաններում ակտիվապասիվային ցուցանիշների փոփոխությունների վերաբերյալ:

Բանկի ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների ցուցանիշներ 2022-2025թթ.

Հազար ՀՀ դրամ

Միջոցների ներգրավում	2025/30/09	2024/31/12	2023/31/12	2022/31/12	Աճ/ Նվազում/ %
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	13,966,104	4,080,320	2,781,530	10,300,385	9,885,784 / 242.28%
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	169,393,567	173,610,357	160,775,017	129,536,044	-4,216,790/ -2.43%
Միջոցների տեղաբաշխում	2025/30/09	2024/31/12	2023/31/12	2022/31/12	Աճ/ Նվազում/ %
Հաճախորդներին տրված վարկեր	221,796,232	214,175,895	178,523,416	131,275,659	7,620,337 / 3.56%
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	15,058,570	12,859,519	11,576,216	3,235,995	2,199,051 / 17.10%
Ներդրումային արժեթղթեր (ներառյալ ռեպո համաձայնագրերով գրավադրված)	188,553,687	206,199,959	211,064,031	212,151,030	- 17,646,272/ -8.56%

Բանկի շահույթի կանխատեսումը

Բանկի 2025-2027թթ-ի հեռանկարային զարգացման ծրագրով 2025թ-ի համար կանխատեսվող չբաշխված զուտ շահույթի մեծությունը կազմում է 11.00 մլրդ ՀՀ դրամ: Կանխատեսվող չբաշխված շահույթի մեծությունը հաշվարկվում է որպես Բանկի եկամուտների և համապատասխան ծախսերի

կանխատեսվող մեծությունների տարբերություն: Ընդ որում 2025թ համար Բանկը շահութաբաժինների բաշխում չի նախատեսում:

3.6.1 Թեև համաշխարհային ֆինանսա-տնտեսական համակարգի ներկայիս զարգացումներով պայմանավորված անորոշությունը կարող են բացասաբար ազդել Բանկի գործունեության ծավալների հետագա աճի վրա, սակայն դիվերսիֆիկացված ու առողջ վարկային պորտֆելն ու հիմնականում բարձր եկամտաբերությամբ պետական պարտատոմսերով ձևավորված արժեթղերի պորտֆելը հնարավորություն կտան ապահովել կանխատեսվող չբաշխված զուտ շահույթի մեծության կատարումը:

3.6.2 Բանկի կառավարման մարմինները հնարավորություն ունեն ազդելու (կառավարելու) Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

- Բանկի ներգրավող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալների կառավարում,
- Բանկի ռիսկերի ընդունելի մակարդակի պահպանում և կառավարում,
- Բանկի տեխնիկատեխնոլոգիական և տեղեկատվական համակարգերի արդիականացմանն ուղղված ներդրումներ,
- Բանկի անձնակազմի վարձատրության, պատրաստման և վերապատրաստման ծախսեր,
- Բանկի գործունեության ապահովման ծախսեր:

Բանկի կառավարման մարմինները կարող են արձագանքել, սակայն հնարավորություն չունեն ազդելու Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

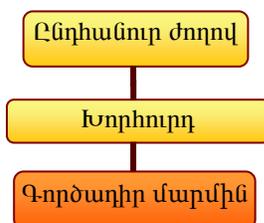
- ավանդատուների վարքագիծ,
- ֆինանսական շուկայի տոկոսադրույքների վարքագիծ,
- փոխարժեքների վարքագիծ,
- անհաղթահարելի ուժի ազդեցության գործոններ (արտակարգ դրության հայտարարելը, հաղորդակցության միջոցների աշխատանքների դադարեցումը, բնական աղետները, պատերազմը, պետական մարմինների ակտերը և այլն, որոնք անհնարին են դարձնում Բանկի բնականոն գործունեությունը:

Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

3.7.1 Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են Բանկի կառավարման հետևյալ մարմինները.

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ նաև՝ ժողով),
- Խորհուրդը,
- Գործադիր մարմին:

Կառավարման մարմինների սխեմատիկ կառուցվածքը ներկայացված է ստորև

3.7.2 Բանկի կանոնադրությամբ Բանկի կառավարման մարմիններին վերապահված են հետևյալ իրավասությունները.

3.7.2.1 Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (Ժողով)

Ժողովը Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինն է: Ժողովի բացառիկ իրավասություններն են՝

ա) Բանկի Կանոնադրության հաստատումը, դրա մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, Բանկի Կանոնադրության հաստատումը նոր խմբագրությամբ,

բ) Բանկի վերակազմակերպումը,

գ) Բանկի լուծարումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը, ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը,

դ) Խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան Ընդհանուր ժողովներում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցը Բանկի արտահերթ Ընդհանուր ժողովներում կարող է քննարկվել, եթե արտահերթ Ընդհանուր ժողովը որոշում է ընդունել Խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին,

ե) բաժնետոմսերի անվանական արժեքի ավելացման ճանապարհով կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման միջոցով Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի չափի մեծացումը,

զ) Խորհրդի ներկայացմամբ Բանկի արտաքին աուդիտին իրականացնող անձի հաստատումը,

է) Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը, տարեկան շահաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահաբաժինների չափի հաստատումը,

ը) շահագրգռվածության առկայության դեպքում գործարքների կնքման մասին որոշումների ընդունումը՝ օրենքով սահմանված դեպքերում,

թ) բաժնետոմսերի համախմբումը (կոնսոլիդացիան) և բաժանումը,

ժ) օրենքով սահմանված դեպքերում Բանկի գույքի օտարման և ձեռք բերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման համաձայնությունը (Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 50%-ից ավելին),

ժա) Բանկի կողմից տեղաբաշխված բաժնետոմսերի ձեռքբերումը և հետգնումը օրենքով նախատեսված դեպքերում,

ժբ) Խորհրդի նախագահի և անդամների վարձատրության չափի սահմանումը,

ժգ) օրենքով և սույն Կանոնադրությամբ սահմանված այլ լիազորություններ

3.7.2.2 Բանկի խորհուրդը

Խորհուրդն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը, բացառությամբ այն հարցերի, որոնք օրենքով և Բանկի կանոնադրությամբ վերապահված են ժողովի բացառիկ իրավասությանը:

Խորհրդի բացառիկ իրավասություններն են՝

ա) որոշել Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունները, ընդունել Բանկի զարգացման տնտեսական ծրագրեր, Բանկի ֆինանսական դրության առողջացման ծրագրեր,

բ) գումարել Բանկի տարեկան և արտահերթ Ընդհանուր ժողով, հաստատել Ընդհանուր ժողովի օրակարգը,

- գ) սահմանել Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտները, ձևավորել Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը, հաստատել նրա տարեկան աշխատանքային ծրագիրը, հաստատել ներքին աուդիտի աշխատակիցների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման և վարձատրության պայմանները,
- դ) լուծել Ընդհանուր ժողովի նախապատրաստման և գումարման հետ կապված հարցերը, այդ թվում՝ սահմանել Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բաժնետերերի ցուցակի կազմման ամսաթիվը,
- ե) նշանակել Բանկի Գործադիր տնօրենին, վաղաժամկետ դադարեցնել նրա լիազորությունները, Գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ նշանակել Բանկի գլխավոր հաշվապահին և Գործադիր տնօրենի տեղակալներին:
- զ) հաստատել Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշիվը և դրա կատարողականը,
- է) հաստատել Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը և հաստիքացուցակը, հաստատել Բանկի Գործադիր տնօրենի աշխատավարձը, սահմանել Բանկի աշխատակիցների աշխատանքի վարձատրման առավելագույն և նվազագույն սահմանները,
- ը) օրենքով սահմանված կարգով որոշել Բանկի գույքի (ներառյալ թողարկվող բաժնետոմսերի) շուկայական արժեքը,
- թ) սահմանել Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու նպատակով կիրառվող սկզբունքները, հիմունքները, եղանակները, կանոնները, ձևերը և կարգերը,
- ժ) սահմանել Բանկի արտաքին աուդիտին իրականացնող անձի վճարի չափը,
- ժա) Ընդհանուր ժողովին ներկայացնել առաջարկություններ տարեկան շահաբաժինների չափի և վճարման կարգի վերաբերյալ,
- ժբ) օգտագործել Բանկի պահուստային հիմնադրամը, Ընդհանուր ժողովի լիազորությամբ հաստատել շահույթից ձևավորված այլ ֆոնդերի օգտագործման կարգը,
- ժգ) սահմանել վարկավորման, դրամարկղային սպասարկման, տնտեսական գործունեության, արժեթղթերով գործառնությունների, այլ ներդրումների իրականացման քաղաքականությունը,
- ժդ) օրենքով սահմանված կարգով որոշում ընդունել Բանկի գույքի օտարման և ձեռք բերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման վերաբերյալ (Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25-50%-ի չափով),
- ժե) որոշում ընդունել դուստր ընկերությունների ստեղծման, նրանց և այլ անձանց կանոնադրական հիմնադրամում մասնակցության չափի մասին,
- ժզ) որոշում ընդունել շահագրգռվածության առկայությամբ գործարքի կնքման մասին,
- ժէ) հաստատել Գործադիր տնօրենի կողմից Բանկի պարտապանների պարտավորությունների վրա տոկոսների հաշվարկի դադարեցման, պարտքերի զեղչման կամ ներման հարցերի վերաբերյալ որոշումներ ընդունելու կարգը,
- ժը) տարեկան Ընդհանուր ժողովի գումարումից առաջ նախնական հաստատել Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները,
- ժթ) որոշումներ ընդունել Բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ստեղծման և լուծարման մասին,
- ի) հաստատել Բանկի տարածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունները,

իա) հաստատել Բանկի գործունեությունը կանոնակարգող ներքին ակտերի ընդունման, հաստատման, դրանցում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու, դրանք ուժը կորցրած ճանաչելու կարգը,

իբ) Բանկի պարտատուների և այլ արժեթղթերի թողարկման մասին որոշման ընդունումը, դրանց տեղաբաշխման և մարման կարգի և պայմանների սահմանումը

իգ) իրականացնել սույն Կանոնադրությամբ և օրենքով Խորհրդին վերապահված այլ լիազորություններ

3.7.2.3 Բանկի գործադիր մարմինը

Բանկի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումն իրականացնում է գործադիր մարմինը:

Բանկի գործադիր մարմինը.

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում են Տնօրինությունը և Բանկի Գործադիր տնօրենը. Գործադիր տնօրենը կարող է ունենալ տեղակալներ: Գործադիր տնօրենը նշանակվում է Խորհրդի կողմից, Գործադիր տնօրենի տեղակալները՝ Խորհրդի կողմից՝ Գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ: Գործադիր տնօրեն, նրա տեղակալ, Տնօրինության անդամ չի կարող լինել այն անձը, որին օրենքով արգելված է լինել Բանկի ղեկավար և/կամ որը չի համապատասխանում Կենտրոնական բանկի որակավորման համապատասխանության չափանիշներին: Տնօրինության քանակական կազմը սահմանվում է Խորհրդի կողմից: Տնօրինության անդամները նշանակվում են Խորհրդի կողմից՝ Գործադիր տնօրենի ներկայացմամբ: Տնօրինության կազմում պարտադիր ընդգրկվում են բանկի Գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալը (տեղակալները), գլխավոր հաշվապահը: Բանկի Տնօրինության կազմում Խորհրդի որոշմամբ կարող են ընդգրկվել նաև Բանկի աշխատակից հանդիսացող այլ անձինք:

Տնօրինությունը լիազորված և իրավասու է.

ա) քննարկել և Խորհրդի հաստատմանը ներկայացնել Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագիրը,

բ) քննարկել և Խորհրդի հաստատմանը ներկայացնել Խորհրդի կողմից հաստատվող կարգերը, կանոնակարգերը, մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների կանոնադրությունները, Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը, հաստիքացուցակը և այլ ներքին իրավական ակտերը,

գ) իր իրավասությունների սահմաններում հաստատել Բանկի գործունեության հետ կապված ընթացակարգեր, հրահանգներ և այլ ներքին իրավական ակտեր,

դ) հաստատել Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագները, բացառությամբ անհատական սակագների,

ե) որոշում ընդունել Բանկի պարտապանների պարտքի վրա տույժերի հաշվարկի դադարեցման, հաշվարկված տույժերի և տուգանքների զեղչման կամ ներման մասին՝ Խորհրդի կողմից սահմանված կարգով և գումարների (սահմանաչափերի) սահմաններում,

զ) ապահովել ընդհանուր ժողովի և Խորհրդի որոշումների կատարումը,

է) կազմավորել մշտապես գործող աշխատանքային, խորհրդակցական և այլ տիպի մարմիններ,

ը) հաստատել ստորաբաժանումների կողմից ներկայացվող հաշվետվությունները, աշխատանքային գործունեության պլանները և դրանց կատարողականը,

թ) տրամադրել վարկեր՝ Բանկի Խորհրդի կողմից սահմանված կարգով,

ժ) քննարկել մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ և հիմնարկներ ստեղծելու, դրանց գործունեությունը դադարեցնելու նպատակահարմարության հարցերը,

ժա) քննարկել ներքին և արտաքին աուդիտորների, ինչպես նաև այլ արտաքին մարմինների կողմից իրականացվող ստուգման արդյունքները, անհրաժեշտության դեպքում դրանց վերաբերյալ որոշումներ կայացնել,

ժբ) իրականացնել օրենսդրությամբ, Բանկի կանոնադրությամբ, ինչպես նաև Խորհրդի և Տնօրինության կողմից սահմանված իրավական ակտերի շրջանակներում նախատեսված՝ բանկի գործունեության հետ կապված այլ իրավասություններ

3.7.3 Տեղեկություններ Բանկի կառավարման մարմինների անդամների վերաբերյալ.

Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53 %) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է հանդիսանում «ԷյՋ-Վի-Էս Հոլդինգ» Ջի Էմ Բի ԷյՋ -ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունհինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

Միևնույն ժամանակ որպես վերջնական շահառու՝ 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսույնթ) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերով Վարտան Սիրմակետը հանդիսանում է անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Խորհուրդ

N	Անուն, Ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոնը	Բնակության վայր	Իրավասություններն ու պարտականությունները	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը
1	Վարտան Սիրմակետ	Բանկի խորհրդի նախագահ	Ժնև, Նան դ'Արժանի 22 բիս, 1223 Կոլոնի	<p>ա) կազմակերպում է խորհրդի աշխատանքները.</p> <p>բ) զումարում է խորհրդի նիստերն ու նախագահում է դրանք.</p> <p>գ) կազմակերպում է Ընդհանուր Ժողովի և Խորհրդի նիստերի արձանագրության վարումը.</p> <p>դ) նախագահում է Ընդհանուր ժողովում,</p> <p>ե) կազմակերպում է Խորհրդին կից հանձնաժողովների աշխատանքները,</p>	<p>«ԷյՋ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ի Տնօրեն,</p> <p>«ՋԻ. ԷՖ. ԷՄ. ՈՒՈՉԼԱՆԴ» Ս.Ա.-ի վերջնական շահառուն է,</p> <p>«ԱՀՀ Ֆանդ» ՓԲԸ-ի գործադիր մարմնի ղեկավար, տնօրեն</p> <p>«ԱՀՀ Թրասթ» ՓԲԸ գործադիր մարմնի ղեկավար, տնօրեն</p> <p>«Վ.Պ.Բ.Պ.» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր է և տնօրեն</p> <p>«Թեքնոսերտ» Ս.Ա.-ի նախագահ, 80% մասնակից է</p> <p>«Խրոնո Սթար</p>

					<p>Անդամների Միջազգային Խումբ Ֆրանկ Սյուլլեր» Ս.Ա.-ի 60% մասնակից է և տնօրեն</p> <p>«Տ.Ս.Ա.» ՍՊԸ-ի 100% մասնակից է</p> <p>«ԿԱՇԻ» ԲԲԸ-ի 100% բաժնետեր է</p> <p>«ՖԴՍ» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր է</p> <p>ՍիրԿապ Արմենիա» ՓԲԸ-ի 50% բաժնետեր է</p> <p>«ՍիրԿապ Արմենիա» ՓԲԸ-ի Երևանի մասնաճյուղի վերջնական շահառու է</p> <p>«Իտարկո Քոնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի 50% բաժնետեր է</p> <p>«Վեհ Արարատ» ՍՊԸ-ի 50% մասնակից է</p> <p>«Փրիսթիժն Դայմոնդ» ՓԲԸ- 50% բաժնետեր է</p> <p>«Հայաստանի բիզնես իմնադրամ» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր է</p> <p>«Հայկ ֆուտբոլային ակումբ» ՓԲԸ-ի 25% բաժնետեր է</p> <p>«ֆուտբոլային ակումբ Արարատ» ՀՁ ՓԲԸ-ի 19, 763729 % բաժնետեր է</p> <p>«Հայս» ՍՊԸ-ի 37,5% մասնակից է</p> <p>«Ագրոպերսպեկտիվա»</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր է</p> <p>«Տիգրան երկրորդ» ՓԲԸ-ի 40% բաժնետեր է</p> <p>«Էյ Դաբլյու Այ Գրուպ» ՓԲԸ-ի 15.91% բաժնետեր է</p> <p>«Գենթող Գլոբալ Վելթ Մենեջմենթ» Ս.Ա. ընկերության խորհրդի նախագահն է</p> <p>ՄՈՆՏԻ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ-ի հիմնադիրն է</p> <p>ԿՀՀ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ-ի հիմնադիրն է</p> <p>«Հով Պատ» ՍՊԸ-ի 100% բաժնետեր</p> <p>«ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ի անուղղակի մասնակից է</p> <p>«Ֆրանկ սյուլլեր Ուոչլանդ» Ս.Ա.-ի տնօրեն է</p> <p>«Ֆրանկ Սյուլլեր Ուոչ Դիստրիբյուշն» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>Շվեյցարիայի «Ֆրանկ Սյուլլեր Ուոչլանդ ԲԸ» Երևանի մասնաճյուղի վերջնական շահառուն է</p> <p>«Ֆրանկ Սյուլլեր Փերֆում Լիմիթեդ»-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«Ուոչ Փարթս Դիվելփմենթ» ՓԲԸ-ի</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>վերջնական շահառուն է</p> <p>«ԱՄԻՏԵՔ» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>ԷՅԷԼՋԻ ԴԵՎԵԼՈԹՄԵՆԹ ԿՈՆՑԵՊՏ» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«ԳՈԼԴԵՆ ՖԻՇ-Կ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«Տեխնոսերտ» Ս.Ա.-ի 80% մասնակից է և նախագահ</p> <p>«Արցախբանկ» ՓԲԸ-ի անուղղակի մասնակից է</p> <p>«Փրիսթիժն Դայմոնդ» ՓԲԸ-ի 50% բաժնետեր է</p> <p>«ԱԼԵՔՊՈԼ ՓՐՈՋԵԿԹՍ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«ՌԵՆԵՍԱՆՍ ՓՐՈՋԵԿԹ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«Մուլտիկոնտինենտալ Դիստրիբյուշն Լիմիտիդ» ՍՊԸ-ի անուղղակի մասնակից է</p> <p>Մուլտիկոնտինենտալ Դիստրիբյուշն (Ասիա) ԴիԷմՍիՍի վերջնական շահառուն</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>է</p> <p>«ԷՖԷՍԹԻԷՍ ԷՅԷՍ» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«Եվրոսվիս MCHH» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«Լավսերս» ՓԲԸ Երևանի մասնաճյուղի վերջնական շահառուն է</p> <p>«ԱՄՈՒՐ ՔՆԱՏՐԱՔՇՆԱ» ՍՊԸ- ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«Հով Պատ» ՍՊԸ-ի Վարտան Սիրմակետը 100% մասնակից</p> <p>«ԲԱՓԱՐՄ» ՓԲԸ-ի բաժնետեր</p> <p>«Հայաստանի բիզնեսի զարգացում» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետեր</p> <p>«ՊԼԱՆԵՏԱ ՖԻՇ» ՍՊԸ-ի իրական շահառուն է</p> <p>«ՄԱՐՇԱԼԼ ԷՆԴ ՄԻԼԼԵՐ» ՍՊԸ-ի իրական շահառուն է</p> <p>«ԷՍԷՌԷԼ ԴԵՎԵԼՈՓՄԵՆԹ» ՍՊԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«ԱՍՏՂԻԿ 21» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է</p> <p>«Օլդ սիթի» ՓԲԸ-ի վերջնական շահառուն է</p>
--	--	--	--	--	--

2	Արմենակ Դարբինյան	Բանկի Խորհրդի անդամ	Ա.Տիգրանյան նրբ., 7 տուն	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:	Տնտեսագիտության և կառավարման ինստիտուտ ՄՊԸ-ի մասնակից, գործադիր տնօրեն
3	Բաֆֆի Բալյոզյան	Բանկի Խորհրդի անդամ	1223 Քեմին դե Պլանտա 57, Քոլոգայ Շվեյցարիա	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք / առաջա- րկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականու- թյուններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:	«ԱՐՑԱԽ ՀԷԿ» ԲԲԸ-ի Խորհրդի անդամ

4	Արտավազ Սարգսյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Արաբկիր, Գյուլբենյան փ. 44 շ., 11 բն.	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:	«ՄՈԳՈ» ՈւՎԿ ՓԲԸ-ի Խորհրդի անկախ անդամ, «ԷՅ ԲԻ ՓԱՐԹՆԵՐՍ» / «AB Partners» ՍՊԸ-ի համահիմնադիր, 40% բաժնեմասնակից, նախագահող տնօրեն
5	Մերուժան Գալստյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Ք. Երևան, Ծարավ Աղբյուրի փողոց, 55/5 շենք, 39 բն.	Մասնակցում է Խորհրդի նիստերին, կարծիք/առաջարկություն է ներկայացնում քննարկվող հարցի վերաբերյալ: Խորհրդի անդամն իր պարտականություններն ու իրավասությունները իրականացնում է օրենքով, Բանկի կանոնադրությամբ և ներքին կարգերով սահմանված իրավասությունների սահմաններում՝ Խորհրդի նիստում առաջարկությունների ներկայացման և որոշումների ընդունման քվեարկության միջոցով:	«Մասկսուս» ՍՊԸ, 100% բաժնետեր, տնօրեն

Գործադիր մարմին

Անուն, Ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոնը	Բնակության վայր	Իրավասություններն ու պարտականությունները	Բանկի գործունեությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի
-----------------	-------------------	-----------------	--	--

				ծավալած գործունեությունը
Գևորգ Մաչանյան	Տնօրինության նախագահ, Գործադիր տնօրեն	ՀՀ, ք. Երևան, Դավիթաշեն 4-րդ թաղամաս, 13 շենք, բնակարան 18	Իրականացնում է Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումը:	«ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ «ԿԱՐՍՈՒ» ՍՊԸ 100% մասնակից
Գրիգոր Մովսիսյան	Գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ	ՀՀ, ք. Վաղարշապատ, Ն. Հակոբյան փողոց, 4-րդ փակուղի, 3ա տուն	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	Ադեն Ռեգորթ ՍՊԸ, 100 % բաժնեմասնակից «ԱՖՐԻԿՅԱՆՆԵՐԻ ԸՆՏԱՆԻՔ» ՍՊԸ, 50% մասնակիցն է «ԱԿՎԱՆԱԸ» ՍՊԸ-ի 50% բաժնեմասնակիցն է
Գրիգոր Հովհաննիսյան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Վարկավորման դեպարտամենտի տնօրեն	ք. Երևան, Կոմիտաս պ. 8 շ., 51 բն.	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	
Արա Մակարյան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Բիզնեսի զարգացման դեպարտամենտի տնօրեն	ք. Երևան, Արդության փ., տուն 21	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի	

			կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	
Սեդրակ Բաղդասարյան	Տնօրինության անդամ, Ֆինանսական տնօրեն-Գլխավոր հաշվապահ	Կոտայքի մարզ, գ. Առինջ, Դուրյան թաղամաս 1փ., տուն 11	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	
Հայկ Մուրադյան	Տնօրինության անդամ- Հաճախորդների սպասարկման դեպարտամենտի տնօրեն	ՀՀ, ք. Երևան, Դուրյան թաղ., 43 շ., 47 բն.	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառնություններ:	
Արկադի Փինաչյան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն	ՀՀ, ք. Երևան, Ն. Քոչար, 147/1, բն. 11	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ	«Գազաթ» Համատիրություն նախագահ

			օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառույթներ:	
Անժեյա Բարսեղյան	Տնօրինության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ - Առևտրի ֆինանսավորման և թղթակցային հարաբերությունների դեպարտամենտի տնօրեն	Ք. Գյումրի, Խ. Հայրիկ խճղ., 2 անց., 9/1 տ.	Մասնակցում է Տնօրինության նիստերին, ներկայացնում է առաջարկություններ, հայտնում կարծիքներ, քվեարկում ներառված հարցի վերաբերյալ, իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի խորհրդի կողմից սահմանված այլ գործառույթներ:	

3.7.4 Բանկի և նրա կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև սույն փաստաթղթի ներկայացման պահի դրությամբ շահերի բախման դեպքեր և հիմքեր չկան:

Բանկի կառավարման մարմինների գործունեությունը

3.8.1 Բանկում ներդրված կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները համապատասխանում են «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին», «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին», «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին:

Հսկող անձինք

3.9.1 Բանկի հսկող անձինք են հանդիսանում`

- Բանկի 14,588 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր ութսունութ) հատ (87.53 %) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատեր է հանդիսանում «ԷյՋ Վի Էս Հոլդինգ» ՋԻ Էմ ԲԻ ԷյՋ-ն, իսկ 2,079 (երկու հազար յոթանասունինը) հատ (12.47%) սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերն է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

- Միննույն ժամանակ որպես վերջնական շահառու՝ 16,667 (տասնվեց հազար վեց հարյուր վաթսունյոթ) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերով Վարտան Սիրմակեաը հանդիսանում է անուղղակի նշանակալից մասնակից:

Տեղեկություն Բանկի ակտիվների, պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների, ծախսերի մասին

3.10.1 Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Բանկի 2023 և 2024 թթ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները և անկախ Աուդիտորական եզրակացությունները (պատճենները) և 2025թ. միջանկյալ հաշվետվությունները ներկայացված են հավելվածներով:

3.10.2 Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխությունները

Ազդագրում ներառված վերջին (ամենաթարմ) ֆինանսական հաշվետվության վերջին օրվանից մինչև ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու օրն ընկած ժամանակահատվածում Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

3.10.3 Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկատվություն

Սույն փաստաթղթի պատրաստմանը նախորդող 12 ամսիների ընթացքում Բանկի նկատմամբ դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթներ չեն կիրառվել:

Էական պայմանագրեր

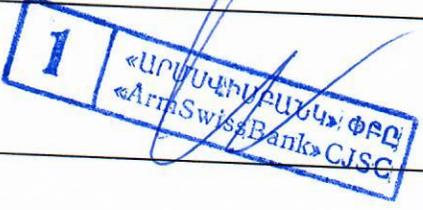
Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին մեկ տարվա ընթացքում Բանկի կողմից չի կնքվել բնականոն գործունեությունից դուրս որևէ էական պայմանագիր:

Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի, հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը, երրորդ անձանցից վերցված տեղեկություն

Սույն փաստաթղթում պարտատոմսերի թողարկման հիմնական պայմանների և դրանց տնտեսական հիմնավորվածության հետ կապված որևէ խորհրդատու հանդես չի եկել:

Այլ տեղեկատվություն

Բանկի կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, աուդիտորական եզրակացությունները մշտապես հասանելի են հանրությանը էլեկտրոնային տարբերակով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են Բանկի պաշտոնական կայքում՝ www.armswissbank.am հասցեով:

ՎՃԱՐՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱՐԱՐԱԳԻՐ N 010300 [2097855095]		ՊԿ\ID 310
PAYMENT ORDER		
ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ		
Դեբետ\Debit 2500074270098 [711500]	Կրեդիտ\Credit 900005016119	Ամսաթիվ\Date 26/11/25 08:56 Գումար\Amount AMD 50,000.00
Վճարող\Remitter «Արմսվիսբանկ» ՓԲԸ Վճարողի բանկ\Remitter's Bank «Արմսվիսբանկ» ՓԲԸ Վճարողի ՀՎՀՀ\Remitter's Tax Code 2302574955		
Շահառու\Beneficiary Արժեթղթերի ազդագրերի գրանցման համար Շահառուի բանկ\Beneficiary's Bank Կենտրոնական գանձապետարան		
Գումարը բառերով\Amount in Words Յիսուկ հազար դրամ Նպատակ\Details 04.06.2025թ թիվ 1/1774 որոշմամբ գրանցված Երազրային ազդագրի գրանցման ներկայացնելու նպատակով պետ տուրք , հմձ 25.11.2025թ Ձեկուցագրի		
Վճարողի ստորագ. ✓ Remitter's Sign.		Կատարող Համետ Գանելյան Maker
Ձևագերմոմսերի ՕՐԳԵՐ\ACCOUNTING ENTRY N 010300 [2097855095]		
Դեբետ\Debit 7115000 74270098	Կրեդիտ\Credit 3930000 3841013	Արժ AMD Գումար\Amount ԵԻ2 50,000.00

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԹԻՎ 34-2025
«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԻ

MINUTES No 34-2025
OF BOARD MEETING OF ARMSWISSBANK CLOSED
JOINT STOCK COMPANY

ք. Ժնն

Geneva

2025թ. ապրիլի 28-ին, Երևանի ժամանակով ժամը 16:30-ին տեղի ունեցավ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի Խորհրդի նիստը:

“ARMSWISSBANK” CJSC Board meeting took place on April 28, 2025 at 4:30 PM Yerevan time.

Նիստին մասնակցում էին «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի Խորհրդի նախագահ Վարսան Սիրմակեան, Խորհրդի անդամներ Բաբգի Բալոզյանը, Արմենակ Դարբինյանը, Մերուժան Գալստյանը և Արտավազ Սարգսյանը:

Chairman of the Board Vartan Sirmakes, Board members Raffi Balyozyan, Armenak Darbinyan, Meruzhan Galstyan and Artavazd Sargsyan participated at the meeting.

Նիստին խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մասնակցում էր նաև Գործադիր տնօրեն Գևորգ Մաչանյանը:

Gevorg Machanyan, Executive Director of “ARMSWISS-BANK” CJSC participated at the meeting with the right of consulting vote.

Գևորգ Մաչանյանը, Արմենակ Դարբինյանը, Մերուժան Գալստյանը և Արտավազ Սարգսյանը մասնակցում էին հեռախոսով՝ ուղիղ միացմամբ, իրական ժամանակի ռեժիմում:

Gevorg Machanyan, Armenak Darbinyan, Meruzhan Galstyan and Artavazd Sargsyan participated by direct telephone connection in real time mode.

ՕՐԱԿԱՐԳ

AGENDA

1. «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի կողմից պարտատոմսերի նոր թողարկման առաջարկության քննարկում: (Հավելված 1,2,3)

1. Discussion of the proposal for new issuing bonds by “ARMSWISSBANK” CJSC. (Enclosure 1,2,3)

Օրակարգի հարցով արտահայտվեցին Արմենակ Դարբինյանն ու Արտավազ Սարգսյանը առաջարկելով հավանություն տալ ներկայացված առաջարկությանը:

Armenak Darbinyan and Artavazd Sargsyan spoke up recommending to approve the submitted offer.

Որոշվեց՝

It was decided:

Օրակարգի առաջին հարցով (գեկուցող՝ Գ. Մաչանյան)

Regarding the first question of the agenda (reporter – G.Machanyan):

1. Թողարկել «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի պարտատոմսեր ներքոնշյալ աղյուսակում սահմանված պայմաններով՝

1. To issue “ARMSWISSBANK” CJSC bonds on the terms and conditions set forth in the table below.

5

Արժույթ	Թողարկման ծավալ	Ժամկետ	Արժեկտրոն /առավելագույն/, վճարման պարբերականություն	Currency	Total face value	Term	Coupon /maximum/, payment frequency
ՀՀ դրամ	7,000,000,000	3 տարի	9.50-10.00% կիսամյակային	AMD	7,000,000,000	3 years	9.50-10.00% semiannual
ՀՀ դրամ	7,000,000,000	4 տարի	9.75-10.25% կիսամյակային	AMD	7,000,000,000	4 years	9.75-10.25% semiannual
ՀՀ դրամ	7,000,000,000	5 տարի	10.00-10.50% կիսամյակային	AMD	7,000,000,000	5 years	10.00-10.50% semiannual

Որոշումն ընդունվեց միաձայն:

The decision was made unanimously.

Այլ առաջարկություններ և հատուկ կարծիք չկա:

There are no other proposals and special opinion.

Օրակարգի հարցով քվեարկության արդյունքներն են՝

The results of voting on question of the agenda are the following.

Վ. Սիրմակես կողմ
 Բ. Բալոզյան կողմ
 Ա. Դարբինյան կողմ
 Մ. Գալստյան կողմ
 Ա.Սարգսյան կողմ

V. Sirmakes pro.
 R. Balyozyan pro.
 A. Darbinyan pro.
 M. Galstyan pro.
 A.Sargsyan pro.

Օրակարգի հարցով որոշումն ուժի մեջ է մտնում 2025թ.-ի Ապրիլի 28-ից:

The resolution on the question of the agenda comes into force starting from April 28, 2025.

Սույն արձանագրությունը բաղկացած է 3 (երեք) էջից, կազմվել է մեկ օրինակից, հայերեն և անգլերեն լեզուներով:

The present minutes consists of 3 (three) pages, is composed in one copy, in Armenian and English languages.

Խորհրդի նախագահ՝

Chairman of the Board:

Վ. Սիրմակես

V. Sirmakes

Խորհրդի անդամներ՝

Board members:

Բ. Բալոզյան

R. Balyozyan

Ա. Սարգսյան

A. Sargsyan

Ա. Դարբինյան

A. Darbinyan

**«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ
ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ, ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՐՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ**

1. Պարտատոմսերի թողարկման պայմանները

1.1 Պարտատոմսերի տեսակը՝ անվանական, ֆիքսված արժեկտրոնով.

1.2 Պարտատոմսերի ձևը՝ ոչ փաստաթղթային.

1.3 Պարտատոմսերի փոխարկելիությունը՝ ոչ փոխարկելի.

1.4 Պարտատոմսերի թողարկման ծավալը՝ 7,000,000,000 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ.

1.4.1 Բանկն իրավասու է թողարկվող պարտատոմսերը /միևնույն թողարկումը/ տեղաբաշխելու ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ թողարկման վերաբացման միջոցով: Յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք օր առաջ: Թողարկված հերթական վերաբացված ծավալն ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին:

1.4.2 Հերթական տեղաբաշխման ժամանակ տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալը, տեղաբաշխման /առաջարկի եղանակը / Շուկա ստեղծողի/ստեղծողների կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալը, պարտատոմսերի գինը (տեղաբաշխման եկամտաբերությունը, արժեկտրոնային եկամտաբերությունը), անհրաժեշտության դեպքում նաև այլ պայմաններ հաստատված համարել Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից սահմանված պայմանների համաձայն՝ Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո:

1.5 Պարտատոմսերի քանակը՝ 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ.

1.6 Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ 50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ.

1.7 Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝ Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված հրապարակային տեղաբաշխման առաջին օրը.

- 1.8 Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը՝ մինչև պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը.
- 1.9 Պարտատոմսերի մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում՝ պարտատոմսերի մարման օրը և/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրում.
- 1.10 Հերթական տեղաբաշխման օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկը տեղաբաշխման վերաբերյալ հիմնական տեղեկատվությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով.
- 1.11 Պարտատոմսերի մարման օրը՝ Պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 36-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարումը կատարվում է մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.12 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը՝ ֆիքսված՝ առավելագույնը տարեկան 10.00%.
- 1.13 Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ և 36-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.14 Արժեկտրոնի գումարը հաշվարկվում է համաձայն Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված արժեկտրոնային տոկոսադրույքի՝ յուրաքանչյուր մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց.
- 1.15 Պարտատոմսերի գինը՝ Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{P}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

DP- Պարտատոմսի գինն է,

DSN- գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,

DCC-գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,

P – պարտատոմսի անվանական արժեքը,

f-արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N-հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,

C- տարեկան արժեկտրոնի գումարը,

y- մինչև մարում եկամտաբերություն.

1.16 Պարտատոմսերի շրջանառության ձևը՝ ազատ շրջանառության իրավունքով.

1.17 Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝ չապահովված.

1.18 Պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների հաշվառման համակարգը՝ Պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումն իրականացվում է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» բաց բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) կողմից.

1.19 Արժեկտրոնները հաշվարկվում են թողարկման օրվանից և վճարումներն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով.

1.20 Պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով.

1.21 Արժեկտրոնների վճարումներն և պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է արժեկտրոնի վճարման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 24:00–ի) դրությամբ Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը մարման օրը համապատասխան գումարները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ ՀՀ տարածաքում գործող բանկերում բացված համապատասխան բանկային հաշիվներին (ՀՀ դրամով) (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ).

1.22 Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են.

1.23 Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են.

1.24 Բանկը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Բանկը այլ կերպ չի տիրապետում այդ

տեղեկությանը: Այս դեպքում Բանկը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ.

1.25 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով.

1.26 Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում չի սահմանվում.

1.27 Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնում է Բանկը.

1.28 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը՝ չերաշխավորված տեղաբաշխում:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ, ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՐՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1. Պարտատոմսերի թողարկման պայմանները

1.1 Պարտատոմսերի տեսակը՝ անվանական, ֆիքսված արժեկտրոնով.

1.2 Պարտատոմսերի ձևը՝ ոչ փաստաթղթային.

1.3 Պարտատոմսերի փոխարկելիությունը՝ ոչ փոխարկելի.

1.4 Պարտատոմսերի թողարկման ծավալը՝ 7,000,000,000 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ.

1.4.1 Բանկն իրավասու է թողարկվող պարտատոմսերը /միևնույն թողարկումը/ տեղաբաշխելու ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ թողարկման վերաբացման միջոցով: Յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք օր առաջ: Թողարկված հերթական վերաբացված ծավալն ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին:

1.4.2 Հերթական տեղաբաշխման ժամանակ տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալը, տեղաբաշխման /առաջարկի եղանակը / Շուկա ստեղծողի/ստեղծողների կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալը, պարտատոմսերի գինը (տեղաբաշխման եկամտաբերությունը, արժեկտրոնային եկամտաբերությունը), անհրաժեշտության դեպքում նաև այլ պայմաններ հաստատված համարել Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից սահմանված պայմանների համաձայն՝ Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո:

1.5 Պարտատոմսերի քանակը՝ 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ.

1.6 Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ 50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ.

1.7 Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝ Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված հրապարակային տեղաբաշխման առաջին օրը.

- 1.8 Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը՝ մինչև պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը.
- 1.9 Պարտատոմսերի մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում՝ պարտատոմսերի մարման օրը և/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրում.
- 1.10 Հերթական տեղաբաշխման օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկը տեղաբաշխման վերաբերյալ հիմնական տեղեկատվությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով.
- 1.11 Պարտատոմսերի մարման օրը՝ Պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 48-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարումը կատարվում է մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.12 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը՝ ֆիքսված՝ առավելագույնը տարեկան 10.25%.
- 1.13 Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ, 36-րդ, 42-րդ և 48-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.14 Արժեկտրոնի գումարը հաշվարկվում է համաձայն Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված արժեկտրոնային տոկոսադրույքի՝ յուրաքանչյուր մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց.
- 1.15 Պարտատոմսերի գինը՝ Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{P}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

DP- Պարտատոմսի գինն է,

DSN- գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,

DCC-գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,

P – պարտատոմսի անվանական արժեքը,

f-արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N-հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,

C- տարեկան արժեկտրոնի գումարը,

y- մինչև մարում եկամտաբերություն.

1.16 Պարտատոմսերի շրջանառության ձևը՝ ազատ շրջանառության իրավունքով.

1.17 Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝ չապահովված.

1.18 Պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների հաշվառման համակարգը՝ Պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումն իրականացվում է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» բաց բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) կողմից.

1.19 Արժեկտրոնները հաշվարկվում են թողարկման օրվանից և վճարումներն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով.

1.20 Պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով.

1.21 Արժեկտրոնների վճարումներն և պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է արժեկտրոնի վճարման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 24:00–ի) դրությամբ Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը մարման օրը համապատասխան գումարները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ ՀՀ տարածաքում գործող բանկերում բացված համապատասխան բանկային հաշիվներին (ՀՀ դրամով) (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ).

1.22 Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են.

1.23 Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են.

1.24 Բանկը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Բանկը այլ կերպ չի տիրապետում այդ

տեղեկությանը: Այս դեպքում Բանկը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ.

1.25 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով.

1.26 Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում չի սահմանվում.

1.27 Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնում է Բանկը.

1.28 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը՝ չերաշխավորված տեղաբաշխում:

**«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ
ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ, ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՐՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ**

1. Պարտատոմսերի թողարկման պայմանները

1.1 Պարտատոմսերի տեսակը՝ անվանական, ֆիքսված արժեկտրոնով.

1.2 Պարտատոմսերի ձևը՝ ոչ փաստաթղթային.

1.3 Պարտատոմսերի փոխարկելիությունը՝ ոչ փոխարկելի.

1.4 Պարտատոմսերի թողարկման ծավալը՝ 7,000,000,000 (յոթ միլիարդ) ՀՀ դրամ.

1.4.1 Բանկն իրավասու է թողարկվող պարտատոմսերը /միևնույն թողարկումը/ տեղաբաշխելու ամբողջությամբ կամ մաս-մաս՝ թողարկման վերաբացման միջոցով: Յուրաքանչյուր վերաբացման ծավալը վերջնական պայմաններով հրապարակվում է դրա տեղաբաշխման օրվանից նվազագույնը երեք օր առաջ: Թողարկված հերթական վերաբացված ծավալն ամբողջությամբ չտեղաբաշխվելու դեպքում չտեղաբաշխված պարտատոմսերի ծավալը գումարվում է ազդագրով առաջարկի շրջանակներում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալին:

1.4.2 Հերթական տեղաբաշխման ժամանակ տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի ծավալը, տեղաբաշխման /առաջարկի եղանակը / Շուկա ստեղծողի/ստեղծողների կողմից ձեռք բերման ենթակա պարտատոմսերի նվազագույն ծավալը, պարտատոմսերի գինը (տեղաբաշխման եկամտաբերությունը, արժեկտրոնային եկամտաբերությունը), անհրաժեշտության դեպքում նաև այլ պայմաններ հաստատված համարել Բանկի Գործադիր մարմնի կողմից սահմանված պայմանների համաձայն՝ Բանկի Խորհրդի նիստի արձանագրությամբ սահմանված սահմանափակման ներքո:

1.5 Պարտատոմսերի քանակը՝ 140,000 (մեկ հարյուր քառասուն հազար) հատ.

1.6 Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ 50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ դրամ.

1.7 Պարտատոմսերի թողարկման օրը՝ Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված հրապարակային տեղաբաշխման առաջին օրը.

- 1.8 Պարտատոմսերի շրջանառության ժամկետը՝ մինչև պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը.
- 1.9 Պարտատոմսերի մարման կատարում և/կամ արժեկտրոնների վճարում՝ պարտատոմսերի մարման օրը և/կամ արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսի սեփականատիրոջ բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրում.
- 1.10 Հերթական տեղաբաշխման օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Բանկը տեղաբաշխման վերաբերյալ հիմնական տեղեկատվությունը հրապարակում է իր պաշտոնական կայքում: Վերջինս նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակել/տարածել նաև այլ միջոցներով.
- 1.11 Պարտատոմսերի մարման օրը՝ Պարտատոմսերի թողարկման օրվանից հաշվարկված 60-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե պարտատոմսերի մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա պարտատոմսերի մարումը կատարվում է մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.12 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը՝ ֆիքսված՝ առավելագույնը տարեկան 10.50%.
- 1.13 Արժեկտրոնների վճարման պարբերականությունը՝ կիսամյակային (2 անգամ օրացուցային տարվա մեջ), թողարկման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ, 36-րդ, 42-րդ, 48-րդ, 54-րդ և 60-րդ ամիսների համապատասխան օրը: Եթե արժեկտրոնների վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնների վճարման օր է հանդիսանում այդ օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը.
- 1.14 Արժեկտրոնի գումարը հաշվարկվում է համաձայն Բանկի գործադիր մարմնի կողմից սահմանված արժեկտրոնային տոկոսադրույքի՝ յուրաքանչյուր մեկ հատ պարտատոմսի դիմաց.
- 1.15 Պարտատոմսերի գինը՝ Պարտատոմսերի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{P}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

DP- Պարտատոմսի գինն է,

DSN- գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է,

DCC-գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակն է,

P – պարտատոմսի անվանական արժեքը,

f-արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N-հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,

C- տարեկան արժեկտրոնի գումարը,

y- մինչև մարում եկամտաբերություն.

1.16 Պարտատոմսերի շրջանառության ձևը՝ ազատ շրջանառության իրավունքով.

1.17 Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝ չապահովված.

1.18 Պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների հաշվառման համակարգը՝ Պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումն իրականացվում է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» բաց բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) կողմից.

1.19 Արժեկտրոնները հաշվարկվում են թողարկման օրվանից և վճարումներն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով.

1.20 Պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է ՀՀ դրամով, անկանխիկ եղանակով.

1.21 Արժեկտրոնների վճարումներն և պարտատոմսերի մարումն իրականացվում է արժեկտրոնի վճարման օրվան և/կամ պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրվա վերջի (ժամը 24:00–ի) դրությամբ Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքի հիման վրա, համաձայն որի Բանկը մարման օրը համապատասխան գումարները փոխանցում է Պարտատոմսերի սեփականատերերի՝ ՀՀ տարածաքում գործող բանկերում բացված համապատասխան բանկային հաշիվներին (ՀՀ դրամով) (այսուհետ՝ բանկային հաշիվ).

1.22 Պարտատոմսի մարման և մարման կատարման (վճարման) ամսաթվերը նույնն են.

1.23 Արժեկտրոնի մարման և արժեկտրոնների վճարման ամսաթվերը (յուրաքանչյուր ժամկետի համար) նույնն են.

1.24 Բանկը չի փոխանցում վճարումները այն սեփականատերերին, որոնց բանկային հաշվի մասին տեղեկությունները բացակայում են Դեպոզիտարիայից ստացված պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից քաղվածքում և Բանկը այլ կերպ չի տիրապետում այդ

տեղեկությանը: Այս դեպքում Բանկը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ.

1.25 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից մեկ ամսվա ընթացքում (հնարավոր սեղմ ժամկետներում) Բանկը սահմանված կարգով դիմում է Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով.

1.26 Պարտատոմսերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակում չի սահմանվում.

1.27 Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացնում է Բանկը.

1.28 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը՝ չերաշխավորված տեղաբաշխում:

ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՁԵՌՔ ԲԵՐՄԱՆ ՀԱՅՑ

PURCHASE FORM

Ֆիզիկական անձանց համար

For individuals

ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

INFORMATION ABOUT THE INVESTOR

Անուն, ազգանուն Name, surname	
Անձնագրային տվյալներ Passport details	
Բնակության վայրը Residence address	
Կապի միջոցներ (Հեռ, Ֆաքս, Էլ փոստ) Contact details (Tel., Fax, E-mail)	
Արժեթղթերի հաշվի համարը Securities account	
Արժեթղթերի հաշիվը վարող անձի անվանումը Name of the custodian	
Դրամական հաշվի համարը Money account	
Դրամական հաշիվը վարող բանկի անվանում Beneficiary bank	

Ձեռք բերման վերաբերյալ տեղեկատվություն

Information on investment

Տարբերակիչ ծածկագիր ISIN	
Արժույթ Currency	
Պարտատոմսերի քանակ Quantity of bonds	
Պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալը Total face value	
Գործարքի գումար Transaction amount	

Ես, ստորագրելով սույն փաստաթուղթը, տեղեկացնում եմ, որ.

By signing this document, I verify that:

1. Ծանոթացել եմ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ պարտատոմսերի Ծրագրային ազդագրին.

I have read the entire Prospectus of “ARMSWISSBANK” CJSC bonds:

2. Գիտակցում եմ սույն պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը.

I realize the risks related to investment in offered bonds

Ներդրող /լիազորված անձ/

Authorised person

Ստորագրություն/կնիք

Signature/seal

Լրացվում է Բանկի լիազորված աշխատակցի կողմից

For the Bank use only

Հայտի ներկայացման ամսաթիվ

Submission date

Վճարման ամսաթիվ

Payment date

Նշում հայտի ընդունված լինելու վերաբերյալ

Accepted

Լիազորված աշխատակից

Authorised employee

Անուն, ազգանուն

ստորագրություն

ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՁԵՌՔ ԲԵՐՄԱՆ ՀԱՅՑ

PURCHASE FORM

Իրավաբանական անձանց համար

For legal entities

ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

INFORMATION ABOUT THE INVESTOR

Անվանում Name	
Գրանցման տվյալներ Registration details	
Գտնվելու վայրը Legal address	
Կապի միջոցներ (Հեռ, Ֆաքս, Էլ փոստ) Contact details (Tel., Fax, E-mail)	
Արժեթղթերի հաշվի համարը Securities account	
Արժեթղթերի հաշիվը վարող անձի անվանումը Name of the custodian	
Դրամական հաշվի համարը Money account	
Դրամական հաշիվը վարող բանկի անվանում Beneficiary bank	

Ձեռք բերման վերաբերյալ տեղեկատվություն

Information on investment

Տարբերակիչ ծածկագիր ISIN	
Արժույթ Currency	
Պարտատոմսերի քանակ Quantity of bonds	
Պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալը Total face value	
Գործարքի գումար Transaction amount	

Ես, ստորագրելով սույն փաստաթուղթը, տեղեկացնում եմ, որ.

By signing this document, I verify that:

1. Ծանոթացել եմ «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ պարտատոմսերի ազդագրին.
I have read the entire Prospectus of “ARMSWISSBANK” CJSC bonds:
2. Գիտակցում եմ սույն պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը.
I realize the risks related to investment in offered bonds

Ներդրող /լիազորված անձ/

Authorised person

Ստորագրություն/կնիք

Signature/seal

Լրացվում է Բանկի լիազորված աշխատակցի կողմից

For the Bank use only

Հայտի ներկայացման ամսաթիվ

Submission date

Վճարման ամսաթիվ

Payment date

Նշում հայտի ընդունված լինելու վերաբերյալ

Accepted

Լիազորված աշխատակից

Authorised employee

Անուն, ազգանուն

ստորագրություն

Հաճախորդների սպասարկման
դեպարտամենտի տնօրեն պրն՝

Գիմում

Խնդրում եմ չեղյալ համարել իմ կողմից /--/--/----/ ներկայացված «ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ կողմից թողարկված պարատատոմսերի ձեռք բերման Հայտը:

Գիմող՝
(ստորագրություն)

/--/--/----/

Ֆինանսական վիճակի մասին (ձև թիվ 7)
 «30» սեպտեմբերի 2025թ
 ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10
 (բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	30.09.25	31.12.24 (ստուգված)
Ակտիվներ			
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	31,493,241	27,139,747
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	14	15,708	35,781
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15	17,448,376	13,962,886
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	16	215,456,742	204,925,841
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	39,478,700	45,325,803
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	17	72,320,143	70,722,793
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	18	76,754,844	90,151,363
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ	19	2,096,188	1,750,995
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	1,373,010	2,042,534
Շահութահարկի գծով կանխավճար		179,637	
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	12	(1,540,397)	643,713
Այլ ակտիվներ	22	6,869,135	11,322,484
Ընդամենը՝ ակտիվներ		461,945,327	468,023,940
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	23	72,888,680	84,664,361
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	14	61,075	80,370
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	169,393,567	173,610,357
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25	65,442,489	69,773,790
Այլ փոխառու միջոցներ	26	39,251,799	29,629,001
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		57,746	1,098,856
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	12	249,775	
Այլ պարտավորություններ	28	3,644,383	3,898,796
Ստորադաս փոխառություն	29	30,135,918	30,148,534
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		381,125,432	392,904,065
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	30	10,000,200	10,000,200
Էմիսիոն եկամուտ		6,205,548	6,205,548
Պահուստներ՝		44,032,638	37,393,923
Գլխավոր պահուստ		45,000,000	40,000,000
Վերազմահատման պահուստներ		(967,362)	(2,606,077)
Չբաշխված շահույթ (վնաս)		20,581,509	21,520,204
Ընդամենը՝ կապիտալ*		80,819,895	75,119,875
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		461,945,327	468,023,940

*Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալը 30.09.25թ. դրությամբ կազմում է 101 մլրդ ՀՀ դրամ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.10.2025թ.

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6)
 «30» սեպտեմբերի 2025թ
 ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ, 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10
 (բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	01.07.25 30.09.25	01.01.25 30.09.25	01.07.24 30.09.24	01.01.24 30.09.24
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	11,522,626	34,213,421	11,038,926	32,268,868
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(7,088,696)	(20,854,226)	(7,106,364)	(21,413,561)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		4,433,930	13,359,195	3,932,562	10,855,307
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	362,933	1,075,364	290,657	858,562
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(126,972)	(339,375)	(81,751)	(239,359)
Մտացված զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		235,961	735,989	208,906	619,203
Եկամուտ շահաբաժիններից					
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	361,369	1,033,115	495,069	1,185,256
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	170,005	794,868	190,637	452,327
Գործառնական եկամուտներ		5,201,265	15,923,167	4,827,174	13,112,093
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(852,980)	(5,935,409)	(1,048,657)	(735,982)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(771,032)	(2,148,408)	(748,488)	(2,042,464)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(108,409)	(315,906)	(121,351)	(289,867)
Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս	10				
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		3,468,844	7,523,444	2,908,678	10,043,780
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(650,000)	(1,350,000)	(530,000)	(1,800,000)
Շահույթ (վնաս) հարկումից հետո		2,818,844	6,173,444	2,378,678	8,243,780
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ					
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նուստացված շահույթ					
Ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ		2,818,844	6,173,444	2,378,678	8,243,780
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներ		2,627,710	2,567,803	12,321	8,890,920
Այլ համապարփակ եկամուտի գծով շահութահարկ		(472,988)	(462,205)	(2,218)	(1,600,366)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		2,154,722	2,105,598	10,103	7,290,554
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		4,973,566	8,279,042	2,388,781	15,534,334

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

15.10.2025թ.

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ձև թիվ 8)
 «30» սեպտեմբերի 2025թ
 ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10
 (քանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(Նագար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ	Երկրորդ եկամտավճար	Գլխավոր պահուստ	Բրանկային արժեթղթերի և համանման ֆինանսական արժույթների վերաբերյալ իրականացված փոփոխությունները	Ոչ բնթացիկ ակտիվների վերաբերյալ փոփոխություններ	Գրաշեղված շահույթ/վնաս	Ընդամենը կապիտալ
Հոդվածներ	1	4	5	7	9	10	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)							
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2024թ.	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(10,414,429)	1,558,768	11,705,333	59,055,420
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշտումներ					(424,065)	(2,622,068)	(3,046,133)
Վերահաշվարկված մնացորդը	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(10,414,429)	1,134,703	9,083,265	56,009,287
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ քաժմեստման (քաժմեստման) գծով, առ թվում՝							
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ							
Համապարփակ եկամուտ				7,290,554		8,243,780	15,534,334
Շահույթաժիններ							
Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ակնագում (մվազեցում),							
Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված							
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝							
Մասնաճանապարհի գլխավոր պահուստին							
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30 սեպտեմբերի 2024թ.	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(3,123,875)	1,134,703	17,327,045	71,543,621
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)							
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2025թ.	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(4,164,844)	1,558,768	21,520,203	75,119,875
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշտումներ				(42,819)	(424,065)	(2,112,138)	(2,579,022)
Վերահաշվարկված մնացորդը	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(4,207,663)	1,134,703	19,408,065	72,540,853
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ քաժմեստման (քաժմեստման) գծով, առ թվում՝							
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ							
Համապարփակ եկամուտ				2,105,598		6,173,444	8,279,042
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝			5,000,000			(5,000,000)	
Մասնաճանապարհի գլխավոր պահուստին			5,000,000			(5,000,000)	
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30 սեպտեմբերի 2025թ.	10,000,200	6,205,548	45,000,000	(2,102,065)	1,134,703	20,581,509	80,819,895

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.10.2025թ.

Քանկի վարչության նախագահ (գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ
ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ, ՀՀ, 0010 ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10
01.07.25-30.09.25թթ.

(հազար դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	16,205,748	1,000,000	խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	101,156,114	30,000,000	խախտում առկա չէ
Ն ₁ ¹ Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	17.59%	6.2%	խախտում առկա չէ
Ն ₁ ² Առաջին մակարդակի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	17.59%	8.3%	խախտում առկա չէ
Ն ₁ Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	22.47%	11.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ¹ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	37.76%	15.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ² Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	179.29%	60.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ³ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	373.77%	100.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ³ (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	319.50%	100.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ⁴ Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	150.24%	100.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₂ ⁴ (FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ	141.75%	100.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₃ ¹ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	14.40%	20.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₃ ² Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	61.52%	500.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₄ ¹ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	3.25%	5.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₄ ² Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	13.27%	20.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₅ ¹ Պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	0.00%	10.0%	խախտում առկա չէ
Ն ₅ ² Պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	0.00%	5.0%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը`		4%, 18%	խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը			
ԱՄՆ դոլարով	0.19%	7.00%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	0.05%	7.00%	խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլով	0.02%	7.00%	խախտում առկա չէ
Այլ	X	X	խախտում առկա չէ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

15.10.2025թ.

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Սեպտեմբերի 30 2025թ.

«ԱՐՄՍՎԻՍՏԻՄԵՆ» ՓԲԸ

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում

1.1 Իրավական դաշտ

1.1.1 Բանկի հիմնական գործունեությունը

«ԱՐՄՍՎԻՍՏԻՄԵՆ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 2004 թվականի հոկտեմբերի 7-ին՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N84 արտոնագրային համարով: Բանկային գործունեության լիցենզիան տրվել է ՀՀ ԿԲ-ի Խորհրդի 25.02.2005թ. թիվ 74Ա որոշմամբ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը կորպորատիվ, ներդրումային և մասնավոր ֆինանսների կառավարմանը բնորոշ ծառայությունների մատուցումն է՝ ֆինանսական գործիքներում ներդրումներ, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ավանդների ներգրավում, ֆինանսավորման (վարկավորում, ֆակտորինգ) և բանկային այլ ծառայությունների մատուցում:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Բանկի իրավաբանական և փաստացի գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10: Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը կազմել է 169, այդ թվում սպասարկող անձնակազմը 12:

1.1.2 Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Բանկի ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսիք կլինեն, կարտացոլվեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումներն ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում: Գնանշումները ցածր իրացվելի շուկաներում կարող են չհամընկնել ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներին, ինչը հնարավոր կլինե՞ր ակտիվ շուկայի դեպքում, միմյանց հետ գործարքների պատրաստ մեծ թվով վաճառողների և գնորդների պայմաններում:

1.1.3 Բանկը որևէ խմբի անդամ չի հանդիսանում:

1.2 Կորպորատիվ կառավարում

1.2.1 Խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհուրդը (ներառյալ Խորհրդի նախագահը) բաղկացած է հինգ անդամից: Խորհրդի նախագահը հանդիսանում է Վարդան Սիրմաքետը, Խորհրդի մյուս անդամներն են՝ Րաֆֆի Բայրոյան, Արմենակ Դարբինյան, Մերուժան Գալստյան, Արտավազդ Սարգսյան:

1.2.2 Տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Տնօրինությունը (ներառյալ Տնօրինության նախագահը) բաղկացած է ութ անդամից: Տնօրինության նախագահը հանդիսանում է Բանկի գործադիր տնօրեն Գևորգ Մաչանյանը, Տնօրինության մյուս անդամներն են Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ապահովման դեպարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Մովսիսյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Ներդրումային դեպարտամենտի տնօրեն Արկադի Փինաչյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Վարկավորման դեպարտամենտի տնօրեն Գրիգոր Հովհաննիսյանը, Բանկի Հաճախորդների սպասարկման դեպարտամենտի տնօրեն Հայկ Մուրադյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Բիզնեսի զարգացման դեպարտամենտի տնօրեն Արա Մակարյան, Բանկի Ֆինանսական դեպարտամենտի տնօրեն-գլխավոր հաշվապահ Սեդրակ Բաղդասարյանը, Բանկի գործադիր տնօրենի տեղակալ-Առևտրի ֆինանսավորման և թղթակցային հարաբերությունների դեպարտամենտի տնօրեն Անժելա Բարսեղյանը:

1.2.3 Բանկի 16,667 հատ բաժնետոմսերից 14,588 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «Էյչ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, իսկ 2,079 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում «ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն:

1.2.4 Բանկի նշանակալից մասնակիցն է «Էյչ-Վի-Էս Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 87,53 տոկոսին և ՖՄՏՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի 12,47 տոկոսին:

1.2.5 Բանկի Խորհուրդը մեծ ուշադրություն է դարձնում Բանկում կարգապահ և բարձր որակավորում ունեցող միջին և բարձր օղակի ղեկավարների առկայության ապահովմանը: Խորհրդի կողմից պարբերաբար ուսումնասիրվում է ՀՀ-ում աշխատուժի շուկան և Բանկի ղեկավարների վարձատրության (ներառյալ

խրախուսմանն ուղղված վճարների) մակարդակը պահպանում է առավելագույն մրցակցային սահմաններում:

1.2.6 Արտաքին աուդիտորների կողմից Բանկի 2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի վճարը կազմել է 35 միլիոն ՀՀ դրամ ներառյալ ԱԱՀ-ն, իսկ Բանկի 2022 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների ոչ աուդիտորական ծառայությունների վճարը կազմել է 5 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն:

Արտաքին աուդիտորների կողմից Բանկի 2023 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի վճարը կազմել է 34 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն, իսկ Բանկի 2023 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների ոչ աուդիտորական ծառայությունների վճարը կազմել է 5 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն:

Արտաքին աուդիտորների կողմից Բանկի 2024 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի վճարը կազմել է 39 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն, իսկ Բանկի 2024 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունների ոչ աուդիտորական ծառայությունների վճարը կազմել է 5 միլիոն ՀՀ դրամ առանց ԱԱՀ-ն:

Ծանոթագրություն 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

2.1. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի, ՖՀՄՍ-ների և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ ակտերի համաձայն:

Հաշվապահական հաշվառումը վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու որևէ հարցի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերում մոտեցումների բացակայության դեպքում Բանկը մշակում է դրանք ինքնուրույն, ելնելով՝

ա. նման հարցերին վերաբերվող հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից,

բ. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքներից, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի սահմանումներից, ճանաչման չափանիշներից և չափման հիմունքներից,

- գ. գործնական փորձից՝ այնքանով որքանով դա համահունչ է սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերով սահմանված դրույթներին:

Բանկում հաշվապահական հաշվառումը վարվում է՝

- ա. Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ հայկական դրամով,
- բ. Կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանին և հաշվային պլանի կրառման հրահանգին համապատասխան,
- գ. Անընդհատ՝ Բանկի պետական գրանցման պահից մինչև ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նրա վերակազմակերպումը կամ լուծարումը:

Բանկի հաշվապահական հաշվառումը վարելիս և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս պահպանում է անընդհատության, հաշվետվողականության, հաշվեգրման, հասկանալիության, էականության, միասնականության, արժանահավատության, համադրելիության, հաշվանցման և սահմանազատման սկզբունքները:

2.2. Համախմբման սկզբունքները

Բանկը որևէ կերպ հաշվետվություններ չի համախմբում, հետևաբար չունի համախմբման սկզբունքներ:

2.3. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես «որպես տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ համապատասխանաբար օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համապատասխան զուտ կամ համախառն հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա՝ ՖՄՀՍ 9-ի պահանջների համաձայն:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարման և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը համարվում է վաստակած

Զուտ առևտրային եկամուտ

Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով չափվող շահույթով և վնասով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից առաջացող իրացված եկամուտը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր տեսակի եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից առաջացող զուտ եկամուտը կամ ծախսը:

2.4. Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառումը

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող շահույթի և վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

ենթադրում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

2.6. Ֆինանսական գործիքների ճանաչումը և գնահատումը

Բակը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարները և տոկոսագումարները հավաքագրելու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, իսկ այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարները և տոկոսագումարները հավաքագրելու նպատակով, ինչպես նաև հարկ եղած դեպքում վաճառելու նպատակով, չափվում են իրաան արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, Իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ և Իրական արժեքով չափվող շահույթ և վնասով հաշվառվող ակտիվներ: Ֆինանսական ակտիվների նման դասակարգումը կատարվում է՝ հիմք ընդունելով Բանկի բիզնես մոդելը և դրա սահմաններում իրականացվելիք Բանկի հետագա նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է այն դեպքում, երբ տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն:

2.7. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

2.8. Ռեպո համաձայնագրերով գործառնություններ

Հետզնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, իսկ այդ պայմանագրերի համաձայն ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հողվածներում:

Հետզնման համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում հաշվեկշռում որպես ակտիվներ, այլ հաշվառվում են Բանկի հետհաշվեկշռում, իսկ այդ արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են որպես պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված ռեպո պայմանագրեր հողվածներում:

2.9. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, սվոպներ և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով չափվող շահույթ և վնասով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ, այնուհետև դրանք չափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային գործունեությունից եկամուտ կամ ծախս՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

2.10. Վարկեր և փոխառություններ բանկերին, հաճախորդներին

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին և այլ հաճախորդներին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերը և այլ փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆինանսական կազմակերպությունների և այլ հաճախորդների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.11. Արժեզրկման գծով կորուստների որոշման հիմունքները

Արժեզրկման կորուստների պահուստաֆոնդը ձևավորվում է համաձայն ՖՀՄՍ 9-ը ստանդարտի պահանջների՝ սպասվող կորուստների գնահատման միջոցով: Արժեզրկման կորուստների պահուստաֆոնդը ձևավորվում է “Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու համար պահվող ակտիվներ” և “Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքելու և վաճառելու համար պահվող ակտիվներ” բիզնես մոդելներին համապատասխանող ֆինանսական ակտիվների համար:

Սպասվող վարկային կորուստները գնահատելիս Բանկը հաշվի է առնում տեղեկատվության առավել լայն շրջանակ՝

- Անցյալում տեղի ունեցած իրադարձություններ, ինչպիսիք են նմանատիպ ֆինանսական գործիքների համար կրած վնասների վերաբերյալ պատմական փորձը;
- ներկա իրավիճակը;
- Արժանահավատ ու հիմնավորվող կանխատեսումներ, որոնք ազդում են ֆինանսական գործիքներից առաջացող ապագա դրամական հոսքերի սպասվող հավաքագրելիության վրա:

Ընդհանուր մոտեցմամբ արժեզրկումից կորստի հաշվարկը կատարվում է եռափուլ գործընթացով, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի վարկային որակի նվազումը: Առաջին փուլը վերաբերում է գործիքներին, որոնց վարկային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի նվազել կամ որոնք ունեն ցածր վարկային ռիսկ: Երկրորդ փուլը վերաբերում է ֆինանսական գործիքներին, որոնց մոտ սկզբնական ճանաչումից հետո նկատվել է վարկային որակի էական նվազում, սակայն վարկային կորուստ ազդարարող իրադարձության վերաբերյալ օբյեկտիվ վկայություններ չկան: Երրորդ փուլը վերաբերում է ֆինանսական ակտիվներին, որոնց արժեզրկման վերաբերյալ առկա են օբյեկտիվ վկայություններ:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս կազմակերպությունը համադրում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի չհավաքագրման ռիսկի սկզբնական

ճանաչման պահի դրությամբ նույն ռիսկի հետ՝ հաշվի առնելով արժանահավատ ու հիմնավորվող տեղեկատվությունը:

Ցածր վարկային ռիսկ պարունակող գործիքների համար Բանկը կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը ստանդարտի առաջարկաց “պարզեցված մոտեցումը”: Ռիսկը համարվում է ցածր, եթե՝

- Գործիքն ունի չհավաքագրման ցածր ռիսկ,
- Փոխառուն ի վիճակի է մարել իր պայմանագրային պարտավորությունները,
- Տնտեսական ու գործարար միջավայրի բացասական փոփոխություններն էականորեն չեն ազդի փոխառուի վճարունակության վրա:

Պարզեցված մոտեցումը չի պահանջում, որպեսզի կազմակերպությունները հետևեն վարկային ռիսկի փոփոխություններին: Այն պահանջում է, որպեսզի կազմակերպությունները ճանաչեն կորստի պահուստը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ելնելով ֆինանսական ակտիվի ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող վարկային կորուստից:

2.12. Տոկոսների հաշվեգրման դադարեցումը

Տոկոսների հաշվեգրումը եկամուտների հաշիվներին դադարեցվում է, եթե ակտիվը սահմանված կարգի համաձայն դուրս է գրվում հաշվեկշռից:

2.13. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների հաշվառումը

Ֆիքսված մարման ժամկետով ֆինանսական ակտիվները, որոնք Բանկի բիզնես մոդելի համաձայն պահվում են պայմանագրով նախատեսված մայր գումարներ և տոկոսագումարներ հավաքագրելու նպատակով, հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

2.14. Հեջի հաշվապահական հաշվառումը

Հեջի հաշվապահական հաշվառումը զուգահեռաբար ճանաչում է հաշվանցման ազդեցությունը զուտ շահույթի կամ վնասի վրա, որն առաջանում է հեջինգային գործիքների և հեջավորվող հոդվածների իրական արժեքների փոփոխությունների հետևանքով:

2.15. Ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններում ներդրումների հաշվառումը

Բանկը ասոցիացված և դուստր կազմակերպություններ չունի, հետևաբար այդպիսի հաշվառում չի մշակել:

2.16. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով: Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին հետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից: Հետագա ծախսերը, որոնք վերաբերվում են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցի միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Մյուս բոլոր հետագա ծախսերը պետք է ճանաչվեն որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսեր: Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեգրումը Բանկն իրականացնում է՝ հանաձայն Բանկի Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պահանջների:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձեռք բերման արժեքով: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով դրանց հնարավոր օգտագործման ժամկետներից: Վերջինների որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետը սահմանվում է տասը տարի: Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

2.17. Բանկերի և հաճախորդների միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, սկզբնապես չափվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված

արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.18. Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշման և դրանց հաշվապահական ձևակերպման հիմունքը

Ընդհանուր բանկային ռիսկերի դիմաց կատարվող հատկացումների որոշումն ընդունվում է Բանկի Խորհրդի կողմից, որն իրականացվում է Բանկի զուտ շահույթից գլխավոր պահուստին կատարվող մասհանումներով:

2.19. Կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերվող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Գնված սեփական բաժնետոմսեր

Երբ Բանկը գնում է իր սեփական բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմից կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչ այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից

հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահա բաժինները բացահայտվում են:

2.20. Փոխանակման փոխարժեքի որոշման մեթոդաբանությունը

Փոխանակման փոխարժեքն ամեն օր հաստատվում է Բանկի գործադիր տնօրենի կողմից, որի առաջարկը ներկայացվում է համապատասխան ստորաբաժանման կողմից՝ ֆինանսական համակարգում տիրող իրավիճակն ուսումնասիրելուց հետո:

2.21. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվանցումը

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտները և ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրությամբ հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

2.22. Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումը

Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգում իրականացվում է, եթե տեղի է ունեցել Բանկի բիզնես մոդելի փոփոխություն:

2.23. Տեղեկատվություն սեզմենտների վերաբերյալ

Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է թիվ 14 հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի պահանջներին համապատասխան:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՄՍ-ներին և Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը:

Ծանոթագրություն 3. «Ջուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

<u>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</u>	01.07.25 30.09.25	01.01.25 30.09.25	01.07.24 30.09.24	01.01.24 30.09.24
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	225,875	642,167	108,435	383,906
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդների տրված վարկերից և փոխառություններից	5,517,306	16,431,189	5,044,694	14,348,836
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	2,621,310	8,021,278	3,068,503	9,290,333
Տոկոսային եկամուտներ մինչև ծարման ժամկետը պահվող պետական տոկոսային արժեթղթերից	2,125,639	6,358,374	2,171,360	6,430,050
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	178,303	452,083	61,219	220,812
Այլ տոկոսային եկամուտ	854,193	2,308,330	584,715	1,594,931
Ընդամենը	11,522,626	34,213,421	11,038,926	32,268,868

<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>	01.07.25 30.09.25	01.01.25 30.09.25	01.07.24 30.09.24	01.01.24 30.09.24
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	1,119,606	3,212,804	974,944	3,053,785
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	3,159,666	9,321,446	2,945,615	8,880,714
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	1,346,051	4,014,544	1,216,366	3,257,820
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	1,460,269	4,297,285	1,965,535	6,215,905
Այլ տոկոսային ծախսեր	3,104	8,147	3,904	5,337
Ընդամենը	7,088,696	20,854,226	7,108,364	21,413,561

Ջուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	4,433,930	13,359,195	3,932,562	10,855,307
--	------------------	-------------------	------------------	-------------------

Ծանոթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	01.07.25 30.09.25	01.01.25 30.09.25	01.07.24 30.09.24	01.01.24 30.09.24
Դրամարկային գործառնություններից	17,313	41,969	16,456	34,959
Դրամարկային ծառայություններից	166,647	501,302	139,361	410,450
Երաշխիքներից, հոծարագներով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	43,394	166,654	43,685	164,404
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	33,961	116,104	15,526	50,129
Այլ կոմիսիոն վճարներ	101,618	249,335	75,629	198,620
Ընդամենը	362,933	1,075,364	290,657	858,562

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>	01.07.25 30.09.25	01.01.25 30.09.25	01.07.24 30.09.24	01.01.24 30.09.24
Թրջակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	29,836	90,266	32,434	97,655
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	1,296	2,773	463	672
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	95,840	246,336	48,854	141,032
Ընդամենը	126,972	339,375	81,751	239,359

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	235,961	735,989	208,906	619,203
--	----------------	----------------	----------------	----------------

Ծանոթագրություն 5. «Ջուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

<u>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</u>	01.07.25 30.09.25	01.01.25 30.09.25	01.07.24 30.09.24	01.01.24 30.09.24
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	33,725	140,984	48,303	105,387
պարտքային արժեթղթերից	33,725	140,984	48,303	104,125
բաժնետոմսերից	0	0	0	1,262
Ընդամենը	33,725	140,984	48,303	105,387

<u>Արտարժույթային գործառնություններից</u>	01.07.25 30.09.25	01.01.25 30.09.25	01.07.24 30.09.24	01.01.24 30.09.24
Արտարժույթի առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	347,249	1,108,983	393,710	1,224,809
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(20,946)	(229,099)	19,642	(181,100)
Անանցյալ գործիքներից զուտ վնաս	(4,723)	(3,228)	20,459	40,975
Ընդամենը	321,580	876,656	433,811	1,084,684

<u>Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշարժաններից</u>	01.07.25 30.09.25	01.01.25 30.09.25	01.07.24 30.09.24	01.01.24 30.09.24
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշարժանների առջ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	(5,756)	(1,952)	2,647	(25,514)
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշարժանների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	11,820	17,027	10,308	20,699
Ընդամենը	6,064	15,475	12,955	(4,815)

Ջուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	361,369	1,033,115	495,069	1,185,256
---	----------------	------------------	----------------	------------------

Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	<u>01.07.25</u> <u>30.09.25</u>	<u>01.01.25</u> <u>30.09.25</u>	<u>01.07.24</u> <u>30.09.24</u>	<u>01.01.24</u> <u>30.09.24</u>
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	150,166	732,653	177,485	405,366
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	6,514	6,865	667	717
Այլ եկամուտներ**	13,325	55,350	12,485	46,244
Ընդամենը	170,005	794,868	190,637	452,327

Ծանոթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

<u>Ընդամենը վարկային կորուստների արժեզրկման ծախսեր</u>	<u>01.07.25</u> <u>30.09.25</u>	<u>01.01.25</u> <u>30.09.25</u>	<u>01.07.24</u> <u>30.09.24</u>	<u>01.01.24</u> <u>30.09.24</u>
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	(852,980)	(5,935,409)	(1,048,657)	(735,982)
Ընդամենը	(852,980)	(5,935,409)	(1,048,657)	(735,982)

Ծանոթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	<u>01.07.25</u> <u>30.09.25</u>	<u>01.01.25</u> <u>30.09.25</u>	<u>01.07.24</u> <u>30.09.24</u>	<u>01.01.24</u> <u>30.09.24</u>
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	607,533	1,718,765	625,276	1,669,545
Գործուղման ծախսեր	5,588	26,141	2,196	17,905
Ապահովագրության ծախսեր	21,407	73,769	20,048	48,969
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	1,182	4,290	2,347	9,545
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	14,320	47,038	14,575	44,859
Սուղիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	9,765	48,745	14,712	45,716
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	60,168	145,266	38,836	114,965
Տրանսպորտային ծախսեր	329	796	440	2,466
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	7,138	12,638	2,150	7,624
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	1,625	3,586	2,054	3,673
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	9,933	23,461	12,471	40,511
Այլ վարչական ծախսեր**	32,044	43,913	13,383	36,686
Ընդամենը	771,032	2,148,408	748,488	2,042,464
<i>* Աշխատակիցների միջին քվարտալ</i>	<i>168</i>	<i>169</i>	<i>165</i>	<i>161</i>
<i>** Այլ աշխատողին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի քա</i>	<i>1,379</i>	<i>956</i>	<i>927</i>	<i>3,364</i>

Ծանոթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

<u>Այլ գործառնական ծախսեր</u>	<u>01.07.25</u> <u>30.09.25</u>	<u>01.01.25</u> <u>30.09.25</u>	<u>01.07.24</u> <u>30.09.24</u>	<u>01.01.24</u> <u>30.09.24</u>
Ինվեստիցիայի համար կատարված վճարումներ	1,233	2,156	627	1,800
Գույքագրային և ներկայացուցչական ծախսեր	15,244	34,570	6,097	16,959
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	72,720	208,816	90,555	212,128
Այլ ծախսեր***	19,212	70,364	24,072	58,980
Ընդամենը	108,409	315,906	121,351	289,867

11. Հահուքահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18%: Գր հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև: Դետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով: Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը:

Հազար ՀՀ դրամ	01.01.25 30.09.25	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.24 30.09.24	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	7,523,444		10,043,780	
Շահութահարկ	1,354,220	18	1,799,650	18
Ծավալեցվող ծախսեր	21,989		27,614	
Դրաման (Բացասական) փոխարժեքային տարբերություն	(133,094)		(119,426)	
Այլ	106,885		92,162	
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	1,380,000		1,800,000	

12. Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	Անխկան կապիտալում ճանաչված	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	31.12.24
Դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ	9,339			9,339
Անանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	1,971			1,971
Պահանջներ բանկերի այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(8,271)			(8,271)
Հանահյուրներից ստված վարկեր և կանխավճարներ	(464,621)			(464,621)
Դրաման արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(1,447,392)			986,493
Ներդրումային արժեքորեն	197,591			197,591
Յինական միջոցներ	(142,579)			(142,579)
Այլ ակտիվներ	(99,532)			(99,532)
Այլ պահուստներ	14,017			14,017
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(1,540)			(1,540)
Այլ պարտավորություններ	150,845			150,845
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(1,790,172)			643,713

13. Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳԳ ԿԲ-ում

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,023,948	1,765,171
Կանխիկ դրամ բանկոմատներում	53,976	65,857
Փոխանցային հաշիվներ ԳԳ ԿԲ-ում	24,086,086	18,988,186
Փոխանցային հաշիվներ	2,439,271	5,975,799
Ավանդներ բանկերում	2,904,167	396,560
Հաշվեզրկած տոկոսներ	3,008	55
Արժեզրկումից պահուստներ	(17,215)	(51,881)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳԳ ԿԲ-ում	31,493,241	27,139,747

14. Անանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
Արժույթային ակտիվներ	15,708	35,781
Փողվարդ գործարքներ		
	15,708	35,781

15. Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
Դեպոզիտային միջոցներ ԳԳ ԿԲ-ում	140,000	260,000
Դեպոզիտային միջոցներ ֆինանսական կազմակերպություններում	994,675	138,536
Վարկեր բանկերում	3,748,678	-
Վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	2,136,944	2,377,416
Արժեքիտիվներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	107,322	-
Ռեպր բանկերում	4,590,240	3,965,599
Ռեպր համաձայնագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	4,475,386	7,070,638
Այլ հաշիվներ	1,307,712	159,856
Հաշվեզրկած տոկոսներ	47,634	32,495
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխտվությունների գծով	(100,215)	(41,654)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17,448,376	13,962,886

16. Հաճախորդներից տրված վարկեր և այլ փոխառություններ		
Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
Վարկեր, այդ թվում՝	101,173,154	92,294,912
Ֆալկոտրինգ	3,703,035	3,616,425
Վարկային գծեր և օվերդրաֆտ	93,695,293	100,229,593
Ռեսուրս համաձայնագրեր	1,293,058	408,302
Ապրիլիսիվներ	-	770,465
Ֆինանսական վարձակալության	17,274,405	11,886,078
Հաշվեզրկած տոկոսներ	4,657,287	4,970,120
Ընդամենը հաճախորդներից տրված վարկեր	221,796,232	214,175,895
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(6,339,490)	(9,250,054)
Ընդամենը հաճախորդներից տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	215,456,742	204,925,841

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ հաճախորդների ունի հետևյալ տեսքով		
Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
Ասանակոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	167,851,014	161,846,173
խոշոր ձեռնարկություններ	55,862,033	53,435,406
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	111,788,981	108,412,767
Ֆիզիկական անձից	46,544,384	44,661,533
Ամուսնու ձեռնարկատերեր	2,943,547	2,696,089
Հաշվեզրկած տոկոսներ	4,657,287	4,970,120
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(6,339,490)	(9,250,054)
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	215,456,742	204,925,841

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներկայացվում են ստորև		
Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
Գլխավոր քաղաքի	40,096,823	38,626,186
Սպառադական	5,478,855	5,030,111
Գեղարքունիքի մարզի	384,780	408,302
Այլ	583,926	596,934
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր (համախառն)	46,544,384	44,661,533

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներից տրամադրված արժեզրկված (աշխատող) վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը		
Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
Վարկեր և փոխառություններ, որից	221,796,232	214,175,895
արժեզրկված (աշխատող) վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում՝	8,743,563	18,142,246
ժամկետանց	4,723,782	5,766,427
Ընդամենը վարկեր	221,796,232	214,175,895
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(6,339,490)	(9,250,054)
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխառություններ	215,456,742	204,925,841

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունը ըստ վարկավորման ոլորտների				
Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.24	Տոկոսային հարաբերությունը
Արտադրություն	43,301,985	19.52%	50,866,186	23.75%
Գլխավոր քաղաքի վարկեր	40,402,646	18.22%	38,853,780	18.14%
Շինարարություն	53,893,124	24.21%	39,368,206	18.38%
Սնունդ	25,969,704	11.71%	27,305,149	12.75%
Էլ. էներգիայի ստեղծում, փոխանցում և բաշխում	17,179,047	7.74%	16,515,866	7.65%
Պրոդակցիոնություն	9,279,080	4.18%	9,418,805	4.40%
Տնտեսական գործունեություն	9,189,905	4.13%	9,164,109	4.28%
Սպառողական վարկեր	4,316,406	1.95%	3,828,596	1.83%
Վարկային թաղանթի վարկ	1,582,585	0.72%	1,562,435	0.73%
Այլ	16,892,771	7.62%	15,204,783	7.10%
Ընդամենը վարկեր	221,796,232	100%	214,175,895	100%
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով				
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխառություններ	221,796,232		214,175,895	

Շահութագրություն 16-ում բացահայտվում են 10 խոշոր վարկատուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի՝

1) ընդհանուր գումարը,	61,176,106
2) տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկային պորտֆելում (վարկային պորտֆելի ո %-ը),	27.58%
3) տոկոսային հարաբերակցությունը կապիտալի նկատմամբ (կապիտալի ո %-ը):	75.69%

17. Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
Գնանշվող ներդրումներ		
ՀՀ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	33,657	85,876
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	30,648,690	35,790,915
այլ բյուջե տոկոսներ	814,133	624,173
ՀՀ ոչ պետական պարտատոմսեր	8,776,778	9,429,437
Չգնանշվող ներդրումներ	-	-
ՀՀ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	19,575	19,575
Ընդամենը ներդրումներ	39,478,700	45,325,803

17. Ամորտիզացիոն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	71,639,596	68,843,968
Հաշվեգրված տոկոսներ	891,048	2,097,707
Արժեզրկումից պահուստներ	(210,501)	(218,882)
Ամորտիզացիոն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	72,320,143	70,722,793

18. Հետգնման պայմանագրերով գրավարկված ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
Հետգնման պայմանագրերով գրավարկված ներդրումային արժեթղթեր	76,754,844	90,151,363
Հետգնման պայմանագրերով գրավարկված ներդրումային արժեթղթեր	76,754,844	90,151,363

19. Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ	2,585,948	1,750,995
Արժեզրկումից պահուստներ	(489,760)	-
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ*	2,096,188	1,750,995

* Ոչ ընթացիկ ակտիվը բանկի սեփականությունն է դարձել գրավի տնօրինման արդյունքում, որը բանկը մտադրություն չունի պահել հետագայում և ենթակա է իրացման հնարավոր կարճ ժամկետում:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերը ունեն հաստատուն տոկոսներ: Չգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա՝ հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա: Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և ժամկետների ներառում են.

	30.09.25		31.12.24	
	%	ժամկետ	%	ժամկետ
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր / դրամային/	7.67-9.62	2026-2050	8.96-9.90	2026-2050
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր / արտարժույթային/	5.63-6.43	2029-2035	4.89-7.16	2025-2031
ՀՀ ոչ պետական պարտատոմսեր/դրամային/	9.20-10.75	2026-2029	10.1-10.38	2026-2029
ՀՀ ոչ պետական պարտատոմսեր/արտարժույթային/	5.24-5.20	2026-2029	5.3-4.25	2026-2026

20. Դիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Չոլ և շեմքեր	Համակարգչային տեղեկատվություն և կապի միջոցներ	Փոխադրա միջոցներ	Գրասենյակային սարքավորում	Ընդամենը
ՍԱԳՐԱԿԱՆ ԱՐՄՔՔ					
Սկզբնական արժեք 2025թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	2,290,927	338,935	166,545	176,333	2,972,740
Ավելացում	12,268	18,028	-	3,695	33,991
Օտարում	411,764	-	-	247	412,011
2025թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	1,891,431	356,963	166,545	179,781	2,594,720
ԿՈՒՏԱՎԱՍԾ ՍԱՇՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ					
2025թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	541,151	267,614	96,915	141,608	1,047,288
Հատկացումներ	621,069	22,241	14,190	7,113	664,613
Օտարում	358,267	-	-	247	358,514
2025թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	803,953	289,855	111,105	148,474	1,353,387
ՍՆԱՅՈՐՈՒԱՅԻՆ ԱՐՄՔՔ					
2025թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	1,087,478	67,108	55,440	31,307	1,241,333

Հազար ՀՀ դրամ	Համակարգչային ժրագիր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք 2025թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	188,640	110,248	298,888
Ավելացում	10,941	37,194	48,135
Արժեզրկում	16,175	7,667	23,842
2025թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	183,406	139,775	323,181
ԱՄՈՐՏԻՋԱՅԻՆ			
2025թ. հունվարի 01-ի դրությամբ	112,934	68,872	181,806
Մասհանումներ	13,922	15,721	29,643
Արժեզրկում	16,175	3,770	19,945
2025թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	110,681	80,823	191,504
ՍՆԱՅՈՐՈՒԱՅԻՆ ԱՐՄՔՔ			
2025թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	72,725	58,952	131,677

22. Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	4,935,946	6,397,253
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	1,653,125	1,040,538
Ցածկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված	25,283	72,616
Պահեստ	11,629	10,141
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	124,871	67,502
Այլ ակտիվներ	166,438	3,774,968
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(48,157)	(40,534)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	6,869,135	11,322,484

23. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
Պարտավորություններ ԳԳ կԳ-ի նկատմամբ	68,085,503	68,592,101
ԳԳ կենտրոնական բանկից ստացված վարկեր		
Ռեպո համաձայնագրերի	66,085,503	68,592,101
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	6,803,177	16,072,280
Այլ բանկերի թրքակցային հաշիվներ	12,717	19,946
Վարկեր բանկերից	1,602,172	500,695
Ռեպո համաձայնագրերի բանկերից	3,543,152	12,841,875
Արժեթիտիվ	372,082	2,704,743
Այլ պարտավորություններ	1,273,054	5,001
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը պարտավորություններ ԳԳ կԳ-ի և բանկերի նկատմամբ	72,888,680	84,664,381

14. Անանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	30.08.25	31.12.24
Արժույթային ակտիվներ	117	14,705
Ֆորվարդ գործարքներ	60,958	65,665
Ընդամենը անանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	61,075	80,370

24. Պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	30.08.25	31.12.24
Ֆինանսական կազմակերպություններ	26,846,145	25,324,447
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	15,680,662	15,465,803
- ռեզիդենտ	15,606,454	15,294,709
ժամկետային ավանդներ	10,802,326	9,419,647
- ռեզիդենտ	10,602,326	9,419,647
Հաշվարկված տոկոսներ	311,312	380,364
- ռեզիդենտ	311,312	380,364
Այլ պարտավորություններ	54,945	58,833
- ռեզիդենտ	8,032	13,429
Իրավաբանական անձինք	99,091,430	106,317,414
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	20,433,052	26,382,465
- ռեզիդենտ	18,326,812	22,798,349
ժամկետային ավանդներ	61,043,195	61,312,357
- ռեզիդենտ	23,694,702	16,321,317
Հաշվարկված տոկոսներ	466,793	708,989
- ռեզիդենտ	455,172	671,158
Այլ պարտավորություններ	17,148,390	17,913,803
- ռեզիդենտ	17,138,556	17,903,053
Անհատ ձեռնարկատերեր	5,742,810	5,805,514
Ընթացիկ հաշիվներ	5,697,313	5,562,478
- ռեզիդենտ	5,697,313	5,562,478
ժամկետային ավանդներ	44,288	42,742
- ռեզիդենտ	44,268	42,742
Հաշվարկված տոկոսներ	1,229	296
- ռեզիդենտ	1,229	296
Ֆիզիկական անձինք	37,710,182	36,382,082
Ընթացիկ հաշիվներ	14,899,410	12,986,050
- ռեզիդենտ	3,152,103	2,936,055
ժամկետային ավանդներ	22,315,910	23,020,003
- ռեզիդենտ	14,177,859	13,684,409
Հաշվարկված տոկոսներ	342,834	305,079
- ռեզիդենտ	237,184	190,997
Այլ պարտավորություններ	182,028	51,850
- ռեզիդենտ	151,712	51,776
Ընդամենը պարտավորությունների հաճախորդների նկատմամբ	169,393,567	173,610,357

25. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	30.08.25	31.12.24
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	65,442,489	69,773,790
Ընդամենը բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	65,442,489	69,773,790

26. Այլ փոխառու միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ	30.08.25	31.12.24
Միջազգային ծրագրերով ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված վարկեր	21,778,660	22,204,392
Վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկեր	3,507,034	3,344,288
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	13,966,105	4,080,321
Ընդամենը այլ փոխառու միջոցներ	39,251,799	29,629,001

28. Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	30.08.25	31.12.24
Ավանդների ապահովագրության գծով	33,000	30,249
Ստացված կամիսավճարներ	264,882	387,039
Պարտավորություններ հարկերի գծով	1,224,035	872,996
Վճարվելիք գումարներ ֆակտորինգի գծով	290,126	285,851
Անպալ պահանջարկային եկամուտներ	6,130	7,256
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	489,626	881,217
Իրեխորտակյալ պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	85,098	80,584
Այլ անձանց ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	6,901	97,046
Պահուստներ	1,025,166	507,565
Այլ	219,419	748,993
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	3,644,383	3,898,796

29. Ատորադաս փոխառություն

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
Ատորադաս փոխառություն	30,135,918	30,148,534
Ընդամենը ատորադաս փոխառություն	30,135,918	30,148,534

30. Սեփական կապիտալ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
Կանոնադրված կապիտալ	18,205,748	18,205,748
Սովորական բաժնետոմսեր	10,000,200	10,000,200
Էմիսիոն եկամուտ	6,205,548	6,205,548
Պահուստներ, այդ թվում՝	44,032,638	37,383,823
- գլխավոր պահուստ	45,000,000	40,000,000
- ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումների օգուտներ	1,134,703	1,558,767
- վերագնահատման պահուստներ	(2,102,065)	(4,164,844)
Զբաղյալ շահույթ	20,581,509	21,820,204
ընթացիկ տարվա	6,173,444	9,784,440
նախորդ տարվա	14,408,065	11,735,764
Ընդամենը կապիտալ	80,819,895	75,119,875

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ բանկի ընդհանուր 16,667 հատ բաժնետոմսերից 14,588 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում, Էյչ-Վի-Ես Հոլդինգ ՁԻ Էմ ԲԻ Էյչ-ը, իսկ 2,079 հատ բաժնետոմսերի բաժնետեր է հանդիսանում, ՖՍՄՍ Ղիստրիբյուշն ՍՊԸ-ն: Բանկի նշանակալից մասնակիցներն են, Էյչ-Վի-Ես Հոլդինգ ՁԻ Էմ ԲԻ Էյչ-ը, որը տիրապետում է ծախված տվող բաժնետոմսերի 87.53 տոկոսին և, ՖՍՄՍ Ղիստրիբյուշն ՍՊԸ-ն, որը տիրապետում է ծախված հրամուսն տվող բաժնետոմսերի 12.47 տոկոսին: Բանկի նորմալիզացիոն ընդհանուր կապիտալը 30.09.25թ. դրությամբ կազմում է 101 մլրդ ՀՀ դրամ: Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է ՀՀ դրամով և բաժնետերերի իրավունք ունեն ստանալ չափաբաժին և բաշխել շահույթը ՀՀ դրամով:

Վարկային զիակ պարունակող հետաշվեկշռային հոլդինգների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
Չօգտագործված վարկային գծեր	11,290,503	13,154,214
Տրամադրված երաշխիքներ	39,280,194	31,143,365
Վարկային զիակ պարունակող պարտավորությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(1,025,186)	(507,585)
Ընդամենը վարկային զիակ պարունակող պարտավորություններ	49,545,511	43,790,014

Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25		31.12.24	
	Բաժնետեր և փոխկապակց ված ամօրներ	Ղեկավար անձնակազմ և փոխկապակց ված անձինք	Բաժնետեր և փոխկապակց ված ամօրներ	Ղեկավար անձնակազմ և փոխկապակց ված անձինք
Պահապարկումներ տրված վարկեր և փոխառություններ				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	5,352,822	1,809,059	7,082,014	1,038,917
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	4,013,947	2,275,362	5,138,283	2,289,487
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	3,853,120	2,099,597	6,845,875	1,740,286
Մնացորդներ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	5,713,450	1,814,824	5,352,622	1,568,118
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	389,219	128,284	694,106	151,556
Պարտավորություններ համախառնորեն ճկատմամբ				
Ավանդներ 1 հունվարի դրությամբ	45,488,538	1,128,398	58,198,031	829,087
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	121,548,018	6,503,186	92,208,683	7,863,787
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	127,753,292	6,546,436	102,914,156	7,308,875
Մնացորդներ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	39,283,264	1,085,127	45,488,538	1,163,979
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	2,685,434	82,472	3,932,967	96,873
Տոկոսային եկամուտ	-	-	64,557	-
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,230	-	8,822	-
Փողարկված պարտատոմսեր	28,069,045	288,570	29,409,859	300,779
Ատորադաս փոխառություն	30,135,918	-	30,148,534	-
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	19,543	3,248	25,507	5,390
Այլ եկամուտ	-	-	-	-

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները ներառում են աշխատավարձ և պարգևավճարներ.

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.25	31.12.24
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	122,889	171,390
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	122,889	171,390

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Դետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի վարկային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

30.09.25

Հազար ՀՀ դրամ	ԳՂ	ԱՊԳ երկրներ	Ոչ ՏԳՌԿ երկրներ	ՏԳՌԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կԲ-ում	26,150,650	3,593,853	256,355	1,492,383	31,493,241
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15,565,292	961,415	-	921,669	17,448,376
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	214,506,383	442,750	61,353	446,256	215,456,742
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	39,040,131	438,569	-	-	39,478,700
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	72,320,143	-	-	-	72,320,143
Դետզման պայմանագրերով զրավարված ներդրումային արժեքրթեր	76,754,844	-	-	-	76,754,844
Այլ ակտիվներ	6,795,140	302	-	73,693	6,869,135
Ընդամենը ակտիվներ	451,132,583	5,436,889	317,708	2,934,001	459,821,181
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	71,259,703	916,616	45,348	667,013	72,888,680
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	109,817,137	3,245,905	42,299,591	14,030,934	169,393,567
Բանկի կողմից թողարկված արժեքրթեր	39,335,345	119,617	23,152,614	2,834,913	65,442,489
Այլ փոխառու միջոցներ	25,285,695	-	-	13,966,104	39,251,799
Ստորադաս փոխառություն	-	-	30,135,918	-	30,135,918
Այլ պարտավորություններ	3,636,886	-	-	7,497	3,644,383
Ընդամենը պարտավորություններ	249,334,766	4,282,138	95,633,471	31,506,461	380,756,836
Ձուտ դիրք	201,797,817	1,154,751	(95,315,763)	(28,572,460)	79,064,345

31.12.24

Հազար ՀՀ դրամ	ԳՂ	ԱՊԳ երկրներ	Ոչ ՏԳՌԿ երկրներ	ՏԳՌԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կԲ-ում	20,771,328	4,995,010	155,082	1,218,327	27,139,747
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,125,430	1,834,505	-	2,951	13,962,886
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	202,510,812	396,306	1,260,629	758,094	204,925,841
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	44,194,260	1,131,543	-	-	45,325,803
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	70,722,793	-	-	-	70,722,793
Դետզման պայմանագրերով զրավարված ներդրումային արժեքրթեր	90,151,363	-	-	-	90,151,363
Այլ ակտիվներ	11,276,962	45,522	-	-	11,322,484
Ընդամենը ակտիվներ	451,752,948	8,402,886	1,415,711	1,979,372	463,550,917
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	82,923,057	1,736,521	632	4,151	84,664,361
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	103,124,189	1,889,918	50,550,432	18,045,618	173,610,357
Բանկի կողմից թողարկված արժեքրթեր	39,147,510	80,048	27,340,312	3,205,920	69,773,790
Այլ փոխառու միջոցներ	25,548,681	-	-	4,080,320	29,629,001
Ստորադաս փոխառություն	-	-	30,148,534	-	30,148,534
Այլ պարտավորություններ	3,889,134	-	-	9,662	3,898,796
Ընդամենը պարտավորություններ	254,632,571	3,706,487	108,039,910	25,345,871	391,724,839
Ձուտ դիրք	197,120,377	4,696,399	(106,624,199)	(23,366,499)	71,826,078

Շուկայական ռիսկ

**Շուկայական ռիսկ – Ոչ անտրային
Տոկոսադրույքի ռիսկ**

Հարկածի անվանումը	30.09.25		31.12.24	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ապահովում				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԳ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ քանկերի և այլ ֆին. կազմ. միատեսակ, այդ թվում՝	9.27%	6.99%	10.27%	4.25%
- միջրամկալիմ վարկեր				
- միջրամկալիմ շեղար				
- միջրամկալիմ ստորապիմ սվալ				
Համախառնվելիքն արված վարկեր և փոխառվաբյուրեղներ	12.35%	7.81%	12.74%	7.90%
Սեփական մուգառույթով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	11.76%	4.31%	11.51%	5.24%
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	12.25%		12.17%	
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ քանկերի և այլ ֆին. կազմ. միատեսակ	7.53%	4.91%	7.11%	5.05%
Պարտավորություններ համախառնվելիքի միատեսակ	10.68%	5.63%	9.80%	5.66%
Պարտավորություններ քանկի կազմից բաղկացած արժեթղթերի գծով	9.76%	5.76%	9.67%	5.55%
Մտարարտ փոխառություն	12.22%		12.22%	

Հազար ՀՀ դրամ

Կապիտալի զգայունություն 30.09.25

Լրիւթը	Փոփոխութեան ինձնական տոկոսադրույքները	Մինչև 6 ամիս	6 ամիսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	0.5	-	6,254	-	3,436,183	-3,442,437
ԱՄՆ դոլար	0.5	-	-	135,401	15,963	-151,365
ՀՀ դրամ	-0.5	-	6,286	-	3,658,706	3,664,993
ԱՄՆ դոլար	-0.5	-	-	138,319	16,408	154,727

Հազար ՀՀ դրամ

Կապիտալի զգայունություն 31.12.24

Լրիւթը	Փոփոխութեան ինձնական տոկոսադրույքները	Մինչև 6 ամիս	6 ամիսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	0.5	-	-	16,565	3,707,280	-3,723,826
ԱՄՆ դոլար	0.5	6,248	-	156,737	17,848	-180,634
ՀՀ դրամ	-0.5	-	-	16,709	3,943,101	3,959,811
ԱՄՆ դոլար	-0.5	6,271	-	160,648	18,199	185,118

Արտարժույթի ռիսկ

Հազար ՀՀ դրամ

Արտարժույթ	30.09.25		31.12.24	
	Փոփոխութեան արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցություն փինչև հարկում շահույթի	Փոփոխութեան արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցություն փինչև հարկում շահույթի
ԱՄՆ դոլար	5%	37,744	5%	-107,328
Եվրո	3%	1,562	3%	-39,744

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱՎՑԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	11,227,329	16,912,071	3,353,841	31,493,241
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,525,633	13,879,961	42,782	17,448,376
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	166,376,197	49,080,532	12	215,456,742
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	28,518,349	10,960,351	-	39,478,700
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	72,320,143	-	-	72,320,143
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեքրթեր	76,754,844	-	-	76,754,844
Այլ ակտիվներ	5,342,366	1,526,769	-	6,869,135
Ընդամենը ակտիվներ	364,064,861	92,359,684	3,396,635	459,821,180
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	71,231,374	740,297	917,009	72,888,680
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	111,513,451	55,541,992	2,338,124	169,393,567
Բանկի կողմից բողաբված արժեքրթեր	42,842,977	22,599,512	-	65,442,489
Այլ փոխառու միջոցներ	31,338,519	7,913,280	-	39,251,799
Ստորադաս փոխառություն	30,135,918	-	-	30,135,918
Այլ պարտավորություններ	3,613,750	29,992	640	3,644,383
Ընդամենը պարտավորություններ	290,675,989	86,825,073	3,255,773	380,756,836
Ջուտ դիրք 2025թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	73,388,871	5,534,611	140,862	79,064,345
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ 2025թ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	46,957,007	2,146,045	442,480	49,545,531

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
ԱՎՑԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	9,200,377	13,381,297	4,558,073	27,139,747
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,576,661	9,362,296	23,929	13,962,886
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	147,709,038	57,042,108	174,695	204,925,841
Իրական արժեքով՝այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	28,909,515	16,416,288	-	45,325,803
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	70,722,793	-	-	70,722,793
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեքրթեր	90,151,363	-	-	90,151,363
Այլ ակտիվներ	7,059,646	4,234,342	28,496	11,322,484
Ընդամենը ակտիվներ	358,329,394	100,436,331	4,785,193	463,550,918
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	81,935,231	992,213	1,736,917	84,664,361
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	106,027,762	65,552,817	2,029,778	173,610,357
Բանկի կողմից բողաբված արժեքրթեր	41,376,396	28,397,394	-	69,773,790
Այլ փոխառու միջոցներ	25,548,680	4,080,321	-	29,629,001
Ստորադաս փոխառություն	30,148,534	-	-	30,148,534
Այլ պարտավորություններ	3,851,260	30,329	17,207	3,898,796
Ընդամենը պարտավորություններ	288,887,863	99,055,074	3,783,902	391,726,839
Ջուտ դիրք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	69,441,531	1,383,257	1,001,291	71,826,079
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	39,280,403	4,282,395	227,216	43,790,014

Հետևյալ աղյուսակով ներկայացվում են ակտիվները և պարտավորությունները ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների:

30.09.25

Դազար ԳՂ դրամ	Չաշխատող		Ցուպահանց և միւնց 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային						
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳՂ ԿԲ-ում	-	-	31,493,241	-	-	-	-	31,493,241
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	13,725,801	3,015,025	115,139	607,786	-	17,463,751
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածքներ	1,565,332	850,516	12,189,373	21,402,893	50,493,430	88,394,190	40,561,340	215,457,074
Իրական արժեքով՝այլ համապատասխան ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	2,768,690	101,090	3,380,141	15,239,654	17,989,125	39,478,700
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	617,307	-	286,946	-	71,415,890	72,320,143
Դետգնման պայմանագրերով զրավարված ներդրումային արժեքրթեր	-	-	76,754,844	-	-	-	-	76,754,844
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1,565,332	850,516	137,549,256	24,519,008	54,275,656	104,241,630	129,966,355	452,967,753
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	91,915,004	1,366,903	2,488,585	24,009,273	19,209,855	138,989,620
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	60,036,745	10,091,594	29,024,542	41,152,517	2,300,099	142,605,497
Բանկի կողմից թողարկված արժեքրթեր	-	-	289,787	1,076,946	13,932,234	50,143,522	-	65,442,489
Ստորարդաս փոխառություն	-	-	135,918	-	-	30,000,000	-	30,135,918
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-	152,377,454	12,535,443	45,445,361	145,305,312	21,509,954	377,173,524
Ձուտ դիբ	1,565,332	850,516	(14,828,198)	11,983,565	8,830,295	(41,063,682)	108,456,401	75,794,229
Կուտակված ճեղքվածք			(14,828,198)	(2,844,633)	5,985,662	(35,076,020)	73,378,381	

31.12.24

Դազար ԳՂ դրամ	Չաշխատող		Ցուպահանց և միւնց 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային						
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳՂ ԿԲ-ում	-	-	27,139,747	-	-	-	-	27,139,747
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	12,074,506	644,419	534,728	744,998	-	13,998,651
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածքներ	2,324,579	3,825,031	8,418,447	12,471,417	46,485,978	88,485,273	42,915,132	204,925,897
Իրական արժեքով՝այլ համապատասխան ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	422,905	7,615,190	2,806,089	13,938,000	20,543,619	45,325,803
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	2,046,581	289,907	-	68,386,305	70,722,793
Դետգնման պայմանագրերով զրավարված ներդրումային արժեքրթեր	-	-	90,151,363	-	-	-	-	90,151,363
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	2,324,579	3,825,031	138,206,968	22,777,607	50,116,702	103,168,271	131,845,056	452,264,214
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	97,946,041	2,730,467	8,718,830	13,606,294	16,618,026	139,619,658
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	65,933,000	27,095,632	24,990,553	27,965,886	2,379,360	148,364,431
Բանկի կողմից թողարկված արժեքրթեր	-	-	-	412,639	18,898,318	50,462,833	-	69,773,790
Ստորարդաս փոխառություն	-	-	148,534	-	-	22,000,000	8,000,000	30,148,534
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-	164,027,575	30,238,738	52,607,701	114,035,013	26,997,386	387,906,413
Ձուտ դիբ	2,324,579	3,825,031	(25,820,607)	(7,461,131)	(2,490,999)	(10,866,742)	104,847,670	64,357,801
Կուտակված ճեղքվածք			(25,820,607)	(33,281,738)	(35,772,737)	(46,639,479)	58,208,191	

Միջին ակտիվներ և կապիտալ 30.09.25

Միջին ակտիվներ	468,370,287
Միջին կապիտալ	77,739,711

Պարտավորությունների չկատարում/խախտում

Բանկում առկա չեն պայմանագրային պարտավորությունների խախտման դեպքեր

«ԱրմՍվիսԲանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	2
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն.....	5

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն	6
2. Պատրաստման հիմունքներ.....	6
3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր	7
4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ.....	22
5. Սեզոնական վերաբերյալ տեղեկատվություն	23
6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26
7. Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	26
8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	27
9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ.....	27
10. Ներդրումային արժեթղթեր	33
11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	33
12. Ոչ նյութական ակտիվներ	35
13. Բռնագանձված ակտիվներ	35
14. Հարկում	36
15. Վարկային կորստի գծով ծախսեր և այլ արժեզրկումներ և պահուստներ.....	37
16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ	37
17. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	38
18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	38
19. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր.....	39
20. Այլ փոխառու միջոցներ	39
21. Ստորադաս վարկեր	40
22. Սեփական կապիտալ	40
23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	41
24. Չուտ տոկոսային եկամուտ	42
25. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ.....	42
26. Չուտ առևտրային եկամուտ	43
27. Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից.....	43
28. Այլ եկամուտ	43
29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր	43
30. Ռիսկերի կառավարում.....	44
31. Իրական արժեքի չափում.....	58
32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ գրավադրված ակտիվներ	62
33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում	63
34. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն	65
35. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	66
36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն	67
37. Կապիտալի համարժեքություն.....	67

Ernst & Young CJSC
Vazgen Sargsyan St., 2 Building,
Yerevan, 0010 Armenia,
Kamar Business Center
Tel: +374 60 50 7777
www.ey.com/am

«Էրնսթ և Ինգ Յանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան, 0010,
Վազգեն Սարգսյան փող., 2 շենք
«Կամար» Բիզնես Կենտրոն
Հեռ.՝ +374 60 50 7777

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԱրմՍվիսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության
Բաժնետերերին և Խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԱրմՍվիսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ «Բանկ») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համար ֆինանսական արդյունքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Եական տեղեկատվությունը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր Եական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀԵՄՍԽ) կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԵՄՍԽ կանոնագիրք), ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի Էթիկայի այն պահանջների, որոնք վերաբերում են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտին, և պահպանել ենք Էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն այս պահանջների և ՀԵՄՍԽ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն, և հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք չենք տրամադրում առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ: Մեր նկարագրությունը, թե ինչպես է ստորև նշված հարցը դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում, ներկայացված է այդ համատեքստում:

Մենք կատարել ենք մեր պարտականությունները, որոնք նկարագրված են «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում, այդ թվում այդ հարցի վերաբերյալ: Համապատասխանաբար, մեր աուդիտը ներառել է ընթացակարգերի իրականացում մշակված ի պատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկի մեր գնահատմանը: Մեր աուդիտորական ընթացակարգերի արդյունքները, այդ թվում ստորև ներկայացված հարցերը դիտարկելիս իրականացրած ընթացակարգերը, հիմք են հանդիսանում կից ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտորական կարծիք արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարց	Ինչպես է այն դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացում
<p>Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստ</p>	
<p>Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստը հանդիսանում է առանցքային դատողությունների առարկա՝ ինչպես հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների էականության, այնպես էլ ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտի («ՖՀՄՍ 9») շրջանակներում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) գնահատման հետ կապված բարդությունների և գնահատման համար պահանջվող դատողությունների պատճառով:</p> <p>Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը ենթադրում է բարդ վիճակագրական մոդելավորում պահանջող գնահատման մեթոդների և մասնագիտական դատողությունների կիրառում: Այս մեթոդներն օգտագործվում են դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի ժամանակ գործիքի ակնկալվող արժեքը և դեֆոլտի արդյունքում առաջացող կորուստները գնահատելու համար՝ հիմք ընդունելով անցյալ ժամանակաշրջանների առկա տեղեկատվությունը, որը ճշգրտվում է ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությամբ, ներառյալ՝ մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը մեծապես կախված է նախնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճի առկայության գնահատումից: Այդ գնահատումը էապես կախված է վարկառուի ժամկետանց օրերի ցուցանիշից (ներառյալ այլ ֆինանսական հաստատություններում ժամկետանց օրերը) և վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման արդյունքում վարկի պայմանների վերանայումից:</p>	<p>Աուդիտն իրականացնելիս մենք առանձնահատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հետևյալին՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ որոշելու համար կիրառված վարկային ռիսկի մոդելների և ենթադրությունների վերլուծություն; ▶ Բանկի՝ վարկային ռիսկի էական աճը բացահայտելու նկատմամբ ներքին հսկողության միջոցների թեստավորում; ▶ Հաճախորդներին տրված էական արժեզրկված վարկերի և փոխատվություններ գծով ԱՎԿ-ի թեստավորում անհատական հիմունքով: <p>Պորտֆելային հիմունքով հաշվարկված պահուստի թեստավորման նպատակով մենք գնահատել ենք դրա հիմքում ընկած վիճակագրական մոդելները, օգտագործված հիմնական ելակետային տվյալներն ու ենթադրությունները և ԱՎԿ հաշվարկում ներառված ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությունը, ներառյալ՝ վերանայված մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Մենք թեստավորել ենք վարկային ռիսկի գործոնների հաշվարկի հիմքում ընկած առանցքային վիճակագրական տվյալները, ինչպիսիք են՝ վարկերի ժամկետանց օրերը, շուկայական արժեքը և այդ վարկերի համար գրավադրված գույքի տեսակները, որոնք դիտարկվում են դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի հաշվարկում: Մենք նաև թեստավորել ենք վարկային ռիսկի էական աճի բացահայտման գործընթացում առանցքային հսկողության միջոցների նախագծման և գործարկման արդյունավետությունը և գնահատել ենք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ վարկային ռիսկի էական աճը որոշելու համար դեկավարության կողմից ընտրված չափանիշների կիրառման հետևողականությունը:</p>

Աուդիտի առանցքային հարց	Ինչպես է այն դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացում
<p>Արժեզրկված էական ֆինանսական ակտիվների համար անհատական հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը պահանջում է հաշվարկի հիմքում ընկած գրավի առարկայի իրացումից և այլ աղբյուրներից ապագա դրամական հոսքերի գնահատում:</p> <p>Մոդելավորման տարբեր մեթոդների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ԱՎԿ էականորեն տարբեր գնահատումների: Սա կարող է նշանակալի ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական արդյունքների վրա:</p> <p>Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում՝ «Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ» և Ծանոթագրություն 30-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:</p>	<p>Արժեզրկված էական վարկերի գծով մենք թեստավորել ենք հաշվարկի հիմքում ընկած գրավի առարկայի իրացումից և այլ աղբյուրներից ապագա գնահատված դրամական հոսքերի հաշվարկները:</p> <p>Մենք նաև իրականացրել ենք ընթացակարգեր Բանկի՝ վարկային ռիսկին ենթարկվածությունը նկարագրող ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումների նկատմամբ:</p>

Բանկի 2024թ. Տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված այլ տեղեկատվություն

Այլ տեղեկատվությունը ներառում է Բանկի 2024թ. տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված տեղեկատվությունը, բացի ֆինանսական հաշվետվություններից և դրանց վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունից: Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Բանկի 2024թ. տարեկան հաշվետվությունը ենթադրաբար մեզ կտրամադրվի աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք այդ տեղեկատվության վերաբերյալ չենք տրամադրելու կարծիք, որը որևէ ձևով կարտահայտի հավաստիացում տվյալ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված, մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ այլ տեղեկատվությանը, երբ այն տրամադրվի մեզ, և դրանով դիտարկել, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, և թե արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և Խորհրդի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՅՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Բանկը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Խորհուրդը պատասխանատու է Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:

- Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Պահատույն ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված Էական անորոշություն, որը կարող է Էական կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է Էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի գործունեության անընդհատության դադարեցմանը:
- Պահատույն ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Խորհրդին, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Խորհրդին նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ Էթիկայի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և որտեղ կիրառելի է, սպառնալիքների վերացմանը անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Խորհրդին հաղորդակցված հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացում և, հետևաբար հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ, խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորի եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքները ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացումից հանրային օգուտը:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման նպատակով անցկացված աուդիտի ղեկավար գործընկեր է հանդիսանում Էրիկ Չայրապետյանը:

«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան

Գլխավոր տնօրեն
Աուդիտի բաժնի հիմնադիր գործընկեր

Էրիկ Չայրապետյան

Պատասխանատու աուդիտոր

Ելենա Աղամյան

2025թ. ապրիլի 30

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	27,139,747	23,499,645
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	8	35,781	9,262
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	13,962,886	12,266,393
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9	204,925,841	171,176,527
Ներդրումային արժեթղթեր	10	116,048,596	122,468,152
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	10	90,151,363	88,595,879
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	11	1,925,452	2,056,184
Ոչ կյուրթական ակտիվներ	12	117,082	111,222
Բռնագանձված ակտիվներ	13	1,750,995	872,185
Շահութահարկի գծով կանխավճար		-	45,526
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	14	643,713	1,822,121
Այլ ակտիվներ	16	11,322,484	6,267,006
		468,023,940	429,190,102
Ընդամենը ակտիվներ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	17	84,664,361	91,826,669
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	8	80,370	29,556
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	18	173,610,357	160,775,017
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19	69,773,790	55,022,320
Այլ փոխառու միջոցներ	20	29,629,001	28,493,452
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով		1,098,856	-
Այլ պարտավորություններ	16	3,898,796	1,826,542
Ստորադաս վարկեր	21	30,148,534	32,161,126
		392,904,065	370,134,682
Ընդամենը պարտավորություններ			
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	22	10,000,200	10,000,200
Էմիսիոն եկամուտ		6,205,548	6,205,548
Գլխավոր պահուստ		40,000,000	40,000,000
Չբաշխված շահույթ		21,520,203	11,705,333
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		(4,164,844)	(10,414,429)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		1,558,768	1,558,768
		75,119,875	59,055,420
Ընդամենը սեփական կապիտալ և			
Ընդամենը սեփական կապիտալ և			
պարտավորություններ		468,023,940	429,190,102

Ստորագրվել և վավերացվել է Բանկի Տնօրինության կողմից՝

Գևորգ Մաչանյան

Գործադիր տնօրեն

Սեդրակ Բաղդասարյան

Գլխավոր հաշվապահ

2025թ. ապրիլի 30

1-37 կից ծանոթագրությունները կազմում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժան մասը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն**2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	24	41,439,737	36,979,006
Այլ տոկոսային եկամուտ	24	1,297,077	622,967
Տոկոսային ծախս	24	(28,140,511)	(28,014,222)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		14,596,303	9,587,751
Վարկային կորուստների գծով (ծախս)/վերականգնում	15	(1,872,522)	1,220,453
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով (ծախսից)/վերականգնումից հետո		12,723,781	10,808,204
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	25	1,551,040	862,895
Միջնորդավճարների գծով ծախս	25	(335,655)	(220,956)
Չուտ առևտրային եկամուտ	26	1,772,459	1,104,024
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից զուտ օգուտ		183,141	138,915
Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	27	–	(8,309,288)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս		(224,750)	(94,089)
Այլ եկամուտ	28	591,937	429,852
Ոչ տոկոսային եկամուտ		3,538,172	(6,088,647)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	29	(2,971,807)	(2,164,124)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	11	(232,917)	(221,269)
Ոչ կյուրթական ակտիվների ամորտիզացիա	12	(35,606)	(33,068)
Այլ ծախսեր	29	(740,078)	(668,732)
Այլ արժեզրկման ծախսեր	15	(226,375)	(15,182)
Ոչ տոկոսային ծախսեր		(4,206,783)	(3,102,375)
Շահույթ մինչև շահութահարկ		12,055,170	1,617,182
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(2,240,300)	(1,666,854)
Տարվա շահույթ/(վնաս)		9,814,870	(49,672)

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Տարվա շահույթ/(վնաս)		9,814,870	(49,672)
Այլ համապարփակ եկամուտ			
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>			
Կորպորատիվ բաժնետոմսերի վերագնահատում		52,219	-
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	14	(9,399)	-
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ եկամուտ		42,820	-
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		7,541,169	10,136,294
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների ԱՎԿ պահուստի փոփոխություն		28,057	71,230
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	14	(1,362,461)	(1,837,354)
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ եկամուտ		6,206,765	8,370,170
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ, առանց հարկերի		6,249,585	8,370,170
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ եկամուտ		16,064,455	8,320,498

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	Կանոնա- դրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի վերազնա- հատման պահուստ	Հիմնական միջոցների վերազնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	35,000,000	(18,784,599)	1,558,768	16,755,005	50,734,922
Տարվա վնաս	-	-	-	-	-	(49,672)	(49,672)
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	10,070,620	-	-	10,070,620
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեթղթով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	65,674	-	-	65,674
2024 թ. օգուտ վերադասակարգված շահույթում կամ վնասում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեթղթով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից	-	-	-	71,230	-	-	71,230
2024 թ. փոփոխություններ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեթղթով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ԱՎԿ պահուստում	-	-	-	(1,837,354)	-	-	(1,837,354)
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	8,370,170	-	-	8,370,170
Հատկացումներ պահուստին	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(10,414,429)	1,558,768	11,705,333	59,055,422
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	9,814,870	9,814,870
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	7,795,400	-	-	7,795,400
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեթղթով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	(202,012)	-	-	(202,012)
2024 թ. վնաս վերադասակարգված շահույթում կամ վնասում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեթղթով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից	-	-	-	28,057	-	-	28,057
2024 թ. փոփոխություններ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեթղթով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ԱՎԿ պահուստում	-	-	-	(1,371,860)	-	-	(1,371,860)
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	6,249,585	-	-	6,249,585
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(4,164,844)	1,558,768	21,520,203	75,119,875

1-37 կից ծանոթագրությունները կազմում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժան մասը:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Շահույթ նախքան հարկումը		12,055,170	1,617,182
ճշգրտումներ՝			
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերակազմում/(ծախս)	15	1,872,522	(1,220,453)
Այլ արժեզրկումներ	15	226,375	15,182
Ամորտիզացիայի և մաշվածության գծով պահուստ	11,12	268,523	254,337
Ստացման ենթակա տոկոսներ		(218,030)	(346,654)
Վճարման ենթակա տոկոսներ		(2,770)	93,287
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ եկամուտ		(1,299)	-
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից զուտ օգուտ	28	-	(30,275)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս		224,750	94,089
Թանկարժեք մետաղների վերագնահատումից զուտ վնաս/(օգուտ)		(21,386)	1,361
Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ վնաս		24,296	17,438
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		14,428,151	495,494
<i>Գործառնական ակտիվների զուտ (ած)/նվազում</i>			
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ		(1,528,013)	(4,568,119)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ		(37,174,261)	(42,155,813)
Բռնագանձված ակտիվներ		(878,810)	388,043
Այլ ակտիվներ		(5,055,018)	(1,708,913)
<i>Գործառնական պարտավորությունների զուտ աճ/(նվազում)</i>			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ		(6,810,542)	10,627,960
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		14,945,886	29,047,006
Այլ պարտավորություններ		2,041,905	(466,687)
2ուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում, նախքան շահութահարկը		(20,030,702)	(8,341,029)
Վճարված շահութահարկ		(1,286,614)	(1,379,997)
2ուտ դրամական միջոցներ՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում		(21,317,316)	(9,721,026)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերումներ		(15,775,129)	(42,748,549)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից մուտքեր		27,405,562	54,365,884
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	11	(102,184)	(257,376)
Հիմնական միջոցների վաճառք		1,261	-
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	12	(41,504)	(61,888)
2ուտ դրամական միջոցներ՝ ներդրումային գործունեությունից		11,488,006	11,298,071
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Այլ փոխառու միջոցներից մուտքեր	36	12,539,792	5,055,714
Այլ փոխառու միջոցների մարում	36	(11,365,500)	(11,343,494)
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	36	23,130,656	13,014,650
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	36	(7,578,808)	(11,451,670)
Ստորադաս պարտքից մուտքեր	36	3,702,238	8,000,000
Ստորադաս պարտքի մարում	36	(5,642,307)	(10,326,129)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	36	(105,600)	(92,640)
2ուտ դրամական միջոցներ (օգտագործված) ֆինանսավորման գործունեությունում / ֆինանսավորման գործունեությունից		14,680,471	(7,143,569)
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(1,185,926)	529,292
Ակնկալվող վարկային կորուստների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	6	(25,133)	(15,596)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		3,640,102	(5,052,828)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբին	6	23,499,645	28,552,473
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջում	6	27,139,747	23,499,645

1-37 կից ծանոթագրությունները կազմում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժան մասը:

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն

ա) Կազմակերպչական կառուցվածք և հիմնական գործունեություն

«ԱրմՍվիսԲանկ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնադրվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գործում է 2004 թ. հոկտեմբերի 7-ին ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N84 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ընդունումը և հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկավորում, երաշխիքների տրամադրումը, հաշվարկադրամարկային գործառնությունները, արժեթղթային և արտարժուկային գործարքները: Բանկը հանդիսանում է ՀՀ ավանդների ապահովագրման պետական համակարգի անդամ: Բանկի գործունեությունը վերահսկվում է ՀՀ ԿԲ կողմից:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10:

2024թ. 31-ի դեկտեմբերի դրությամբ, Բանկի աշխատակիցների քանակը 172 է (2023թ. դեկտեմբերի 31՝ 158):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

Բաժնետեր	2024թ. դեկտեմբերի 31, %	2023թ. դեկտեմբերի 31, %
“ԷյչՎիԷս Հոլդինգ”	87.53	87.53
“ԷֆԷմԹիԷմ Դիսթրիբյուշն” ՍՊԸ	12.47	12.47
Ընդամենը	100.00	100.00

Բանկի վերջնական վերահսկող կողմ է հանդիսանում Վարտան Սիրմակետը:

բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնք բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

2022թ. փետրվարին Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև բռնկված ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունն ազդեցություն ունի ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական գործունեության, այլև՝ համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների արդյունքում աշխարհի շատ երկրներում հումքային և պարենային ապրանքների գներն աճել են, խախտվել են ռեսուրսների մատակարարման հաստատված կապերը, դիտվում է գնաճի ազդեցություն գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային արդյունաբերության համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍ»), որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԽ») կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հրապարակված ֆինանսական հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԿ»):

Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիմունքով՝ բացառությամբ ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ բացահայտվածի: Օր.՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող արժեթղթերը, ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և շենքերը/շինությունները չափվում են իրական արժեքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

2. Պատրաստման հիմունքներ (շարունակություն)

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթը Հայաստանի Հանրապետության դրամն է (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով, որը փոխարկելի չի Հայաստանից դուրս:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր

Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար (եթե այլ բան նշված չէ): Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը հրապարակվել է, բայց դեռևս ուժի մեջ չի մտել:

ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի փոփոխություններ. Վարձակալության գծով պարտավորություն վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքներում

ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի փոփոխությունները հստակեցնում են այն պահանջները, որոնք վաճառող-վարձակալը օգտագործում է վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքներում առաջացած վարձակալության գծով պարտավորությունների չափման նպատակով, ապահովելով այն փաստը, որ վաճառող-վարձակալը չի ճանաչում օգուտի կամ վնասի որևէ գումար, որը վերաբերում է դրա օգտագործման իրավունքին:

Փոփոխությունները ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ

ՀՀՄՍ 1 ստանդարտի փոփոխությունները հստակեցնում են պարտավորությունները որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգելու պահանջները: Փոփոխությունները պարզաբանում են՝

- ▶ Ինչ է նշանակում մարումը հետաձգելու իրավունք,
- ▶ Որ հետաձգելու իրավունքը պետք է գոյություն ունենա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում,
- ▶ Որ դասակարգման վրա չի ազդում կազմակերպության՝ հետաձգելու իրավունքը օգտագործելու հավանականությունը,
- ▶ Որ միայն այն դեպքում, երբ փոխարկելի պարտավորության մեջ ներդրված ածանցյալ գործիքն ինքնին հանդիսանում է բաժնային գործիք, ապա պարտավորության պայմանները չեն ազդի դրա դասակարգման վրա:

Ինչպես նաև, կազմակերպությունը պարտավոր է բացահայտել փաստը, երբ վարկային պայմանագրից բխող պարտավորությունը դասակարգվում է որպես ոչ ընթացիկ և կազմակերպության՝ մարումը հետաձգելու իրավունքը պայմանավորված է տասներկու ամիսների ընթացքում ապագա պայմանագրային դրույթների պահպանմամբ:

Բանկը բացահայտել է համապատասխան տեղեկատվությունը ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծան. 20-ում:

Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ – փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7 և ՖՀՄՍ 7 ստանդարտներում

ՀՀՄՍ 7 *Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն* և ՖՀՄՍ 7 *Ֆինանսական գործիքներ*. *Բացահայտումներ* ստանդարտների փոփոխությունները պարզաբանում են մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածությունների հատկանիշները և պահանջում են հավելյալ բացահայտումներ նման պայմանավորվածությունների համար: Տվյալ փոփոխության մեջ բացահայտման պահանջների նպատակն է աջակցել ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հասկանալու մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածությունների ազդեցությունը կազմակերպության պարտավորությունների, դրամական հոսքերի և իրացվելության ռիսկի վրա:

Փոփոխությունները ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Դեռևս չգործող, սակայն հրապարակված ստանդարտներ

Ստորև նկարագրված են հրապարակված նոր և փոփոխված ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկման ժամանակ դեռևս ուժի մեջ չեն եղել: Բանկը պատրաստվում է կիրառելիության դեպքում ընդունել այս նոր և փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, երբ դրանք ուժի մեջ մտնեն:

Փոխանակելիության բացակայություն. ՀՀՄՍ 21 ստանդարտի փոփոխություններ

2023 թվականի օգոստոսին ՀՀՄՍ-ն հրապարակեց ՀՀՄՍ 21 Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ ստանդարտի փոփոխությունները՝ հստակեցնելու, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունը գնահատի՝ արդյոք արտարժույթը փոխանակելի է, և ինչպես պետք է որոշի սփոթ փոխարժեքը փոխանակելիության բացակայության դեպքում: Փոփոխությունները նաև պահանջում են տեղեկատվության բացահայտում, որը թույլ է տալիս կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հասկանալ, թե ինչպես է մեկ այլ արժույթով փոխանակման ոչ ենթակա արժույթը ազդում կամ ակնկալվում է, որ կազդի կազմակերպության ֆինանսական արդյունքների, ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա:

Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2025թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Վաղաժամկետ ընդունումը թույլատրվում է, սակայն անհրաժեշտ են բացահայտումներ: Փոփոխությունների կիրառման դեպքում կազմակերպությունը չի կարող վերաներկայացնել համեմատական տեղեկատվությունը:

Ակնկալվում է, որ այս փոփոխությունները եական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման մեջ. Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 9 և ՀՀՄՍ 7 ստանդարտներում

2024 թվականի մայիսի 30-ին ՀՀՄՍ-ն հրապարակել է ՀՀՄՍ 9 և ՀՀՄՍ 7 ստանդարտների փոփոխությունները - Փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման մեջ (այսուհետ՝ Փոփոխություններ): Փոփոխությունները ներառում են՝

- Պարզաբանում, որ ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է «մարման ամսաթվին» և ներկայացնում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրության հնարավորություն (եթե բավարարված են հատուկ պայմաններ) ապաճանաչել մարված ֆինանսական պարտավորությունը՝ կիրառելով էլեկտրոնային վճարային համակարգ մինչև մարման ամսաթիվը;
- Լրացուցիչ ուղեցույց այն մասին, թե ինչպես պետք է գնահատվեն պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը բնապահական, սոցիալական և կորպորատիվ կառավարման և նմանատիպ հատկանիշներով ֆինանսական ակտիվների համար;
- Պարզաբանումներ այն մասին, թե ինչն է «առանց ռեգրեսի հատկանիշները» և որոնք են պայմանագրորեն կապակցված գործիքների բնութագրերը.
- Պայմանական հատկանիշներով ֆինանսական գործիքների բացահայտման և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով դասակարգված բաժնային գործիքների բացահայտման լրացուցիչ պահանջներ:

Փոփոխություններն ուժի մեջ են 2026թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Վաղ ընդունումը թույլատրվում է միայն ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և համապատասխան բացահայտումների համար փոփոխությունները վաղաժամ ընդունելու հնարավորությամբ: Խումբը ներկայումս մտադիր չէ վաղաժամ ընդունել Փոփոխությունները:

Ինչ վերաբերում է էլեկտրոնային վճարային համակարգի միջոցով մարվող ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման փոփոխություններին, Խումբը ներկայումս գնահատում է բոլոր եական էլեկտրոնային վճարային համակարգերը, որոնք օգտագործվում են տարբեր իրավասություններում, որտեղ նա իրականացնում է իր գործունեությունը, որպեսզի գնահատի, թե արդյոք փոփոխությունները կհանգեցնեն եական փոփոխության ընթացիկ գործունեության հետ կապված և արդյոք այն համապատասխանում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման պայմաններին մինչև մարման ամսաթիվը նմանատիպ ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման գծով: Ավելին, Բանկը վերանայում է իր բոլոր վճարային համակարգերը (օրինակ՝ չեկեր, կրեդիտ քարտեր, դեբետային քարտեր)՝ ապահովելու, որպեսզի համապատասխան ֆինանսական ակտիվները ապաճանաչվեն, երբ մարված է դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ իրավունքը, և որպեսզի համապատասխան ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվեն մարման ամսաթվին:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Բացի այդ, Բանկը գնահատում է Փոփոխությունների ազդեցությունը իր ֆինանսական ակտիվների վրա, որոնք ներառում են բնապահպանական, սոցիալական և կառավարման հետ կապված հատկանիշներ և այլ նմանատիպ պայմանական հատկանիշներ, ինչպես նաև առանց ռեգրեսի իրավունքի ֆինանսավորման և պայմանագրորեն կապակցված գործիքների վրա:

Ներկայումս Բանկը աշխատում է բացահայտել այն բոլոր ազդեցությունները, որոնք փոփոխությունները կունենան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՅՄՍ 18 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում

2024 թվականի ապրիլին ՀՀՄՍՆ -ն հրապարակել է ՖՅՄՍ 18 ստանդարտը, որը փոխարինում է ՀՀՄՍ 1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում ստանդարտին: ՖՅՄՍ 18-ը նոր պահանջներ է ներկայացնում շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ներկայացման գծով՝ ներառյալ որոշ հանրագումարներ և միջանկյալ հանրագումարներ: Ավելին, կազմակերպությունները պարտավոր են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում բոլոր եկամուտներն ու ծախսերը դասակարգել ըստ հինգ կատեգորիաների՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, շահութահարկ, ընդհատված գործառնականություններ, որոնցից առաջին երեք կատեգորիաները նոր են:

Այն նաև պահանջում է նոր, ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչների, եկամուտների և ծախսերի միջանկյալ հանրագումարների բացահայտում և ներառում է ֆինանսական տեղեկատվության համախմբման և տարանջատման նոր պահանջներ՝ հիմնված հիմնական ֆինանսական հաշվետվությունների և ծանոթագրությունների «դերերի» վրա:

Բացի այդ, ՀՀՄՍ 7 *Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն* ստանդարտում կատարվել են նեղ շրջանակի փոփոխություններ, որոնք ներառում են գործառնականություններից դրամական հոսքերի՝ անուղղակի մեթոդով որոշելու մեկնարկային կետի փոփոխություն՝ «շահույթ կամ վնաս»-ից դեպի «գործառնական շահույթ կամ վնաս» և շահաբաժիններից ու տոկոսագումարներից դրամական հոսքերի դասակարգման ընտրության հնարավորության վերացում: Ավելին, որոշակի համապատասխան փոփոխություններ են կատարվել մի քանի այլ ստանդարտներում:

ՖՅՄՍ 18 ստանդարտը և այլ ստանդարտների փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրվում է, սակայն անհրաժեշտ է բացահայտում: ՖՅՄՍ 18-ը կիրառվելու է հետընթաց:

Ներկայումս Բանկը աշխատում է բացահայտել այն բոլոր ազդեցությունները, որոնք փոփոխությունները կունենան հիմնական ֆինանսական հաշվետվությունների և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների վրա:

Իրական արժեքի չափում

Բանկը պետք է հասանելիություն ունենա հիմնական կամ ամենաբարենպաստ շուկա: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափվում է՝ կիրառելով այնպիսի ենթադրություններ, որոնք շուկայի այլ մասնակիցները կօգտագործեն ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը որոշելիս՝ ենթադրելով, որ շուկայի մասնակիցները գործում են իրենց լավագույն տնտեսական շահերից ելնելով: Ոչ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի չափումը հաշվի է առնում շուկայի մասնակցի՝ տնտեսական օգուտներ ստեղծելու կարողությունը՝ ակտիվի առավել արդյունավետ և լավագույն օգտագործումից կամ այն շուկայի մեկ այլ մասնակցի վաճառելուց, ով ակտիվը կօգտագործեր առավել արդյունավետ և լավագույն կերպով:

Բանկն օգտագործում է գնահատման մեթոդներ, որոնք տեղին են տվյալ հանգամանքներում, և որոնց համար բավարար տվյալներ կան իրական արժեքը չափելու համար՝ առավելագույնի հասցնելով համապատասխան դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը և նվազագույնին հասցնելով ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը: Բոլոր ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնց իրական արժեքը չափվում կամ բացահայտվում է ֆինանսական հաշվետվություններում, դասակարգվում են ըստ ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիայի՝ ելնելով իրական արժեքի չափման համար էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից՝

- ▶ 1-ին մակարդակ. համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չճշգրտված);
- ▶ 2-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որոնցում բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից;
- ▶ 3-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որտեղ իրական արժեքի չափման համար էական նշանակություն ունեցող ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները շուկայում դիտարկելի չեն:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Այն ակտիվների և պարտավորությունների համար, որոնք պարբերաբար ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում, Բանկը դիտարկում է հիերարխիայի մակարդակների փոփոխության անհրաժեշտությունը՝ նորից վերլուծելով դրանց դասակարգումը (ելևելով իրական արժեքի չափման համար Էսկան ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից) յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչում

Ճանաչման ամսաթիվ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ճանաչվում են գործարքի ամսաթվով: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով և գործարքի ծախսերը նվազեցվում կամ ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման տեսակներ

Բանկն իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ելևելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելից և ակտիվի պայմանագրային պայմաններից, չափումն իրականացնելով.

- ▶ Ամորտիզացված արժեքով;
- ▶ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով;
- ▶ Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Բանկն իր ածանցյալ և առևտրային պորտֆելը դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Բանկը կարող է հաշվառել ֆինանսական գործիքները իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե այդ կերպ վերանում է կամ զգալիորեն նվազեցվում են չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի վարկային պարտավորություններից և ֆինանսական երաշխիքներից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ դրանք պահվում են վաճառքի համար, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով հաշվառում:

Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ, հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ, ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Բանկը չափում է վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկերը և այլ ֆինանսական ներդրումները ամորտիզացված արժեքով միայն այն դեպքում, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ֆինանսական ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի դիմաց տոկոսների վճարումներ (SPPI):

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացված են ստորև:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկն իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույն կերպով արտացոլում է գործունեության նպատակների իրագործման համար ֆինանսական ակտիվների խմբերի կառավարման ուղղությամբ որոշեցրած մեթոդները:

Բանկի բիզնես մոդելը չի գնահատվում առանձին գործիքների հիմունքով, այլ ավելի բարձր՝ համախմբված պորտֆելների մակարդակով, և հիմնվում է այնպիսի դիտարկելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են՝

- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների գնահատման և կազմակերպության առանցքային ղեկավար անձնակազմին ներկայացման մեխանիզմները;
- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը, մասնավորապես, այդ ռիսկերի կառավարման մեխանիզմները;
- ▶ Բիզնեսի կառավարիչների փոխհատուցման եղանակները (օրինակ՝ փոխհատուցումը հիմնված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքների կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա);
- ▶ Վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, արժեքը և ժամկետները նույնպես հանդիսանում են Բանկի գնահատման կարևոր գործոններ:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում Բանկի սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, Բանկը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ձեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

Միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարման (SPPI) գնահատումներ

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Բանկը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Այս գնահատման նպատակով, մայր գումարի հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/զեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պարտավորվածության մեջ սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և վարկային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար Բանկը կիրառում է դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույքի գործողության ժամանակահատվածը:

Ի հակադրություն, այն պայմանագրային դրույթները, որոնք առաջացնում են ավելի քան նվազագույն եկթարկվածություն ռիսկերին կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի տատանողականության, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա տոկոսի վճարում հանդիսացող պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր: Այս դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Բանկը չափում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պարտքային գործիքները, եթե միաժամանակ առկա են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Գործիքը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքը;
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են SPPI ստուգման չափանիշներին:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները: Ապաճանաչման պահին, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված գումարային օգուտները կամ վնասները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների համար ակնկալվող վարկային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում՝ որպես կուտակված արժեքկման գումար, շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրամմաբ: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված վնասը ակտիվի ապահովման միջոցով հետո տեղափոխվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը, երբեմն ընտրում է իր բաժնային ներդրումների մի մասն առանց հետագա վերանայման դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ, երբ դրանք համապատասխանում են կապիտալի գործիքի սահմանմանը՝ համաձայն ՀՀՄՍ 32-ի «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում» ստանդարտի, և չեն պահվում առևտրային նպատակով: Նման դասակարգումը որոշվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր գործիքի համար:

Այս բաժնային գործիքներից օգուտները կամ վնասները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ: Ծահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես այլ եկամուտ, երբ վճարման իրավունքը հաստատվել է, բացառությամբ, երբ Բանկը օգուտ է ստանում տվյալ մուտքերից՝ գործիքի արժեքի մի մասի վերականգնման միջոցով: Այդ դեպքում նման օգուտները հաշվառվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքները ենթակա չեն արժեքկման գնահատման: Այդ գործիքների օտարումից հետո, կուտակված վերագնահատման պահուստը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորություններ

Բանկը թողարկում է ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածություններ:

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամեն երաշխիքի համար Բանկի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարների առավելագույնի չափով. սկզբնական ճանաչված արժեքի և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիայի տարբերության և ՀՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի:

Վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները և ակրեդիտիվները պարտավորություններ են, որի շրջանակներում պարտավորվածության տևողության ընթացքում Բանկը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում, այդ պայմանագրերը ընդգրկված են ակնկալվող վարկային կորուստների պահանջների մեջ:

Բանկը ժամանակ առ ժամանակ թողարկում է վարկային պարտավորվածություններ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով: Այսպիսի պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, ապա չափվում են ԱՎԿ պահուստի և սկզբնապես ճանաչված գումարներից առավելագույնով՝ հանած, անհրաժեշտության դեպքում, ճանաչված կուտակված եկամուտը:

Կատարողական երաշխիքի պայմանագրեր

Կատարողական երաշխիքները պայմանագրեր են, որոնք տրամադրում են փոխհատուցում, երբ մյուս կողմը չի կատարում պայմանագրային պարտավորությունը: Համաձայն կատարողական երաշխիքի պայմանագրի՝ ռիսկը, դա հավանականությունն է, որ մյուս կողմը չի կատարի պայմանագրային պարտավորությունը: Դրանք ճանաչվում են ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերին համահունչ՝ չամորտիզացված սկզբնական միջնորդավճարների և վնասի պահուստների առավելագույնով: Կատարողական երաշխիքները ի սկզբանե ճանաչվում են իրական արժեքով ֆինանսական հաշվետվություններում, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկի պարտավորությունները յուրաքանչյուր երաշխիքի համար չափվում են սկզբնապես ճանաչված գումարներից առավելագույնով՝ հանած այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ԱՎԿ պահուստը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորությունների վերադասակարգում

Բանկը սկզբնական ճանաչումից հետո չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները, չհաշված բացառիկ դեպքերը, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում: Բանկը չի վերադասակարգել ոչ մի ֆինանսական ակտիվ կամ պարտավորություն 2023 թվականին:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները՝ ներառյալ պարտադիր պահուստները և այլ բանկերում պահվող մնացորդները (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների), որոնք կարճ ժամանակամիջոցում կարող են փոխարկվել կանխիկի:

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ գնման գներով, որոնք մոտավորապես համապատասխանում են իրական արժեքին՝ Լոնդոնի մետաղների բորսայի գնանշումների նկատմամբ զեղչմամբ: Թանկարժեք մետաղները ներառված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության «Այլ ակտիվներ» հոդվածում: Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից որպես զուտ եկամուտ/վնաս՝ այլ եկամուտների կամ ծախսերի կազմում:

Հետզնման ու հակադարձ հետզնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության գործառնություններ

Հետզնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործառնություններ: Հետզնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեգրվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բանկը բնականոն գործունեության ընթացքում արժույթային և կապիտալի շուկաներում օգտագործում է տարատեսակ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ, ներառյալ՝ ֆորվարդները, ֆյուչերսները, սվոպերը և օպցիոնները: Այդ ֆինանսական գործիքները նախատեսված են առևտրի համար և սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշման հիման վրա կամ գնորդման մոդելներով, որոնք հիմնված են բազիսային գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային արժեքների և այլ գործոնների վրա: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները՝ պարտավորությունների կազմում: Նշված գործիքներից ստացված արդյունքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես առևտրական նպատակով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից զուտ շահույթ/(վնաս)՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Ներկառուցված ածանցյալ գործիքը հիբրիդային գործիքի բաղադրիչ է, որը ներառում է նաև ոչ ածանցյալ հիմնական պայմանագիր, որի արդյունքում համակցված գործիքի դրամական հոսքերի մի մասը տատանվում է առանձին ածանցյալ գործիքի նման: Ներկառուցված ածանցյալ գործիքը առաջացնում է փոփոխություններ որոշ կամ բոլոր դրամական միջոցների հոսքերում, որոնք հակառակ դեպքում պահանջվում էին պայմանագրով, կախված սահմանված տոկոսադրույքից, ֆինանսական գործիքի գնից, ապրանքի գնից, արտարժույթի փոխարժեքից, գների ինդեքսից կամ դրույքից, վարկային վարկանշից կամ ինդեքսից կամ այլ փոփոխականից, պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այն հատուկ չէ պայմանագրի կողմի համար: Ֆինանսական գործիքին կցված, բայց այդ գործիքից անկախ՝ ըստ պայմանագրի փոխանցելի ածանցյալ գործիքը, կամ գործիքը, որի պայմանագրային կողմը տարբերվում է այդ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմից, չի հանդիսանում ներկառուցված ածանցյալ գործիք, այլ առանձին ածանցյալ գործիք է:

Պարտավորությունների և ոչ ֆինանսական «հիմնական» պայմանագրերի մեջ ներկառուցված ածանցյալ գործիքները դիտարկվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ և հաշվառվում են իրական արժեքով, եթե համապատասխանում են ածանցյալ գործիքի վերոնշյալ սահմանմանը, նրանց տնտեսական հատկանիշները և ռիսկերը սերտորեն կապված չեն «հիմնական» պայմանագրի հետ, և «հիմնական» պայմանագիրը չի համարվում առևտրային նպատակներով կնքված կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող: Ներկառուցված ածանցյալ գործիքները, որոնք առանձնացվել են «հիմնական»-ից, հաշվառվում են առևտրային պորտֆելում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են բիզնես մոդելի և SPPI-ի գնահատումների հիման վրա:

Փոխառություններ

Փոխառությունները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և Կենտրոնական բանկի, ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

Վարձակալություն

i. Բանկը՝ որպես վարձակալ

Բանկը կիրառել է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Բանկը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են հիմքում ընկած ակտիվները օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկն ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ (այն ամսաթիվը, երբ հիմքում ընկած ակտիվը հասանելի կդառնա վարձակալի կողմից օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները, և ճշգրտված վարձակալության գծով պարտավորության ցանկացած վերաչափմամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ: Բացառությամբ եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է ձեռք բերել վարձակալված ակտիվը սեփականության իրավունքով, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկում է գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ենթակա են արժեզրկման գնահատման:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Վարձակալություն (շարունակություն)

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ Բանկը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորությունը վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարման ելթակա վարձավճարների ներկա արժեքով: Վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումները (ներառյալ՝ ըստ Էուբայան հաստատուն վճարումներ)՝ հանած վարձակալության ցանկացած ստացվելիք խրախուսումը, վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարները, որոնք սպասվում է, որ կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձավճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գին, երբ Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, և վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումներ, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է Բանկի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը: Փոփոխուն վարձավճարներ, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից, ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի է ունենում այդ վճարումներին հանգեցնող դեպքը կամ իրավիճակը:

Վարձավճարների ներկա արժեքը հաշվելիս Բանկն օգտագործում է սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել: Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալության գծով պարտավորության գումարը ավելացվում է՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսը արտացոլելու համար, և նվազեցվում է՝ կատարված վարձավճարները արտացոլելու համար: Ավելին, վարձակալության գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե տեղի են ունենում վերափոխումներ, վարձակալության ժամկետի փոփոխություն, ըստ Էուբայան հաստատուն վարձավճարների փոփոխություն կամ հիմքում ընկած ակտիվի գնման օպցիոնի գնահատումներում փոփոխություն:

Կարճաժամկետ վարձակալություններ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալություններ

Բանկը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնց վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն): Բանկը կիրառում է նաև փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը այն գրասենյակային գույքի համար, որոնք համարվում են փոքրարժեք (այսինքն՝ 2,500 հազար ՀՀ դրամը չզերազանցող): Կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների գծով վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս՝ գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

ii. Գործառնական – Բանկը՝ որպես վարձատու

Վարձակալությունները, երբ Բանկը չի փոխանցում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված նշանակալի բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն: Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ճանաչելիս: Պայմանական վարձավճարները ճանաչվում են որպես եկամուտ այն ժամանակահատվածի ընթացքում, որում դրանք ստացվում են:

iii. Ֆինանսական – Բանկը՝ որպես վարձատու

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից Բանկը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ՝ վարձակալությունում զուտ ներդրումներին հավասար գումարով: Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է այնպիսի գրաֆիկի վրա, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ֆինանսական վարձակալության շրջանակներում վարձատուի զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները հաշվանցվում են պարտավորություններով և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են զուտ մնացորդով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավական հիմք և գոյություն ունի դրանք զուտ հիմքով մարելու կամ միաժամանակ ակտիվները իրացնելու և պարտավորությունները մարելու մտադրություն: Հաշվանցում կատարելու իրավունքը չպետք է պայմանավորված լինի ապագա ժամանակաշրջանի դեպքերով և պետք է ունենա իրավական ուժ բոլոր ստորև ներկայացված դեպքերում՝

- ▶ Բնականոն գործունեության ընթացքում;
- ▶ Պարտականությունների չկատարման դեպքում;
- ▶ Կազմակերպության կամ դրա որևէ գործընկերոջ վճարունակ չլինելու կամ լուծարման ժամանակ:

Սույն պայմանները, որպես կանոն, չեն տարածվում հաշվանցման գլխավոր համաձայնությունների վրա, և համապատասխան ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են համախառն արժեքով:

Վերակազմակերպված վարկեր

Հնարավորության դեպքում Բանկը ձգտում է վերակազմակերպել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Դա կարող է լինել վճարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագրի կնքման միջոցով:

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպիսին է հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմանները այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարկ, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող վարկային կորուստների չափման նպատակով դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI): Երբ Բանկը գնահատում է՝ արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝

- ▶ Վարկի արժույթի փոփոխությունը;
- ▶ Գործընկերոջ փոփոխությունը;
- ▶ Եթե փոփոխությունը այնպիսին է, որ գործիքը այլևս չի համապատասխանի spoi չափանիշին:

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում զգալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխությունը չի բերում ապաճանաչման: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, Բանկը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը՝ ներկայացնելով այն ֆինանսական արդյունքների մասին ֆինանսական հաշվետվությունում որպես տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով, այն չափով, որքանով արժեզրկումից վնասը դեռ չի հաշվառվել:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչումը

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, կիրառելի դեպքերում, ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ՝

- ▶ Ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքի ժամկետն ավարտված է;
- ▶ Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացման փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով, ինչպես նաև;
- ▶ Բանկը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչումը (շարունակություն)

Այն դեպքում, երբ Բանկը փոխանցել է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, ո՛չ փոխանցել և ո՛չ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը, ակտիվը ճանաչվում է այնքանով, որքանով Բանկը շարունակում է մասնակցություն ունենալ տվյալ ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի նկատմամբ երաշխիքի ձև, այդպիսի մասնակցությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և փոխհատուցման առավելագույն գումար, որը կարող է պահանջվել Բանկից:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի գծով թողարկված/կամ գնված օպցիոնի ձև (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), Բանկի մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցված ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված ակտիվի գծով վաճառված օպցիոնի (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցված ակտիվի իրական արժեք և օպցիոնի իրագործման գին:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ Բանկը դադարեցրել է վերականգնումը: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ: Բոլոր հետագա վերականգնումները հաշվանցվում են վարկային կորուստներից ծախսերի հետ: Դուրս գրումը հանդիսանում է ապաճանաչման դեպք:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ մարվում, չեղյալ է համարվում կամ լրանում է դրա գործողության ժամկետը:

Եթե նույն վարկատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն փոփոխված են նախորդի համեմատ, նման փոխարինումը կամ փոփոխությունը դիտվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը արտացոլվում է շահույթում կամ վնասում:

Հարկում

Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախսը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են կապիտալում, որի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատված են թողարկման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է գնահատումների վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի վճարում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հարկում (շարունակություն)

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են ժամանակավոր տարբերությունների հիման վրա՝ օգտագործելով պարտավորությունների մեթոդը: Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են բոլոր ժամանակային տարբերություններից, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ հետաձգված հարկն առաջացել է գույքի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ ձեռնարկատիրական գործունեությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում, և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք տեսանելի ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում գործում են նաև այլ գործառնական հարկեր, որոնք վերաբերում են Բանկի գործունեությանը: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ գործառնական ծախսեր» հոդվածում:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքով, հանած կուտակված մաշվածությունը, բացառությամբ հողի և շենքերի:

Ինքնարժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո շենքերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, որը իրական արժեքն է վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած ցանկացած հետագա կուտակված մաշվածությունը և հետագա կուտակված արժեքը կորուստները: Գնահատումները կատարվում են բավարար հաճախականությամբ, որպեսզի երաշխավորվի, որ վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը եականորեն չի տարբերում դրա հաշվեկշռային արժեքից:

Վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ կուտակված մաշվածությունը հանվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից, իսկ զուտ արժեքը ներկայացվում է ակտիվի վերագնահատված գումարը: Վերագնահատման ցանկացած հավելյալ ավելանում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներառված հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստին, բացառությամբ այնքանով, որքանով այն հակադարձում է նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված նույն ակտիվի վերագնահատման նվազումը, որի դեպքում աճը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վերագնահատման պակասորդը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նույն ակտիվի նախկին հավելյալ ուղղակիորեն հակադարձող պակասորդը ուղղակիորեն հակադարձում է հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստի հավելյալը:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստից փոխանցումը չբաշխված շահույթին կատարվում է ակտիվների վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերության համար: Օտարումից հետո վաճառված որոշակի ակտիվի հետ կապված ցանկացած վերագնահատման պահուստ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Բանկի շենքերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Եթե հիմնական միջոցների փոխահատուցվող արժեքը ցածր է դրա հաշվեկշռային արժեքից, ժամանակավոր չհամարվող հանգամանքների պատճառով, համապատասխան ակտիվը դուրս է գրվում մինչև դրա փոխահատուցվող արժեքը: Հողը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով: Հողն ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ, և, հետևաբար, չի մաշվում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հիմնական միջոցներ (շարունակություն)

Ակտիվի մաշվածությունը սկսվում է այն օգտագործման համար հասանելի լինելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	<i>Տարի</i>
Շենքեր	30
Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	6
Փոխադրամիջոցներ	7
Այլ հիմնական միջոցներ	8

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց հաշվեկշռային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում, քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ դրանք բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Ակտիվի ապաճանաչումից առաջացած ցանկացած օգուտ կամ վնաս հաշվարկվում է որպես զուտ մուտքերի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ներառվում է այլ եկամուտում կամ այլ ծախսերում:

Շինությունները վերազնահատվում են կանոնավոր կերպով առնվազն 3-5 տարին մեկ: Վերազնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերազնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց հաշվեկշռային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերազնահատում: Վերազնահատումը կատարվում է շինությունների համար:

Վերազնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերազնահատումից վնասը. այս դեպքում վերազնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերազնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերազնահատումից աճը:

Հիմնական միջոցների օգտագործմանը զուգահեռ, տվյալ ակտիվի վերազնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Վերազնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրսգրման դեպքում, հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերազնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից և արտոնագրերից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ առնվազն 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հայտանիշեր: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական հաշվետու տարվա վերջում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվներ են բռնագանձվում վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրական արժեքից նվազագույնով՝ հանած իրացման հետ կապված ծախսեր:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի գործող իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ բիզնես միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելված: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ, նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստը օգտագործվում է գույքի իրական արժեքի աճը և նույն ակտիվի՝ նախկինում կապիտալում ճանաչված աճի սահմաններում իրական արժեքի նվազեցումը գրանցելու համար:

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների/ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

Սեզմենտային հաշվետվություն

Բանկի սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ կորպորատիվ բանկային գործունեություն, ներդրումային բանկային գործունեություն:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, այլ բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պարտավորության մարման հետ կապված ռեսուրսների արտահոսքը համարվում է քիչ հավանական: Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այն դեպքերում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը համարվում է հավանական:

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը

Եկամուտները ճանաչվում են, եթե հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կներհոսեն Բանկ, և այդ եկամուտները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն նախքան եկամտի ճանաչումը:

Տոկոսային և համանման եկամուտ և ծախս

Բանկը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեզրկված ակտիվների: Արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով զեղչված ակնկալվող ապագա դրամական վճարումները կամ ներհոսքերը ֆինանսական գործիքի ենթադրվող ողջ օգտագործման ժամանակահատվածում կամ կիրառելի դեպքերում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածում, ճշգրտորեն զեղչվում են միևնույն ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության զուտ հաշվեկշռային արժեքը: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի գծով բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման իրավունքը) և միջնորդավճարների գծով կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են գործիքի հետ և որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, սակայն հաշվի չեն առնվում ապագա վնասները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքները ճշգրտվում են Բանկի կողմից միջոցների էլքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ճշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է արժեզրկված, Բանկը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտը՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ֆինանսական ակտիվը վերականգնվում է և այլևս արժեզրկված չէ, Բանկը վերադառնում է համախառն հիմքով տոկոսային եկամտի հաշվարկին:

Ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների համար Բանկը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է՝ հաշվարկելով վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) և կիրառելով այն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով սկզբնական ճանաչման ժամանակ զեղչվում են ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը (ներառյալ՝ վարկային կորուստները)՝ ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքին:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող բոլոր ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում «Այլ տոկոսային եկամուտ» հոդվածում՝ օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ուղղակի ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում:

Այլ միջնորդավճարների գծով եկամուտները, ներառյալ հաշվի սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքի միջնորդավճարները, տեղաբաշխման վճարները և սինդիկացիոն վճարները, ճանաչվում են, երբ մատուցվում են համապատասխան ծառայությունները: Եթե չի ակնկալվում, որ վարկային պարտավորությունը կհանգեցնի վարկի մարմանը, ապա այդ վարկի պարտավորության վճարը ճանաչվում է գծային հիմունքներով՝ պարտավորության ժամանակահատվածում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որը հանգեցնում է Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ֆինանսական գործիքի ճանաչմանը, կարող է մասամբ ընդգրկվել ՖՀՄՍ 9 և մասամբ՝ ՖՀՄՍ 15 շրջանակներում: Այդ դեպքում Բանկը սկզբնապես կիրառում է ՖՀՄՍ 9 ստանդարտը՝ տարանջատելու և չափելու պայմանագրի այն հատվածը, որը հանդիսանում է ՖՀՄՍ 9-ի մաս, ապա կիրառում է ՖՀՄՍ 15 ստանդարտը մնացյալի նկատմամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը (շարունակություն)

Այլ միջնորդավճարների գծով ծախսերը հիմանականում վերաբերում են գործարքային և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունների մատուցման դեպքում:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը Բանկի գործառնական և հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Արտարժույթով կատարված գործարքները սկզբնապես գրանցվում են գործառնական արժույթով, փոխարկվում են՝ կիրառելով գործարքի պահին գործող փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ որպես արտարժույթի վերագնահատման տարբերություններից օգուտ/(վնաս): Ոչ դրամային հողվածների համար, որոնք ներկայացվում են սկզբնական արժեքով, վերագնահատման ժամանակ կիրառվում է գործարքի ամսաթվի փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային հողվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը:

Գործարքի ամսաթվի դրությամբ պայմանագրային փոխարժեքի և ԿԲ-ի փոխարժեքի տարբերությունը ներառվում է եկամտի կազմում՝ նվազեցված արտարժույթով կատարված գործարքի գծով ծախսերը: 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԿԲ-ի կողմից 1 ԱՄՆ դոլարի համար հայտարարված փոխարժեքը կազմում էր համապատասխանաբար 396.56 և 404.79 ՀՀ դրամ:

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են ունենում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները՝ հիմնված պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք խելամիտ են համարվում տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է իրական արժեքի գնահատման մոդելներ: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան կրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Դեկավարությունն իր ենթադրություններում, որքան հնարավոր է, հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կստացվելու շուկայական գործարքների դեպքում (տե՛ս Ծան. 31):

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստ

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստի գնահատումը ֆինանսական ակտիվների բոլոր դասերի համար պահանջում է դատողություն, մասնավորապես՝ ապագա դրամական հոսքերի գումարի և ժամանակի և գրավի արժեքի գնահատումը՝ արժեզրկման գծով վնասների որոշման և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատման ժամանակ: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել պահուստների տարբեր մակարդակների: Բացի այդ, խոշոր բիզնեսի խափանումները կարող են առաջացնել իրացվելիության խնդիրներ որոշ կազմակերպությունների և սպառողների համար:

Բանկի՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկները ելևում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխկապակցվածության վերաբերյալ (տես Ծան. 30): ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են՝

- ▶ Վիճակագրական մոդելներ դեֆոլտի հավանականությունը (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար;
- ▶ Ֆինանսական ակտիվների սեզմնտավորումը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով;
- ▶ ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը;
- ▶ Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա;
- ▶ Ապագայամետ մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար:

Կլիմային առնչվող հարցեր

Ընկերությունն իր գնահատումներում և ենթադրություններում ըստ անհրաժեշտության դիտարկում է կլիմային առնչվող հարցերը: Այս գնահատումը ներառում է Ընկերության վրա հնարավոր ազդեցությունների լայն շրջանակ՝ պայմանավորված ֆիզիկական և անցումային ռիսկերով: Ընկերությունը կարծում է, որ իր բիզնես մոդելը և պրոդուկտները մրցունակ կլինեն ցածր ածխածնային տնտեսության անցման դեպքում, և հետաքար, ենթադրում է, որ կլիմային առնչվող հարցերը չեն հանգեցնի ֆինանսական հաշվետվությունների յուրաքանչյուր հոդվածի հիմքում ընկած գնահատումների և ենթադրությունների էական անորոշության: Չնայած այն փաստին, որ կլիմային առնչվող ռիսկերը ներկայումս կարող են նշանակալի ազդեցություն չունենալ չափման վրա, Ընկերությունը ուշադիր հետևում է համապատասխան փոփոխություններին և զարգացումներին, ինչպիսին է կլիմայի վերաբերյալ Նոր օրենսդրությունը:

5. Սեզմնտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Գործառնական որոշումներ կայացնող ղեկավարը՝ հիմնվելով մատուցվող ապրանքների և ծառայությունների տարատեսակների վրա, Բանկը բաժանում է հետևյալ երկու սեզմնտների՝

- Կորպորատիվ բանկային գործունեություն Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:
- Ներդրումային բանկային գործունեություն Հիմնականում առևտրային և ներդրումային բանկային ծառայություններ, ներառյալ կորպորատիվ ֆինանսներ, միաձուլման և ձեռքբերման գծով խորհրդատվություն, մասնագիտացված ֆինանսական խորհրդատվություն և այլ գործառնականություններ:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության գնահատման նպատակով ղեկավարությունը հետևում է իր բիզնես միավորների գործառնական արդյունքներին առանձին-առանձին: Ծահուփահարկը կառավարվում է «շահույթը նախքան շահութահարկով հարկումը» հիմունքով և բաշխվում է գործառնական սեզմնտների միջև:

2024 և 2023 թթ. ղեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտաքին գործընկերոջից կամ հաճախորդից ստացված և Բանկի ընդհանուր հասույթի 10% և ավելի գերազանցող հասույթով որևէ գործարք չի գրանցվել:

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Ստորև նշված աղյուսակները ներկայացնում են Բանկի գործառնական սեզմենտների գծով եկամտի և շահույթի, ինչպես նաև առանձին ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

	<i>Ներդրումային բանկային գործունեություն</i>	<i>Կորպորատիվ բանկային գործունեություն</i>	<i>Ընդամենը</i>
2024թ. դեկտեմբերի 31			
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ			
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	21,372,182	20,067,555	41,439,737
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	1,297,077	1,297,077
Տոկոսային ծախս	(14,257,071)	(13,883,440)	(28,140,511)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	7,115,111	7,481,192	14,596,303
Վարկային կորուստների գծով ծախս	(23,865)	(1,848,657)	(1,872,522)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	7,325	1,543,715	1,551,040
Միջնորդավճարների գծով ծախս	-	(335,655)	(335,655)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,665,840	881,697	2,547,537
Ոչ տոկոսային ծախս	(298,343)	(3,906,815)	(4,205,158)
Արժեզրկումների գծով այլ ծախսեր	-	(226,375)	(226,375)
Սեզմենտների գծով շահույթ	8,466,068	3,589,102	12,055,170
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,606,664)	(633,636)	(2,240,300)
Հաշվետու տարվա շահույթ	6,859,404	2,955,466	9,814,870

	<i>Ներդրումային բանկային գործունեություն</i>	<i>Կորպորատիվ բանկային գործունեություն</i>	<i>Ընդամենը</i>
2023թ. դեկտեմբերի 31			
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ			
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	22,189,067	14,789,939	36,979,006
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	622,967	622,967
Տոկոսային ծախս	(12,492,393)	(15,521,829)	(28,014,222)
Չուտ տոկոսային եկամուտ/(ծախս)	9,696,674	(108,923)	9,587,751
Վարկային կորուստների գծով (ծախս)/վերականգնում	(25,715)	1,246,168	1,220,453
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	7,992	854,903	862,895
Միջնորդավճարների գծով ծախս	-	(220,956)	(220,956)
Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	(8,309,288)	-	(8,309,288)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,131,271	541,520	1,672,791
Ոչ տոկոսային ծախս	(207,420)	(2,973,862)	(3,181,282)
Արժեզրկումների գծով այլ ծախսեր	-	(15,182)	(15,182)
Սեզմենտների գծով շահույթ/(վնաս)	2,293,514	(676,332)	1,617,182
Շահութահարկի գծով (ծախս)/օգուտ	(2,675,431)	1,008,577	(1,666,854)
Հաշվետու տարվա (վնաս)/շահույթ	(381,917)	332,245	(49,672)

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեգմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Ստորև նշված աղյուսակը ներկայացնում է Բանկի գործառնական սեգմենտների գծով ակտիվները և պարտավորությունները՝

	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Չբաշխված մնացորդներ	Ընդամենը
Սեգմենտի ակտիվներ				
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	218,041,561	207,977,485	42,004,894	468,023,940
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	181,071,693	215,312,167	32,806,242	429,190,102
	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Չբաշխված մնացորդներ	Ընդամենը
Segment liabilities				
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	203,758,891	184,147,522	4,997,652	392,904,065
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	192,936,143	175,371,997	1,826,542	370,134,682

Չբաշխված մնացորդները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, հիմնական միջոցները, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, ոչ նյութական ակտիվները, բռնագանձված ակտիվները, շահութահարկի գծով կանխավճարները, այլ ակտիվները, շահութահարկի գծով ընթացիկ պարտավորությունները և այլ պարտավորություններ:

Աշխարհագրական տեղեկատվություն

Բանկն իր հիմնական գործունեությունը իրականացնում է ՀՀ-ում: Բացի ֆինանսական գործիքներից, Բանկը չունի ՀՀ-ի տարածքից դուրս այլ ընթացիկ ակտիվներ:

Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ

ՖՅՄՍ 15-ի շրջանակում հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի բացվածքը ըստ սեգմենտների 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հետևյալն է՝

	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ			
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	-	907,502	907,502
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	6,747	425,392	432,139
Վճարային քարտերով գործառնություններ	-	190,965	190,965
Բրոկերային գործառնություններ	548	17,280	17,828
Հաշվարկային գործառնություններ	30	2,576	2,606
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	7,325	1,543,715	1,551,040
	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ			
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	-	454,916	454,916
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	3,462	157,425	160,887
Հաշվարկային գործառնություններ	-	109,135	109,135
Վճարային քարտերով գործառնություններ	4,530	66,869	71,399
Բրոկերային գործառնություններ	-	60,515	60,515
Այլ եկամուտ	-	6,043	6,043
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	7,992	854,903	862,895

(հազար ՀՀ դրամ)

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Ընթացիկ հաշիվներ ԿԲ-ում	18,988,186	14,572,598
Ընթացիկ հաշիվներ այլ վարկային կազմակերպություններում	5,975,799	3,304,390
Կանխիկը դրամարկղում	1,831,028	2,530,728
Մինչև 90 օր ժամկետային ավանդներ վարկային կազմակերպություններում	396,615	3,118,677
	27,191,628	23,526,393
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(51,881)	(26,748)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,139,747	23,499,645

Դրամական միջոցների բոլոր մնացորդները վերագրված են Փուլ 1-ին:

7. Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ

Վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները ներառում են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	11,053,790	8,576,708
Վարկեր վարկային կազմակերպություններին	1,555,367	2,839,036
Այլ ֆինանսական հատատություններում դեպոնացված միջոցներ	398,536	411,720
Վարկեր ներդրումային կազմակերպություններին	250,362	160,472
Ստացվելիք գումարներ վճարահաշվարկային գործառնություններից	72,348	1,278
Այլ գումարներ	674,137	351,247
	14,004,540	12,340,461
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(41,654)	(74,068)
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	13,962,886	12,266,393

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը կնքել է հակադարձ հետզնման պայմանագրեր 12 (տասներկու) վարկային կազմակերպությունների հետ (2023թ. դեկտեմբերի 31՝ 8 (ութե)): Տվյալ պայմանագրերի առարկան է ՀՀ պետական արժեթղթերը 11,596,803 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2023թ. դեկտեմբերի 31՝ 9,367,907 հազար ՀՀ դրամ):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ ֆինանսական հատատություններում դեպոնացված միջոցները ներառում են 260,000 հազար ՀՀ դրամի ՀՀ ԿԲ-ում երաշխավորված դեպոնացված միջոցներ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների վճարումների համար (2023թ.՝ 260,000 հազար ՀՀ դրամ):

Վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների բոլոր մնացորդները գտնվում են փուլ 1-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բանկը օգտագործում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքները առևտրային նպատակներով: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ներկայացված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները, ինչպես նաև պայմանական արժեքները: Գրանցված համախառն պայմանական արժեքը ածանցյալ գործիքի հիմքում ընկած ակտիվի, հաշվարկային տոկոսադրույքի կամ ինդեքսի արժեքն է և ածանցյալ գործիքների արժեքների փոփոխությունների չափման հիմք է հանդիսանում: Պայմանական արժեքները ներկայացնում են գործարքների ծավալները տարեվերջին և չեն արտացոլում վարկային ռիսկը:

	2024թ. դեկտեմբերի 31			2023թ. դեկտեմբերի 31		
	Իրական արժեք			Իրական արժեք		
	Մնվանական գումար	Ակտիվ	Պարտավորություն	Մնվանական գումար	Ակտիվ	Պարտավորություն
Տոկոսադրույքի պայմանագրեր Ֆորվարդներ և սվոփներ – ՀՀ	2,043,343	–	65,665	1,936,157	5,847	28,883
Արտարժույթի փոխարժեքի պայմանագրեր Ֆորվարդներ և սվոփներ – ՀՀ	3,330,473	35,781	14,705	1,158,994	3,415	673
Ընդամենը ածանցյալ ակտիվներ / պարտավորություններ	5,373,816	35,781	80,370	3,095,151	9,262	29,556

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի դիրքեր հետևյալ ածանցյալ գործիքների մասով՝

Ֆորվարդներ

Ֆորվարդ պայմանագրերը պայմանագրում նշված ֆինանսական գործիքը սահմանված գնով և ամսաթվին ապագայում գնելու կամ վաճառելու պայմանագրային համաձայնագրեր են: Ֆորվարդները արտաբորսայական շուկայում կնքվող անհատականացված պայմանագրեր են:

Սվոփեր

Սվոփերը երկու կողմերի միջև տոկոսներ, արտարժույթի փոխարժեքներ և բաժնային ինդեքսներ փոխանակելու վերաբերյալ պայմանագրային համաձայնագրեր են՝ (և վարկային դեֆոլտային սվոփերի դեպքում) սահմանված վարկային իրադարձությունների մասով որոշակի պայմանական գումարների վրա հիմնված վճարումներ կատարելու համար:

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխատվությունները ներառում են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Խոշոր բիզնես վարկեր	128,268,183	111,825,539
ՓՄՁ վարկեր	27,303,243	24,149,665
Այլ	15,228,671	10,222,629
Իրավաբանական անձանց ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	170,800,097	146,197,833
Հիփոթեքային վարկեր	38,853,780	28,097,993
Սպառողական վարկեր	4,522,018	4,227,590
Ֆիզիկական անձանց ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	43,375,798	32,325,583
Հաճախորդների ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	214,175,895	178,523,416
Նվազում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(9,250,054)	(7,346,889)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	204,925,841	171,176,527

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Օվերդրաֆտներ/վարկային գծեր	107,620,049	104,420,219
Վարկեր հաճախորդներին	89,831,003	63,343,424
Դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	11,862,852	7,583,321
Ֆակտորինգ	3,616,425	2,726,040
Ակրեդիտիվ	799,730	192,185
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	410,796	258,227
Երաշխիք	35,040	192,185
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	214,175,895	178,523,416
Նվազում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(9,250,054)	(7,346,889)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	204,925,841	171,176,527

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ**

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում խոշոր բիզնես վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխառություններ իրավաբանական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	125,101,815	11,083,549	10,012,469	146,197,833
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	87,131,892	-	-	87,131,892
Մարված ակտիվներ	(55,592,694)	(4,089,256)	(2,019,405)	(61,701,355)
Տեղափոխում Փուլ 1	922,731	(922,731)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(14,751,956)	14,962,277	(210,321)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(4,169,588)	(6,128,572)	10,298,160	-
Վերականգնումներ	-	-	5,950,792	5,950,792
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(6,028,697)	(6,028,697)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(588,981)	(13,787)	(147,600)	(750,368)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	138,053,219	14,891,480	17,855,398	170,800,097

Վարկեր և փոխառություններ իրավաբանական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,189,188	1,764,429	3,992,515	6,946,132
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	3,343,834	-	-	3,343,834
Մարված ակտիվներ	(547,195)	(460,984)	(1,158,037)	(2,166,216)
Տեղափոխում Փուլ 1	69,605	(69,605)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,858,969)	1,960,618	(101,649)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(826,252)	(929,675)	1,755,927	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ				
ԱՎԿ-ների վրա	(50,487)	(24,269)	3,045,095	2,970,339
Չեղջի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	-	-	119,444	119,444
ԱՎԿ հաշվարկի համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	1,132	(46,989)	(2,389,527)	(2,435,384)
Վերականգնումներ	-	12,105	5,861,216	5,873,321
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(6,028,697)	(6,028,697)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	14,404	(4,155)	(23,624)	(13,375)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,335,260	2,201,475	5,072,663	8,609,398

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխառություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	30,836,372	212,503	1,276,708	32,325,583
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	17,035,654	-	-	17,035,654
Մարված ակտիվներ	(4,842,086)	(60,926)	(935,512)	(5,838,524)
Տեղափոխում Փուլ 1	98,292	(98,292)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(234,685)	255,194	(20,509)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(315,088)	(45,723)	360,811	-
Վերականգնումներ	-	-	1,606	1,606
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(3,245)	(3,245)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(127,732)	(9,585)	(7,959)	(145,276)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,450,727	253,171	671,900	43,375,798

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

Վարկեր և փոխատվություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	287,172	17,366	96,219	400,757
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	213,073	-	-	213,073
Մարված ակտիվներ	(52,133)	(10,716)	(55,635)	(118,484)
Տեղափոխում Փուլ 1	3,929	(3,929)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,529)	15,562	(14,033)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(13,489)	(2,713)	16,202	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(4,546)	23,883	148,847	168,184
Չեղջի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	-	-	19	19
ԱՎԿ հաշվարկի համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(21,023)	(66)	755	(20,334)
Վերականգնումներ	-	-	1,606	1,606
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(3,245)	(3,245)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(657)	(12)	(251)	(920)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	410,797	39,375	190,484	640,656

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում խոշոր բիզնես վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխատվություններ իրավաբանական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված՝ սկզբնական ճանաչման պահին	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	88,488,181	15,145,672	6,975,399	16,831	110,626,083
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	78,239,343	-	-	-	78,239,343
Մարված ակտիվներ	(40,835,520)	(4,190,888)	(690,476)	-	(45,716,884)
Տեղափոխում Փուլ 1	4,200,763	(4,200,763)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(4,607,548)	5,183,612	(576,064)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,076,362)	(1,029,600)	2,122,793	(16,831)	-
Վերականգնումներ	-	-	4,443,913	-	4,443,913
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(2,375,563)	-	(2,375,563)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	692,958	175,516	112,467	-	980,941
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	125,101,815	11,083,549	10,012,469	-	146,197,833

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

Վարկեր և փոխատվություններ իրավաբանական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Գնված կամ սկզբնա- փորված պարտքային առումով արժեզրկված սկզբնական ճանաչման պահին	Ընդամենը
ԱՎԿ 2023 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,248,409	1,625,999	2,925,885	13,145	5,813,438
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,590,600	-	-	-	1,590,600
Մարված ակտիվներ	(521,094)	(558,437)	(587,447)	-	(1,666,978)
Տեղափոխում Փուլ 1	668,146	(668,146)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(478,856)	701,112	(222,256)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(354,314)	(204,576)	572,035	(13,145)	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(662,135)	96,369	2,189,702	-	1,623,936
Չեղջի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	-	-	166,027	-	166,027
ԱՎԿ հաշվարկի համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(325,567)	763,252	(3,160,589)	-	(2,722,904)
Վերականգնումներ	-	-	4,443,913	-	4,443,913
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(2,375,563)	-	(2,375,563)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	23,999	8,856	40,808	-	73,663
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,189,188	1,764,429	3,992,515	-	6,946,132

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխատվություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	19,111,709	473,178	1,064,689	20,649,576
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	14,556,170	-	-	14,556,170
Մարված ակտիվներ	(3,162,995)	(26,218)	(31,594)	(3,220,807)
Տեղափոխում Փուլ 1	376,883	(362,049)	(14,834)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(107,976)	140,131	(32,155)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(100,557)	(15,403)	115,960	-
Վերականգնումներ	-	295	92,045	92,340
Դուրս գրված գումարներ	-	-	32,354	32,354
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	163,138	2,569	50,243	215,950
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,836,372	212,503	1,276,708	32,325,583

Վարկեր և փոխատվություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2023 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	162,449	139,755	156,969	459,173
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	188,704	-	-	188,704
Մարված ակտիվներ	(28,021)	(3,421)	(30,990)	(62,432)
Տեղափոխում Փուլ 1	128,688	(123,938)	(4,750)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,966)	9,137	(7,171)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(18,766)	(4,785)	23,551	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(126,679)	5,598	31,979	(89,102)
ԱՎԿ հաշվարկի համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(21,491)	(5,213)	(198,042)	(224,746)
Վերականգնումներ	-	6	92,045	92,051
Դուրս գրված գումարներ	-	-	32,354	32,354
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	4,254	227	274	4,755
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	287,172	17,366	96,219	400,757

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

Գրավ և վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքներ

Պահանջվող գրավի տեսակն ու չափը կախված է վարկառուի վարկային ռիսկի գնահատականից: Բանկի կողմից սահմանված են ապահովման միջոցների թույլատրելիության և գնահատման չափորոշիչներ:

Ձեռքբերված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են՝

- ▶ Արժեթղթային վարկերի և հակադարձ հետզման գործարքների համար՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր;
- ▶ Առևտրային վարկերի համար՝ անշարժ գույքի, պաշարների, դեբիտորական պարտքերի գրավադրում;
- ▶ Մանրածախ վարկավորման համար՝ բնակելի անշարժ գույքի գրավադրում:

Բանկը նաև ստանում է երաշխիքներ մայր կազմակերպություններից դուստր կազմակերպություններին տրամադրված վարկերի գծով:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին և պահանջում է լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում:

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է գրավի ընթացիկ իրական արժեքների և արժեզրկված ակտիվների (փուլ 3) վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքների վերլուծությունը՝

	Վարկային ռիսկի առավելա- գույն ենթարկվա- ծությունը	Անշարժ գույք	Այլ*	Ավելցուկ գրավ	Ընդամենը գրավ	Չուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՎԿ
2024թ. դեկտեմբերի 31							
Կորպորատիվ վարկավորում	15,056,609	4,148,646	688,723	(56,232)	4,781,137	10,275,472	3,734,020
Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորում	783,338	688,599	53,265	(40,593)	701,271	82,067	380,953
Հիփոթեքային վարկեր	292,758	43,776	-	(15,040)	28,736	264,022	7,592
Սպառողական վարկեր	379,142	157,824	-	(104,895)	52,929	326,213	182,892
Այլ	2,015,451	1,364,416	112,128	-	1,476,544	538,907	957,690
	18,527,298	6,403,261	854,116	(216,760)	7,040,617	11,486,681	5,263,147

	Վարկային ռիսկի առավելա- գույն ենթարկվա- ծությունը	Անշարժ գույք	Այլ*	Ավելցուկ գրավ	Ընդամենը գրավ	Չուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՎԿ
2023թ. դեկտեմբերի 31							
Կորպորատիվ վարկավորում	8,147,112	7,212,432	1,298,130	(2,855,780)	5,654,782	2,492,330	3,253,592
Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորում	48,940	99,489	-	(50,549)	48,940	-	460
Հիփոթեքային վարկեր	1,043,867	1,039,513	-	(88,956)	950,557	93,310	93,530
Սպառողական վարկեր	232,841	250,849	-	(21,253)	229,596	3,245	2,689
Այլ	1,816,417	1,921,995	140,160	(276,110)	1,786,045	30,372	738,463
	11,289,177	10,524,278	1,438,290	(3,292,648)	8,669,920	2,619,257	4,088,734

* Փոխադրամիջոցներ, սարքավորումներ, այլ հիմնական միջոցներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր:

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների համակենտրոնացում

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի տասը խոշոր վարկառուներին տրամադրված վարկերի կենտրոնացում 49,396,471 հազար ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով (համախառն վարկային պորտֆելի 23.07%) (2023թ.՝ 42,769,252 հազար ՀՀ դրամ կամ համախառն վարկային պորտֆելի 23.90%): Նշված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը կազմում է 1,408,788 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 1,591,554 հազար ՀՀ դրամ):

Վարկերը տրամադրվել են հաճախորդների հետևյալ տեսակներին.

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Մասնավոր ձեռնարկություններ	168,764,235	145,912,160
Ֆիզիկական անձինք	44,944,080	32,325,583
Պետական ձեռնարկություններ	467,580	285,673
	214,175,895	178,523,416

Վարկերը առավելագույն տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Արտադրություն	50,866,186	44,723,764
Շինարարություն	39,358,206	28,942,595
Հիփոթեքային վարկեր	38,853,780	28,097,993
Մանրածախ	27,305,149	24,147,402
Էլ.էներգիայի ստեղծում, փոխանցում և բաշխում	18,515,866	19,413,242
Գյուղատնտեսություն	9,416,805	10,697,982
Տուրիզմ	9,164,109	8,663,257
Սպառողական վարկեր	3,928,596	2,246,532
Վարկային քարտի վարկ	1,562,435	1,367,867
Այլ	15,204,763	10,222,782
	214,175,895	178,523,416

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերը ներառված են կորպորատիվ վարկավորման պորտֆելում: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ	
Մինչև 1 տարի	4,647,068
1-2 տարի	4,282,826
2-3 տարի	3,456,128
3-4 տարի	2,003,208
4-5 տարի	972,160
5 տարուց ավել	239,477
	15,600,867
Այլազգա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ	
ֆինանսական վարձակալության գծով	(3,738,015)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	
Նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	11,862,852
Արժեզրկման գծով պահուստ	(191,804)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	11,671,048

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ	
Մինչև 1 տարի	2,471,517
1-2 տարի	2,275,984
2-3 տարի	2,000,464
3-4 տարի	1,749,430
4-5 տարի	1,046,664
5 տարուց ավել	710,601
	10,254,660
Այլազգա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ	
ֆինանսական վարձակալության գծով	(2,671,339)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	
Նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	7,583,321
Արժեզրկման գծով պահուստ	(148,300)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	7,435,021

(հազար ՀՀ դրամ)

10. Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը, բաղկացած են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Ամորտիզացված արժեթղթով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
Պետական պարտատոմսեր	70,941,675	78,370,436
Նվազեցում արժեթղթման գծով պահուստ	70,941,675 (218,882)	78,370,436 (215,793)
Ամորտիզացված արժեթղթով չափվող պարտքային արժեթղթեր	70,722,793	78,154,643
Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
Պետական պարտատոմսեր	35,790,915	40,385,355
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	9,429,437	3,892,080
Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	45,220,352	44,277,435
Պետական պարտատոմսեր	90,151,363	88,595,879
Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	90,151,363	88,595,879
Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր		
ՀՀ բաժնեմասային արժեթղթեր	105,451	36,074
Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր	105,451	36,074
Իրական արժեթղթով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	135,477,166	132,909,388
Վարկային կորստի գծով պահուստ	(401,447)	(373,390)
Հաշվեկշռային արժեք – իրական արժեք	135,477,166	132,909,388

Ամորտիզացված արժեթղթով և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեթղթով չափվող պարտքային արժեթղթերի բոլոր մնացորդները գտնվում են փոկ 1-ում:

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Հիմնական միջոցների և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

	Շենքեր	Տնտեսական գույք	Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք							
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,812,894	176,731	341,232	166,545	59,065	332,520	2,888,987
Ավելացումներ/ փոփոխություններ	-	5,399	7,906	-	-	88,879	102,184
Օտարում և դուրսգրում	-	(7,178)	(11,812)	-	-	-	(18,990)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,812,894	174,952	337,326	166,545	59,065	421,399	2,972,181
Կուտակված մաշվածություն							
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	78,034	137,177	243,522	77,995	59,034	237,040	832,802
Մաշվածության ծախս	78,034	8,402	36,089	18,920	31	91,441	232,917
Օտարում և դուրսգրում	-	(7,178)	(11,812)	-	-	-	(18,990)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	156,068	138,401	267,799	96,915	59,065	328,481	1,046,729
Չուտ հաշվեկշռային արժեք							
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,734,860	39,554	97,710	88,550	31	95,480	2,056,185
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,656,826	36,551	69,527	69,630	-	92,918	1,925,452

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ (շարունակություն)

	Շենքեր	Տնտեսական գույք	Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,812,894	166,849	319,711	114,256	59,065	173,764	2,646,539
Ավելացումներ/ փոփոխություններ	-	12,686	33,645	52,289	-	158,756	257,376
Օտարում և դուրսգրում	-	(2,804)	(12,124)	-	-	-	(14,928)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,812,894	176,731	341,232	166,545	59,065	332,520	2,888,987
Կուտակված մաշվածություն							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	131,790	221,912	65,425	52,090	155,246	626,463
Մաշվածության ծախս	78,034	8,193	33,734	12,570	6,944	81,794	221,269
Օտարում և դուրսգրում	-	(2,805)	(12,124)	-	-	-	(14,929)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	78,034	137,178	243,522	77,995	59,034	237,040	832,803
Չուտ հաշվեկշռային արժեք							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,812,894	35,059	97,799	48,831	6,975	18,518	2,020,076
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,734,860	39,553	97,710	88,550	31	95,480	2,056,184

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկին պատկանող շենքերը վերագնահատվել են անկախ գնահատողի կողմից 2022 թվականին:

Շենքերի գուտ հաշվեկշռային արժեքը, որը կճանաչվեր սկզբնական արժեքի մեթոդով, կազմել է 257,518 հազար ՀՀ դրամ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2023թ.՝ 275,912 հազար ՀՀ դրամ):

Եթե հիմնական միջոցները ներկայացվեին սկզբնական արժեքի մեթոդի կիրառմամբ, ապա հաշվեկշռային արժեքները կկազմեին՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Սկզբնական արժեք	551,825	551,825
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում	(294,307)	(275,913)
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	257,518	275,912

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 338,380 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 289,290 հազար ՀՀ դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

12. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	109,024	155,826	264,850
Ավելացումներ	5,574	35,930	41,504
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(2,898)	-	(2,898)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	111,700	191,756	303,456
Կուտակված ամորտիզացիա			
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,182	99,446	153,628
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	13,244	22,362	35,606
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(2,860)	-	(2,860)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	64,566	121,808	186,374
Չուտ հաշվեկշռային արժեք			
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,842	56,380	111,222
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	47,134	69,948	117,082

	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	80,230	143,227	223,457
Ավելացումներ	31,191	30,697	61,888
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(2,397)	(18,098)	(20,495)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	109,024	155,826	264,850
Կուտակված ամորտիզացիա			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,942	98,113	141,055
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	13,637	19,431	33,068
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(2,397)	(18,098)	(20,495)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,182	99,446	153,628
Չուտ հաշվեկշռային արժեք			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,288	45,114	82,402
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,842	56,380	111,222

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ոչ նյութական ակտիվները կազմում են 42,769 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 42,931 հազար ՀՀ դրամ):

13. Բռնագանձված ակտիվներ

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների ապահովվածությունն հանդիսացող գրավների բռնագանձման արդյունքում ձեռք բերված գրավները ներկայացված են ստորև.

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Հող և շենքեր	2,101,298	1,222,518
Այլ ակտիվներ	139,457	139,427
	2,240,755	1,361,945
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(489,760)	(489,760)
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	1,750,995	872,185

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել գրավի՝ ժամանակին և պատշաճ կերպով իրացմանը: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ դրամային գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման նպատակով: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, նվազագույնով: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը բռնագրավել է 878,810 հազար ՀՀ դրամ ակտիվներ (2023թ.՝ որևէ ակտիվ չի բռնագանձել), սակայն չի վաճառել որևէ ակտիվ (2023թ.՝ 357,798 հազար ՀՀ դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

14. Հարկում

Ծահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից՝

	<u>2024թ.</u>	<u>2023թ.</u>
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	2,433,752	1,147,940
Հետաձգված հարկային (ծախս)/վերականգնում՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	(193,452)	518,914
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	<u>2,240,300</u>	<u>1,666,854</u>

2024 թվականի համար շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2023թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև:

Հաշվապահական շահույթի և հարկային ծախսերի միջև թվաբանական համաձայնեցումը ներկայացված է ստորև՝

	<u>2024թ.</u>	<u>2023թ.</u>
Ծահույթ նախքան հարկումը	12,055,170	1,617,182
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	18%	18%
Ծահութահարկի գծով տեսական ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	2,169,931	291,093
Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	-	1,327,992
Այլ չնվազեցվող ծախսեր	70,369	47,769
Ծահութահարկի գծով ծախս	<u>2,240,300</u>	<u>1,666,854</u>

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև՝

	<u>Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում</u>			<u>Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում</u>		
	2022թ. դեկտեմբերի 31	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	2023թ. դեկտեմբերի 31	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում
		2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31		2024թ. դեկտեմբերի 31	
Դրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,007	2,807	-	4,814	4,525	-
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	(6,256)	12,458	-	6,202	(4,231)	-
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	(5,591)	1,223	-	(4,368)	(3,903)	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	73,747	(636,019)	-	(562,272)	97,651	-
Ներդրումային արժեթղթեր այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող	4,177,836	17,875	(1,837,354)	2,358,357	(4)	(1,371,860)
Ներդրումային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	61,038	145,485	-	206,523	(8,932)	-
Հիմնական միջոցներ	(261,697)	20,092	-	(241,605)	10,864	-
Բռնագանձված ակտիվներ	97,909	(9,747)	-	88,162	-	-
Այլ ակտիվներ	(18,922)	(63,012)	-	(81,934)	(17,598)	-
Այլ պահուստներ	2,794	6,879	-	9,673	4,344	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(1,540)	-	-	(1,540)	-	-
Այլ պարտավորություններ	57,064	(16,955)	-	40,109	110,736	-
Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	<u>4,178,389</u>	<u>(518,914)</u>	<u>(1,837,354)</u>	<u>1,822,121</u>	<u>193,452</u>	<u>(1,371,860)</u>
					<u>643,713</u>	

(հազար ՀՀ դրամ)

15. Վարկային կորստի գծով ծախսեր և այլ արժեզրկումներ և պահուստներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ ծախսը հետևյալն է՝

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	25,133	-	-	25,133
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	(32,414)	-	-	(32,414)
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխատվություններ ամորտիզացված արժեքով	9	2,882,655	(519,141)	(408,502)	1,955,012
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	3,089	-	-	3,089
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջովոց իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	28,057	-	-	28,057
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	232	-	-	232
Փոխատվության հանձնառություններ	23	(106,587)	-	-	(106,587)
Ընդամենը վարկային կորստի գծով վերականգնում		2,800,165	(519,141)	(408,502)	1,872,522

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ վերականգնումը հետևյալն է՝

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	15,596	-	-	15,596
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	62,194	-	-	62,194
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխատվություններ ամորտիզացված արժեքով	9	94,317	298,148	(1,755,387)	(1,362,922)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(123,304)	-	-	(123,304)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջովոց իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	71,230	-	-	71,230
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	18,748	-	-	18,748
Փոխատվության հանձնառություններ	23	98,005	-	-	98,005
Ընդամենը վարկային կորստի գծով վերականգնում		236,786	298,148	(1,755,387)	(1,220,453)

Արժեզրկման այլ պահուստների գծով շարժը հետևյալն է՝

	Բռնագանձված ակտիվներ	Երաշխիքներ	Ընդամենը
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	543,939	149,448	693,387
Ծախս / (վերականգնում)	(54,179)	69,361	15,182
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	489,760	218,809	708,569
Ծախս	-	226,375	226,375
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	489,760	445,184	934,944

16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ

Այլ ակտիվները բաղկացած են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Չհաշվանցված գործարքներ*	3,295,616	-
Դեբիտորական պարտքեր	781,967	1,509,289
Նվազեցում՝ այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստ	(40,534)	(40,302)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	4,037,049	1,468,987
Կանխավճարներ մատակարարներին	6,464,900	4,478,075
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	734,475	284,153
Թանկարժեք մետաղներ	72,615	2,524
Նյութեր	10,141	8,023
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	3,304	25,244
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	7,285,435	4,798,019
Այլ ակտիվներ	11,322,484	6,267,006

* Չհաշվանցված գործարքները հանդիսանում են հաճախորդին առնչվող գործարքներ, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դեռ չեն փոխանցվել Բանկի համապատասխան հաշիվներից, բայց հաշվանցվել են տարեվերջից անմիջապես հետո:

(հազար ՀՀ դրամ)

16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Այլ պարտավորությունները բաղկացած են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություններ աշխատակազմի նկատմամբ	888,724	269,881
Չհաշվանցված գործարքներ*	741,486	15,972
Կրեդիտորական պարտքեր	396,684	345,889
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	97,045	99,726
Վարկային կորուստների գծով պահուստ	62,349	168,968
	2,186,288	900,436
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	872,997	431,670
Պահուստներ	445,216	218,809
Կանխավճարներ ստացված վարձակալական պայմանագրերից	387,039	271,758
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	7,256	3,869
	1,712,508	926,106
Այլ պարտավորություններ	3,898,796	1,826,542

* Չհաշվանցված գործարքները հանդիսանում են վոտորո կամ հաճախորդին առնչվող գործարքներ Բանկից դուրս, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դեռ չեն փոխանցվել Բանկի համապատասխան հաշիվներին, բայց հաշվանցվել են տարեվերջից անմիջապես հետո:

17. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Հետգնման պայմանագրեր	81,433,975	83,490,557
Վարկեր բանկերից	2,704,744	3,138,916
Ակրեդիտիվներ բանկերի հետ	500,695	5,173,270
Բանկերի թղթակցային հաշիվներ	19,946	21,001
Այլ պարտավորություններ	5,001	2,925
	84,664,361	91,826,669

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չորս բանկի և ՀՀ ԿԲ հետ կլքել է հետգնման պայմանագրեր (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 6 բանկ): Տվյալ պայմանագրերի առարկան է՝ ՀՀ պետական արժեթղթերը 90,151,363 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2023թ. դեկտեմբերի 31՝ 88,595,879 հազար ՀՀ դրամ): Տես Ծան. 10:

18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Իրավաբանական անձինք		
Ժամկետային ավանդներ	71,864,397	81,677,155
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	64,476,333	49,047,782
Հետգնման պայմանագրեր	1,001,327	100,101
Ֆիզիկական անձինք		
Ժամկետային ավանդներ	23,325,082	23,652,139
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	12,943,218	6,297,840
	173,610,357	160,775,017

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 94,419,124 հազար ՀՀ դրամ (54.39%) հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները հանդիսանում են պարտավորություններ տաս խոշորագույն հաճախորդների նկատմամբ (2023թ.՝ 89,130,942 հազար ՀՀ դրամ (55.44%)):

ՀՀ Զաղաքացիական օրենսգրքի համաձայն՝ Բանկը պարտավոր է ավանդատուի պահանջով մարել ֆիզիկական անձանց ավանդները: Եթե ժամկետային ավանդը մարվում է ավանդատուի պահանջով մինչև մարման ժամկետը, ապա դրա նկատմամբ տոկոսները վճարվում են ցպահանջ ավանդների տոկոսադրույքի հիման վրա, եթե պայմանագրով այլ տոկոսադրույք նախատեսված չէ:

(հազար ՀՀ դրամ)

18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ (շարունակություն)

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են հաշիվներ հետևյալ հաճախորդների գծով՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Առևտրային կազմակերպություններ	89,023,064	84,919,026
Ֆիզիկական անձինք	36,268,300	29,949,979
Ֆինանսական հաստատություններ	11,588,467	17,160,137
Ներդրումային ընկերություններ	13,722,042	13,882,634
Պետական հաստատություններ	14,305,031	10,209,983
Անհատ ձեռնարկատերեր	5,700,194	2,406,857
Ոչ առևտրային կազմակերպություններ	2,899,405	2,129,256
Այլ	103,854	117,145
	173,610,357	160,775,017

19. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը բաղկացած են.

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ՀՀ դրամով	41,376,397	26,438,470
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ԱՄՆ դոլարով	19,466,605	20,014,880
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր եվրոյով	8,930,788	8,568,970
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	69,773,790	55,022,320

ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով պարտատոմսերի պայմանագրային մարման ժամկետը տատանվում է 2025-2028թթ. շրջանակներում: ՀՀ դրամով պարտատոմսերի դեպքում արժեկտրոնի տոկոսադրույքը 8.50%, 9.00%, 10.00%, 10.20% և 11.75% է, ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի դեպքում՝ 6.00%, 6.25% և 6.50%, եվրոյով պարտատոմսերի դեպքում՝ 3.50%, 4.00% և 5.00%:

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

20. Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցները բաղկացած են հետևյալ հոդվածներից՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	22,204,392	22,869,094
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	4,080,320	2,781,530
Վարկեր վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից	3,344,289	2,842,828
Այլ փոխառու միջոցներ	29,629,001	28,493,452

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ից վարկերը ներառում են Գերմանա-Հայկական հիմնադրամի կողմից Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման, սպառողական և այլ նպատակով վարկերի տրամադրման համար ներգրավված միջոցները:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկից և Եվրոպական ներդրումային բանկից ստացված վարկերը:

Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Ազգային Հիփոթեքային Ընկերությունից և Բնակարան Երիտասարդներին ՈՒՎԿ-ից ներգրավված վարկերը:

(հազար ՀՀ դրամ)

20. Այլ փոխառու միջոցներ (շարունակություն)

Պարտադիր պայմաններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՎՁԵԲ-ի կողմից 800,437 հազար ՀՀ դրամ հաշվեկշռային արժեքով փոխառության համաձայնագիրը Բանկի համար ենթակա է հետևյալ պարտադիր պայմաններին՝ ԿԲ կապիտալի համարժեքության նորմատիվը, իրացվելիության ծածկույթի գործակիցը, զուտ կայուն ֆինանսավորման գործակիցը և այլն: Բոլոր պարտադիր պայմանները ստուգվում են եռամսյակային կտրվածքով՝ կառավարչական հաշվապահության հիման վրա և տարեկան կտրվածքով՝ ՖՅՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա: Առկա չէ որևէ հայտանիշ, որ Բանկը դժվարություններ կունենա այս պարտադիր պայմաններին համապատասխանելու հարցում՝ հաշվետու ամսաթվից հետո հաջորդ տասներկու ամիսների ընթացքում:

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը բավարարում է պարտքային բոլոր պարտադիր պայմաններին:

21. Ստորադաս վարկեր

Ստորադաս վարկերը ներառում են հետևյալը՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Ստորադաս վարկեր՝ ստացված կապակցված կողմից	30,148,534	32,161,126
Ստորադաս վարկեր	30,148,534	32,161,126

Ստորադաս վարկերը իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ փոխառության համաձայնագիր, որը Բանկի անվճարունակության դեպքում հանդիսանում է ստորադաս Բանկի մնացած պարտավորությունների նկատմամբ՝ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

Կապակցված կողմերից ստացված ստորադաս վարկերը տրամադրված են ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով:

22. Սեփական կապիտալ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 10,000,200 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 10,000,200 հազար ՀՀ դրամ):

Բանկի կանոնադրության համաձայն՝ բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 16,667 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 600,000 դրամ անվանական արժեքներով:

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31		2023թ. դեկտեմբերի 31	
	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)	Վճարված կանոնադրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)
Էլչ-Վի-Էս Դոլդիկզ Ս.ա.ր.	8,752,800	87.53	8,752,800	87.53
«ՖՄՍՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ	1,247,400	12.47	1,247,400	12.47
	10,000,200	100.00	10,000,200	100.00

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ բաժնետոմսի դիմաց մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

2024 և 2023թթ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և վճարվել:

Բանկի բաժնետիրական կապիտալը ձևավորվել է բաժնետերերի դրամական ներդրումներից ՀՀ դրամով, ընդ որում, բաժնետերերն ունեն շահաբաժիններ ստանալու և կապիտալը ՀՀ դրամով տեղաբաշխելու իրավունք:

Բանկի բաժնետերերի միջև բաշխման ենթակա պահուստները հավասար են չբաշխված շահույթին՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության:

(հազար ՀՀ դրամ)

22. Սեփական կապիտալ (շարունակություն)

Գլխավոր պահուստ

Գլխավոր պահուստը ստեղծվում է ՀՀ կարգավորումներով սահմանված պահանջներին համապատասխան ընդհանուր բանկային ռիսկերի, ներառյալ՝ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ արտակարգ իրավիճակների գծով: Պահուստը ստեղծվում է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որը պահանջում է ձևավորել գլխավոր պահուստ ոչ պակաս քան բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով, ինչը օգտագործվելու է Բանկի կորուստները (վասնները) փոխհատուցելու նպատակով, եթե Բանկի շահույթը բավարար չէ այդ նպատակների համար:

Հողի և շենքերի վերագնահատումից հավելած

Հողի և շենքերի վերագնահատումից հավելածն օգտագործվում է հողի և շենքերի իրական արժեքի աճի գրանցման համար և նվազում է տույն ակտիվի գծով սեփական կապիտալում նախկինում ճանաչված աճի չափով:

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը գրանցում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի և ԱՎԿ փոփոխությունները:

23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ

Գործառնական միջավայր

Հայաստանը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իր իրավական, հարկային և կարգավորվող դաշտերի զարգացումը: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը մեծապես կախված է այս բարեփոխումներից ու զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից ձեռնարկվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային միջոցառումների արդյունավետությունից:

Իրավական միջավայր

Գործունեության բնականոն ընթացքում Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Հարկային միջավայր

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել էական տույժեր և սուղազանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ սուղազանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի: Որոշ հանգամանքներից ելնելով՝ հարկային ստուգումները կարող են ավելի երկար տևել:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա:

Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ

Բանկի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ		
Երաշխիքներ	30,798,927	16,504,240
Չօգտագործված վարկային գծեր	7,869,936	5,026,239
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	5,284,278	3,723,443
	43,953,141	25,253,922
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(507,565)	(387,777)
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	43,445,576	24,866,145

(հազար ՀՀ դրամ)

23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ (շարունակություն)

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռևս չեն կիրառվում Հայաստանում: Այսուամենայնիվ, 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների (ևսև ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն), շենքերի և շինությունների, շահագործվող գույքի, բանկոմատների, բանկային ռիսկերի, էլեկտրոնային և համակարգչային հանցագործության, տնօրենների և ղեկավարների պատասխանատվության ապահովագրություն: Զանգի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

24. Չուտ տոկոսային եկամուտ

Չուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

	2024թ.	2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	20,096,096	14,959,579
Ներդրումային արժեթղթեր	8,617,323	8,934,864
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	516,030	336,464
Դրամական համարժեքներ	3,440	3,124
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	12,206,848	12,744,975
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	41,439,737	36,979,006
Ֆինանսական վարձակալություն	1,297,077	622,967
Այլ տոկոսային եկամուտ	1,297,077	622,967
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	42,736,814	37,601,973
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9,885,717	10,751,379
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	8,022,861	7,709,627
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,585,863	3,841,795
Ստորադաս պարտք	3,713,596	3,823,157
Այլ փոխառու միջոցներ	1,918,435	1,878,124
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	14,039	10,140
Ընդամենը տոկոսային ծախս	28,140,511	28,014,222
Չուտ տոկոսային եկամուտ	14,596,303	9,587,751

25. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտը ներառում է հետևյալ հոդվածները՝

	2024թ.	2023թ.
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	907,502	454,916
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	432,139	160,887
Վճարային քարտերով գործառնություններ	190,965	71,399
Բրոկերային գործառնություններ	17,828	60,515
Հաշվարկային գործառնություններ	2,606	109,135
Այլ եկամուտ	-	6,043
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով եկամուտ	1,551,040	862,895
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	134,124	84,579
Արմենիան Զարդ համակարգին վճարումներ	111,159	74,374
Բրոկերային գործառնություններ	70,490	51,354
Այլ ծախսեր	19,882	10,649
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով ծախս	335,655	220,956
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	1,215,385	641,939

(հազար ՀՀ դրամ)

26. Չուտ առևտրային եկամուտ

	<u>2024թ.</u>	<u>2023թ.</u>
Արտարժույթային գործարքներից զուտ օգուտ	1,676,734	1,141,619
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով զուտ օգուտ/(վնաս)	95,725	(37,595)
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	1,772,459	1,104,024

27. Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից

ՀՀ կառավարության որոշման համաձայն՝ ՀՀ կառավարությունը խմբին է տրամադրել ՀՀ ֆինանսների նախարարության երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսեր՝ Արցախի Հանրապետության պարտատոմսերով դրամական միջոցների և Արցախի Հանրապետության քաղաքացիներին տրված վարկերի պահանջի իրավունքի դիմաց:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից տրամադրված նոր երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերը կազմել են Արցախի Հանրապետության պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքի 70%-ը: Արդյունքում Ընկերությունը Արցախի Հանրապետության պարտատոմսերի 24,591,919 ՀՀ դրամ հաշվեկշռային արժեքի և Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության պարտատոմսերի 16,282,630 ՀՀ դրամ իրական արժեքի միջև 8,309,288 ՀՀ հազար դրամ տարբերությունը ճանաչել է որպես ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից վնաս:

Պարտատոմսերի մարման ժամկետը 10 տարի է, իսկ անվանական տոկոսադրույքը՝ 9.60%:

28. Այլ եկամուտ

	<u>2024թ.</u>	<u>2023թ.</u>
Տույժեր և տուգանքներ	523,415	321,733
Ինկասացիայի գծով եկամուտ	43,741	36,304
Եկամուտ շահաբաժիններից	3,199	-
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ օգուտ	1,299	979
Թանկարժեք մետաղներով գործաքներից զուտ օգուտ	1,138	7,240
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից զուտ օգուտ	-	30,275
Այլ	19,145	33,321
Ընդամենը այլ եկամուտ	591,937	429,852

29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր

Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսերը ներառում են՝

	<u>2024թ.</u>	<u>2023թ.</u>
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ	2,959,046	2,157,171
Այլ ծախսեր	12,761	6,953
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	2,971,807	2,164,124
Հաղորդակցություն	152,842	147,164
Ավանդների ապահովագրման ծախսեր	120,200	124,332
Խորհրդատվական և այլ ծառայություններ	99,927	52,546
Ապահովագրության գծով ծախսեր	67,775	52,769
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	66,248	55,234
Ներկայացուցչական ծախսեր	57,691	48,962
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	42,905	38,664
Գործուղման ծախսեր	31,366	23,031
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	14,148	15,130
Անվտանգություն	8,334	9,600
Գրասենյակային/կրմունալ ծախսեր	5,585	12,599
Բարեգործություն	-	26,307
Այլ վարչական ծախսեր	73,057	62,394
Այլ գործառնական ծախսեր	740,078	668,732

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում

Լեռածուլություն

Բանկի գործունեությանը բնորոշ են բազմազան ֆինանսական ռիսկեր, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպվում է Բանկի առաքելությանը, հիմնական ու միջանկյալ նպատակներին համահունչ և ուղղված է Բանկի ֆինանսական վիճակի բարելավմանը և հեղինակության բարձրացմանը:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացի նպատակն է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների, սահմանաչափերի և ներքին իրավական ակտերի շրջանակներում օժանդակել Բանկի ղեկավարությանը կայացնելու որոշումներ, որոնք թույլ են տալիս արդյունավետ կառավարել Բանկի և Բանկի հաճախորդների ակտիվների և պարտավորությունների հետ առնչվող ռիսկերը, հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառման կամ դրանց նվազագույնի հասցնելու միջոցով, շահութաբերության, իրացվելիության և վճարունակության սահմանաչափերի ընդունելի մակարդակի ապահովումը: Ռիսկերի կառավարումը հիմնվում է Բանկի իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ընթացակարգերի, կարգերի, նորմատիվների և սահմանաչափերի վրա: Բանկի ռիսկերի բացահայտումը, չափումը, վերահսկումը և մոնիտորինգը կրում են պարբերական և շարունակական բնույթ: Ռիսկերի վերլուծությունը հանդիսանում է Բանկի ռազմավարական պլանավորման, ինչպես նաև ներդրումային ծրագրերի գնահատման մի մասը: Բանկի ռիսկերի կառավարման սկզբունքներին են դասվում. ճգնաժամային իրավիճակներում ռիսկերի կառավարման ոչ ստանդարտ ընթացակարգերի օգտագործումը, ֆինանսական դրության կայունության ստուգման նպատակով սթրես սցենարների պարբերաբար կիրառումը, ակտիվներում բիզնես գործառնությունների և վարկային պորտֆելի տեսակների կենտրոնացումից խուսափելը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դիվերսիֆիկացումը, Բանկի կողմից ստանձնած ռիսկերի համապատասխան հաճախականությամբ մոնիտորինգի իրականացումը, բանկային ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը, ռիսկերի կառավարման վարչության և այլ ստորաբաժանումների միջև անընդհատ կապը:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Բանկում ռիսկերի կառավարումը կազմակերպվում և կորդինացնում է Գործադիր տնօրենը՝ Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան: Բանկում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր բիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի միջոցով:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանը վերաբերող այլ քաղաքականությունների հաստատման համար, որոնց հիման վրա Բանկի Գործադիր տնօրենը կազմակերպում է ռիսկերի կառավարումը՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի կառավարման սահմանաչափերը և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջները:

Վարչություն

Բանկում ռիսկերի կառավարման կազմակերպման նպատակով Բանկի Վարչությունն իրականացնում է՝

- ▶ Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ռիսկերի ենթարկվածության և ռիսկերի ռազմավարության հաստատում;
- ▶ Վերականգնումների պլանի հաստատում;
- ▶ Որոշակի գործարքների հանդեպ արգելքների սահմանումը;
- ▶ Միջբանկային շուկայում առանց ապահովվածության իրականացվող գործառնությունների սահմանաչափերի սահմանումը;
- ▶ Բանկային ռիսկերի կարգավորման և վերահսկման ներքին նորմատիվների սահմանումը:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման վարչության հիմնական գործառնություններն են՝

- ▶ Բանկում ռիսկերի կառավարման գործուն մեխանիզմների և գործընթացների մշակումն ու ներդրումը, դրանց ներդրման նկատմամբ հսկողության իրականացումը;
- ▶ Սահմանված սահմանաչափերի մոնիտորիզ և ռիսկերի վերակուծության վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացում Բանկի խորհրդին;
- ▶ Բանկի կողմից տրամադրվող վարկերի ռիսկայնության վերլուծությունը և ծրագրային վարկերի տրամադրման գործընթացի նկատմամբ հսկողությունը;
- ▶ Տրամադրված վարկերի մոնիտորինգը, խնդիրների բացահայտումը և դրանց վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացումը;
- ▶ Փողերի վնասման և ահաբեկչության ֆինանսավորման (ՓԼ/ԱՖ) դեմ պայքարի գոծառնությունների իրականացում;
- ▶ Համապատասխանության ապահովում;
- ▶ Տեղեկատվական անվտանգության ապահովում:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը և արդյունավետությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի խորհրդին:

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ

Կախված տարատեսակ գործունեություններից՝ Բանկը նպատակահարմար է գտնում բանկային ռիսկերը բաժանել արտաքին և ներքին ռիսկերի:

Արտաքին ռիսկերն են՝ երկրի, օրենսդրական, ֆորս-մաժորային հանգամանքների, գնային և մրցակցային ռիսկերը:

Բանկի ներքին ռիսկերի դասին են պատկանում իր իսկ գործառնություններից բխող ռիսկերը: Դրանք են վարկային, գործառնական, իրացվելիության, տոկոսադրույքի, արտարժույթային, հեղինակության, կապիտալի նվազման, անձնակազմի և փողերի վնասման:

Երկրի ռիսկը Բանկը կառավարում է՝ օգտվելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների (Moody's, S&P, Fitch) կողմից միջազգային բանկերին և կազմակերպություններին շնորհված վարկանիշներից: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը կատարում է Բանկի գործընկեր արտասահմանյան բանկերի վարկանիշների մոնիտորինգ և եռամսյակը մեկ Բանկի վարչության հաստատմանն է ներկայացնում այդ բանկերի և ֆինանսական հաստատությունների գծով սահմանաչափերը:

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում՝ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում՝ հնարավոր կորուստների գնահատում ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես թեստերի միջոցով, ֆինանսական գործիքների գծով սահմանաչափերի (ըստ արժեթղթերով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերի, ըստ թողարկողի) սահմանում, արժեթղթերի փաթեթի բազմազանացում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Մրցակցային ռիսկի կառավարումը իրականացվում է բիզնես ստորաբաժանումների և բիզնեսի զարգացման բաժնի կողմից պարբերաբար իրականացվող Բանկի և այլ բանկերի կողմից առաջարկվող ծառայությունների տեսականու և պայմանների համեմատության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկում կառավարվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ մշակելով և կիրառելով տոկոսադրույքի ռիսկի զգայման մեխանիզմներ/մոդելներ, որի հիման վրա էլ Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի կողմից ընդունվում են որոշումներ: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարման համար ընտրել է տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի, դյուրացիայի և բազային ռիսկի մոդելները: Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի և դյուրացիայի մոդելները կիրառվում են սթրես սցենարների միջոցով ամսական կտրվածքով: Տոկոսադրույքի բազային ռիսկը կառավարվում է սթրես սցենարի միջոցով տարբեր խստության սցենարների կիրառմամբ եռամսյակային կտրվածքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով իրականացվում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային կառուցվածքի՝ իրացվելիության ճեղքվածքի (liquidity GAP) ամենօրյա քննարկում, ինչպես նաև բարձր իրացվելի գործիքներում ներդրումների տեսակարար կշռի նկատմամբ հսկողություն: Իրացվելիության ռիսկի զսպման նպատակով Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեին Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ամսական կտրվածքով ներկայացվում է վերլուծություն Բանկի սպասվելիք մարումների, տրամադրվելիք միջոցների և դիրքի վերաբերյալ: Իրացվելիության ռիսկի կառավարումն իր մեջ ներառում է՝ Բանկի ակտիվների գնագոյացման մեխանիզմի մշակումը, բանկին տրամադրված փոխառությունների գումարների, տեսակների կամ համախառն տոկոսային ծախսերի սահմանաչափերը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար օգտագործվող ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանաչափերի կիրառումը, փոխառությունները, ըստ մարման ժամկետների դիվերսիֆիկացնելու պահանջը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար Բանկի հետ կապված անձանցից (կազմակերպություններից) փոխառու միջոցների ներգրավման սահմանափակումները, տոկոսադրույքի ռիսկը սահմանափակելու սկզբունքներն ու մեթոդները՝ ներառյալ հետհաշվեկշռային հոդվածների հետ առնչվող տոկոսադրույքի ռիսկն ու սահմանաչափերը, տոկոսային մարժայի նպատակային մակարդակը, միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման տոկոսադրույքի վերաբերյալ որոշումների կայացման մեխանիզմներն ու ընթացակարգերը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքի թույլատրելի սահմանաչափերը, Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքների կորդինացման եղանակները, որոնք կարող են իրենց կողմից իրականացվող գործառնություններով ազդել Բանկի իրացվելիության մակարդակի վրա, իրացվելիության արտահերթ պահանջները (ինչը կարող է ծագել եկամուտների նվազման, չափաատող ակտիվների աճի, ավանդների կենտրոնացման) բավարարելու ծրագիրը, Խորհրդին ու գործադիր մարմնին Բանկի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ տրամադրվող համապատասխան հաշվետվությունների ձևերը:

Կապիտալի նվազման ռիսկի չափման մեխանիզմներ են հանդիսանում ներքին և ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվները (կապիտալի համարժեքության, մեկ փոխառուի գծով ռիսկ և այլն): Ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես սցենարները հնարավորություն են տալիս որոշելու կապիտալի առավելագույն կորստի մեծությունը՝ կախված տարբեր հանգամանքներից:

Անձնակազմի ռիսկը կառավարվում է Անձնակազմի կառավարման բաժնի կողմից, որը պարբերաբար իրականացնում է ՀՀ բանկային համակարգում աշխատատեղերի և դրանց պայմանների ուսումնասիրություն, ինչպես նաև կազմակերպում է աշխատակիցների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացմանն ուղղված դասընթացներ՝ ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին միջոցների հաշվին:

Փողերի վացման ռիսկի կառավարումը իրականացվում է ֆինանսական դիտարկումների բաժնի կողմից, որը գործում է փողերի վացման դեմ պայքարի օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Ռիսկի կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն աշխարհագրական շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, որի հետևանքով տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխությունները պայմանագրային պարտավորությունների կատարման նրանց ունակության վրա նույն կերպ են ազդում: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ՝ ուղղված բազմաբնույթ ակտիվների տեսակների, վարկային և արժեթղթերի պորտֆելների պահպանմանը:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, որի պատճառով Բանկը կարող է կրել վնասներ՝ հաճախորդների կամ գործընկերների կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում: Բանկը իրականացնում է վարկային ռիսկի վերահսկում և կառավարում՝ սահմանելով ռիսկի այն սահմանաչափը, որը պատրաստ է ընդունել անհատական գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև դիտարկելով զգայունությունը նման սահմանաչափերի նկատմամբ:

Բանկը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը: Գործընկերների սահմանաչափերը հաստատված են վարկային ռիսկերի դասակարգման համակարգի միջոցով, որը յուրաքանչյուր գործընկերոջ համար սահմանում է ռիսկի վարկանիշ: Ռիսկերի վարկանիշները ենթակա են պարբերաբար վերանայման: Վարկերի որակի ստուգման գործընթացը Բանկին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց նկատմամբ այն զգայուն է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից ծագող վարկային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Վարկային բնույթ ունեցող պարտավորությունների հետ կապված ռիսկեր

Բանկը իր հաճախորդներին ընձեռում է երաշխիքների ստացման հնարավորություն, որոնց գծով Բանկի մոտ կարող է անհրաժեշտություն ծագել հաճախորդների անունից կատարելու վճարումներ: Հաճախորդները նման վճարումները հատուցում են Բանկին՝ ակրեդիտիվների տրամադրման պայմաններին համապատասխան: Նշված պայմանագրերի համաձայն՝ Բանկը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են վարկային ռիսկերին, և նվազեցվում են նույն ընթացակարգերի և ռիսկի վերահսկման քաղաքականության վարման շնորհիվ:

Ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության տարրերի վրա, ներառյալ ածանցյալ գործիքները, գուման և գրավի պայմանագրերի միջոցներով ռիսկը մեղմացնելու ազդեցությունից առաջ, ներկայացված է հաշվեկշռային արժեքով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքը արտահայտում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ ռիսկի առավելագույն չափը, որը կարող է առաջանալ արժեքի փոփոխությունից:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր մակարդակի վարկային ռիսկի առավելագույն չափի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Ապահովման միջոցների և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծան. 9-ում:

Արժեզրկման գնահատում

Բանկը ԱՎԿ-ն հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված երեք սցենարներով՝ գնահատելու ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդները, զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական միջոցների պակասորդը կազմակերպությանը պայմանագրով վճարման ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի և կազմակերպության ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունն է: ԱՎԿ հաշվարկի մեխանիզմները ներկայացված են ստորև, և դրանց հիմնական տարրերը հետևյալն են՝

- PD *Դեֆոլտի հավանականությունը* որոշակի ժամանակային հորիզոնի ընթացքում դեֆոլտի հավանական լինելու գնահատումն է: Դեֆոլտը միայն կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակահատվածում որոշակի պահի, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
- EAD *Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը* դա ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները՝ պայմանագրով նախատեսված կամ այլ կերպ, բաց թողնված վճարումների վրա հաշվեգրված տոկոսները և այլն:
- LGD *Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը* դա դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրով սահմանված դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս:

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱՎԿԱՎ), եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամԱՎԿ): 12ամԱՎԿ-ը ԱՎԿԱՎ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունքը հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱՎԿԱՎ-ն, այնպես էլ 12ամԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

Բանկը քաղաքականություն է սահմանել՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին իրականացնել գնահատում արդյոք ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում դեֆոլտ տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Բանկը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև:

- Փուլ 1: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնք դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
- Փուլ 2: Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Բանկը պահուստը ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱԿԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնք դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
- Փուլ 3: Ակտիվը համարվում է արժեզրկված: Բանկը ձևակերպում է ԱԿԱՎԿ պահուստ:
- ՓՕԸ: Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (ՓՕԸ) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

Դեֆոլտի և վերականգնման սահմանումը

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով առկա է դեֆոլտ և, հետևաբար այն դասում է որպես Փուլ 3-ին պատկանող ֆինանսական գործիք (այսինքն՝ վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՎԿ հաշվարկի նպատակով, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուն 91 օրով ուշացնում է պայմանագրային վճարումների կատարումը:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը, վերանայման կարգավիճակը, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտագանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- ▶ Փոխառու ֆինանսական ակտիվի գծով առավելագույն ժամկետանց օրերի փուլ;
- ▶ Այլ ֆինանսական կազմակերպություններում վարկառուի ժամկետանց վարկերի պատճառով սուբյեկտիվորեն դասակարգված վարկեր;
- ▶ Խնդրահարույց, վերակազմակերպված և ոչ սուբյեկտիվորեն դասակարգված ակտիվներ, որոնք ժամկետանց են 31 օր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «վերականգնված», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն վեց անընդմեջ ամիսների ընթացքում դեֆոլտի սահմանված չափանիշներից ոչ մեկը առկա չի եղել: Ակտիվի՝ վերականգնվելուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է վերականգնման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է վարկային ռիսկի զգալի աճ:

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման գործընթացը

Գանձապետական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի գանձապետական և միջբանկային հարաբերությունները և գործընկերները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ-դիլերներ, արտարժույթի առքուվաճառք իրականացնող ընկերություններ և քլիրինգային ընկերություններ: Այս հարաբերությունների առումով Բանկը գնահատում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և այլ արտաքին տվյալներ, օր՝ արտաքին վարկանիշները:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

Խմբավորում

Հաճախորդներին տրված վարկերի, որոնք պատկանում են Փուլ 1-ին և Փուլ 2-ին, ինչպես նաև անհատապես ոչ Եական Փուլ 3-ին պատկանող վարկերի համար, Բանկը հաշվարկում է ԱՎԿ պորտֆելի մակարդակով: Բանկն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- ▶ Խոշոր բիզնես վարկեր;
- ▶ ՓՄՁ վարկեր;
- ▶ Սպառողական վարկեր;
- ▶ Հիփոթեքային վարկեր;
- ▶ Այլ վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով դեֆոլտի հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցաներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում դեֆոլտ կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Դեֆոլտի հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն Եական ազդեցություն դեֆոլտի հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Դեֆոլտի հավանականությունների կանխատեսումները գնահատվում են հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշների վրա:

Հիմք ընդունելով մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատման շեղումները փաստացի միտումներից՝ մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարները ուղղված են երեք դեֆոլտի հավանականության PIT մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականություններով՝ լավագույն, բազային և վատագույն սցենարներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվների վարկային որակը կառավարվում է Բանկի ներքին վարկանիշների հիման վրա, ինչպես նկարագրված է վերևում: Բանկն ունի վարկանշային համակարգ, համաձայն որի այն դասակարգում է իր ֆինանսական ակտիվները ըստ բարձր դաս, ստանդարտ դաս, ստանդարտից ցածր դաս, արժեզրկված:

<i>Միջազգային վարկանշային գործակալության (Moody's, Fitch) վարկանիշ</i>	<i>Վարկանիշի նկարագրություն</i>
A3-ից AAA/ A- -ից AAA Ba3-ից Baa1/ BB- -ից BBB+ B3-ից B1/ B- -ից B+ B3-ից ցածր/ B-	Բարձր դաս Ստանդարտ դաս Ստանդարտից ցածր դաս Արժեզրկված դաս

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեզրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը՝ մեծացնելով իր վարկի գումարը դեֆոլտին մոտենալու դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար Բանկը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի հավանականությունը 12ամսԱՎԿ հաշվարկելու նպատակով: Փուլ 2, Փուլ 3 և ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) դասին պատկանող ֆինանսական ակտիվների համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը

Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի ցուցանիշը հաշվարկվում է յուրաքանչյուր գործիքի գծով գրավի արժեքի հիման վրա, ինչը թարմացվում է յուրաքանչյուր պահուստավորման ամսաթվին: Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը արտացոլում է ակնկալվող դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD)՝ համեմատած պահվող գրավի վաճառքից ակնկալվող իրացման կամ վերականգման գումարների հետ:

Ընդհանուր վերականգնումները հետագայում գեղչվում են դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

Վարկային ռիսկի զգալի աճ

Բանկը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային կյանքի ընթացքում դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Բանկը որպես հիմնական հայտանիշ է օգտագործում վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից հետո, եթե պայմանագրային վճարումները ուշացվել են ավելի քան 30 օրով:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս Բանկի ղեկավարությունը նաև առաջնորդվում է հետևյալ գործոններով՝

- ▶ ՀՀ այլ ֆինանսական հաստատություններում տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը,
- ▶ Բանկը շարունակաբար վերահսկում է այն ակտիվները, որոնք ենթակա են ակնկալվող վարկային կորուստների: Որոշելու համար, արդյոք գործիքը կամ գործիքների պորտֆելը ենթակա 12ամսվա թե և՛ 12ամսվա թե և՛ 6ամսվա, Բանկը գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել վարկային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչումից հետո:

Հավաքական հիմունքով չափվող ֆինանսական ակտիվների խմբավորում

Հիմք ընդունելով ստորև գործոններ՝ Բանկը հաշվարկում է ԱՎԿ կամ հավաքական կամ անհատական հիմունքով:

ԱՎԿ-ն անհատական հիմունքով չափման դեպքում ակտիվների դասերը ներառում են՝

- ▶ Բոլոր փուլ 3-ի ակտիվները, անկախ ֆինանսական ակտիվների դասից;
- ▶ Փուլ 2 և փուլ 3-ում գտնվող կորպորատիվ վարկային պորտֆել;
- ▶ Փոքր բիզնեսի վարկային պորտֆելի լայնածավալ և յուրահատուկ ռիսկերը;
- ▶ Որպես POCI դասակարգված ռիսկեր, երբ սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է և նոր վարկը ճանաչվել է վարկային պարտքի վերակառուցման արդյունքում:

ԱՎԿ-ն հավաքական հիմունքով չափման դեպքում ակտիվների դասերը ներառում են՝

- ▶ Բանկի՝ փոքր բիզնեսի վարկավորման գծով ավելի փոքր և ընդհանուր մնացորդներ;
- ▶ Փուլ 1 և փուլ 2-ում գտնվող հիփոթեքային և սպառողական վարկեր և փուլ 1-ում գտնվող կորպորատիվ վարկավորման պորտֆել:

Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային որակական վերլուծություն

Բանկը չունի ներքին վարկանիշային համակարգ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի վարկային որակը գնահատելու համար և կառավարում է վարկային ռիսկը՝ հիմնվելով ժամկետանց օրերի վերաբերյալ տեղեկատվության վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկերի վարկային ռիսկի վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

2024թ. դեկտեմբերի 31	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ոչ ժամկետանց Մինչև 30 օր ժամկետանց	55,762,316	67,184	22,787	55,852,287
ժամկետանց 30-89 օր	33,612,287	3,363,616	1,871,141	38,847,044
- Կորպորատիվ վարկավորում ժամկետանց 90-179 օր	9,550,135	1,299,632	-	10,849,767
ժամկետանց 180-270 օր	4,058,412	1,522,340	6,367,949	11,948,701
ժամկետանց Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	3,074,597	141,323	547,486	3,763,406
	488,039	271,693	6,247,246	7,006,978
Ընդամենը համախառն վարկեր ԱՎԿ	106,545,786	6,665,788	15,056,609	128,268,183
	(1,037,231)	(625,217)	(3,734,018)	(5,396,466)
Չուս վարկեր	105,508,555	6,040,571	11,322,591	122,871,717
Ոչ ժամկետանց Մինչև 30 օր ժամկետանց	15,280,956	61,958	286,856	15,629,770
ժամկետանց 30-89 օր	7,150,271	925,938	-	8,076,209
- ՓՄՁ վարկեր ժամկետանց 90-179 օր	530,161	1,679,456	-	2,209,617
ժամկետանց 180-270 օր	39,678	15,545	47,099	102,322
ժամկետանց Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	-	-	-	-
	336,013	499,929	449,383	1,285,325
Ընդամենը համախառն վարկեր ԱՎԿ	23,337,079	3,182,826	783,338	27,303,243
	(234,326)	(825,696)	(380,955)	(1,440,977)
Չուս վարկեր	23,102,753	2,357,130	402,383	25,862,266

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

2024թ. դեկտեմբերի 31		Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
	Ոչ ժամկետանց	28,562,403	-	-	28,562,403
	Մինչև 30 օր ժամկետանց	7,706,292	6,828	39,520	7,752,640
	30-89 օր ժամկետանց	901,333	23,957	-	925,290
- Ռիսկային վարկեր	90-179 օր ժամկետանց	870,509	-	-	870,509
	180-270 օր ժամկետանց	39,927	46,552	-	86,479
	Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	245,183	158,038	253,238	656,459
		38,325,647	235,375	292,758	38,853,780
	Ընդամենը համախառն վարկեր	(326,544)	(33,483)	(7,592)	(367,619)
	ԱՎԿ	37,999,103	201,892	285,166	38,486,161
	Չուստ վարկեր	2,843,997	11,595	14,534	2,870,126
	Ոչ ժամկետանց				
	Մինչև 30 օր ժամկետանց	930,235	-	-	930,235
	30-89 օր ժամկետանց	134,915	-	-	134,915
- Սպառողական վարկեր	90-179 օր ժամկետանց	123,331	5,075	1,483	129,889
	180-270 օր ժամկետանց	61,312	1,126	5,655	68,093
	Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	31,290	-	357,470	388,760
		4,125,080	17,796	379,142	4,522,018
	Ընդամենը համախառն վարկեր	(84,253)	(5,892)	(182,892)	(273,037)
	ԱՎԿ	4,040,827	11,904	196,250	4,248,981
	Ոչ ժամկետանց	5,458,997	4,986,010	-	10,445,007
	Մինչև 30 օր ժամկետանց	1,881,461	48,813	-	1,930,274
	30-89 օր ժամկետանց	728,574	-	816,723	1,545,297
- Այլ	90-179 օր ժամկետանց	101,322	-	-	101,322
	180-270 օր ժամկետանց	-	-	-	-
	Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	-	8,043	1,198,728	1,206,771
		8,170,354	5,042,866	2,015,451	15,228,671
	Ընդամենը համախառն վարկեր	(63,703)	(750,562)	(957,690)	(1,771,955)
	ԱՎԿ	8,106,651	4,292,304	1,057,761	13,456,716

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Վարկային ռիսկ (շարունակություն)**

2023թ. դեկտեմբերի 31		Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
	Ոչ ժամկետանց Մինչև 30 օր ժամկետանց	55,221,799	5,631	–	55,227,430
	30-89 օր ժամկետանց	33,982,097	6,674,644	101,573	40,758,314
- Կորպորատիվ վարկավորում	ժամկետանց 90-179 օր ժամկետանց	2,177,882	2,088,862	–	4,266,744
	180-270 օր ժամկետանց	1,673,265	560,963	444,929	2,679,157
	Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	860,261	51,395	1,095,060	2,006,716
		291,456	90,169	6,505,553	6,887,178
Ընդամենը համախառն վարկեր ԱՎԿ		94,206,760	9,471,664	8,147,115	111,825,539
Չուտ վարկեր		(868,388)	(1,503,041)	(3,253,591)	(5,625,020)
		93,338,372	7,968,623	4,893,524	106,200,519
	Ոչ ժամկետանց Մինչև 30 օր ժամկետանց	13,502,022	39,891	–	13,541,913
	30-89 օր ժամկետանց	7,617,875	520,609	–	8,138,484
- ՓՄՁ վարկեր	ժամկետանց 90-179 օր ժամկետանց	1,049,713	53,196	–	1,102,909
	180-270 օր ժամկետանց	336,740	414,084	–	750,824
	Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	–	18,210	–	18,210
		–	548,386	48,939	597,325
Ընդամենը համախառն վարկեր ԱՎԿ		22,506,350	1,594,376	48,939	24,149,665
Չուտ վարկեր		(246,122)	(260,716)	(461)	(507,299)
		22,260,228	1,333,660	48,478	23,642,366
	Ոչ ժամկետանց Մինչև 30 օր ժամկետանց	19,024,576	–	–	19,024,576
	30-89 օր ժամկետանց	6,443,720	26,927	–	6,470,647
- Հիփոթեքային վարկեր	ժամկետանց 90-179 օր ժամկետանց	735,072	5,230	15,074	755,376
	180-270 օր ժամկետանց	295,162	39,759	–	334,921
	Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	195,648	51,458	74,011	321,117
		177,385	59,190	954,781	1,191,356
Ընդամենը համախառն վարկեր ԱՎԿ		26,871,563	182,564	1,043,866	28,097,993
Չուտ վարկեր		(206,756)	(12,568)	(93,529)	(312,853)
		26,664,807	169,996	950,337	27,785,140

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

2023թ. դեկտեմբերի 31	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ռկ ժամկետանց Մինչև 30 օր ժամկետանց	2,381,517	-	-	2,381,517
ժամկետանց 30-89 օր	766,220	-	-	766,220
- Սպառողական վարկեր ժամկետանց 90-179 օր	467,225	5,187	-	472,412
ժամկետանց 180-270 օր	330,265	3,539	3,246	337,050
Ավելի քան 270 օր ժամկետանց	3,815	-	-	3,815
	15,767	21,213	229,596	266,576
Ընդամենը համախառն վարկեր ԱՎԿ	3,964,809	29,939	232,842	4,227,590
2ուտ վարկեր	3,884,393	25,141	230,152	4,139,686
Ռկ ժամկետանց Մինչև 30 օր ժամկետանց	7,310,640	-	-	7,310,640
ժամկետանց 30-89 օր	780,027	-	-	780,027
- Այլ ժամկետանց 90-179 օր	173,812	1,735	-	175,547
ժամկետանց 180-270 օր	104,150	15,774	-	119,924
ժամկետանց Ավելի քան 270 օր	-	-	-	-
	20,076	-	1,816,415	1,836,491
Ընդամենը համախառն վարկեր ԱՎԿ	8,388,705	17,509	1,816,415	10,222,629
2ուտ վարկեր	8,314,027	16,837	1,077,952	9,408,816

Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային որակական վերլուծություն

2024թ. դեկտեմբերի 31:

2024թ. դեկտեմբերի 31	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	500,692	24,859,908	-	-	25,360,600
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	Փուլ 1	-	14,004,540	-	-	14,004,540
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10						
- Իրական արժեթղ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	-	45,220,352	-	-	45,220,352
- ամորտիզացված արժեթղճ չափվող		Փուլ 1	-	70,722,793	-	-	70,722,793
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	Փուլ 1	-	4,077,583	-	-	4,077,583
Չօգտագործված վարկային գծեր	23	Փուլ 1	-	7,869,936	-	-	7,869,936
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	23	Փուլ 1	-	5,284,278	-	-	5,284,278
Ընդամենը			500,692	172,039,390	-	-	172,540,082

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ (շարունակություն)

2023թ. դեկտեմբերի 31:

2023թ. դեկտեմբերի 31	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փոկ 1	226,173	20,769,492	-	-	20,995,665
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	Փոկ 1	501	12,339,960	-	-	12,340,461
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10						
-իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փոկ 1	-	44,277,435	-	-	44,277,435
-ամորտիզացված արժեքով չափվող		Փոկ 1	-	78,370,436	-	-	78,370,436
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	Փոկ 1	-	1,509,289	-	-	1,509,289
Չօգտագործված վարկային գծեր	23	Փոկ 1	-	5,026,239	-	-	5,026,239
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	23	Փոկ 1	-	3,723,443	-	-	3,723,443
Ընդամենը			226,674	166,016,294	-	-	166,027,173

Բանկի քաղաքականությունն է իր վարկային պորտֆելում ճշգրիտ և հետևողական ռիսկերի վարկանիշներ սահմանել: Այն ոչուրացնում է կիրառելի ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը և վարկային ռիսկերի համեմատությունը բիզնեսի բոլոր ոլորտներում, աշխարհագրական տարածաշրջաններում և արտադրանքներում: Վարկանիշային համակարգը հիմնված է մի շարք ֆինանսական վերլուծությունների վրա՝ համակցված շուկայի մշակված տեղեկատվության հետ՝ ապահովելու կոնտրադենտների գծով ռիսկերի չափման նպատակով հիմնական ելակետային տվյալները: Բոլոր ներքին ռիսկերի վարկանիշները հարմարեցված են տարբեր կատեգորիաների և որոշվում են Բանկի վարկանիշային քաղաքականության համաձայն: Վերագրելի ռիսկերի վարկանիշները գնահատվում և պարբերաբար թարմացվում են:

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման պահուստի գծով մանրամասն տեղեկատվության համար տես Ծան. 9-ը:

Ֆինանսական երաշխիքները, ակրեդիտիվները և վարկային պարտավորությունները գնահատվում են և ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստ է հաշվարկվում այնպես, ինչպես վարկերի համար:

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Բանկը սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակում չի կարողանա կատարել իր պարտավորությունները վերջիններիս մարման ժամանակ: Այդ ռիսկի զսպման նպատակով ղեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի: Ղեկավարությունն իրականացնում է նաև ակտիվների կառավարում՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, և ապագա դրամական հոսքերի և իրացվելիության օրական վերահսկողություն: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ հարաբերակցությունները կազմել են՝

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում (շարունակություն)

	<i>Սահմանային արժեք</i>	<i>2024թ. դեկտեմբերի 31, %</i>	<i>2023թ. դեկտեմբերի 31, %</i>
Լ21 – Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	Լվ. 15%	39.55	45.76
Լ22 – Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	Լվ. 60%	197.60	268.51

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների՝ պայմանագրային չգեղջված պարտավորությունների հիման վրա, բացառությամբ առևտրային ածանցյալ գործիքների, որոնք իրական արժեքով ներկայացված են առանձին սյունակում և համախառն մարված ածանցյալ գործիքները, որոնք ներկայացվում են պայմանագրային մարման ժամկետով: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն, Բանկը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով Բանկը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված Բանկի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջանների ներդրումների պահանջների տեղեկատվության հիման վրա:

<i>2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>	<i>միջև մեկ ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>	<i>Ավելի քան 5 տարի</i>	<i>Ընդամենը</i>	<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	81,981,155	2,330,147	339,846	71,480	–	84,722,628	84,664,361
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	80,370	–	–	–	–	80,370	80,370
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	82,067,831	28,519,874	34,599,440	32,219,106	4,957,638	182,363,889	173,610,357
Այլ փոխառու միջոցներ	489,292	326,332	2,994,453	19,748,160	20,470,635	44,028,872	29,629,001
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	451,332	902,664	4,137,209	74,861,179	–	80,352,384	69,773,790
Ստորադաս վարկեր	449,767	602,466	2,761,301	36,660,000	8,127,333	48,600,867	30,148,534
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	2,186,288	–	–	2,186,288	2,186,288
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	165,519,747	32,681,483	47,018,537	163,559,925	33,555,606	442,335,298	390,092,701
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	43,445,576	–	–	–	–	43,445,576	–

<i>2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ</i>	<i>միջև մեկ ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>	<i>Ավելի քան 5 տարի</i>	<i>Ընդամենը</i>	<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	90,165,084	94,049	2,840,266	–	–	93,099,399	91,826,669
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	29,556	–	–	–	–	29,556	29,556
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	70,074,476	8,829,082	24,966,142	65,419,355	2,704,618	171,993,673	160,775,017
Այլ փոխառու միջոցներ	440,029	477,026	1,835,329	17,308,409	18,753,929	38,814,722	28,493,452
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	332,158	665,381	3,044,779	59,535,149	–	63,577,467	55,022,320
Ստորադաս վարկեր	443,400	612,447	4,810,038	23,533,288	21,329,945	50,729,118	32,161,126
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	–	–	900,438	–	–	900,438	900,438
Ընդամենը չգեղջված ֆինանսական պարտավորություններ	161,484,703	10,677,985	38,396,992	165,796,201	42,788,492	419,144,373	369,208,578
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	24,866,145	–	–	–	–	24,866,145	–

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում (շարունակություն)

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում ընթացիկ հաշիվների պատմական կայունությունը: Պատմականորեն դրանց մարումը տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան ցույց է տրվում տվյալ աղյուսակում: Դրանց մնացորդները աղյուսակներում ընդգրկվում են «ցպահանջ և մինչև մեկ ամիս» ժամանակահատվածի գումարներում:

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների մեջ ներառված են ֆիզիկական անձանց կողմից ներդրված ժամկետային ավանդները: ՀՀ օրենսդրության համաձայն ֆիզիկական անձինք կարող են ցանկացած պահի ետ պահանջել իրենց ժամկետային ավանդները:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների՝ ներառյալ արտարժույթի փոխարժեքի և տոկոսադրույքների, սեփական կապիտալի արժեքի փոփոխության արդյունքում:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հիման վրա, և զուտ առևտրային եկամտի վրա՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող առևտրային գործիքների հիման վրա: Կապիտալի զգայունությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորիզուկաձև տեղաշարժեր:

Արժույթ	Բազիսային կետերի ավելացում 2024թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2024թ.	Կապիտալի զգայունություն 2024թ.
ՀՀ դրամ	2.26%	(6,708,291)	(17,517,276)
ԱՄՆ դոլար	3.16%	(1,555,211)	(1,251,572)
Եվրո	1.26%	(242,961)	(1,325)
Արժույթ	Բազիսային կետերի նվազում 2024թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2024թ.	Կապիտալի զգայունություն 2024թ.
ՀՀ դրամ	1.97%	5,848,535	15,272,208
ԱՄՆ դոլար	0.83%	410,270	330,169
Եվրո	0.85%	164,687	898
Արժույթ	Բազիսային կետերի ավելացում 2023թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2023թ.	Կապիտալի զգայունություն 2023թ.
ՀՀ դրամ	1.00%	(958,133)	(8,794,439)
ԱՄՆ դոլար	1.00%	(322,764)	(558,397)
Արժույթ	Բազիսային կետերի նվազում 2023թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2023թ.	Կապիտալի զգայունություն 2023թ.
ՀՀ դրամ	1.00%	958,133	8,794,439
ԱՄՆ դոլար	1.00%	322,764	558,397

(հազար ՀՀ դրամ)

30. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Ղեկավարությունը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային դիրքերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի էական արժույթային դիրքեր՝ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է ՀՀ դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի զգայունությունից), երբ բոլոր այլ փոփոխականները մնում են կայուն: Բացասական գումարները արտացոլում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ զուտ աճը:

Արժույթ	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2024թ.	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2024թ.	Արտարժույթի փոփոխություն % 2023թ.	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2023թ.
ԱՄՆ դոլար	3.40%	(105,280)	10.00%	8,063
ԱՄՆ դոլար	(3.84%)	118,803	(10.00%)	(8,063)
Եվրո	6.60%	(87,380)	10.00%	(3,041)
Եվրո	(3.17%)	42,017	(10.00%)	3,041
Ռուբլի	9.56%	39,340	10.00%	27,014
Ռուբլի	(21.45%)	(88,255)	(10.00%)	(27,014)

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, աշխատակազմի կողմից տույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ, իրավական հետևանքներ կամ հանգեցնել ֆինանսական վնասների: Բանկը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան արձագանքի միջոցով Բանկը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Ներքին վերահսկողության համակարգը նախատեսում է պարտավորությունների արդյունավետ տարանջատում, մուտքի թույլտվության, համադրման և հաստատման գործընթացներ, աշխատակազմի վերապատրաստում և գնահատում, այդ թվում՝ ներքին աուդիտ:

31. Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման գործընթաց

Բանկի ղեկավարությունը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ չզննաչվող առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի համար, չզննաչվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համար, այնպես էլ իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ բռնագանձված ակտիվների համար:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, ինչպես օրինակ՝ անշարժ գույքի և բռնագանձված գույքի գնահատման համար: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է Բանկի Խորհրդի կողմից:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը Բանկի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխություն համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Իրական արժեքի հիերարխիա (շարունակություն)

Բանկն օգտագործում է հետևյալ հիերարխիան՝ ըստ գնահատման մեթոդների ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու և բացահայտելու նպատակով՝

- ▶ Մակարդակ 1 – նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված);
- ▶ Մակարդակ 2 – մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող);
- ▶ Մակարդակ 3 – ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Իրական արժեքի բացահայտման նպատակով Բանկը սահմանել է ակտիվների և պարտավորությունների դասեր՝ հիևք ընդունելով ակտիվի կամ պարտավորության բնույթը, բնութագրերը և ռիսկերը և իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակը, ինչպես նկարագրված է վերևում:

2024թ. դեկտեմբերի 31	Իրական արժեքի չափում			Ընդամենը
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ				
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ գրավադրված հետգնման պայմանագրերով	-	90,151,363	-	90,151,363
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	45,325,803	-	45,325,803
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ - շենքեր	-	-	1,656,826	1,656,826
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	35,781	-	35,781
Ընդամենը	-	135,512,947	1,656,826	137,169,773
Ակտիվներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	87,748,279	-	87,748,279
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	206,158,558	206,158,558
Ընդամենը	-	87,748,279	206,158,558	293,906,837
Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	80,370	-	80,370
Ընդամենը	-	80,370	-	80,370
Պարտավորություններ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	84,664,361	84,664,361
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	175,358,952	175,358,952
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	28,504,727	28,504,727
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	70,233,698	-	70,233,698
Ստորադաս վարկեր	-	-	28,811,755	28,811,755
Ընդամենը	-	70,233,698	317,339,795	387,573,493

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքի հիերարխիա (շարունակություն)**

2023թ. դեկտեմբերի 31	Իրական արժեքի չափում			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ				
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ գրավադրված հետզնման պայմանագրերով	-	88,595,879	-	88,595,879
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	44,313,510	-	44,313,510
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ - շենքեր	-	-	1,734,860	1,734,860
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	9,262	-	9,262
Ընդամենը	-	132,918,651	1,734,860	134,653,511
Ակտիվներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	81,732,133	-	81,732,133
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	171,928,537	171,928,537
Ընդամենը	-	81,732,133	171,928,537	253,660,670
Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	29,556	-	29,556
Ընդամենը	-	29,556	-	29,556
Պարտավորություններ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	91,826,669	91,826,669
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	161,990,166	161,990,166
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	26,342,048	26,342,048
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	55,500,073	-	55,500,073
Ստորադաս վարկեր	-	-	30,428,213	30,428,213
Ընդամենը	-	55,500,073	310,587,096	366,087,169

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը

Ստորև ներկայացվում է Բանկի ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքների և իրական արժեքների համեմատությունն ըստ դասերի, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն հաշվառվում իրական արժեքով: Աղյուսակը չի ներառում ոչ ֆինանսական ակտիվների և ոչ ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները:

	Հաշվեկշռային արժեք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Իրական արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Զճանաչված օգուտ/(վնաս) 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Իրական արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Զճանաչված օգուտ/(վնաս) 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ						
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխատվություններ ամորտիզացված արժեքով	204,925,841	206,158,558	(1,232,717)	171,176,527	171,928,537	(752,010)
Ներդրումային արժեթղթեր-պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	70,722,793	87,748,279	(17,025,486)	78,154,643	81,732,133	(3,577,490)
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	173,610,357	175,358,952	(1,748,595)	160,775,017	161,990,166	(1,215,149)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	69,773,790	70,233,698	(459,908)	55,022,320	55,500,073	(477,753)
Այլ փոխառու միջոցներ	29,629,001	28,504,727	1,124,274	28,493,452	26,342,048	2,151,404
Ստորադաս վարկեր	30,148,534	28,811,755	1,336,779	32,161,126	30,428,213	1,732,913
Ընդամենը իրական արժեքի չճանաչված փոփոխություն			(18,005,653)			(2,138,085)

Գնահատման մեթոդներ և ենթադրություններ

Հետևյալը նկարագրում է այն մեթոդները և ենթադրությունները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով չափվող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները որոշելու նպատակով և այն հողվածները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվում իրական արժեքով, բայց որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է:

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է իրենց հաշվեկշռային արժեքին

Այն ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք իրացվելի են կամ ունեն կարճ ժամկետայնություն (երեք ամսից պակաս), ենթադրվում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքները մոտ են իրական արժեքին: Այս ենթադրությունը կիրառվում է նաև առանց որոշակի մարման ժամկետ ունեցող ցպահանջ ավանդների և խնայողական հաշիվների նկատմամբ:

Ներդրումային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը գնահատվում են գնահատման մեթոդի կամ գնագոյացման մոդելների կիրառմամբ և բաղկացած են հիմնականում ՀՀ պետական պարտքային արժեթղթերից: Այս արժեթղթերը գնահատվում են եկամտաբերության կորերի միջոցով, որոնք ներառում են շուկայում դիտարկելի և Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված տվյալները:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող կորպորատիվ արժեթղթերը գնահատվում են գնահատման մեթոդի կամ գնագոյացման մոդելների միջոցով՝ հիմնված ՀՀ բորսայի ամենօրյա գնանշումների վրա:

Ածանցյալ գործիքներ

Ածանցյալ գործիքները, որոնք գնահատվում են շուկայի դիտարկելի ելակետային տվյալների միջոցով գնահատման մեթոդի կիրառմամբ, հիմնականում արտարժույթային սվոփ և ֆորվարդային պայմանագրեր են: Գնահատման առավել հաճախ կիրառվող մեթոդները ներառում են ֆորվարդային գնագոյացում՝ օգտագործելով ներկա արժեքի հաշվարկները: Մոդելները ներառում են տարբեր ելակետային տվյալներ, ներառյալ արտարժույթի սվոփ փոխարժեքները, ֆորվարդային տոկոսադրույքները և ռիսկից զուրկ տոկոսադրույքների կորերը:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Գնահատման մեթոդներ և ենթադրություններ (շարունակություն)

Անորոշիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Գնանշված պարտատոմսերի իրական արժեքը հիմնված է կորպորատիվ պարտատոմսերի գների գնանշումների և պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության կորերի վրա հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Չգնանշված գործիքների իրական արժեքը, հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխատվությունները, հաճախորդների ավանդները, վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները և այլ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գեղչմամբ՝ հիմնվելով գործող տոկոսադրույքների վրա՝ կիրառելի փոխառու միջոցներ համար նմանատիպ պայմաններով, վարկային ռիսկով և մարման ժամկետով:

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-ում

Երրորդ մակարդակում դասակարգված Բանկի ոչ ֆինանսական ակտիվների գնահատումը հիմնված է Էական ելակետային տվյալների վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա: Այս մակարդակում ֆինանսական ակտիվների շարժը կարելի է համադրել հետևյալ կերպ.

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	2024թ.	2023թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	1,734,860	1,812,894
Մաշվածության ծախս	(78,034)	(78,034)
2ուտ իրական արժեքը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,656,826	1,734,860

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտորեն որակավորված գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության:

Գնահատումը իրականացվել է՝ կիրառելով համեմատական մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում են վերոնշյալ գույքին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը, ներկայիս օգտագործումը:

Շենքերը վերագնահատվել են 2022 թվականին:

Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները վերագնատված ակտիվի բնորոշ գործոնների ճշգրտումներն են: Տվյալ ճշգրտման չափը և նպատակը կախված է համանման ակտիվի մասով դիտարկելի շուկայական գործարքների քանակից և բնութագրերից, որն օգտագործվում է որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Կապիտալացման դրույքաչափի խելամիտ հնարավոր միջակայքը 5.00%-15.00%-ն է: Չնայած այս ելակետային տվյալը հանդիսանում է սուբյեկտիվ դատողություն, ղեկավարությունը կարծում է, հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ գրավադրված ակտիվներ

Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ չեն ապահովվում

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրով վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Բանկը դրա փոխարեն ստանում է դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ: Արժեթղթերի արժեքի ավելացման կամ նվազման դեպքում, Բանկը, որոշակի իրավիճակներում, կարող է պահանջել կամ նրանից կարող է պահանջվել դրամական միջոցների տեսքով լրացուցիչ ապահովություն: Բանկը եկել է այն եզրակացության, որ պահպանում է գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները կապված այդպիսի արժեթղթերի հետ, այդ թվում վարկային, շուկայական, երկրային և գործառնական ռիսկերը, և այդ պատճառով չի ապահովվում դրանք: Բացի այդ, Բանկը ճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները ստացված դրամական միջոցների նկատմամբ:

Նմանապես, Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ գրավադրել փոխառությամբ ներգրավված կամ հակադարձ հետգնման պայմանագրով ձեռք բերած արժեթղթերը, բայց պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը: Այս դեպքում գործընկերը պահպանում է սեփականության հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերը և օգուտները: Հետևաբար, Բանկը չի ճանաչում այդպիսի արժեթղթերը, այլ ճանաչում է առանձին ակտիվ դրամական տեսքով տրամադրված ցանկացած գրավի նկատմամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ գրավադրված ակտիվներ (շարունակություն)

Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ չեն ապաճանաչվում (շարունակություն)

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունեցել է հետզման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթեր 90,151,363 հազար ՀՀ դրամի, որոնք դասակարգվել են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով և ամորտիզացված արժեքով չափվող (2023թ.՝ 88,595,879 հազար ՀՀ դրամ):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ունեցել է 81,433,975 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 83,490,557 հազար ՀՀ դրամ) հաշվեկշռային արժեքի չափով համապատասխան պարտավորությունները, որոնք արտացոլված են այդպիսի գործարքների գծով ստացված դրամական միջոցների դիմաց և ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, որպես «Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ»:

33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ստորև ներկայացված աղյուսակները ներառում են ֆինանսական ակտիվները, որոնք հաշվանցվել են ֆինանսական պարտավորությունների հետ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, ինչպես նաև հաշվանցման վերաբերյալ իրավաբանորեն ամրագրված գլխավոր համաձայնագրերի և նմանատիպ համաձայնագրերի հետևանքները, որոնք չեն հանգեցնում հաշվանցման ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում		Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում		Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չի իրականացվել		
	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար	Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված սպահովում	Չուտ գումար
2024թ. դեկտեմբերի 31							
Ֆինանսական ակտիվներ							
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ – հակադարձ հետզման պայմանագրեր	11,053,790	-	11,053,790	-	(11,596,803)	(543,013)	
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխատվություններ – հակադարձ հետզման պայմանագրեր	410,796	-	410,796	-	(440,359)	(29,563)	
	11,464,586	-	11,464,586	-	(12,037,162)	(572,576)	
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ- հետզման պայմանագրեր	(81,433,975)	-	(81,433,975)	73,600,000	-	(7,833,975)	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ- հետզման	(1,001,327)	-	(1,001,327)	1,081,000	-	79,673	
	(82,435,302)	-	(82,435,302)	74,681,000	-	(7,754,302)	
Ընդամենը							

(հազար ՀՀ դրամ)

33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում (շարունակություն)

2023թ. դեկտեմբերի 31	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գույտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվանցում չի իրականացվել		
				Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	Չուտ գումար
Ֆինանսական ակտիվներ						
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ – հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	8,576,708	–	8,576,708	–	(9,096,586)	(519,878)
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխատվություններ – հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	258,227	–	258,227	–	(271,321)	(13,094)
Ընդամենը ֆինանսական ապրտավորություններ	8,834,935	–	8,834,935	–	(9,367,907)	(532,972)
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ – հետզնման պայմանագրեր	(83,490,557)	–	(83,490,557)	88,595,879	–	5,105,322
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ – հետզնման	(100,101)	–	(100,101)	116,000	–	15,899
Ընդամենը	(83,590,658)	–	(83,590,658)	88,711,879	–	5,121,221

(հազար ՀՀ դրամ)

34. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են ակտիվները և պարտավորությունները՝ իրենց սպասվելիք մարման ժամկետների կտրվածքով: Բանկի պայմանագրային չգեղչված պարտավորությունների մարման վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 30-ում «Ռիսկերի կառավարում»:

	2024թ. դեկտեմբերի 31			2023թ. դեկտեմբերի 31		
	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,139,747	–	27,139,747	23,499,645	–	23,499,645
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	12,797,738	1,165,148	13,962,886	11,463,892	802,501	12,266,393
Աձանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	35,781	–	35,781	9,262	–	9,262
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	43,051,246	161,874,595	204,925,841	29,370,287	141,806,240	171,176,527
Ներդրումային արժեթղթեր	11,347,338	104,701,258	116,048,596	3,594,071	118,874,081	122,468,152
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	90,151,363	–	90,151,363	88,595,879	–	88,595,879
Հիմնական միջոցներ	–	1,925,452	1,925,452	–	2,056,184	2,056,184
Ոչ նյութական ակտիվներ	–	117,082	117,082	–	111,222	111,222
Բռնագանձված ակտիվներ	1,500,129	–	1,750,995	872,185	–	872,185
Շահութահարկի գծով կանխավճար	–	–	–	45,526	–	45,526
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	–	688,869	688,869	–	1,822,121	1,822,121
Այլ ակտիվներ	11,322,484	–	11,322,484	6,249,398	17,608	6,267,006
Ընդամենը	197,345,826	270,472,404	468,023,940	163,700,145	265,489,957	429,190,102
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	84,592,881	71,480	84,664,361	91,826,669	–	91,826,669
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	80,370	–	80,370	29,556	–	29,556
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	140,603,785	33,006,572	173,610,357	97,402,092	63,372,925	160,775,017
Այլ փոխառու միջոցներ	3,189,043	26,439,958	29,629,001	1,063,251	27,430,201	28,493,452
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19,320,961	50,452,829	69,773,790	8,589,703	46,432,617	55,022,320
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով	1,098,856	–	1,098,856	–	–	–
Ստորադաս պարտք	–	30,148,534	30,148,534	2,161,126	30,000,000	32,161,126
Այլ պարտավորություններ	3,898,796	–	3,898,796	1,826,542	–	1,826,542
Ընդամենը	252,784,692	140,119,373	392,904,065	202,898,939	167,235,743	370,134,682
Զուտ	(55,188,000)	130,307,875	75,119,875	(39,198,794)	98,254,214	59,055,420

(հազար ՀՀ դրամ)

35. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

ՀՀՍՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ստանդարտի համաձայն կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն ունի վերահսկել կամ նշանակալի ձևով ազդել մյուս կողմի գործառնական և ֆինանսական որոշումների վրա: Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա մայր կազմակերպությունը, ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձինք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները: Բանկի վերջնական վերահսկող է հանդիսանում Վարտան Սիրմակետը:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտը և ծախսը հետևյալն են.

	2024թ.			2023թ.		
	Բաժնետերեր	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ	Բաժնետերեր	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխատվություններ						
Վարկերի մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ, համախառն	-	7,774,771	597,557	-	5,355,553	311,329
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	-	10,277,737	1,351,987	-	5,224,509	1,479,133
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	-	(11,643,458)	(1,332,869)	-	(2,805,291)	(1,192,905)
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, համախառն	-	6,409,050	616,675	-	7,774,771	597,557
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(156,818)	(6,498)	-	(822,014)	(7,060)
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, զուտ	-	6,252,232	610,177	-	6,952,757	590,497
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	-	9,276	-	-	6,349	-
Աճ	-	3,305	-	-	22,943	-
Նվազում	-	(3,759)	-	-	(20,016)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	8,822	-	-	9,276	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ						
Ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	35,703,236	21,086,868	308,222	40,083,790	20,926,228	252,478
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	50,528,980	48,222,789	5,148,713	73,289,824	46,311,153	10,269,044
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(51,473,551)	(57,640,619)	(5,154,414)	(77,670,378)	(46,150,513)	(10,213,300)
Ավանդներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	34,758,665	11,669,038	302,521	35,703,236	21,086,868	308,222
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	26,353,261	3,437,298	389,335	25,121,527	3,831,003	219,617
Աճ	6,598,200	2,527,611	175,446	10,292,702	2,761,146	309,709
Նվազում	(6,870,971)	(2,635,740)	(253,941)	(9,060,968)	(3,154,851)	(139,991)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	26,080,490	3,329,169	310,840	26,353,261	3,437,298	389,335
Ստորադաս պարտք						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	30,136,178	2,024,948	-	32,121,092	2,363,037	-
Աճ	7,350,082	195,558	-	15,648,108	550,393	-
Նվազում	(7,337,726)	(2,220,506)	-	(17,633,022)	(888,482)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,148,534	-	-	30,136,178	2,024,948	-
Պարտավորություններ և երաշխիքներ, տրված	-	859,825	25,565	-	588,292	31,686
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն						
Տոկոսային եկամուտ	-	717,875	73,823	-	76,136	52,233
ԱՊԿ ծախս	-	(16,458)	1,211	-	(392,218)	(3,316)
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	16,214	12,508	1,285	17,874	4,015	1,190
Չուտ առևտրային եկամուտ	127,391	8,542	1,281	174,808	13,411	14,772
Տոկոսային ծախս	(8,855,503)	(1,032,323)	(28,471)	(9,103,918)	(816,016)	(30,676)
Վարչական և այլ ծախսեր	-	(103)	(12,721)	-	-	(13,890)
Միջնորդավճարների գծով ծախս	-	(16)	(53)	-	-	-
Անձնակազմի գծով ծախսեր	-	(509)	(579)	-	-	(864)
Այլ եկամուտ	-	19,969	766	-	-	23
Հիմնական միջոցների արժեզրկում	-	(1,443)	-	-	-	-

(հազար ՀՀ դրամ)

35. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ (շարունակություն)

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված հատուցումները հետևյալն են՝

	2024թ.	2023թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	926,857	714,223
Ընդամենը առանցքային ղեկավար անձնակազմի հատուցում	926,857	714,223

36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն

	Ծան.	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս վարկեր	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ֆինանսավորման գործունեության կից ընդամենը պարտավորություններ
Հաշվեկշռային արժեք 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20,21	52,408,743	34,778,666	34,484,130	23,470	121,695,009
Թողարկումից մուտքեր/փոփոխություն Մարումներ		13,014,650 (11,451,670)	5,055,714 (11,343,494)	8,000,000 (10,326,129)	158,756 (92,640)	26,229,120 (33,213,933)
Արտարժույթային փոխարկումներ		1,113,159 (62,562)	139,182 (136,616)	20,809 (17,684)	-	1,273,150 (206,722)
Այլ					10,140	
Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20,21	55,022,320	28,493,452	32,161,126	99,726	115,776,624
Թողարկումից մուտքեր/փոփոխություն Մարումներ		23,443,088 (7,409,079)	12,539,792 (11,365,500)	3,702,238 (5,642,307)	88,880 (105,600)	39,773,998 (24,522,486)
Արտարժույթային փոխարկումներ		(1,112,810) (169,729)	(41,693) 2,950	(83,881) 11,358	-	(1,238,384) (141,382)
Այլ					14,039	
Հաշվեկշռային արժեք 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20,21	69,773,790	29,629,001	30,148,534	97,045	129,648,370

«Այլ» տողում ներառված է տարվա ընթացքում թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների, ստորադաս փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով վճարված և հաշվեգրված տոկոսների գույք ազդեցությունը: Բանկը դասակարգում է վճարված տոկոսները որպես դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից:

37. Կապիտալի համարժեքություն

Բանկն ակտիվորեն կառավարում է կապիտալը իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու նպատակով: Բանկի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է՝ կիրառելով Բազելյան համաձայնագրով սահմանված կապիտալի գծով սկզբունքներն ու ցուցանիշները և Բանկի վերահսկման նպատակով ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և որ Բանկն ապահովում է ամուր վարկային վարկանիշ և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է ներգրավել ստորադաս վարկեր, փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

(հազար ՀՀ դրամ)

37. Կապիտալի համարժեքություն (շարունակություն)

Բանկը որպես կապիտալ ճանաչում է ՀՀ օրենսդրությամբ բանկերի կապիտալի համար սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը, ինչպես նաև հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ նվազագույն մակարդակը կազմել է 11% (2023թ.՝ 11%): 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է սահմանված մակարդակին:

2024 թվականի հունիսից սկսած առաջին և երկրորդ մակարդակի կապիտալի տարրերը փոփոխվել են և այժմ այդ տարրերը ներառում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող վերագնահատման պահուստը, որը տեղափոխվել է երկրորդ մակարդակից առաջին մակարդակ, և պարտքային կորստի գծով հիմնական պահուստը, որը ավելացել է երկրորդ մակարդակի կապիտալում՝ առավելագույնը ռիսկով կշռված ակտիվներում ներառված վարկային ռիսկի 1.25% չափով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
1-ին դասի կապիտալ	72,833,891	55,610,722
2-րդ դասի կապիտալ	25,768,564	20,558,003
Ընդհանուր կապիտալ	98,602,455	76,168,725
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	422,214,042	402,439,576
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն1.1	17.25%	13.82%
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն1.2	23.35%	18.93%

«ԱրմՍվիսԲանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	2
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	5

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն	6
2. Պատրաստման հիմունքներ	6
3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր	7
4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ	22
5. Սեզոնների վերաբերյալ տեղեկատվություն	23
6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26
7. Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	26
8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	27
9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	27
10. Ներդրումային արժեթղթեր	35
11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	36
12. Ոչ նյութական ակտիվներ	37
13. Բռնագանձված ակտիվներ	38
14. Հարկում	38
15. Վարկային կորստի գծով ծախսեր և այլ արժեզրկումներ և պահուստներ	39
16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ	40
17. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	41
18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	41
19. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	42
20. Այլ փոխառու միջոցներ	42
21. Ստորադաս փոխառություններ	43
22. Սեփական կապիտալ	43
23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	44
24. Չուտ տոկոսային եկամուտ	45
25. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	46
26. Չուտ առևտրային եկամուտ	46
27. Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	46
28. Այլ եկամուտ	46
29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր	47
30. Ռիսկերի կառավարում	47
31. Իրական արժեքի չափում	59
32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ ռամադրված ակտիվներ	63
33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում	63
34. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն	65
35. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	66
36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն	67
37. Կապիտալի համարժեքություն	67

Ernst & Young CJSC
Vazgen Sargsyan St., 2 Building,
Yerevan, 0010 Armenia,
Kamar Business Center
Tel: +374 60 50 7777
www.ey.com/am

«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան, 0010,
Վազգեն Սարգսյան փող. 2 շենք
«Կամար» Բիզնես Կենտրոն
Հեռ.՝ +374 60 50 7777

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԱրմՍվիսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության
Բաժնետերերին և Խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԱրմՍվիսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ «Բանկ») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համար ֆինանսական արդյունքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվությունը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների Եթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀԷՄՍԽ) կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Եթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք), ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի Եթիկայի այն պահանջների, որոնք վերաբերում են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտին, և պահպանել ենք Եթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՍԽ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն, և հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք չենք տրամադրում առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ: Մեր նկարագրությունը, թե ինչպես է ստորև նշված հարցը դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում, ներկայացված է այդ համատեքստում:

Մենք կատարել ենք մեր պարտականությունները, որոնք նկարագրված են «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում, այդ թվում այդ հարցի վերաբերյալ: Համապատասխանաբար, մեր աուդիտը ներառել է ընթացակարգերի իրականացում՝ մշակված ի պատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկի մեր գնահատմանը: Մեր աուդիտորական ընթացակարգերի արդյունքները, այդ թվում ստորև ներկայացված հարցերը դիտարկելիս իրականացրած ընթացակարգերը, հիմք են հանդիսանում կից ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտորական կարծիք արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարց	Ինչպես է այն դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում
Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ	
<p>Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստը հանդիսանում է առանցքային դատողությունների առարկա՝ ինչպես հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների էականության, այնպես էլ ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտի («ՖՀՄՍ 9») շրջանակներում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) գնահատման հետ կապված բարդությունների և գնահատման համար պահանջվող դատողությունների պատճառով:</p> <p>Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը ենթադրում է բարդ վիճակագրական մոդելավորում պահանջող գնահատման մեթոդների և մասնագիտական դատողությունների կիրառում: Այս մեթոդներն օգտագործվում են դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի ժամանակ գործիքի ակնկալվող արժեքը և դեֆոլտի արդյունքում առաջացող կորուստները գնահատելու համար՝ հիմք ընդունելով անցյալ ժամանակաշրջանների առկա տեղեկատվությունը, որը ճշգրտվում է ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությամբ, ներառյալ՝ մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը մեծապես կախված է նախնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճի առկայության գնահատումից: Այդ գնահատումը էապես կախված է վարկառուի ժամկետանց օրերի</p>	<p>Աուդիտն իրականացնելիս մենք առանձնահատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հետևյալին՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Պորտֆելային հիմունքով ԱՎԿ որոշելու համար կիրառված վարկային ռիսկի մոդելների և ենթադրությունների վերլուծություն; ▶ Բանկի՝ վարկային ռիսկի էական աճը բացահայտելու նկատմամբ ներքին հսկողության միջոցների թեստավորում; ▶ Հաճախորդներին տրված էական արժեզրկված վարկերի և փոխառությունների գծով ԱՎԿ-ի թեստավորում անհատական հիմունքով: <p>Պորտֆելային հիմունքով հաշվարկված պահուստի թեստավորման նպատակով մենք գնահատել ենք դրա հիմքում ընկած վիճակագրական մոդելները, օգտագործված հիմնական ելակետային տվյալներն ու ենթադրությունները և ԱՎԿ հաշվարկում ներառված ապագա ժամանակաշրջանների կանխատեսվող տեղեկատվությունը, ներառյալ՝ վերանայված մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները: Մենք թեստավորել ենք վարկային ռիսկի գործոնների հաշվարկի հիմքում ընկած առանցքային վիճակագրական տվյալները, ինչպիսիք են՝ վարկերի ժամկետանց օրերը, շուկայական արժեքը և այդ վարկերի համար գրավադրված գույքի տեսակները, որոնք դիտարկվում են դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի հաշվարկում: Մենք նաև թեստավորել ենք վարկային ռիսկի էական աճի բացահայտման գործընթացում առանցքային հսկողության</p>

Աուդիտի առանցքային հարց	Ինչպես է այն դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացում
<p>ցուցանիշից (ներառյալ այլ ֆինանսական հաստատություններում ժամկետանց օրերը) և վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման արդյունքում վարկի պայմանների վերանայումից:</p> <p>Արժեզրկված Եական ֆինանսական ակտիվների համար անհատական հիմունքով ԱՎԿ հաշվարկը պահանջում է հաշվարկի հիմքում ընկած գրավի առարկայի իրացումից և այլ աղբյուրներից ապագա դրամական հոսքերի գնահատում:</p> <p>Մոդելավորման տարբեր մեթոդների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ԱՎԿ Եականորեն տարբեր գնահատումների: Սա կարող է նշանակալի ազդեցություն ունենալ Բնակի ֆինանսական արդյունքների վրա:</p> <p>Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում՝ «Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ» և Ծանոթագրություն 30-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:</p>	<p>միջոցների նախագծման և գործարկման արդյունավետությունը և գնահատել ենք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ վարկային ռիսկի Եական աճը որոշելու համար ղեկավարության կողմից ընտրված չափանիշների կիրառման հետևողականությունը:</p> <p>Արժեզրկված Եական վարկերի գծով մենք թեստավորել ենք հաշվարկի հիմքում ընկած գրավի առարկայի իրացումից և այլ աղբյուրներից ապագա գնահատված դրամական հոսքերի հաշվարկները:</p> <p>Մենք նաև իրականացրել ենք ընթացակարգեր Բանկի՝ վարկային ռիսկին ենթարկվածությունը նկարագրող ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումների նկատմամբ:</p>

Բանկի 2023թ. Տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված այլ տեղեկատվություն

Այլ տեղեկատվությունը ներառում է Բանկի 2023թ. տարեկան հաշվետվության մեջ ներառված տեղեկատվությունը, բացի ֆինանսական հաշվետվություններից և դրանց վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունից: Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Բանկի 2023թ. տարեկան հաշվետվությունը ենթադրաբար մեզ կտրամադրվի աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք այդ տեղեկատվության վերաբերյալ չենք տրամադրելու կարծիք, որը որևէ ձևով կարտահայտի հավաստիացում տվյալ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված, մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ այլ տեղեկատվությանը, երբ այն տրամադրվի մեզ, և դրանով դիտարկել, թե արդյոք առկա են Եական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, և թե արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ Եական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և Խորհրդի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՅՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Բանկը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Խորհուրդը պատասխանատու է Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝:

- ▶ Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ▶ Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- ▶ Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- ▶ Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է ղեկավարի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի գործունեության անընդհատության դադարեցմանը:
- ▶ Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու ղեկավարի ճշմարիտ ներկայացումը:

Խորհրդին, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Խորհրդին նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և որտեղ կիրառելի է սպառնալիքների վերացմանը անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Խորհրդին հաղորդակցված հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացում և, հետևաբար հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ, խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորի եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքները ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացումից հանրային օգուտը:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման նպատակով անցկացված աուդիտի ղեկավար գործընկեր է հանդիսանում Էրիկ Չայրապետյանը:

«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան

Գլխավոր տնօրեն
Աուդիտի բաժնի հիմնադիր գործընկեր

Էրիկ Չայրապետյան

Պատասխանատու աուդիտոր

Ելենա Աղայան

2024թ. ապրիլի 30

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	23,499,645	28,552,473
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	8	9,262	26,252
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	12,266,393	7,449,029
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	171,176,527	125,003,048
Ներդրումային արժեթղթեր	10	122,468,152	133,432,483
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	10	88,595,879	78,718,547
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	11	2,056,184	2,020,076
Ոչ նյութական ակտիվներ	12	111,222	82,402
Բռնագանձված ակտիվներ	13	872,185	1,175,804
Շահութահարկի գծով կանխավճար		45,526	-
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	14	1,822,121	4,178,389
Այլ ակտիվներ	16	6,267,006	4,533,679
		429,190,102	385,172,182
Ընդամենը ակտիվներ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	17	91,826,669	80,803,726
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	8	29,556	29,108
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	18	160,775,017	129,536,044
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19	55,022,320	52,408,743
Այլ փոխառու միջոցներ	20	28,493,452	34,778,666
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով		-	186,533
Այլ պարտավորություններ	16	1,826,542	2,210,310
Ստորադաս փոխառություններ	21	32,161,126	34,484,130
		370,134,682	334,437,260
Ընդամենը պարտավորություններ			
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	22	10,000,200	10,000,200
Էմիսիոն եկամուտ		6,205,548	6,205,548
Գլխավոր պահուստ		40,000,000	35,000,000
Զբաղիված շահույթ		11,705,333	16,755,005
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		(10,414,429)	(18,784,599)
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		1,558,768	1,558,768
		59,055,420	50,734,922
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		429,190,102	385,172,182

Ստորագրվել և վավերացվել է Բանկի Տնօրինության կողմից՝

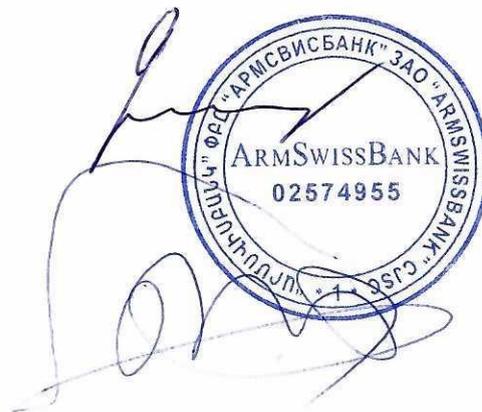
Գևորգ Մաչանյան

Գործադիր տնօրեն

Սեդրակ Բաղդասարյան

Գլխավոր հաշվապահ

2024թ. Ապրիլի 30

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն**2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար***(հազար ՀՀ դրամ)*

	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	24	36,979,006	33,775,065
Այլ տոկոսային եկամուտ	24	622,967	337,003
Տոկոսային ծախս	24	(28,014,222)	(26,168,283)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	24	9,587,751	7,943,785
Վարկային կորուստների գծով վերակազմում/(ծախս)	15	1,220,453	3,137,574
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո		10,808,204	11,081,359
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	25	862,895	504,994
Միջնորդավճարների գծով ծախս	25	(220,956)	(184,766)
Չուտ առևտրային եկամուտ	26	1,104,024	1,547,990
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից զուտ օգուտ		138,915	20,943
Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	27	(8,309,288)	-
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս		(94,089)	(927,915)
Այլ եկամուտ	28	429,852	316,966
Ոչ տոկոսային եկամուտ		(6,088,647)	1,278,212
Անձնակազմի գծով ծախսեր	29	(2,164,124)	(1,919,187)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	11	(221,269)	(179,770)
Ոչ կյուլթական ակտիվների ամորտիզացիա	12	(33,068)	(28,373)
Այլ ծախսեր	29	(668,732)	(634,776)
Այլ արժեզրկման ծախսեր	15	(15,182)	(667,845)
Ոչ տոկոսային ծախսեր		(3,102,375)	(3,429,951)
Շահույթ մինչև շահութահարկ		1,617,182	8,929,620
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(1,666,854)	(1,729,905)
Տարվա շահույթ		(49,672)	7,199,715

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Տարվա շահույթ		(49,672)	7,199,715
Այլ համապարփակ եկամուտ			
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>			
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	11	-	517,152
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	14	-	(93,087)
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող գուտ այլ համապարփակ եկամուտ		-	424,065
<i>Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ</i>			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն		10,136,294	(18,932,920)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների ԱՎԿ պահուստի փոփոխություն		71,230	(525,377)
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	14	(1,837,354)	3,502,493
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող գուտ այլ համապարփակ վնաս		8,370,170	(15,955,804)
Տարվա այլ համապարփակ վնաս, առանց հարկերի		8,370,170	(15,531,739)
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ վնաս		8,320,498	(8,332,024)

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	Կանոնա- դրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի վերագնա- հատման պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	30,000,000	(2,828,795)	1,134,703	14,555,290	59,066,946
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	7,199,715	7,199,715
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	(18,849,853)	-	-	(18,849,853)
Չուտ օգուտ վերադասակարգված շահույթում կամ վնասում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից	-	-	-	(83,067)	-	-	(83,067)
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	-	-	-	-	517,152	-	517,152
Չուտ փոփոխություններ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ԱՎԿ պահուստում	-	-	-	(525,377)	-	-	(525,377)
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	-	-	-	3,502,493	(93,087)	-	3,409,406
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(15,955,804)	424,065	-	(15,531,739)
Հատկացումներ պահուստին	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	35,000,000	(18,784,59)	1,558,768	16,755,005	50,734,922
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	(49,672)	(49,672)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	10,070,620	-	-	10,070,620
Չուտ օգուտ վերադասակարգված շահույթում կամ վնասում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից	-	-	-	65,674	-	-	65,674
Չուտ փոփոխություններ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ԱՎԿ պահուստում	-	-	-	71,230	-	-	71,230
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամուտի տարրերի գծով	-	-	-	(1,837,354)	-	-	(1,837,354)
Ընդամենը տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	8,370,170	-	-	8,370,170
Հատկացումներ պահուստին	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	5,000,000	-	-	(5,000,000)	-
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,000,200	6,205,548	40,000,000	(10,414,429)	1,558,768	11,705,333	59,055,420

1-ից 37 ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Շահույթ նախքան հարկումը		1,617,182	8,929,620
Ճշգրտումներ՝			
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման (վերակազմում)/ծախս	15	(1,220,453)	(3,137,574)
Այլ արժեզրկումներ	15	15,182	667,845
Ամորտիզացիայի և մաշվածության գծով պահուստ	11,12	254,337	208,143
Ստացման ելթակա տոկոսներ		(346,654)	(677,601)
Վճարման ելթակա տոկոսներ		93,287	808,288
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ եկամուտ		-	(275)
Բռնագածված ակտիվների օտարումից զուտ (օգուտ)/վնաս	28	(30,275)	(36,739)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս		94,089	927,915
Թանկարժեք մետաղների վերագնահատումից զուտ վնաս		1,361	109,447
Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ օգուտ		17,438	(26,262)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		495,494	7,772,807
<i>Գործառնական ակտիվների զուտ (աճ)/նվազում</i>			
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ		(4,568,119)	(6,034,565)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ		(42,155,813)	(17,665,892)
Բռնագանձված ակտիվներ		388,043	111,756
Այլ ակտիվներ		(1,708,913)	(321,326)
<i>Գործառնական պարտավորությունների զուտ աճ/(նվազում)</i>			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ		10,627,960	(3,769,403)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		29,047,006	2,429,171
Այլ պարտավորություններ		(466,687)	72,269
2ուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ (օգտագործված) գործառնական գործունեությունում/ գործառնական գործունեությունից, նախքան շահութահարկը		(8,341,029)	(17,405,183)
Վճարված շահութահարկ		(1,379,997)	(1,859,608)
2ուտ դրամական միջոցներ՝ գործառնական գործունեությունից/ (օգտագործված) գործառնական գործունեությունում		(9,721,026)	(19,264,791)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերումներ		(42,748,549)	(63,358,002)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից մուտքեր		54,365,884	71,267,487
Հիմնական միջոցների ձեռքբերման գծով կանխավճարներ		-	(788,000)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	11	(257,376)	(45,271)
Հիմնական միջոցների վաճառք		-	275
Ոչ կյուբական ակտիվների ձեռքբերում	12	(61,888)	(32,082)
2ուտ դրամական միջոցներ՝ ներդրումային գործունեությունից/ (օգտագործված) ներդրումային գործունեությունում		11,298,071	7,044,407
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Այլ փոխառու միջոցներից մուտքեր	36	5,055,714	19,042,056
Այլ փոխառու միջոցների մարում	36	(11,343,494)	(13,760,849)
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	36	13,014,650	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	36	(11,451,670)	-
Ստորադաս փոխառությունից մուտքեր	36	8,000,000	12,000,000
Ստորադաս փոխառությունների մարում	36	(10,326,129)	-
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	36	(92,640)	(61,885)
2ուտ դրամական միջոցներ ֆինանսավորման գործունեությունից		(7,143,569)	17,219,322
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		529,291	(3,765,492)
Ակնկալվող վարկային կորուստների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	6	(15,596)	(11,152)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		(5,052,829)	1,222,294
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբին	6	28,552,473	27,330,179
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջում	6	23,499,644	28,552,473

1-ից 37 ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Հիմնական գործունեության նկարագրություն

ա) Կազմակերպչական կառուցվածք և հիմնական գործունեություն

«ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնադրվել է 2004 թվականին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գործում է 2004 թ. հոկտեմբերի 7-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրված N84 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ընդունումը և հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկավորում, երաշխիքների տրամադրումը, հաշվարկադրամարկղային գործառնությունները, արժեթղթային և արտարժույթային գործարքները: Բանկը հանդիսանում է ՀՀ ավանդների ապահովագրման պետական համակարգի անդամ: Բանկի գործունեությունը վերահսկվում է ՀՀ ԿԲ կողմից:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10:

2023թ. 31-ի դեկտեմբերի դրությամբ, Բանկի աշխատակիցների քանակը 158 է (2022թ. դեկտեմբերի 31՝ 146):

2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

Բաժնետեր	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %
“ԷյչՎիԷս Հոլդինգ”	87.53	87.53
“ԷֆԷմԹիԷմ Դիսթրիբյուշն” ՍՊԸ	12.47	12.47
Ընդամենը	100.00	100.00

Բանկի վերջնական վերահսկող կողմ է հանդիսանում Վարտան Սիրմակեցը:

բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Ընկերության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Բացի այդ, 2020թ. սեպտեմբերին Լեռնային Ղարաբաղում բռնկված զինված հակամարտությունը, որին հաջորդեց հրադադարի մասին համաձայնագիրը Լեռնային Ղարաբաղի վիճելի տարածքների շուրջ, հանգեցրեց սոցիալական հուզումների Հայաստանում: Չնայած հրադադարի մասին համաձայնագրի, Հայաստանի և Ադրբեջանի զինված ուժերը ներքաշվել են սահմանային բախման մեջ, ինչն իր հերթին մեծացրել է անորոշությունը բիզնես միջավայրում:

2022թ. փետրվարին Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև բռնկված ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունն ազդեցություն ունի ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական գործունեության, այլև՝ համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների արդյունքում աշխարհի շատ երկրներում հունցային և պարենային ապրանքների գներն աճել են, խախտվել են ռեսուրսների մատակարարման հաստատված կապերը, դիտվում է գնաճի ազդեցություն գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային արդյունաբերության համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍ»), որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԽ») կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հրապարակված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍԿ»):

(հազար ՀՀ դրամ)

2. Պատրաստման հիմունքներ (շարունակություն)

Զափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիմունքով՝ բացառությամբ ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ բացահայտվածի: Օր.՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող արժեթղթերը, ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և շենքերը/շինությունները չափվում են իրական արժեքով:

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթը Հայաստանի Հանրապետության դրամն է (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար: 2023թ. հունվարի 1-ից գործող որոշ նոր ստանդարտներ և փոփոխություններ նշանակալի ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վրա:

(ա) Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2023թ. Հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար (եթե այլ բան նշված չէ): Ընկերությանը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը հրապարակվել է, բայց դեռևս ուժի մեջ չի մտել: Բացառությամբ սույն ծանոթագրության մեջ բացահայտված Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1 և ՖՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2 ստանդարտների փոփոխությունների, այլ ստանդարտներ կամ փոփոխություններ ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՖՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում

ՀՀՄՍ 1-ում և ՖՀՄՍ Գործնական ցուցումներ 2-ում («Եականության մասին դատողությունների կիրառում»), փոփոխությունները ներկայացնում են ուղեցույցներ և օրինակներ՝ օգնելու կազմակերպություններին կիրառել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումների վերաբերյալ Եականության դատողությունները: Փոփոխությունների նպատակն է օգնել կազմակերպություններին ներկայացնել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության առավել օգտակար բացահայտումները՝ փոխարինելով «նշանակալի» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջը «Եական» հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման պահանջով և ավելացնելով ուղեցույց այն մասին, թե կազմակերպություններն ինչպես պետք է կիրառեն Եականության հայեցակարգը հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելիս:

Այս փոփոխությունները ազդեցություն են ունեցել Ընկերության՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների բացահայտումների վրա, բայց ոչ Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների ցանկացած միավորի չափման, ճանաչման կամ ներկայացման վրա:

ՖՀՄՍ 17 Ապահովագրության պայմանագրեր

ՖՀՄՍ 17 Ապահովագրության պայմանագրեր ստանդարտը գործում է 2023թ. Հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: ՖՀՄՍ 17-ը կիրառվում է ապահովագրական պայմանագրերի բոլոր տեսակների համար (ներառյալ՝ կյանքի ապահովագրություն, ոչ կյանքի ապահովագրություն, ուղղակի ապահովագրություն և վերաապահովագրություն), անկախ ապահովագրություն տրամադրող կազմակերպության տեսակից, ինչպես նաև կիրառելի է որոշակի երաշխիքների և հայեցողական մասնակցության հատկանիշներով ֆինանսական գործիքների դեպքում: Կիրառելի են որոշ բացառություններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

(ա) Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Ներքոնշյալ բացառություններից բացի, Ընկերությունը չի բացահայտել այն պայմանագրերը, որոնք հանգեցրել են ապահովագրական նշանակալի ռիսկի փոխանցմանը, և, հետևաբար, Ընկերությունը եզրակացրել է, որ ՖՀՄՍ 17-ը Էական ազդեցություն չունի 2023թ. Դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Տվյալ սահմանման շրջանակներում, Ընկերությունը գնահատում է վարկային քարտերը և համանման պրոդուկտները, որոնք ապահովագրական ծածկույթ են պարունակում: ՖՀՄՍ 17-ը իր շրջանակից բացառում է վարկային քարտերի պայմանագրերը (և այլ նմանատիպ պայմանագրերը, որոնք տրամադրում են կրեդիտային կամ վճարային պայմանավորվածություններ), որոնք համապատասխանում են ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, միայն և միայն այն դեպքում, եթե կազմակերպությունը հաճախորդի հետ պայմանագրի գինը սահմանելիս չի արտացոլում առանձին հաճախորդի հետ կապված ապահովագրական ռիսկի գնահատումը: Ընկերությունը եզրահանգել է, որ պայմանագրի գինը սահմանելիս առանձին հաճախորդի հետ կապված ապահովագրական ռիսկը չի գնահատվել, քանի որ բոլոր դիմումատուներին տվյալ պրոդուկտները առաջարկվել են նույն գնով, հետևաբար դրանք չեն ներառվում ՖՀՄՍ 17-ում:

Վարկային պայմանագրերը, որոնք համապատասխանում են ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, բայց ապահովագրական իրադարձությունների փոխհատուցումը սահմանափակում են այն չափով, որն այլապես պահանջվում է ապահովագրի՝ պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունը մարելու համար - այդպիսի վարկերի թողարկողները, օրինակ՝ մահվամբ կասեցվող վարկերը, ունեն տարբերակ կիրառելու ՖՀՄՍ 9-ը կամ ՖՀՄՍ 17-ը: Ընտրությունը կատարվում է պրոտֆեյի մակարդակով և համարվում է անդառնալի:

Այլ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք կիրառվել են առաջին անգամ 2023 թվականին, սակայն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններին վրա ազդեցություն չեն ունեցել

Մեկ գործարքից առաջացած ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություններ)

ՀՀՄՍ 12 Շահութահարկ ստանդարտի փոփոխությունները ներառում են ՀՀՄՍ 12-ի համաձայն սկզբնական ճանաչման բացառությունների շրջանակը. այն այլևս չի կիրառվում այն գործարքների մասով, որոնք հանգեցնում են հավասար հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների, ինչպիսիք են՝ վարձակալությունը և ապագործարկման պարտավորությունները: Տվյալ փոփոխությունները ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Միջազգային հարկային բարեփոխումներ - Մոտեցում II մոդելի կանոններ - ՀՀՄՍ 12 ստանդարտի փոփոխություններ

ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները կատարվել են ի պատասխան ՏՀԶԿ «Հարկման բազայի խելաթյուրման և շահույթների տեղաշարժ» (BEPS) ծրագրի Մոտեցում II կանոնների և ներառում են՝

- Պարտադիր ժամանակավոր բացառություն հետաձգված հարկերի ճանաչման և բացահայտման համար, որոնք առաջացել են Մոտեցում II մոդելի կանոնների իրավական սկզբունքների կիրառման արդյունքում; և
- Ազդեցության ոլորտում գտնվող կազմակերպությունների բացահայտման պահանջները օգնում են ֆինանսական հաշվետվություններ օգտագործողներին լավագույնս հասկանալ կազմակերպության ենթարկվածությունը Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահութահարկերի գծով ռիսկին, որն առաջանում է տվյալ օրենսդրությունից, մասնավորապես, նախքան այն ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

(ա) Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Այն ժամանակահատվածներում, երբ Մոտեցում II մոդելի կանոնների մասով օրենսդրությունը (ըստ էության) գործում է, բայց ուժի մեջ չի մտել, փոփոխությունները պահանջում են հայտնի կամ որջամտորեն գնատահելի տեղեկատվության բացահայտում, որը կօգնի ֆինանսական հաշվետվություններ օգտագործողներին հասկանալ կազմակերպության՝ ռիսկին ենթարկվածությունը, որն առաջանում է Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահութահարկից, ներառյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահութահարկի ռիսկին կազմակերպության ենթարկվածության մասով որակական և քանակական տեղեկատվությունը: Օրինակ՝

- ա) Որակական տեղեկատվություն այն մասին, թե ինչ ազդեցություն է ունեցել Մոտեցում II մոդելի կանոնների մասով օրենսդրությունը և հիմնական իրավական սկզբունքները կազմակերպության վրա, որոնց մասով կարող են լինել Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահութահարկի գծով ռիսկեր, և
- բ) Զանակական տեղեկատվություն, ինչպիսիքն են՝
 - Կազմակերպության շահույթի մասնաբաժնի հայտանիշ, որը կարող է ենթակա լինել Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահութահարկով և այդ շահույթի նկատմամբ կիրառվող միջին արդյունավետ հարկային դրույթաչափով հարկման; կամ
 - Հայտանիշ առ այն, ինչպես կփոխվեր կազմակերպության ընդհանուր արդյունավետ հարկային դրույթաչափը, եթե Մոտեցում II մոդելի կանոնների մասով օրենսդրությունը ուժի մեջ մտներ:

Օրենսդրության ուժի մեջ մտնելուց հետո լրացուցիչ բացահայտումներ են պահանջվում Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված շահութահարկի հետ կապված ընթացիկ հարկային ծախսերի գծով: Այս պահանջները կիրառվում են 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, բայց ոչ 2023 թ. դեկտեմբերի 31-ին կամ դրանից առաջ ավարտվող միջանկյալ ժամանակաշրջանների համար:

Ընկերությունը վերանայել է իր կորպորատիվ կառուցվածքը՝ հաշվի առնելով Մոտեցում II մոդելի կանոնների ներդրումը տարբեր երկրներում, որտեղ Ընկերությունը գործում է: Ընկերությունը որոշել է, որ օրենսդրության ուժի մեջ մտնելուց հետո այն ենթակա չէ Մոտեցում II մոդելի կանոններով պայմանավորված հարկմանը, քանի որ արդյունավետ հարկային դրույթաչափը 15%-ից բարձր է բոլոր այն երկրներում, որտեղ գործում է: Հետևաբար, քանի որ Մոտեցում II մոդելի կանոնների գծով համապատասխան բացահայտումներ չեն պահանջվում, այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա 2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8 ստանդարտում

ՀՀՄՍ 8 ստանդարտի փոփոխությունները պարզաբանում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների և սխալների ուղղման տարբերությունը: Ինչպես նաև, այդ փոփոխությունները պարզաբանում են, թե ինչպես են կազմակերպությունները օգտագործում չափման հիմունքները և ելակետային տվյալները՝ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներ մշակելու համար:

(բ) Դեռևս չգործող, սակայն հրապարակված ստանդարտներ

Ստորև նկարագրված են հրապարակված նոր և փոփոխված ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկման ժամանակ դեռևս ուժի մեջ չեն եղել: Ընկերությունը պատրաստվում է կիրառելիության դեպքում ընդունել այս նոր և փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, երբ դրանք ուժի մեջ մտնեն: Ակնկալվում է, որ այս փոփոխությունները Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էական ազդեցություն չեն ունենա:

- ▶ *ՀՀՄՍ 16 ստանդարտի փոփոխություններ.* Վարձակալության գծով պարտավորություն Վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքներում;
- ▶ *Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում.* Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ;
- ▶ *Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ – փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7 և ՀՀՄՍ 7 ստանդարտներում:*

Իրական արժեքի չափում

Բանկն իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պահվող ֆինանսական գործիքները և ոչ ֆինանսական ակտիվները (օր.՝ շենքեր) չափում է իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Իրական արժեքն այն գինն է, որը չափման ամսաթվի դրությամբ ընթացիկ շուկայական պայմաններում, կստացվեր շուկայի մասնակիցների միջև՝ սովորական գործարքում ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու դիմաց: Իրական արժեքով չափումը ենթադրում է, որ ակտիվի վաճառքը կամ պարտավորության փոխանցումը կատարվում է՝

- ▶ Այդ ակտիվի կամ պարտավորության հիմնական շուկայում; կամ
- ▶ Հիմնական շուկայի բացակայության դեպքում՝ տվյալ ակտիվի կամ պարտավորության համար ամենաբարենպաստ շուկայում:

Բանկը պետք է հասանելիություն ունենա հիմնական կամ ամենաբարենպաստ շուկա: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափվում է՝ կիրառելով այնպիսի ենթադրություններ, որոնք շուկայի այլ մասնակիցները կօգտագործեին ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը որոշելիս՝ ենթադրելով, որ շուկայի մասնակիցները գործում են իրենց լավագույն տնտեսական շահերից ելնելով: Ոչ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի չափումը հաշվի է առնում շուկայի մասնակցի՝ տնտեսական օգուտներ ստեղծելու կարողությունը՝ ակտիվի առավել արդյունավետ և լավագույն օգտագործումից կամ այն շուկայի մեկ այլ մասնակցի վաճառելուց, ով ակտիվը կօգտագործեր առավել արդյունավետ և լավագույն կերպով:

Բանկն օգտագործում է գնահատման մեթոդներ, որոնք տեղին են տվյալ հանգամանքներում, և որոնք համար բավարար տվյալներ կան իրական արժեքը չափելու համար՝ առավելագույնին հասցնելով համապատասխան դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը և նվազագույնին հասցնելով ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը: Բոլոր ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք իրական արժեքը չափվում կամ բացահայտվում է ֆինանսական հաշվետվություններում, դասակարգվում են ըստ ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիայի՝ ելնելով իրական արժեքի չափման համար էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից՝

- ▶ 1-ին մակարդակ. համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չճշգրտված);
- ▶ 2-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որոնցում բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից;
- ▶ 3-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որտեղ իրական արժեքի չափման համար էական նշանակություն ունեցող ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները շուկայում դիտարկելի չեն:

Այն ակտիվների և պարտավորությունների համար, որոնք պարբերաբար ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում, Բանկը դիտարկում է հիերարխիայի մակարդակների փոփոխության անհրաժեշտությունը՝ նորից վերլուծելով դրանց դասակարգումը (ելնելով իրական արժեքի չափման համար էական ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալներից) յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչում

Ճանաչման ամսաթիվ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ճանաչվում են գործարքի ամսաթվով: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով և գործարքի ծախսերը նվազեցվում կամ ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման տեսակներ

Բանկն իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ելնելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելից և ակտիվի պայմանագրային պայմաններից, չափումն իրականացնելով.

- ▶ Ամորտիզացված արժեքով;
- ▶ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով;
- ▶ Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Բանկն իր ածանցյալ և առևտրային պորտֆելը դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Բանկը կարող է հաշվառել ֆինանսական գործիքները իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե այդ կերպ վերանում է կամ զգալիորեն նվազեցվում են չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի վարկային պարտավորություններից և ֆինանսական երաշխիքներից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ դրանք պահվում են վաճառքի համար, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով հաշվառում:

Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ, հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ, ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Բանկը չափում է վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկերը և այլ ֆինանսական ներդրումները ամորտիզացված արժեքով միայն այն դեպքում, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ֆինանսական ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի դիմաց տոկոսների վճարումներ (SPPI):

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացված են ստորև:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկն իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույն կերպով արտացոլում է գործունեության նպատակների իրագործման համար ֆինանսական ակտիվների խմբերի կառավարման ուղղությամբ որդեգրած մեթոդները:

Բանկի բիզնես մոդելը չի գնահատվում առանձին գործիքների հիմունքով, այլ ավելի բարձր՝ համախմբված պորտֆելների մակարդակով, և հիմնվում է այնպիսի դիտարկելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են՝

- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների գնահատման և կազմակերպության առանցքային ղեկավար անձնակազմին ներկայացման մեխանիզմները;
- ▶ Բիզնես մոդելի արդյունավետության (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը, մասնավորապես, այդ ռիսկերի կառավարման մեխանիզմները;
- ▶ Բիզնեսի կառավարիչների փոխհատուցման եղանակները (օրինակ՝ փոխհատուցումը հիմնված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքների կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա);
- ▶ Վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, արժեքը և ժամկետները նույնպես հանդիսանում են Բանկի գնահատման կարևոր գործոններ:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում Բանկի սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, Բանկը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ձեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարման (SPPI) գնահատումներ

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Բանկը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Այս գնահատման նպատակով, մայր գումար հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/գեղջի ամորտիզացիա):

Վարկային պարտավորվածության մեջ սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և վարկային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար Բանկը կիրառում է դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույքի գործողության ժամանակահատվածը:

Ի հակադրություն, այն պայմանագրային դրույթները, որոնք առաջացնում են ավելի քան նվազագույն ենթարկվածություն ռիսկերին կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի տատանողականության, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա տոկոսի վճարում հանդիսացող պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր: Այս դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Բանկը չափում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պարտքային գործիքները, եթե միաժամանակ առկա են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Գործիքը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքը;
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են SPPI ստուգման չափանիշներին:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները: Ապաճանաչման պահին, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված գումարային օգուտները կամ վնասները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների համար ակնկալվող վարկային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում՝ որպես կուտակված արժեզրկման գումար, շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրամով: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված վնասը ակտիվի ապաճանաչումից հետո տեղափոխվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը, երբեմն ընտրում է իր բաժնային ներդրումների մի մասն առանց հետագա վերանայման դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ, երբ դրանք համապատասխանում են կապիտալի գործիքի սահմանմանը՝ համաձայն ՀՀՄՍ 32-ի «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում» ստանդարտի, և չեն պահվում առևտրային նպատակով: Նման դասակարգումը որոշվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր գործիքի համար:

Այս բաժնային գործիքներից օգուտները կամ վնասները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ: Ծահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես այլ եկամուտ, երբ վճարման իրավունքը հաստատվել է, բացառությամբ, երբ Բանկը օգուտ է ստանում տվյալ մուտքերից՝ գործիքի արժեքի մի մասի վերականգնման միջոցով: Այդ դեպքում նման օգուտները հաշվառվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնային գործիքները ենթակա չեն արժեզրկման գնահատման: Այդ գործիքների օտարումից հետո, կուտակված վերազնահատման պահուստը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորություններ

Բանկը թողարկում է Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածություններ:

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամեն երաշխիքի համար Բանկի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարների առավելագույնի չափով. սկզբնական ճանաչված արժեքի և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիայի տարբերության և ՀՅՄՍ 9-ի համաձայն՝ ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի:

Վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները և ակրեդիտիվները պարտավորություններ են, որի շրջանակներում պարտավորվածության տևողության ընթացքում Բանկը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում, այդ պայմանագրերը ընդգրկված են ակնկալվող վարկային կորուստների պահանջների մեջ:

Բանկը ժամանակ առ ժամանակ թողարկում է վարկային պարտավորվածություններ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով: Այսպիսի պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, ապա չափվում են ԱՎԿ պահուստի և սկզբնապես ճանաչված գումարներից առավելագույնով՝ հանած, անհրաժեշտության դեպքում, ճանաչված կուտակված եկամուտը:

Կատարողական երաշխիքի պայմանագրեր

Կատարողական երաշխիքները պայմանագրեր են, որոնք տրամադրում են փոխհատուցում, երբ մյուս կողմը չի կատարում պայմանագրային պարտավորությունը: Համաձայն կատարողական երաշխիքի պայմանագրի՝ ռիսկը, դա հավանականությունն է, որ մյուս կողմը չի կատարի պայմանագրային պարտավորությունը: Դրանք ճանաչվում են ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերին համահունչ՝ չամորտիզացված սկզբնական միջնորդավճարների և վնասի պահուստների առավելագույնով:

Կատարողական երաշխիքները ի սկզբանե ճանաչվում են իրական արժեքով ֆինանսական հաշվետվություններում, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկի պարտավորությունները յուրաքանչյուր երաշխիքի համար չափվում են սկզբնապես ճանաչված գումարներից առավելագույնով՝ հանած այլ համակարգի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ԱՎԿ պահուստը:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորությունների վերադասակարգում

Բանկը սկզբնական ճանաչումից հետո չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները, չհաշված բացառիկ դեպքերը, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում: Բանկը չի վերադասակարգել ոչ մի ֆինանսական ակտիվ կամ պարտավորություն 2023 թվականին:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները՝ ներառյալ պարտադիր պահուստները և այլ բանկերում պահվող մնացորդները (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների), որոնք կարճ ժամանակամիջոցում կարող են փոխարկվել կանխիկի:

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ գնման գներով, որոնք մոտավորապես համապատասխանում են իրական արժեքին՝ Լոնդոնի մետաղների բորսայի գնանշումների նկատմամբ զեղչմամբ: Թանկարժեք մետաղները ներառված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության «Այլ ակտիվներ» հոդվածում: Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից որպես զուտ եկամուտ/վնաս՝ այլ եկամուտների կամ ծախսերի կազմում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հետզման ու հակադարձ հետզման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության գործառնություններ

Հետզման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործառնություններ: Հետզման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեգրվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բանկը բնականոն գործունեության ընթացքում արժույթային և կապիտալի շուկաներում օգտագործում է տարատեսակ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ, ներառյալ՝ ֆորվարդները, ֆյուչերսները, սվոպերը և օպցիոնները: Այդ ֆինանսական գործիքները նախատեսված են առևտրի համար և սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշման հիման վրա կամ գնորդման մոդելներով, որոնք հիմնված են բազիսային գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային արժեքների և այլ գործոնների վրա: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները՝ պարտավորությունների կազմում: Նշված գործիքներից ստացված արդյունքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես առևտրական նպատակով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից զուտ շահույթ/(վնաս)՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Ներկառուցված ածանցյալ գործիքը հիբրիդային գործիքի բաղադրիչ է, որը ներառում է նաև ոչ ածանցյալ հիմնական պայմանագիր, որի արդյունքում համակցված գործիքի դրամական հոսքերի մի մասը տատանվում է առանձին ածանցյալ գործիքի նման: Ներկառուցված ածանցյալ գործիքը առաջացնում է փոփոխություններ որոշ կամ բոլոր դրամական միջոցների հոսքերում, որոնք հակառակ դեպքում պահանջվում էին պայմանագրով, կախված սահմանված տոկոսադրույքից, ֆինանսական գործիքի գնից, ապրանքի գնից, արտարժույթի փոխարժեքից, գների ինդեքսից կամ դրույքից, վարկային վարկանշից կամ ինդեքսից կամ այլ փոփոխականից, պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այն հատուկ չէ պայմանագրի կողմի համար: Ֆինանսական գործիքին կցված, բայց այդ գործիքից անկախ՝ ըստ պայմանագրի փոխանցելի ածանցյալ գործիքը, կամ գործիքը, որի պայմանագրային կողմը տարբերվում է այդ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմից, չի հանդիսանում ներկառուցված ածանցյալ գործիք, այլ առանձին ածանցյալ գործիք է:

Պարտավորությունների և ոչ ֆինանսական «հիմնական» պայմանագրերի մեջ ներկառուցված ածանցյալ գործիքները դիտարկվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ և հաշվառվում են իրական արժեքով, եթե համապատասխանում են ածանցյալ գործիքի վերոնշյալ սահմանմանը, նրանց տնտեսական հատկանիշները և ռիսկերը սերտորեն կապված չեն «հիմնական» պայմանագրի հետ, և «հիմնական» պայմանագիրը չի համարվում առևտրային նպատակներով կնքված կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող: Ներկառուցված ածանցյալ գործիքները, որոնք առանձնացվել են «հիմնական»-ից, հաշվառվում են առևտրային պրոտֆեյթում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են բիզնես մոդելի և SPPI-ի գնահատումների հիման վրա:

Փոխառություններ

Փոխառությունները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և Կենտրոնական բանկի, ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Վարձակալություն

i. Բանկը՝ որպես վարձակալ

Բանկը կիրառել է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Բանկը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են հիմքում ընկած ակտիվները օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկն ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ (այն ամսաթիվը, երբ հիմքում ընկած ակտիվը հասանելի կդառնա վարձակալի կողմից օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները, և ճշգրտված վարձակալության գծով պարտավորության ցանկացած վերաչափմամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ: Բացառությամբ եթե Բանկը խելամուտորեն համոզված է ձեռք բերել վարձակալված ակտիվը սեփականության իրավունքով, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկում է գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ենթակա են արժեզրկման գնահատման:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ Բանկը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորությունը վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարման ենթակա վարձավճարների ներկա արժեքով: Վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումները (ներառյալ՝ ըստ Էուլյան հաստատուն վճարումներ)՝ հանած վարձակալության ցանկացած ստացվելիք խրախուսումը, վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարները, որոնք սպասվում է, որ կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձավճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գին, երբ Բանկը խելամուտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ օպցիոնը, և վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումներ, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է Բանկի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը: Փոփոխուն վարձավճարներ, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից, ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի է ունենում այդ վճարումներին հանգեցնող դեպքը կամ իրավիճակը:

Վարձավճարների ներկա արժեքը հաշվելիս Բանկն օգտագործում է սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել: Մեկնարկի ամսաթվից հետո վարձակալության գծով պարտավորության գումարը ավելացվում է՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսը արտացոլելու համար, և նվազեցվում է՝ կատարված վարձավճարները արտացոլելու համար: Ավելին, վարձակալության գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե տեղի են ունենում վերափոխումներ, վարձակալության ժամկետի փոփոխություն, ըստ Էուլյան հաստատուն վարձավճարների փոփոխություն կամ հիմքում ընկած ակտիվի գնման օպցիոնի գնահատումներում փոփոխություն:

Կարճաժամկետ վարձակալություններ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալություններ

Բանկը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնց վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն): Բանկը կիրառում է նաև փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը այն գրասենյակային գույքի համար, որոնք համարվում են փոքրարժեք (այսինքն՝ 2,500 հազար ՀՀ դրամը չզերազանցող): Կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների գծով վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս՝ գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Վարձակալություն (շարունակություն)

ii. **Գործառնական – Բանկը` որպես վարձատու**

Վարձակալությունները, երբ Բանկը չի փոխանցում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված նշանակալի բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն: Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ճանաչելիս: Պայմանական վարձավճարները ճանաչվում են որպես եկամուտ այն ժամանակահատվածի ընթացքում, որում դրանք ստացվում են:

iii. **Ֆինանսական – Բանկը` որպես վարձատու**

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից Բանկը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ` վարձակալությունում զուտ ներդրումներին հավասար գումարով:

Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է այնպիսի գրաֆիկի վրա, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ֆինանսական վարձակալության շրջանակներում վարձատուի զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները հաշվանցվում են պարտավորություններով և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են զուտ մնացորդով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավական հիմք և գոյություն ունի դրանք զուտ հիմքով մարելու կամ միաժամանակ ակտիվները իրացնելու և պարտավորությունները մարելու մտադրություն: Հաշվանցում կատարելու իրավունքը չպետք է պայմանավորված լինի ապագա ժամանակաշրջանի դեպքերով և պետք է ունենա իրավական ուժ բոլոր ստորև ներկայացված դեպքերում`

- ▶ Բնականոն գործունեության ընթացքում;
- ▶ Պարտականությունների չկատարման դեպքում;
- ▶ Կազմակերպության կամ դրա որևէ գործընկերոջ վճարունակ չլինելու կամ լուծարման ժամանակ:

Սույն պայմանները, որպես կանոն, չեն տարածվում հաշվանցման գլխավոր համաձայնությունների վրա, և համապատասխան ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են համախառն արժեքով:

Վերակազմակերպված վարկեր

Հնարավորության դեպքում Բանկը ձգտում է վերակազմակերպել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Դա կարող է լինել վճարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագրի կնքման միջոցով:

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպիսին է հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմանները այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարկ, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող վարկային կորուստների չափման նպատակով դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI): Երբ Բանկը գնահատում է` արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները`

- ▶ Վարկի արժույթի փոփոխությունը;
- ▶ Գործընկերոջ փոփոխությունը;
- ▶ Եթե փոփոխությունը այնպիսին է, որ գործիքը այլևս չի համապատասխանի սրբի չափանիշին:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Վերակազմակերպված վարկեր (շարունակություն)

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում զգալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխությունը չի բերում ապաճանաչման: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղջված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, Բանկը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը՝ ներկայացնելով այն ֆինանսական արդյունքների մասին ֆինանսական հաշվետվությունում որպես տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով, այն չափով, որքանով արժեզրկումից վնասը դեռ չի հաշվառվել:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչումը

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, կիրառելի դեպքերում, ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ՝

- ▶ Ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքի ժամկետն ավարտված է;
- ▶ Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացման փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով, ինչպես նաև;
- ▶ Բանկը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

Այն դեպքում, երբ Բանկը փոխանցել է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, ո՛չ փոխանցել և ո՛չ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը, ակտիվը ճանաչվում է այնքանով, որքանով Բանկը շարունակում է մասնակցություն ունենալ տվյալ ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի նկատմամբ երաշխիքի ձև, այդպիսի մասնակցությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և փոխհատուցման առավելագույն գումար, որը կարող է պահանջվել Բանկից:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի գծով թողարկված/կամ գնված օպցիոնի ձև (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), Բանկի մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցված ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված ակտիվի գծով վաճառված օպցիոնի (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցված ակտիվի իրական արժեք և օպցիոնի իրագործման գին:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ Բանկը դադարեցրել է վերականգնումը: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ: Բոլոր հետագա վերականգնումները հաշվանցվում են վարկային կորուստներից ծախսերի հետ: Դուրս գրումը հանդիսանում է ապաճանաչման դեպք:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ մարվում, չեղյալ է համարվում կամ լրանում է դրա գործողության ժամկետը:

Եթե նույն վարկատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն փոփոխված են նախորդի համեմատ, նման փոխարինումը կամ փոփոխությունը դիտվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և Նոր պարտավորության ճանաչում, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը արտացոլվում է շահույթում կամ վնասում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հարկում

Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախսը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են կապիտալում, որի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատված են թողարկման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է գնահատումների վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի վճարում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են ժամանակավոր տարբերությունների հիման վրա՝ օգտագործելով պարտավորությունների մեթոդը: Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են բոլոր ժամանակային տարբերություններից, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ հետաձգված հարկն առաջացել է գուղվիի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ ձեռնարկատիրական գործունեությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում, և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուևտոր, ասոցացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք տեսանելի ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում գործում են նաև այլ գործառնական հարկեր, որոնք վերաբերում են Բանկի գործունեությանը: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ գործառնական ծախսեր» հոդվածում:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքով, հանած կուտակված մաշվածությունը, բացառությամբ հողի և շենքերի:

Ինքնարժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո շենքերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, որը իրական արժեքն է վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած ցանկացած հետագա կուտակված մաշվածությունը և հետագա կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Պահատուկները կատարվում են բավարար հաճախականությամբ, որպեսզի երաշխավորվի, որ վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը էականորեն չի տարբերում դրա հաշվեկշռային արժեքից:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հիմնական միջոցներ (շարունակություն)

Վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ կուտակված մաշվածությունը հանվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից, իսկ զուտ արժեքը ներկայացվում է ակտիվի վերագնահատված գումարը: Վերագնահատման ցանկացած հավելյալ ավելանում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյուններում ներառված հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստին, բացառությամբ այնքանով, որքանով այն հակադարձում է նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված նույն ակտիվի վերագնահատման նվազումը, որի դեպքում աճը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վերագնահատման պակասուրդը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նույն ակտիվի նախկին հավելյալ ուղղակիորեն հակադարձող պակասուրդը ուղղակիորեն հակադարձում է հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստի հավելյալը:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստից փոխանցումը չբաշխված շահույթին կատարվում է ակտիվների վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերության համար: Օտարումից հետո վաճառված որոշակի ակտիվի հետ կապված ցանկացած վերագնահատման պահուստ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Բանկի շենքերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Եթե հիմնական միջոցների փոխահատուցվող արժեքը ցածր է դրա հաշվեկշռային արժեքից, ժամանակավոր չհամարվող հանգամանքների պատճառով, համապատասխան ակտիվը դուրս է գրվում մինչև դրա փոխհատուցվող արժեքը: Հողը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով: Հողն ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ, և, հետևաբար, չի մաշվում:

Ակտիվի մաշվածությունը սկսվում է այն օգտագործման համար հասանելի լինելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Տարի
Շենքեր	30
Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	6
Փոխադրամիջոցներ	7
Այլ հիմնական միջոցներ	8

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց հաշվեկշռային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում, քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ դրանք բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Ակտիվի ապաճանաչումից առաջացած ցանկացած օգուտ կամ վնաս հաշվարկվում է որպես զուտ մուտքերի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ներառվում է այլ եկամուտում կամ այլ ծախսերում:

Շինությունները վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով առնվազն 3-5 տարին մեկ: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց հաշվեկշռային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում: Վերագնահատումը կատարվում է շինությունների համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հիմնական միջոցներ (շարունակություն)

Հիմնական միջոցների օգտագործմանը զուգահեռ, տվյալ ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրսգրման դեպքում, հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից և արտոնագրերից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ առնվազն 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հայտանիշեր: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական հաշվետու տարվա վերջում:

Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվներ են բռնագանձվում վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրական արժեքից նվազագույնով՝ հանած իրացման հետ կապված ծախսեր:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի գործող իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ բիզնես միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ, նվազեցվում է Էմիսիոն եկամտից:

Զբաղիված շահույթ

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվություններում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Սեփական կապիտալ (շարունակություն)

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստը օգտագործվում է գույքի իրական արժեքի աճը և նույն ակտիվի՝ նախկինում կապիտալում ճանաչված աճի սահմաններում իրական արժեքի նվազեցումը գրանցելու համար:

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների/ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

Սեզմենտային հաշվետվություն

Բանկի սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ կորպորատիվ բանկային գործունեություն, ներդրումային բանկային գործունեություն:

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, այլ բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պարտավորության մարման հետ կապված ռեսուրսների արտահոսքը համարվում է քիչ հավանական: Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այն դեպքերում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը համարվում է հավանական:

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը

Եկամուտները ճանաչվում են, եթե հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կներհոսեն Բանկ, և այդ եկամուտները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն նախքան եկամտի ճանաչումը:

Տոկոսային և համանման եկամուտ և ծախս

Բանկը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեզրկված ակտիվների: Արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով զեղչված ակնկալվող ապագա դրամական վճարումները կամ ներհոսքերը ֆինանսական գործիքի ենթադրվող ողջ օգտագործման ժամանակահատվածում կամ կիրառելի դեպքերում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածում, ճշգրտորեն զեղչվում են մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության զուտ հաշվեկշռային արժեքը: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի գծով բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման իրավունքը) և միջնորդավճարների գծով կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են գործիքի հետ և որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, սակայն հաշվի չեն առնվում ապագա վնասները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքները ճշգրտվում են Բանկի կողմից միջոցների էլքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ճշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է արժեզրկված, Բանկը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտը՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ֆինանսական ակտիվը վերականգնվում է և այլևս արժեզրկված չէ, Բանկը վերադառնում է համախառն հիվերվ տոկոսային եկամտի հաշվարկին:

Ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների համար Բանկը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է՝ հաշվարկելով վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) և կիրառելով այն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով սկզբնական ճանաչման ժամանակ զեղչվում են ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը (ներառյալ՝ վարկային կորուստները)՝ ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքին:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը (շարունակություն)

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող բոլոր ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում «Այլ տոկոսային եկամուտ» հոդվածում՝ օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ուղղակի ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում:

Այլ միջնորդավճարների գծով եկամուտները, ներառյալ հաշվի սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքի միջնորդավճարները, տեղաբաշխման վճարները և սինդիկացիոն վճարները, ճանաչվում են, երբ մատուցվում են համապատասխան ծառայությունները: Եթե չի ակնկալվում, որ վարկային պարտավորությունը կհանգեցնի վարկի մարմանը, ապա այդ վարկի պարտավորության վճարը ճանաչվում է գծային հիմունքներով՝ պարտավորության ժամանակահատվածում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որը հանգեցնում է Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ֆինանսական գործիքի ճանաչմանը, կարող է մասամբ ընդգրկվել ՖՀՄՍ 9 և մասամբ՝ ՖՀՄՍ 15 շրջանակներում: Այդ դեպքում Բանկը սկզբնապես կիրառում է ՖՀՄՍ 9 ստանդարտը՝ տարանջատելու և չափելու պայմանագրի այն հատվածը, որը հանդիսանում է ՖՀՄՍ 9-ի մաս, ապա կիրառում է ՖՀՄՍ 15 ստանդարտը մնացյալի նկատմամբ:

Այլ միջնորդավճարների գծով ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքային և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունների մատուցման դեպքում:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը Բանկի գործառնական և հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Արտարժույթով կատարված գործարքները սկզբնապես գրանցվում են գործառնական արժույթով, փոխարկվում են՝ կիրառելով գործարքի պահին գործող փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ որպես արտարժույթի վերագնահատման տարբերություններից օգուտ/(վնաս): Ոչ դրամային հոդվածների համար, որոնք ներկայացվում են սկզբնական արժեքով, վերագնահատման ժամանակ կիրառվում է գործարքի ամսաթվի փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը:

Գործարքի ամսաթվի դրությամբ պայմանագրային փոխարժեքի և ԿԲ-ի փոխարժեքի տարբերությունը ներառվում է եկամտի կազմում՝ նվազեցված արտարժույթով կատարված գործարքի գծով ծախսերը: 2023 և 2022 թվականների դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԿԲ-ի կողմից 1 ԱՄՆ դոլարի համար հայտարարված փոխարժեքը կազմում էր համապատասխանաբար 404.79 և 393.57ՀՀ դրամ:

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են ունենում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները՝ հիմնված պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք խելամիտ են համարվում տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողություններ և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ (շարունակություն)

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է իրական արժեքի գնահատման մոդելներ: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում, որքան հնարավոր է, հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կստացվեր շուկայական գործարքների դեպքում (տե՛ս Ծան. 31):

Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստ

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստի գնահատումը ֆինանսական ակտիվների բոլոր դասերի համար պահանջում է դատողություն, մասնավորապես՝ ապագա դրամական հոսքերի գումարի և ժամանակի և գրավի արժեքի գնահատումը՝ արժեզրկման գծով վնասների որոշման և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատման ժամանակ: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել պահուստների տարբեր մակարդակների: Բացի այդ, խոշոր բիզնեսի խափանումները կարող են առաջացնել իրացվելիության խնդիրներ որոշ կազմակերպությունների և սպառողների համար:

Բանկի՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկները ելում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխկապակցվածության վերաբերյալ (տե՛ս Ծան. 30): ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են՝

- ▶ Կիճակագրական մոդելներ դեֆոլտի հավանականությունը (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար;
- ▶ Ֆինանսական ակտիվների սեզմենտավորումը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով;
- ▶ ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը;
- ▶ Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա;
- ▶ Հեռանկարային մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար:

Կլիմային առնչվող հարցեր

Ընկերությունն իր գնահատումներում և ենթադրություններում ըստ անհրաժեշտության դիտարկում է կլիմային առնչվող հարցերը: Այս գնահատումը ներառում է Ընկերության վրա հնարավոր ազդեցությունների լայն շրջանակ՝ պայմանավորված ֆիզիկական և անցումային ռիսկերով: Ընկերությունը կարծում է, որ իր բիզնես մոդելը և պրոդուկտները մրցունակ կլիմեն ցածր ածխածնային տնտեսության անցման դեպքում, և հետաբար, ենթադրում է, որ կլիմային առնչվող հարցերը չեն հանգեցնի ֆինանսական հաշվետվությունների յուրաքանչյուր հոդվածի հիմքում ընկած գնահատումների և ենթադրությունների էական անորոշության: Չնայած այն փաստին, որ կլիմային առնչվող ռիսկերը ներկայումս կարող են նշանակալի ազդեցություն չունենալ չափման վրա, Ընկերությունը ուշադիր հետևում է համապատասխան փոփոխություններին և զարգացումներին, ինչպիսին է կլիմայի վերաբերյալ Նոր օրենսդրությունը:

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

2023 թվականի ընթացքում գործառնական որոշումներ կայացնող ղեկավարը՝ հիմնվելով մատուցվող ապրանքների և ծառայությունների տարատեսակների վրա, Բանկը բաժանում է հետևյալ երկու սեզմենտների՝

Կորպորատիվ բանկային գործունեություն Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:

Ներդրումային բանկային գործունեություն Հիմնականում առևտրային և ներդրումային բանկային ծառայություններ, ներառյալ կորպորատիվ ֆինանսներ, միաձուլման և ձեռքբերման գծով խորհրդատվություն, մասնագիտացված ֆինանսական խորհրդատվություն և այլ գործառնականություններ:

Համապատասխանության նպատակով Բանկը հրապարակել է նաև Նախորդ տարվա գործառնական սեզմենտների տեղեկատվությունը:

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության գնահատման նպատակով ղեկավարությունը հետևում է իր բիզնես միավորների գործառնական արդյունքներին առանձին-առանձին: Շահութահարկը կառավարվում է «շահույթը նախքան շահութահարկով հարկումը» հիմունքով և բաշխվում է գործառնական սեզմենտների միջև:

2023 և 2022 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտաքին գործընկերոջից կամ հաճախորդից ստացված և Բանկի ընդհանուր հասույթի 10% և ավելի գերազանցող հասույթով որևէ գործարք չի գրանցվել:

Ստորև նշված աղյուսակները ներկայացնում են Բանկի գործառնական սեզմենտների գծով եկամտի և շահույթի, ինչպես նաև առանձին ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

	<i>Ներդրումային բանկային գործունեություն</i>	<i>Կորպորատիվ բանկային գործունեություն</i>	<i>Ընդամենը</i>
2023թ. դեկտեմբերի 31			
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ			
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	22,189,067	14,789,939	36,979,006
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	622,967	622,967
Տոկոսային ծախս	(12,492,393)	(15,521,829)	(28,014,222)
2ուտ տոկոսային եկամուտ	9,696,674	(108,923)	9,587,751
Վարկային կորուստների գծով վերականգնում	(25,715)	1,246,168	1,220,453
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	7,992	854,903	862,895
Միջնորդավճարների գծով ծախս	-	(220,956)	(220,956)
2ուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	(8,309,288)	-	(8,309,288)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,131,271	541,520	1,672,791
Ոչ տոկոսային ծախս	(207,420)	(2,973,862)	(3,181,282)
Արժեզրկումների գծով այլ ծախսեր	-	(15,182)	(15,182)
Սեզմենտների գծով շահույթ/(վնաս)	2,293,514	(676,332)	1,617,182
Շահութահարկի գծով ծախս	(2,675,431)	1,008,577	(1,666,854)
Հաշվետու տարվա շահույթ	(381,917)	332,245	(49,672)
	<i>Ներդրումային բանկային գործունեություն</i>	<i>Կորպորատիվ բանկային գործունեություն</i>	<i>Ընդամենը</i>
2022 թ. դեկտեմբերի 31			
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ			
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	22,155,377	11,619,688	33,775,065
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	337,003	337,003
Տոկոսային ծախս	(11,725,144)	(14,443,139)	(26,168,283)
2ուտ տոկոսային եկամուտ	10,430,233	(2,486,448)	7,943,785
Վարկային կորուստների գծով վերականգնում	775,338	2,362,236	3,137,574
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	61,045	443,949	504,994
Միջնորդավճարների գծով ծախս	-	(184,766)	(184,766)
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,483,863	402,036	1,885,899
Ոչ տոկոսային ծախս	(507,350)	(3,182,671)	(3,690,021)
Արժեզրկումների գծով այլ ծախսեր	-	(667,845)	(667,845)
Սեզմենտների գծով շահույթ/(վնաս)	12,243,129	(3,313,509)	8,929,620
Շահութահարկի գծով ծախս	(2,371,820)	641,915	(1,729,905)
Հաշվետու տարվա շահույթ	9,871,309	(2,671,594)	7,199,715

(հազար ՀՀ դրամ)

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն (շարունակություն)

Ստորև նշված աղյուսակը ներկայացնում է Բանկի գործառնական սեզմենտների գծով ակտիվները և պարտավորությունները՝

	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Չբաշխված մնացորդներ	Ընդամենը
Սեզմենտի ակտիվներ				
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	181,071,693	215,312,167	32,806,242	429,190,102
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	132,391,592	216,416,156	36,364,434	385,172,182

	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Չբաշխված մնացորդներ	Ընդամենը
Սեզմենտի պարտավորություններ				
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	192,936,143	175,371,997	1,826,542	370,134,682
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	164,020,174	168,020,243	2,396,843	334,437,260

Չբաշխված մնացորդները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, հիմնական միջոցները, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, ոչ նյութական ակտիվները, բռնագանձված ակտիվները, այլ ակտիվները, շահույթահարկի գծով ընթացիկ պարտավորությունները և այլ պարտավորություններ:

Աշխարհագրական տեղեկատվություն

Բանկն իր հիմնական գործունեությունը իրականացնում է ՀՀ-ում: Բացի ֆինանսական գործիքներից, Բանկը չունի ՀՀ-ի տարածքից դուրս այլ ընթացիկ ակտիվներ:

Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ

ՖՀՄՍ 15-ի շրջանակում հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի բացվածքը ըստ սեզմենտների 2023 և 2022 թվականների դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հետևյալն է՝

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ			
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	–	454,916	454,916
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	3,462	157,425	160,887
Վճարային քարտերով գործառնություններ	–	109,135	109,135
Բրոկերային գործառնություններ	4,530	66,869	71,399
Հաշվարկային գործառնություններ	–	60,515	60,515
Այլ եկամուտ	–	6,043	6,043
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	7,992	854,903	862,895
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ			
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	–	194,218	194,218
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	10,879	99,095	109,974
Հաշվարկային գործառնություններ	–	76,585	76,585
Վճարային քարտերով գործառնություններ	–	64,323	64,323
Բրոկերային գործառնություններ	50,166	–	50,166
Այլ եկամուտ	–	9,728	9,728
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	61,045	443,949	504,994

(հազար ՀՀ դրամ)

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
ԿԲ-ում ընթացիկ հաշիվներ	14,572,598	22,789,055
Ընթացիկ հաշիվներ այլ վարկային կազմակերպություններում	3,304,390	1,685,095
Մինչև 90 օր ժամկետային ավանդներ վարկային կազմակերպություններում	3,118,677	1,141,512
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,530,728	2,947,963
	23,526,393	28,563,625
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(26,748)	(11,152)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	23,499,645	28,552,473

Դրամական միջոցների բոլոր մնացորդները վերագրված են Փուլ 1-ին: Տարվա ընթացքում ԱՎԿ պահուստի փոփոխության վերլուծությունը հետևյալն է.

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2023թ.	2022թ.
ԱՎԿ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	11,152	-
ԱՎԿ փոփոխություն	15,596	11,152
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	26,748	11,152

7. Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ

Վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները ներառում են՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	8,576,708	2,327,437
Վարկեր վարկային կազմակերպություններին	2,839,036	558,562
Այլ ֆինանսական հատատություններում դեպոնացված միջոցներ	411,720	4,115,478
Վարկեր ներդրումային կազմակերպություններին	160,472	230,068
Վարկեր բանկերին	-	119,928
Այլ գումարներ	352,525	109,430
	12,430,461	7,460,903
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(74,068)	(11,874)
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	12,266,393	7,449,029

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը կնքել է հակադարձ հետգնման պայմանագրեր 8 (ութ) վարկային կազմակերպությունների հետ (2022թ. դեկտեմբերի 31՝ 4 (չորս)): Տվյալ պայմանագրերի առարկան է ՀՀ պետական արժեթղթերը 9,367,907 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2022թ. դեկտեմբերի 31՝ 2,396,109 հազար ՀՀ դրամ):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ ֆինանսական հատատություններում դեպոնացված միջոցները ներառում են 260,000 հազար ՀՀ դրամի ՀՀ ԿԲ-ում երաշխավորված դեպոնացված միջոցներ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների վճարումների համար (2022թ.՝ 260,000 հազար ՀՀ դրամ):

Վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների բոլոր մնացորդները գտնվում են փուլ 1-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

8. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բանկը օգտագործում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքները առևտրային նպատակներով: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ներկայացված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները, ինչպես նաև պայմանական արժեքները: Գրանցված համախառն պայմանական արժեքը ածանցյալ գործիքի հիմքում ընկած ակտիվի, հաշվարկային տոկոսադրույքի կամ ինդեքսի արժեքն է և ածանցյալ գործիքների արժեքների փոփոխությունների չափման հիմք է հանդիսանում: Պայմանական արժեքները ներկայացնում են գործարքների ծավալները տարեվերջին և չեն արտացոլում վարկային ռիսկը:

	2023թ. դեկտեմբերի 31			2022թ. դեկտեմբերի 31		
	Պայմանական գումար	Իրական արժեք		Պայմանական գումար	Իրական արժեք	
Ակտիվ		Պարտավորություն	Ակտիվ		Պարտավորություն	
Տոկոսադրույքի պայմանագրեր						
Ֆորվարդներ և սվոփներ - ՀՀ	1,936,157	5,847	28,883	2,629,311	20,011	27,039
Արտարժույթի փոխարժեքի պայմանագրեր						
Ֆորվարդներ և սվոփներ – ՀՀ	1,158,994	3,415	673	311,167	6,241	2,069
Ընդամենը ածանցյալ ակտիվներ / պարտավորություններ	3,095,151	9,262	29,556	2,940,478	26,252	29,108

2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի դիրքեր հետևյալ ածանցյալ գործիքների մասով՝

Ֆորվարդներ

Ֆորվարդ պայմանագրերը պայմանագրում նշված ֆինանսական գործիքը սահմանված գնով և ամսաթվին ապագայում գնելու կամ վաճառելու պայմանագրային համաձայնագրեր են: Ֆորվարդները արտաբորսայական շուկայում կնքվող անհատականացված պայմանագրեր են:

Սվոփեր

Սվոփերը երկու կողմերի միջև տոկոսներ, արտարժույթի փոխարժեքներ և բաժնային ինդեքսներ փոխանակելու վերաբերյալ պայմանագրային համաձայնագրեր են՝ (և վարկային ղեֆուտային սվոփերի դեպքում) սահմանված վարկային իրադարձությունների մասով որոշակի պայմանական գումարների վրա հիմնված վճարումներ կատարելու համար:

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառությունները ներառում են՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Խոշոր բիզնես վարկեր	111,825,539	87,262,076
ՓՄՁ վարկեր	24,149,665	18,898,791
Այլ	10,222,629	4,465,216
Իրավաբանական անձանց ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	146,197,833	110,626,083
Հիփոթեքային վարկեր	28,097,993	18,604,750
Սպառողական վարկեր	4,227,590	2,044,826
Ֆիզիկական անձանց ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	32,325,583	20,649,576
Հաճախորդների ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	178,523,416	131,275,659
Նվազում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(7,346,889)	(6,272,611)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	171,176,527	125,003,048

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Օվերդրաֆտներ/վարկային գծեր	104,420,219	68,133,849
Վարկեր հաճախորդներին	63,343,424	56,266,797
Դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	7,583,321	4,107,822
Ֆակտորինգ	2,726,040	2,587,504
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	258,227	179,687
Ակրեդիտիվ	192,185	-
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	178,523,416	131,275,659
Նվազում՝ արժեքկման գծով պահուստ	(7,346,889)	(6,272,611)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	171,176,527	125,003,048

Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեքկման պահուստ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում խոշոր բիզնես վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

**Վարկեր և
փոխառություններ
իրավաբանական
անձանց**

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	88,488,181	15,145,672	6,975,399	16,831	110,626,083
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	78,239,343	-	-	-	78,239,343
Մարված ակտիվներ	(40,835,420)	(4,190,888)	(690,476)	-	(45,716,884)
Տեղափոխում Փուլ 1	4,200,763	(4,200,763)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(4,607,548)	5,183,612	(576,064)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,076,362)	(1,029,600)	2,122,793	(16,831)	-
Վերականգնումներ	-	-	4,443,913	-	4,443,913
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(2,375,563)	-	(2,375,563)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	692,857	175,516	112,467	-	980,941
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	125,101,815	11,083,549	10,012,469	-	146,197,833

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)****Վարկեր և փոխառություններ իրավաբանական անձանց**

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ 2023 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,248,409	1,625,999	2,925,885	13,145	5,813,438
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,590,600	-	-	-	1,590,600
Մարված ակտիվներ	(521,094)	(558,437)	(587,447)	-	(1,666,978)
Տեղափոխում Փուլ 1	668,146	(668,146)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(478,856)	701,112	(222,256)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(354,314)	(204,576)	572,035	(13,145)	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ					
ԱՎԿ-ների վրա	(662,135)	96,369	2,189,702	-	1,623,936
Չեղչի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	-	-	166,027	-	166,027
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(325,567)	763,252	(3,160,589)	-	(2,722,904)
Վերականգնումներ	-	-	4,443,913	-	4,443,913
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(2,375,563)	-	(2,375,563)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	23,999	8,856	40,808	-	73,663
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,189,188	1,764,429	3,992,515	-	6,946,132

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխառություններ ֆիզիկական անձանց

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	19,111,709	473,178	1,064,689	20,649,576
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	14,556,170	-	-	14,556,170
Մարված ակտիվներ	(3,162,995)	(26,218)	(31,594)	(3,220,807)
Տեղափոխում Փուլ 1	376,883	(362,049)	(14,834)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(107,976)	140,131	(32,155)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(100,557)	(15,403)	115,960	-
Վերականգնումներ	-	295	92,045	92,340
Դուրս գրված գումարներ	-	-	32,354	32,354
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	163,138	2,569	50,243	215,950
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,836,372	212,503	1,276,708	32,325,583

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)**

Վարկեր և փոխառություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2023 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	162,449	139,755	156,969	459,173
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	188,704	-	-	188,704
Մարված ակտիվներ	(28,021)	(3,421)	(30,990)	(62,432)
Տեղափոխում Փուլ 1	128,688	(123,938)	(4,750)	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,966)	9,137	(7,171)	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(18,766)	(4,785)	23,551	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(126,679)	5,598	31,979	(89,102)
Չեղչի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	-	-	-	-
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(21,491)	(5,213)	(198,042)	(224,746)
Վերականգնումներ	-	6	92,045	92,051
Դուրս գրված գումարներ	-	-	32,354	32,354
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	4,254	227	274	4,755
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	287,172	17,366	96,219	400,757

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում կորպորատիվ վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխառություններ իրավաբանական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	87,483,823	10,640,286	6,302,948	-	104,427,057
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	54,991,125	-	-	16,831	55,007,956
Մարված ակտիվներ	(39,827,454)	(1,571,661)	(1,737,454)	-	(43,136,569)
Տեղափոխում Փուլ 1	2,237,202	(2,237,202)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(11,456,648)	11,456,648	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,531,441)	(1,421,620)	2,953,061	-	-
Վերականգնումներ	-	-	4,951,120	-	4,951,120
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(5,049,943)	-	(5,049,943)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(3,408,426)	(1,720,779)	(444,333)	-	(5,573,538)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	88,488,181	15,145,672	6,975,399	16,831	110,626,083

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)****Վարկեր և փոխառություններ իրավաբանական անձանց**

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ 2022 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,165,350	1,828,132	4,422,035	-	7,415,517
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,453,647	-	-	13,145	1,466,792
Մարված ակտիվներ	(576,112)	(214,515)	(1,649,435)	-	(2,440,062)
Տեղափոխում Փուլ 1	83,043	(83,043)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(625,178)	625,178	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(137,872)	(336,176)	474,048	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ					
ԱՎԿ-ների վրա	(35,038)	893,393	1,801,012	-	2,659,367
Չեղջի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	-	-	254,869	-	254,869
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(31,045)	(851,469)	(2,250,634)	-	(3,133,148)
Վերականգնումներ	-	-	4,951,120	-	4,951,120
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(5,049,943)	-	(5,049,943)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(48,386)	(235,501)	(27,187)	-	(311,074)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,248,409	1,625,999	2,925,885	13,145	5,813,438

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և փոխառություններ ֆիզիկական անձանց

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	18,437,084	1,569,277	1,033,959	21,040,320
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	6,090,078	-	-	6,090,078
Մարված ակտիվներ	(4,224,348)	(885,242)	(20,244)	(5,129,834)
Տեղափոխում Փուլ 1	278,831	(278,831)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(353,242)	353,242	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(70,277)	(190,191)	260,468	-
Վերականգնումներ	-	-	20,520	20,520
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(1,046,417)	(95,077)	(230,014)	(1,371,508)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	19,111,709	473,178	1,064,689	20,649,576

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով տրված վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստ (շարունակություն)

Վարկեր և փոխառություններ ֆիզիկական անձանց	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ 2022 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	361,305	1,142,260	16,785	1,520,350
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	101,381	-	-	101,381
Մարված ակտիվներ	(75,760)	(664,230)	(14,049)	(754,039)
Տեղափոխում Փուլ 1	86,547	(86,547)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(10,473)	10,473	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(23,579)	(182,441)	206,020	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ-ների վրա	(63,507)	42,622	(53,658)	(74,543)
Չեղչի ամորտիզացիա (ճանաչված տոկոսային եկամուտում)	-	-	957	957
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(180,012)	(83,510)	(16,980)	(280,502)
Վերականգնումներ	-	-	20,520	20,520
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(33,453)	(38,872)	(2,626)	(74,951)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	162,449	139,755	156,969	459,173

Գրավ և վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքներ

Պահանջվող գրավի տեսակն ու չափը կախված է վարկառուի վարկային ռիսկի գնահատականից: Բանկի կողմից սահմանված են ապահովման միջոցների թույլատրելիության և գնահատման չափորոշիչներ:

Ձեռքբերված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են՝

- ▶ Արժեթղթային վարկերի և հակադարձ հետգնման գործարքների համար՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր;
- ▶ Առևտրային վարկերի համար՝ անշարժ գույքի, պաշարների, դեբիտորական պարտքերի գրավադրում;
- ▶ Մանրածախ վարկավորման համար՝ բնակելի անշարժ գույքի գրավադրում:

Բանկը նաև ստանում է երաշխիքներ մայր կազմակերպություններից դուստր կազմակերպություններին տրամադրված վարկերի գծով:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին և պահանջում է լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում:

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է գրավի ընթացիկ իրական արժեքների և արժեզրկված ակտիվների (փուլ 3) վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքների վերլուծությունը՝

	Վարկային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը	Անշարժ գույք	Այլ*	Ավելցուկ գրավ	Ընդամենը գրավ	Չուտ ենթարկվածություն	Համապատասխան ԱՎԿ
31 դեկտեմբերի 2032թ.							
Կորպորատիվ վարկավորում	8,147,112	7,212,432	1,298,130	(2,855,780)	5,654,782	2,492,330	3,253,592
Փոքր և միջին ձեռնարկություններ ի վարկավորում	48,940	99,489	-	(50,549)	48,940	0	460
Հիփոթեքային վարկեր	1,043,867	1,039,513	-	(88,956)	950,557	93,310	93,530
Սպառողական վարկեր	232,841	250,849	-	(21,253)	229,596	3,245	2,689
Այլ	1,816,417	1,921,995	140,160	(276,110)	1,786,045	30,372	738,463
	11,289,177	10,524,278	1,438,290	(3,292,648)	8,669,920	2,619,257	4,088,734

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)

Գրավ և վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքներ (շարունակություն)

	Վարկային ռիսկի առավելա- գույն ենթարկվա- ծությունը	Անշարժ գույք	Այլ*	Ավելցուկ գրավ	Ընդամենը գրավ	Չուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՎԿ
31 դեկտեմբերի 2022թ.							
Կորպորատիվ վարկավորում	5,083,921	2,549,858	1,035,192	(687,903)	2,897,147	2,186,774	2,125,310
Փոքր և միջին ձեռնարկություններ ի վարկավորում	568,541	772,137	-	(242,219)	529,918	38,623	227,446
Հիփոթեքային վարկեր	858,015	945,390	-	(113,057)	832,333	25,682	17,289
Սպառողական վարկեր	206,674	167,520	-	-	167,520	39,154	139,680
Այլ	1,339,768	1,844,941	-	(505,173)	1,339,768	-	586,274
	8,056,919	6,279,846	1,035,192	(1,548,352)	5,766,686	2,290,233	3,095,999

* Փոխադրամիջոցներ, սարքավորումներ, այլ հիմնական միջոցներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների համակենտրոնացում

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի տասը խոշոր վարկառուների տրամադրված վարկերի կենտրոնացում 41,177,698 հազար ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով (համախառն վարկային պորտֆելի 23.90%) (2022թ.՝ 32,347,346 հազար ՀՀ դրամ կամ համախառն վարկային պորտֆելի 25.88%): Երկրորդ խոշոր վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը կազմում է 1,591,554 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 170,953,907 հազար ՀՀ դրամ):

Վարկերը տրամադրվել են հաճախորդների հետևյալ տեսակներին.

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Մասնավոր ձեռնարկություններ	145,912,160	109,454,783
Ֆիզիկական անձինք	32,325,583	21,293,674
Պետական ձեռնարկություններ	285,673	455,744
Ֆինանսական կազմակերպություններ	-	71,458
	178,523,416	131,275,659

Վարկերը առավելապես տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Արտադրություն	44,723,764	40,235,648
Հիփոթեքային վարկեր	28,097,993	18,604,753
Շիրանարարություն	28,942,595	13,400,522
Մանրածախ	24,147,402	18,898,791
Էլ.Էներգիայի ստեղծում, փոխանցում և բաշխում	19,413,242	17,501,485
Գյուղատնտեսություն	10,697,982	9,559,733
Տուրիզմ	8,663,257	6,528,902
Սպառողական վարկեր	2,246,532	1,632,396
Վարկային քարտի վարկ	1,367,867	448,213
Այլ	10,222,782	4,465,216
	178,523,416	131,275,659

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ (շարունակություն)**Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր**

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերը ներառված են կորպորատիվ վարկավորման պրոտֆեյլում: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ	
Մինչև 1 տարի	2,471,517
1-2 տարի	2,275,984
2-3 տարի	2,000,464
3-4 տարի	1,749,430
4-5 տարի	1,046,664
5 տարուց ավել	710,601
	10,254,660

Այլազա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալության գծով (2,671,339)

Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում նախքան արժեզրկման գծով պահուստը **7,583,321**

Արժեզրկման գծով պահուստ (148,300)

Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում **7,435,021**

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ	
Մինչև 1 տարի	1,173,535
1-2 տարի	1,082,234
2-3 տարի	928,696
3-4 տարի	846,335
4-5 տարի	735,123
5 տարուց ավել	1,038,174
	5,804,097

Այլազա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալության գծով (1,696,275)

Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում նախքան արժեզրկման գծով պահուստը **4,107,822**

Արժեզրկման գծով պահուստ (194,774)

Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում **3,913,048**

(հազար ՀՀ դրամ)

10. Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը, բաղկացած են՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
Պետական պարտատոմսեր	78,370,436	86,767,519
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	911,092
	78,370,436	87,678,611
Նվազեցում արժեզրկման գծով պահուստ	(215,793)	(339,097)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	78,154,643	87,339,514
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
Պետական պարտատոմսեր	40,385,355	41,854,755
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	3,892,080	2,220,261
ԱՄՆ Գանձապետական պարտատոմսեր	-	1,966,005
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	44,277,435	46,041,021
Պետական պարտատոմսեր	88,595,879	78,718,547
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	88,595,879	78,718,547
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր		
ՀՀ բաժնեմասային արժեթղթեր	36,074	51,948
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր	36,074	51,948
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող բաժնեմասային արժեթղթեր՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	132,909,388	124,811,516

Ամորտիզացված արժեքով և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերի բոլոր մնացորդները գտնվում են փուլ 1-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Հիմնական միջոցների և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

	Շենքեր	Տնտեսական գույք	Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,812,894	166,849	319,711	114,256	59,065	173,764	2,646,539
Ավելացումներ	-	12,686	33,645	52,289	-	158,756	257,376
Օտարում և դուրսգրում	-	(2,804)	(12,124)	-	-	-	(14,928)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,812,894	176,731	341,232	166,545	59,065	332,520	2,888,987
Կուտակված մաշվածություն 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	131,790	221,912	65,425	52,090	155,246	626,463
Մաշվածության ծախս	78,034	8,193	33,734	12,570	6,944	81,794	221,269
Օտարում և դուրսգրում	-	(2,805)	(12,124)	-	-	-	(14,929)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	78,034	137,178	243,522	77,995	59,034	237,040	832,803
Չուտ հաշվեկշռային արժեք 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,812,894	35,059	97,799	48,831	6,975	18,518	2,020,076
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,734,860	39,553	97,710	88,550	31	95,480	2,056,184
	Շենքեր	Տնտեսական գույք	Համակարգիչներ և գրասենյակային սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,821,262	166,019	322,611	93,296	59,065	173,764	2,636,017
Ավելացումներ	-	1,306	23,005	20,960	-	-	45,271
Օտարում և դուրսգրում	-	(476)	(25,905)	-	-	-	(26,381)
Վերագնահատում	517,152	-	-	-	-	-	517,152
Վերագնահատված ակտիվների գծով կուտակված մաշվածության վերացում	(525,520)	-	-	-	-	-	(525,520)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,812,894	166,849	319,711	114,256	59,065	173,764	2,646,539
Կուտակված մաշվածություն 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	447,696	125,004	219,393	55,295	40,598	110,608	998,594
Մաշվածության ծախս	77,824	7,262	28,424	10,130	11,492	44,638	179,770
Օտարում և դուրսգրում	-	(476)	(25,905)	-	-	-	(26,381)
Վերագնահատված ակտիվների գծով կուտակված մաշվածության վերացում	(525,520)	-	-	-	-	-	(525,520)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	131,790	221,912	65,425	52,090	155,246	626,463
Չուտ հաշվեկշռային արժեք 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,373,566	41,015	103,218	38,001	18,467	63,156	1,637,423
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,812,894	35,059	97,799	48,831	6,975	18,518	2,020,076

(հազար ՀՀ դրամ)

11. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ (շարունակություն)

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկին պատկանող շենքերը վերագնահատվել են անկախ գնահատողի կողմից 2022 թվականին:

Շենքերի գույն հաշվեկշռային արժեքը, որը կճանաչվեր սկզբնական արժեքի մեթոդով, կազմել է 275,912 հազար ՀՀ դրամ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2022թ.՝ 294,307 հազար ՀՀ դրամ):

Եթե հիմնական միջոցները ներկայացվեին սկզբնական արժեքի մեթոդի կիրառմամբ, ապա հաշվեկշռային արժեքները կկազմեին՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Սկզբնական արժեք	551,825	551,825
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում	(275,913)	(257,518)
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	275,912	294,307

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 289,290 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 245,153 հազար ՀՀ դրամ):

12. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	80,230	143,227	223,457
Ավելացումներ	31,191	30,697	61,888
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(2,397)	(18,098)	(20,495)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	109,024	155,826	264,850
Կուտակված ամորտիզացիա			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,942	98,113	141,055
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	13,637	19,431	33,068
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(2,397)	(18,098)	(20,495)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,182	99,446	153,628
Չուտ հաշվեկշռային արժեք			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,288	45,114	82,402
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	54,842	56,380	111,222
	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	81,198	119,858	201,056
Ավելացումներ	3,763	28,319	32,082
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(4,731)	(4,950)	(9,681)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	80,230	143,227	223,457
Կուտակված ամորտիզացիա			
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	36,069	86,294	122,363
Ամորտիզացիայի գծով ծախս	11,604	16,769	28,373
Արժեզրկում	(4,731)	(4,950)	(9,681)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	42,942	98,113	141,055
Չուտ հաշվեկշռային արժեք			
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	45,129	33,564	78,693
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,288	45,114	82,402

(հազար ՀՀ դրամ)

12. Ոչ նյութական ակտիվներ (շարունակություն)**Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ**

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ոչ նյութական ակտիվները կազմում են 42,931 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 36,713 հազար ՀՀ դրամ):

13. Բռնագանձված ակտիվներ

2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխառությունների ապահովվածությունն հանդիսացող գրավների բռնագանձման արդյունքում ձեռք բերված գրավները ներկայացված են ստորև.

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Հող և շենքեր	1,222,518	1,640,255
Այլ ակտիվներ	139,427	79,488
	1,361,945	1,719,743
Նվազեցում արժեզրկման գծով պահուստ	(489,760)	(543,939)
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	872,185	1,175,804

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել գրավի՝ ժամանակին և պատշաճ կերպով իրացմանը: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ դրամային գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման նպատակով: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, նվազագույնով: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում Բանկը որևէ ակտիվ չի բռնագանձել (2022թ.՝ 320,142 հազար ՀՀ դրամ) և վաճառված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 357,798 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 395,159 հազար ՀՀ դրամ):

14. Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից՝

	2023թ.	2022թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	1,147,940	1,569,701
Հետաձգված հարկային ծախս՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	518,914	160,204
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	1,666,854	1,729,905

2023 թվականի համար շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2022թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով հաշվեկշռային արժեքների միջև:

Հաշվապահական շահույթի և հարկային ծախսերի միջև թվաբանական համաձայնեցումը ներկայացված է ստորև՝

	2023թ.	2022թ.
Շահույթ նախքան հարկումը	1,617,182	8,929,620
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	18%	18%
Շահութահարկի գծով տեսական ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	291,093	1,607,332
Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից	1,327,992	-
Չնվազեցվող ծախսեր/(Չհարկվող եկամուտ)	47,769	156,088
Նախորդ ժամանակաշրջանի շահութահարկի ճշգրտում	-	(33,515)
Շահութահարկի գծով ծախս	1,666,854	1,729,905

(հազար ՀՀ դրամ)

14. Հարկում (շարունակություն)

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև՝

	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			2023 թ. դեկտեմբերի 31
	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում		Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում		Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	
	2021թ. դեկտեմբերի 31			2022թ. դեկտեմբերի 31			
Դրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	2,007	-	2,007	2,807	-	4,814
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	(6,256)	-	(6,256)	12,458	-	6,202
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	5,646	(11,237)	-	(5,591)	1,223	-	(4,368)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	220,792	(147,045)	-	73,747	(636,019)	-	(562,272)
Ներդրումային արժեթղթեր այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող	769,912	(94,569)	3,502,493	4,177,836	17,875	(1,837,354)	2,358,357
Ներդրումային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	102,339	(41,301)	-	61,038	145,485	-	206,523
Հիմնական միջոցներ	(177,723)	9,113	(93,087)	(261,697)	20,092	-	(241,605)
Բռնագանձված ակտիվներ	-	97,909	-	97,909	(9,747)	-	88,162
Այլ ակտիվներ	(14,792)	(4,130)	-	(18,922)	(63,012)	-	(81,934)
Այլ պահուստներ	(30,977)	33,771	-	2,794	6,879	-	9,673
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(14,344)	12,804	-	(1,540)	-	-	(1,540)
Այլ պարտավորություններ	68,334	(11,270)	-	57,064	(16,955)	-	40,109
2023 թ. հետաձգված հաշվային ակտիվներ/(պարտավորություններ)	929,187	(160,204)	3,409,406	4,178,389	(518,914)	(1,837,354)	1,822,121

15. Վարկային կորստի գծով ծախսեր և այլ արժեզրկումներ և պահուստներ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ վերականգնումը հետևյալն է՝

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Դրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	15,596	-	-	-	15,596
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	62,194	-	-	-	62,194
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ ամորտիզացված արժեքով	9	94,317	298,148	(1,755,387)	-	(1,362,922)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(123,304)	-	-	-	(123,304)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	71,230	-	-	-	71,230
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	18,748	-	-	-	18,748
Փոխատվության հանձնառություններ	23	98,005	-	-	-	98,005
Ընդամենը վարկային կորստի գծով վերականգնում		236,786	298,148	(1,755,387)	-	(1,220,453)

(հազար ՀՀ դրամ)

15. Վարկային կորստի գծով ծախսեր և այլ արժեզրկումներ և պահուստներ (շարունակություն)

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ վերականգնումը հետևյալն է՝

	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՓՈՒՄ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	11,152	-	-	-	11,152
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	(44,259)	-	-	-	(44,259)
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ ամորտիզացված արժեքով	9	593,554	(877,709)	(2,183,744)	13,145	(2,454,754)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(221,105)	-	-	-	(221,105)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջովոց իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(521,125)	-	-	-	(521,125)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	21,554	-	-	-	21,554
Փոխատվության հանձնառություններ	23	70,963	-	-	-	70,963
Ընդամենը վարկային կորստի գծով վերականգնում		(89,266)	(877,709)	(2,183,744)	13,145	(3,137,574)

Արժեզրկման այլ պահուստների գծով շարժը հետևյալն է՝

	Բռնագահծված ակտիվներ	Երաշխիքներ	Ընդամենը
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	25,542	25,542
Ծախս	543,939	123,906	667,845
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	543,939	149,448	693,387
Ծախս /(վերականգնում)	(54,179)	69,361	15,182
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	489,760	218,809	708,569

16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ

Այլ ակտիվները բաղկացած են՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Դեբիտորական պարտքեր	1,509,289	798,986
Նվազեցում՝ այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստ	(40,302)	(21,554)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,468,987	777,432
Կանխավճարներ մատակարարներին	4,478,075	3,544,913
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	284,153	164,130
Նյութեր	8,023	6,179
Թանկարժեք մետաղներ	2,524	38,239
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	25,244	2,786
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	4,798,019	3,756,247
Այլ ակտիվներ	6,267,006	4,533,679

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ընթացքում այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Այլ ֆինանսական ակտիվներ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	40,302	21,554
ԱՎԿ փոփոխություններ	18,748	18,748
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	59,050	40,302

(հազար ՀՀ դրամ)

16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Այլ պարտավորությունները բաղկացած են՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Կրեդիտորական պարտքեր	345,889	326,542
Պարտավորություններ աշխատակազմի նկատմամբ	269,883	361,199
Վարկային կորուստների գծով պահուստ (Ծան. 23)	168,968	70,963
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	99,726	23,470
Անցումային հաշիվներ	15,972	33,653
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	900,438	815,827
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	431,668	302,625
Կանխավճարներ ստացված վարձակալական պայմանագրերից	271,758	941,586
Պահուստներ (Ծան. 23)	218,809	149,448
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	3,869	824
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	926,104	1,394,483
Այլ պարտավորություններ	1,826,542	2,210,310

17. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Հետզման պայմանագրեր	83,490,557	74,982,612
Վարկեր բանկերից	5,173,270	2,296,123
Ակրեդիտիվներ բանկերի հետ	3,138,916	3,503,711
Բանկերի թղթակցային հաշիվներ	21,001	17,252
Այլ պարտավորություններ	2,925	4,028
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	91,826,669	80,803,726

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չորս բանկի հետ կնքել է հետզման պայմանագրեր (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 8 բանկ): Տվյալ պայմանագրերի առարկան է՝ ՀՀ պետական արժեթղթերը 88,595,879 հազար ՀՀ դրամ իրական արժեքով 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի՝ 78,718,547 հազար ՀՀ դրամ): Տես Ծան. 10:

18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Իրավաբանական անձիք		
Ժամկետային ավանդներ	81,677,155	79,569,002
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	49,047,782	22,706,528
Հետզման պայմանագրեր	100,101	-
Ֆիզիկական անձիք		
Ժամկետային ավանդներ	23,652,139	18,700,258
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	6,297,840	8,560,256
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	160,775,017	129,536,044

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 89,130,942 հազար ՀՀ դրամ (55.44%) հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները հանդիսանում են պարտավորություններ տաս խոշորագույն հաճախորդների նկատմամբ (2022թ.՝ 88,281,270 հազար ՀՀ դրամ (68.15%)):

(հազար ՀՀ դրամ)

18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ (շարունակություն)

ՀՀ Զաղաքացիական օրենսգրքի համաձայն՝ Բանկը պարտավոր է ավանդատուի պահանջով մարել ֆիզիկական անձանց ավանդները: Եթե ժամկետային ավանդը մարվում է ավանդատուի պահանջով մինչև մարման ժամկետը, ապա դրա նկատմամբ տոկոսները վճարվում են ցպահանջ ավանդների տոկոսադրույքի հիման վրա, եթե պայմանագրով այլ տոկոսադրույք նախատեսված չէ:

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են հաշիվներ հետևյալ հաճախորդների գծով՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Առևտրային կազմակերպություններ	84,919,026	74,724,997
Ֆիզիկական անձիք	29,949,979	27,260,513
Ֆինանսական հաստատություններ	17,160,137	19,178,661
Ներդրումային ընկերություններ	13,882,634	2,233,620
Պետական հաստատություններ	10,209,983	4,390,750
Անհատ ձեռնարկատերեր	2,406,857	71,585
Ոչ առևտրային կազմակերպություններ	2,129,256	954,312
Այլ	117,145	721,605
	160,775,017	129,536,044

19. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը բաղկացած են.

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ՀՀ դրամով	26,438,470	26,486,434
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ԱՄՆ դոլարով	20,014,880	16,230,440
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր Եվրոյով	8,568,970	9,691,869
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	55,022,320	52,408,743

2023 թվականի ընթացքում բանկը ՀՀ Կենտրոնական բանկում գրանցել է համապատասխանաբար 6,000,000 հազար ՀՀ դրամ, 10,000 հազար ԱՄՆ դոլար և 10,000 հազար Եվրո անվանական արժեթղթով ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով պարտատոմսերի թողարկման ազդագիրը, որոնք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ամբողջությամբ չեն տեղաբաշխվել: 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով նոր տեղաբաշխված պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է համապատասխանաբար 6,059,126 հազար ՀՀ դրամ, 3,322,117 հազար ՀՀ դրամ և 4,076,862 հազար ՀՀ դրամ:

ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով պարտատոմսերի պայմանագրային մարման ժամկետը տատանվում է 2024-2027թթ. շրջանակներում: ՀՀ դրամով պարտատոմսերի դեպքում արժեկտրոնի տոկոսադրույքը 8.50%, 9.00% և 11.50% է, ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի դեպքում՝ 6.00%, 6.50% և 6.75%, Եվրոյով պարտատոմսերի դեպքում՝ 3.50%, 4.00% և 5.00%:

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

Սակայն 2023 թվականի ընթացքում թողարկված պարտատոմսերը՝ 1,103,961 հազար ՀՀ դրամ հաշվեկշռային արժեթղթով, 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հայաստանի ֆոնդային բորսայում չեն ցուցակվել:

20. Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցները բաղկացած են հետևյալ հոդվածներից՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	22,869,093	22,861,157
Վարկեր վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից	2,842,829	1,617,124
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	2,781,530	10,300,385
Այլ փոխառու միջոցներ	28,493,452	34,778,666

(հազար ՀՀ դրամ)

20. Այլ փոխառու միջոցներ (շարունակություն)

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ից վարկերը ներառում են Գերմանա-Հայկական հիմնադրամի կողմից Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման, սպառողական և այլ նպատակով վարկերի տրամադրման համար ներգրավված միջոցները:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Ասիական Չարգացման Բանկից, Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկից և Տնտեսական համագործակցության միջազգային բանկից ստացված վարկերը, որոնք մարվել են 2023թ.ի ընթացքում:

Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ներգրավված վարկերը ներառում են Ազգային Հիփոթեքային Ընկերությունից և Բնակարան երիտասարդներին ՈԲՎԿ-ից ներգրավված վարկերը:

Պարտադիր պայմաններ

2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը բավարարում է պարտքային բոլոր պարտադիր պայմաններին:

21. Ստորադաս փոխառություններ

Ստորադաս վարկերը ներառում են հետևյալը՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Ստորադաս փոխառություններ՝ ստացված կապակցված կողմից	32,161,126	34,484,130
Ստորադաս փոխառություններ	32,161,126	34,484,130

Ստորադաս փոխառությունն իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ փոխառության համաձայնագիր, որը Բանկի անվճարունակության դեպքում հանդիսանում է ստորադաս Բանկի մնացած պարտավորությունների նկատմամբ՝ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

Կապակցված կողմերից ստացված ստորադաս փոխառությունները տրամադրված են ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով:

22. Սեփական կապիտալ

2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 10,000,200 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 10,000,200 հազար ՀՀ դրամ):

Բանկի կանոնադրության համաձայն՝ բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 16,667 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 600,000 դրամ անվանական արժեքներով:

2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

	2023թ. դեկտեմբերի 31		2022թ. դեկտեմբերի 31	
	Վճարված կանոնադրա- կան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)	Վճարված կանոնադրա- կան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)
Էջ-Վի-Էս Հոլդինգ Ս.ա.ր.	8,752,800	87.53	8,752,800	87.53
«ՖՍՍՄ Դիստրիբյուշն» ՍՊԸ	1,247,400	12.47	1,247,400	12.47
	10,000,200	100.00	10,000,200	100.00

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ բաժնետոմսի դիմաց մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

2023 և 2022թթ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և վճարվել:

Բանկի բաժնետիրական կապիտալը ձևավորվել է բաժնետերերի դրամական ներդրումներից ՀՀ դրամով, ընդ որում, բաժնետերերն ունեն շահաբաժիններ ստանալու և կապիտալը ՀՀ դրամով տեղաբաշխելու իրավունք:

(հազար ՀՀ դրամ)

22. Սեփական կապիտալ (շարունակություն)

Բանկի բաժնետերերի միջև բաշխման ենթակա պահուստները հավասար են չբաշխված շահույթին՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության:

Գլխավոր պահուստ

Գլխավոր պահուստը ստեղծվում է ՀՀ կարգավորումներով սահմանված պահանջներին համապատասխան ընդհանուր բանկային ռիսկերի, ներառյալ՝ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ արտակարգ իրավիճակների գծով: Պահուստը ստեղծվում է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որը պահանջում է ձևավորել գլխավոր պահուստ ոչ պակաս քան բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով, ինչը օգտագործվելու է Բանկի կորուստները (վնասները) փոխհատուցելու նպատակով, եթե Բանկի շահույթը բավարար չէ այդ նպատակների համար:

Հողի և շենքերի վերազնահատումից հավելած

Հողի և շենքերի վերազնահատումից հավելածն օգտագործվում է հողի և շենքերի իրական արժեքի աճի գրանցման համար և նվազում է նույն ակտիվի գծով սեփական կապիտալում նախկինում ճանաչված աճի չափով:

Ներդրումային արժեթղթերի վերազնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերազնահատման պահուստը գրանցում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի և ԱՎԿ փոփոխությունները:

23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ

Գործառնական միջավայր

Հայաստանը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իր իրավական, հարկային և կարգավորվող դաշտերի զարգացումը: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը մեծապես կախված է այս բարեփոխումներից ու զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից ձեռնարկվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային միջոցառումների արդյունավետությունից:

Իրավական միջավայր

Գործունեության բնականոն ընթացքում Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնականությունների արդյունքների վրա:

Հարկային միջավայր

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել էական տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի: Որոշ հանգամանքներից ելնելով՝ հարկային ստուգումները կարող են ավելի երկար տևել:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

23. Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ (շարունակություն)**Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ**

2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ		
Երաշխիքներ	16,504,240	8,529,391
Չօգտագործված վարկային գծեր	5,026,239	5,745,810
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	3,723,443	3,542,663
	25,253,922	17,817,864
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(387,777)	(220,411)
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	24,866,145	17,597,453

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռևս չեն կիրառվում Հայաստանում: Այսուամենայնիվ, 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների (ևսև ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն), շենքերի և շինությունների, շահագործվող գույքի, բանկոմատների, բանկային ռիսկերի, էլեկտրոնային և համակարգչային հանցագործության, տնօրենների և ղեկավարների պատասխանատվության ապահովագրություն: Զանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

24. Չուտ տոկոսային եկամուտ

Չուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

	2023թ.	2022թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	14,959,579	11,671,717
Ներդրումային արժեթղթեր	8,934,864	9,049,588
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	336,464	45,005
Դրամական համարժեքներ	3,124	7,158
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	12,744,975	13,001,597
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	36,979,006	33,775,065
Ֆինանսական վարձակալություն	622,967	337,003
Այլ տոկոսային եկամուտ	622,967	337,003
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	37,601,973	34,112,068
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	10,751,379	9,052,302
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	7,709,627	7,217,621
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,841,795	3,982,670
Ստորադաս փոխառություններ	3,823,157	3,857,277
Այլ փոխառու միջոցներ	1,878,124	2,057,282
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	10,140	1,131
Ընդամենը տոկոսային ծախս	28,014,222	26,168,283
Չուտ տոկոսային եկամուտ	9,587,751	7,943,785

(հազար ՀՀ դրամ)

25. Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտը ներառում է հետևյալ հոդվածները՝

	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>
Հաշվարկային գործառնություններ		
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	454,916	194,218
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	160,887	109,974
Վճարային քարտերով գործառնություններ	109,135	64,323
Բրոկերային գործառնություններ	71,399	50,166
Հաշվարկային գործառնություններ	60,515	76,585
Այլ	6,043	9,728
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով եկամուտ	862,895	504,994
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	84,579	71,220
Արմենիան Զարդ համակարգին վճարումներ	74,374	55,124
Բրոկերային գործառնություններ	51,354	51,243
Այլ ծախսեր	10,649	7,179
Ընդամենը միջնորդավճարների գծով ծախս	220,956	184,766
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	641,939	320,228

26. Չուտ առևտրային եկամուտ

	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>
Արտարժույթային գործքներից զուտ օգուտ	1,141,619	1,491,260
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով զուտ օգուտ	(37,595)	56,730
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	1,104,024	1,547,990

27. Չուտ վնաս ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից

ՀՀ կառավարության որոշման համաձայն՝ ՀՀ կառավարությունը Ընկերությանն է տրամադրել ՀՀ ֆինանսների նախարարության երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսեր՝ Արցախի Հանրապետության պարտատոմսերով դրամական միջոցների պահանջի իրավունքի դիմաց:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից տրամադրված նոր երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերը կազմել են Արցախի Հանրապետության պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքի 70%-ը: Արդյունքում Ընկերությունը Արցախի Հանրապետության պարտատոմսերի 24,591,919 ՀՀ դրամ հաշվեկշռային արժեքի և Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության պարտատոմսերի 16,282,630 ՀՀ դրամ իրական արժեքի միջև 8,309,288 ՀՀ հազար դրամ տարբերությունը ճանաչել է որպես ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումից վնաս:

Պարտատոմսերի մարման ժամկետը 10 տարի է, իսկ անվանական տոկոսադրույքը՝ 9.60%:

28. Այլ եկամուտ

	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>
Տույժեր և տուգանքներ	321,733	237,867
Ինկասացիայի գծով եկամուտ	36,304	20,197
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից զուտ օգուտ	30,275	36,739
Եկամուտ շահաբաժիններից	7,240	2,949
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ օգուտ	979	275
Այլ	33,321	18,939
Ընդամենը այլ եկամուտ	429,852	316,966

(հազար ՀՀ դրամ)

29. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր

Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսերը ներառում են՝

Հաղորդակցություն

	2023թ.	2022թ.
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ	2,157,171	1,909,137
Այլ ծախսեր	6,953	10,050
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	2,164,124	1,919,187
Հաղորդակցություն	147,164	78,818
Ավանդների ապահովագրման ծախսեր	124,332	119,901
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	55,234	103,452
Ապահովագրության գծով ծախսեր	52,769	45,340
Խորհրդատվական և այլ ծառայություններ	52,546	67,192
Ներկայացուցչական ծախսեր	48,962	49,388
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	38,664	40,174
Բարգործություն	26,307	21,165
Գործուղման ծախսեր	23,031	28,792
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	15,130	12,953
Գրասենյակային/կոմունալ ծախսեր	12,599	14,709
Անվտանգություն	9,600	9,075
Թանկարժեք մետաղներով գործարքներից զուտ վնաս	-	24,685
Այլ վարչական ծախսեր	62,394	19,132
Այլ գործառնական ծախսեր	668,732	634,776

30. Ռիսկերի կառավարում

Ներածություն

Բանկի գործունեությանը բնորոշ են բազմազան ֆինանսական ռիսկեր, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպվում է Բանկի առաքելությանը, հիմնական ու միջանկյալ նպատակներին համահունչ և ուղղված է Բանկի ֆինանսական վիճակի բարելավմանը և հեղինակության բարձրացմանը:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացի նպատակն է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների, սահմանաչափերի և ներքին իրավական ակտերի շրջանակներում օժանդակել Բանկի ղեկավարությանը կայացնելու որոշումներ, որոնք թույլ են տալիս արդյունավետ կառավարել Բանկի և Բանկի հաճախորդների ակտիվների և պարտավորությունների հետ առնչվող ռիսկերը, հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառման կամ դրանց նվազագույնի հասցնելու միջոցով, շահութաբերության, իրացվելիության և վճարունակության սահմանաչափերի ընդունելի մակարդակի ապահովումը: Ռիսկերի կառավարումը հիմնվում է Բանկի իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ընթացակարգերի, կարգերի, նորմատիվների և սահմանաչափերի վրա: Բանկի ռիսկերի բացահայտումը, չափումը, վերահսկումը և մոնիտորինգը կրում են պարբերական և շարունակական բնույթ: Ռիսկերի վերլուծությունը հանդիսանում է Բանկի ռազմավարական պլանավորման, ինչպես նաև ներդրումային ծրագրերի գնահատման մի մասը: Բանկի ռիսկերի կառավարման սկզբունքներին են դասվում. ճգնաժամային իրավիճակներում ռիսկերի կառավարման ոչ ստանդարտ ընթացակարգերի օգտագործումը, ֆինանսական դրության կայունության ստուգման նպատակով սթրես սցենարների պարբերաբար կիրառումը, ակտիվներում բիզնես գործառնությունների և վարկային պորտֆելի տեսակների կենտրոնացումից խուսափելը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դիվերսիֆիկացումը, Բանկի կողմից ստանձնած ռիսկերի համապատասխան հաճախականությամբ մոնիտորինգի իրականացումը, բանկային ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը, ռիսկերի կառավարման վարչության և այլ ստորաբաժանումների միջև անընդհատ կապը:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Բանկում ռիսկերի կառավարումը կազմակերպվում և կորդինացնում է Գործադիր տնօրենը՝ Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան: Բանկում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված բոլոր բիզնես գործընթացների, վերջիններիս գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի միջոցով:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Բանկի խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանը վերաբերող այլ քաղաքականությունների հաստատման համար, որոնց հիման վրա Բանկի Գործադիր տնօրենը կազմակերպում է ռիսկերի կառավարումը՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի կառավարման սահմանաչափերը և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջները:

Վարչություն

Բանկում ռիսկերի կառավարման կազմակերպման նպատակով Բանկի Վարչությունն իրականացնում է՝

- ▶ Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ռիսկերի ենթարկվածության և ռիսկերի ռազմավարության հաստատում;
- ▶ Վերականգնումների պլանի հաստատում;
- ▶ Որոշակի գործարքների հանդեպ արգելքների սահմանում;
- ▶ Միջբանկային շուկայում առանց ապահովվածության իրականացվող գործառնությունների սահմանաչափերի սահմանում;
- ▶ Բանկային ռիսկերի կարգավորման և վերահսկման ներքին նորմատիվների սահմանում:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման վարչության հիմնական գործառնություններն են՝

- ▶ Բանկում ռիսկերի կառավարման գործուն մեխանիզմների և գործընթացների մշակումն ու ներդրումը, դրանց ներդրման նկատմամբ հսկողության իրականացումը;
- ▶ Սահմանված սահմանաչափերի մոնիտորիգ և ռիսկերի վերականգնության վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացում Բանկի խորհրդին;
- ▶ Բանկի կողմից տրամադրվող վարկերի ռիսկայնության վերլուծությունը և ծրագրային վարկերի տրամադրման գործընթացի նկատմամբ հսկողությունը;
- ▶ Տրամադրված վարկերի մոնիտորինգը, խնդիրների բացահայտումը և դրանց վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացումը;
- ▶ Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման (ՓԼ/ԱՖ) դեմ պայքարի գծառնությունների իրականացում;
- ▶ Համապատասխանության ապահովում;
- ▶ Տեղեկատվական անվտանգության ապահովում:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը և արդյունավետությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի խորհրդին:

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ

Կախված տարատեսակ գործոններից՝ Բանկը նպատակահարմար է գտնում բանկային ռիսկերը բաժանել արտաքին և ներքին ռիսկերի:

Արտաքին ռիսկերն են՝ երկրի, օրենսդրական, ֆորս-մաժորային հանգամանքների, գնային և մրցակցային ռիսկերը:

Բանկի ներքին ռիսկերի դասին են պատկանում իր իսկ գործառնություններից բխող ռիսկերը: Դրանք են վարկային, գործառնական, իրացվելիության, տոկոսադրույքի, արտարժուեթային, հեղինակության, կապիտալի նվազման, անձնակազմի և փողերի լվացման:

Երկրի ռիսկը Բանկը կառավարում է՝ օգտվելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների (Moody's, S&P, Fitch) կողմից միջազգային բանկերին և կազմակերպություններին շնորհված վարկանիշներից: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը կատարում է Բանկի գործընկեր արտասահմանյան բանկերի վարկանիշների մոնիտորինգ և եռամսյակը մեկ Բանկի Վարչության հաստատմանն է ներկայացնում այդ բանկերի և ֆինանսական հաստատությունների գծով սահմանաչափերը:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում՝ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում՝ հնարավոր կորուստների գնահատում ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես թեստերի միջոցով, ֆինանսական գործիքների գծով սահմանաչափերի (ըստ արժեթղթերով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերսի, ըստ թողարկողի) սահմանում, արժեթղթերի փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Մրցակցային ռիսկի կառավարումը իրականացվում է բիզնես ստորաբաժանումների և բիզնեսի զարգացման բաժնի կողմից պարբերաբար իրականացվող Բանկի և այլ բանկերի կողմից առաջարկվող ծառայությունների տեսականու և պայմանների համեմատության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկում կառավարվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ մշակելով և կիրառելով տոկոսադրույքի ռիսկի զսպման մեխանիզմներ/մոդելներ, որի հիման վրա էլ Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի կողմից ընդունվում են որոշումներ: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարման համար ընտրել է տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի, դյուրացիայի և բազային ռիսկի մոդելները: Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի և դյուրացիայի մոդելները կիրառվում են սթրես սցենարների միջոցով ամսական կտրվածքով: Տոկոսադրույքի բազային ռիսկը կառավարվում է սթրես սցենարի միջոցով տարբեր խստության սցենարների կիրառմամբ եռամսյակային կտրվածքով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով իրականացվում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային կառուցվածքի՝ իրացվելիության ճեղքվածքի (liquidity GAP) ամենօրյա քննարկում, ինչպես նաև բարձր իրացվելի գործիքներում ներդրումների տեսակարար կշռի նկատմամբ հսկողություն: Իրացվելիության ռիսկի զսպման նպատակով Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեին Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ամսական կտրվածքով ներկայացվում է վերլուծություն Բանկի սպասվելիք մարումների, տրամադրվելիք միջոցների և դիրքի վերաբերյալ: Իրացվելիության ռիսկի կառավարումն իր մեջ ներառում է՝ Բանկի ակտիվների գնագոյացման մեխանիզմի մշակումը, բանկին տրամադրված փոխառությունների գումարների, տեսակների կամ համախառն տոկոսային ծախսերի սահմանաչափերը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար օգտագործվող ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանաչափերի կիրառումը, փոխառությունները, ըստ մարման ժամկետների դիվերսիֆիկացնելու պահանջը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար Բանկի հետ կապված անձանցից (կազմակերպություններից) փոխառու միջոցների ներգրավման սահմանափակումները, տոկոսադրույքի ռիսկը սահմանափակելու սկզբունքներն ու մեթոդները՝ ներառյալ հետհաշվեկշռային հոդվածների հետ առնչվող տոկոսադրույքի ռիսկն ու սահմանաչափերը, տոկոսային մարժայի նպատակային մակարդակը, միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման տոկոսադրույքի վերաբերյալ որոշումների կայացման մեխանիզմներն ու ընթացակարգերը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքի թույլատրելի սահմանաչափերը, Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքների կորոզիոնացման եղանակները, որոնք կարող են իրենց կողմից իրականացվող գործառնություններով ազդել Բանկի իրացվելիության մակարդակի վրա, իրացվելիության արտահերթ պահանջները (ինչը կարող է ծագել եկամուտների նվազման, չաշխատող ակտիվների աճի, ավանդների կենտրոնացման) բավարարելու ծրագիրը, Խորհրդին ու գործադիր մարմնին Բանկի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ տրամադրվող համապատասխան հաշվետվությունների ձևերը:

Կապիտալի նվազման ռիսկի չափման մեխանիզմներ են հանդիսանում ներքին և ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվները (կապիտալի համարժեքության, մեկ փոխառուի գծով ռիսկ և այլն): Ամսական կտրվածքով կիրառվող սթրես սցենարները հնարավորություն են տալիս որոշելու կապիտալի առավելագույն կորստի մեծությունը՝ կախված տարբեր հանգամանքներից:

Անձնակազմի ռիսկը կառավարվում է Անձնակազմի կառավարման բաժնի կողմից, որը պարբերաբար իրականացնում է ՀՀ բանկային համակարգում աշխատատեղերի և դրանց պայմանների ուսումնասիրություն, ինչպես նաև կազմակերպում է աշխատակիցների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացմանն ուղղված դասընթացներ՝ ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին միջոցների հաշվին:

Փողերի վազման ռիսկի կառավարումը իրականացվում է ֆինանսական դիտարկումների բաժնի կողմից, որը գործում է փողերի վազման դեմ պայքարի օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)

Ռիսկի կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն աշխարհագրական շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, որի հետևանքով տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխությունները պայմանագրային պարտավորությունների կատարման նրանց ունակության վրա նույն կերպ են ազդում: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափագանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ՝ ուղղված բազմաբնույթ ակտիվների տեսակների, վարկային և արժեթղթերի պորտֆելների պահպանմանը:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, որի պատճառով Բանկը կարող է կրել վնասներ՝ հաճախորդների կամ գործընկերների կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում: Բանկը իրականացնում է վարկային ռիսկի վերահսկում և կառավարում՝ սահմանելով ռիսկի այն սահմանաչափը, որը պատրաստ է ընդունել անհատական գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև դիտարկելով զգայունությունը նման սահմանաչափերի նկատմամբ:

Բանկը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը: Գործընկերների սահմանաչափերը հաստատված են վարկային ռիսկերի դասակարգման համակարգի միջոցով, որը յուրաքանչյուր գործընկերոջ համար սահմանում է ռիսկի վարկանիշ: Ռիսկերի վարկանիշները ենթակա են պարբերաբար վերանայման: Վարկերի որակի ստուգման գործընթացը Բանկին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնք նկատմամբ այն զգայուն է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից ծագող վարկային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Վարկային բնույթ ունեցող պարտավորությունների հետ կապված ռիսկեր

Բանկը իր հաճախորդներին ընձեռում է երաշխիքների ստացման հնարավորություն, որոնց գծով Բանկի մոտ կարող է անհրաժեշտություն ծագել հաճախորդների անունից կատարելու վճարումներ: Հաճախորդները նման վճարումները հատուցում են Բանկին՝ ակրեդիտիվների տրամադրման պայմաններին համապատասխան: Նշված պայմանագրերի համաձայն՝ Բանկը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են վարկային ռիսկերին, և նվազեցվում են նույն ընթացակարգերի և ռիսկի վերահսկման քաղաքականության վարման շնորհիվ:

Ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության տարրերի վրա, ներառյալ ածանցյալ գործիքները, գտման և գրավի պայմանագրերի միջոցներով ռիսկը մեղմացնելու ազդեցությունից առաջ, ներկայացված է հաշվեկշռային արժեքով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքը արտահայտում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ ռիսկի առավելագույն չափը, որը կարող է առաջանալ արժեքի փոփոխությունից:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր մակարդակի վարկային ռիսկի առավելագույն չափի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Ապահովման միջոցների և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)

Արժեզրկման գնահատում

Բանկը ԱՎԿ-ն հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված երեք սցենարներով՝ գնահատելու ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդները, զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական միջոցների պակասորդը կազմակերպությանը պայմանագրով վճարման ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի և կազմակերպության ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունն է: ԱՎԿ հաշվարկի մեխանիզմները ներկայացված են ստորև, և դրանց հիմնական տարրերը հետևյալն են՝

- PD *Դեֆոլտի հավանականությունը* որոշակի ժամանակային հորիզոնի ընթացքում դեֆոլտի հավանական լինելու գնահատումն է: Դեֆոլտը միայն կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակահատվածում որոշակի պահի, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
- EAD *Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը* դա ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները՝ պայմանագրով նախատեսված կամ այլ կերպ, բաց թողնված վճարումների վրա հաշվեգրված տոկոսները և այլն:
- LGD *Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը* դա դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրով սահմանված դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս:

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱՎԱՎԿ), եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամԱՎԿ): 12ամԱՎԿ-ը ԱՎԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունքը հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱՎԱՎԿ-ն, այնպես էլ 12ամԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Բանկը քաղաքականություն է սահմանել՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին իրականացնել գնահատում՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում դեֆոլտ տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Բանկը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև.

- Փուլ 1: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
- Փուլ 2: Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Բանկը պահուստը ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
- Փուլ 3: Ակտիվը համարվում է արժեզրկված: Բանկը ձևակերպում է ԱՎԱՎԿ պահուստ:
- POCI: Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)

Դեֆոլտի և վերականգնման սահմանումը

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով առկա է դեֆոլտ և, հետևաբար այն դասում է որպես Փուլ 3-ին պատկանող ֆինանսական գործիք (այսինքն՝ վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՎԿ հաշվարկի նպատակով, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառու 91 օրով ուշացնում է պայմանագրային վճարումների կատարումը:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը, վերանայման կարգավիճակը, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտագանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- ▶ Փոխառու ֆինանսական ակտիվի գծով առավելագույն ժամկետանց օրերի փուլ;
- ▶ Այլ ֆինանսական կազմակերպություններում վարկառուի ժամկետանց վարկերի պատճառով սուբյեկտիվորեն դասակարգված վարկեր;
- ▶ Խնդրահարույց, վերակազմակերպված և ոչ սուբյեկտիվորեն դասակարգված ակտիվներ, որոնք ժամկետանց են 31 օր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «վերականգնված», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առկա վեց անընդմեջ ամիսների ընթացքում դեֆոլտի սահմանված չափանիշներից ոչ մեկը առկա չի եղել: Ակտիվի՝ վերականգնվելուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է վերականգնման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է վարկային ռիսկի զգալի աճ:

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման գործընթացը

Գանձապետական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի գանձապետական և միջբանկային հարաբերությունները և գործընկերները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ-դիլերներ, արտարժույթի առքուվաճառք իրականացնող ընկերություններ և քլիրինգային ընկերություններ: Այս հարաբերությունների առումով Բանկը գնահատում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և այլ արտաքին տվյալներ, օր՝ արտաքին վարկանիշները:

Խմբավորում

Հաճախորդներին տրված վարկերի, որոնք պատկանում են Փուլ 1-ին և Փուլ 2-ին, ինչպես նաև անհատապես ոչ Եական Փուլ 3-ին պատկանող վարկերի համար, Բանկը հաշվարկում է ԱՎԿ պորտֆելի մակարդակով: Բանկն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- ▶ Խոշոր բիզնես վարկեր;
- ▶ ՓՄՁ վարկեր;
- ▶ Սպառողական վարկեր;
- ▶ Հիփոթեքային վարկեր;
- ▶ Այլ վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով դեֆոլտի հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցաներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում դեֆոլտ կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Դեֆոլտի հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն Եական ազդեցություն դեֆոլտի հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Դեֆոլտի հավանականությունների կանխատեսումները գնահատվում են հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշների վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)

Հիմք ընդունելով մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատման շեղումները փաստացի միտումներից՝ մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարները ուղղված են երեք դեֆոլտի հավանականության PIT մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականություններով՝ լավագույն, բազային և վատագույն սցենարներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվների վարկային որակը կառավարվում է Բանկի ներքին վարկանիշների հիման վրա, ինչպես նկարագրված է վերևում: Բանկն ունի վարկանշային համակարգ, համաձայն որի այն դասակարգում է իր ֆինանսական ակտիվները ըստ բարձր դաս, ստանդարտ դաս, ստանդարտից ցածր դաս, արժեզրկված:

<i>Միջազգային վարկանշային գործակալության (Moody's, Fitch) վարկանիշ</i>	<i>Վարկանիշի նկարագրություն</i>
A3-ից AAA/ A- -ից AAA	Բարձր դաս
Ba3-ից Baa1/ BB- -ից BBB+	Ստանդարտ դաս
B3-ից B1/ B- -ից B+	Ստանդարտից ցածր դաս
B3-ից ցածր/ B-	Արժեզրկված դաս

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեզրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը՝ մեծացնելու իր վարկի գումարը դեֆոլտին մոտենալու դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար Բանկը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի հավանականությունը 12ամսվա հաշվարկելու նպատակով: Փուլ 2, Փուլ 3 և ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) դասին պատկանող ֆինանսական ակտիվների համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը

Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի ցուցանիշը հաշվարկվում է յուրաքանչյուր գործիքի գծով գրավի արժեքի հիման վրա, ինչը թարմացվում է յուրաքանչյուր պահուստավորման ամսաթվին: Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը արտացոլում է ակնկալվող դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD)՝ համեմատած պահվող գրավի վաճառքից ակնկալվող իրացման կամ վերականգման գումարների հետ:

Ընդհանուր վերականգնումները հետագայում գեղջվում են դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով:

Վարկային ռիսկի զգալի աճ

Բանկը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային կյանքի ընթացքում դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Բանկը որպես հիմնական հայտանիշ է օգտագործում վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից հետո, եթե պայմանագրային վճարումները ուշացվել են ավելի քան 30 օրով:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս Բանկի ղեկավարությունը նաև առաջնորդվում է հետևյալ գործոններով՝

- ▶ ՀՀ այլ ֆինանսական հաստատություններում տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը,
- ▶ Բանկը շարունակաբար վերահսկում է այն ակտիվները, որոնք ենթակա են ակնկալվող վարկային կորուստների: Որոշելու համար, արդյոք գործիքը կամ գործիքների պորտֆելը ենթակա 12ամսվա թե ԼԿԼԿԿ, Բանկը գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել վարկային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչումից հետո:

Հավաքական հիմունքով չափվող ֆինանսական ակտիվների խմբավորում

Հիմք ընդունելով ստորև գործոններ՝ Բանկը հաշվարկում է ԼԿԿ կամ հավաքական կամ անհատական հիմունքով:

ԼԿԿ-ն անհատական հիմունքով չափման դեպքում ակտիվների դասերը ներառում են՝

- ▶ Բոլոր փուլ 3-ի ակտիվները, անկախ ֆինանսական ակտիվների դասից;
- ▶ Փուլ 2 և փուլ 3-ում գտնվող կորպորատիվ վարկային պորտֆել;
- ▶ Փոքր բիզնեսի վարկային պորտֆելի լայնածավալ և յուրահատուկ ռիսկերը;
- ▶ Որպես բոլոր դասակարգված ռիսկեր, երբ սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է և նոր վարկը ճանաչվել է վարկային պարտքի վերականգնման արդյունքում:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)

ԱՎԿ-ն հավաքական հիմունքով չափման դեպքում ակտիվների դասերը ներառում են՝

- ▶ Բանկի՝ փոքր բիզնեսի վարկավորման գծով ավելի փոքր և ընդհանուր մնացորդներ;
- ▶ Փուլ 1 և փուլ 2-ում գտնվող հիփոթեքային և սպառողական վարկեր և փուլ 1-ում գտնվող կորպորատիվ վարկավորման պորտֆել:

Ֆինանսական ակտիվների դասերի վարկային որակական վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է վարկային որակը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված վարկային գծով ակտիվների դասերի համար՝ հիմնվելով Բանկի վարկանշման համակարգի վրա 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև ներկայացված աղյուսակում բարձր վարկանիշ ունեցող վարկերը հաճախորդներին տրված վարկերն են, որոնք ունեն նվազագույն մակարդակի վարկային ռիսկ, սովորաբար ապահովված բարձրակարգ գրավով (որպես գրավ են հանդիսանում դրամական միջոցներ կամ պետական երաշխիքներ): Լավ ֆինանսական վիճակ և պարտքերի սպասարկման լավ պատմություն ունեցող այլ վարկառուները ընդգրկվում են ստանդարտ վարկանիշի մեջ: Ստանդարտ վարկանիշից ցածր վարկերը կազմում են անհատապես չարժեզրկված, ստանդարտից ցածր գնահատական ունեցող վարկերը:

2023թ. դեկտեմբերի 31	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	226,173	20,769,492	-	-	20,995,665
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	Փուլ 1	501	12,339,960	-	-	12,340,461
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	9						
- Կորպորատիվ վարկավորում		Փուլ 1	2,706,630	91,500,130	-	-	94,206,760
		Փուլ 2	-	-	9,471,667	-	9,471,667
		Փուլ 3	-	-	-	8,147,112	8,147,112
- ՓՄՁ վարկեր		Փուլ 1	1,255,374	21,250,977	-	-	22,506,351
		Փուլ 2	-	-	1,594,374	-	1,594,374
		Փուլ 3	-	-	-	48,940	48,940
- Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 1	46,914	26,824,648	-	-	26,871,562
		Փուլ 2	-	-	182,564	-	182,564
		Փուլ 3	-	-	-	1,043,867	1,043,867
- Սպառողական վարկեր		Փուլ 1	147,223	3,817,587	-	-	3,964,810
		Փուլ 2	-	-	29,939	-	29,939
		Փուլ 3	-	-	-	232,841	232,841
- Այլ		Փուլ 1	168,122	8,220,582	-	-	8,388,704
		Փուլ 2	-	-	17,508	-	17,508
		Փուլ 3	-	-	-	1,816,417	1,816,417
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10						
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	-	44,277,435	-	-	44,277,435
- ամորտիզացված արժեքով չափվող		Փուլ 1	-	78,370,436	-	-	78,370,436
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	Փուլ 1	-	1,509,289	-	-	1,509,289
Չօգտագործված վարկային գծեր	23	Փուլ 1	-	5,026,239	-	-	5,026,239
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	23	Փուլ 1	-	3,723,443	-	-	3,723,443
Ընդամենը			4,550,937	317,630,218	11,296,052	11,289,177	344,766,384

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)**

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է վարկային որակը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված վարկային գծով ակտիվների դասերի համար՝ հիմնվելով Բանկի վարկանշման համակարգի վրա 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2022թ. դեկտեմբերի 31	Ծան.	Բարձր դաս	Ստանդարտ դաս	Ստանդարտից ցածր դաս	Արժեզրկված	Ընդամենը	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	6	Փուլ 1	117,192	25,498,470	-	-	25,615,662
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	7	Փուլ 1	2,739,247	4,709,782	-	-	7,449,029
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	9						
- Կորպորատիվ վարկավորում		Փուլ 1	25,140	67,423,322	-	-	67,448,462
		Փուլ 2	-	-	14,729,693	-	14,729,693
		Փուլ 3	-	-	-	5,083,921	5,083,921
		Փուլ 1	1,148,325	16,823,677	-	-	17,972,002
		Փուլ 2	-	-	358,248	-	358,248
- ՓՄՁ վարկեր		Փուլ 3	-	-	-	568,541	568,541
		Փուլ 1	-	17,567,420	-	-	17,567,420
		Փուլ 2	-	-	179,315	-	179,315
- Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 3	-	-	-	858,015	858,015
		Փուլ 1	33,300	1,510,989	-	-	1,544,289
		Փուլ 2	-	-	293,863	-	293,863
- Սպառողական վարկեր		Փուլ 3	-	-	-	206,674	206,674
		Փուլ 1	33,111	3,034,606	-	-	3,067,717
		Փուլ 2	-	-	57,731	-	57,731
- Այլ		Փուլ 3	-	-	-	1,322,937	1,322,937
		POCI	-	-	-	16,831	16,831
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	10						
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող		Փուլ 1	1,966,005	44,075,016	-	-	46,041,021
- ամորտիզացված արժեքով չափվող		Փուլ 1	-	87,678,611	-	-	87,678,611
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	Փուլ 1	-	777,432	-	-	777,432
Զօգտագործված վարկային գծեր	23	Փուլ 1	-	5,745,810	-	-	5,745,810
Ֆակտորինգի չօգտագործված մաս	23	Փուլ 1	-	3,542,663	-	-	3,542,663
Ընդամենը			6,062,320	278,399,672	15,618,850	8,056,919	308,137,761

Բանկի քաղաքականությունն է իր վարկային պորտֆելում ճշգրիտ և հետևողական ռիսկերի վարկանիշներ սահմանել: Այն դյուրացնում է կիրառելի ռիսկերի կենտրոնացված կառավարումը և վարկային ռիսկերի համեմատությունը բիզնեսի բոլոր ոլորտներում, աշխարհագրական տարածաշրջաններում և արտադրանքներում: Վարկանիշային համակարգը հիմնված է մի շարք ֆինանսական վերլուծությունների վրա՝ համակցված շուկայի մշակված տեղեկատվության հետ՝ ապահովելու կոնտրադենտների գծով ռիսկերի չափման նպատակով հիմնական ելակետային տվյալները: Բոլոր ներքին ռիսկերի վարկանիշները հարմարեցված են տարբեր կատեգորիաների և որոշվում են Բանկի վարկանիշային քաղաքականության համաձայն: Վերագրելի ռիսկերի վարկանիշները գնահատվում և պարբերաբար թարմացվում են:

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման պահուստի գծով մանրամասն տեղեկատվության համար տես ծանոթագրությունը 9-ը:

Ֆինանսական երաշխիքները, ակրեդիտիվները և վարկային պարտավորությունները գնահատվում են և ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստ է հաշվարկվում այնպես, ինչպես վարկերի համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի չափման և հաշվետվությունների համակարգ (շարունակություն)

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումը ներկայացված է ստորև՝

	2023 թ. դեկտեմբերի 31				2022 թ. դեկտեմբերի 31			
	Հայաստան	ՏՀԶԿ երկրներ	ԱՊՀ և այլ երկրներ	Ընդամենը	Հայաստան	ՏՀԶԿ երկրներ	ԱՊՀ և այլ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16,188,469	2,946,632	4,364,544	23,499,645	25,791,358	24,030	2,737,085	28,552,473
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	12,235,809	894	29,690	12,266,393	4,676,206	2,739,247	33,576	7,449,029
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	9,262	-	-	9,262	26,252	-	-	26,252
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	168,970,207	1,781,728	424,592	171,176,527	123,094,528	1,509,775	398,745	125,003,048
Ներդրումային արժեթղթեր	121,226,414	-	1,241,738	122,468,152	131,466,478	1,966,005	-	133,432,483
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	88,595,879	-	-	88,595,879	78,718,547	-	-	78,718,547
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,468,987	-	-	1,468,987	777,432	-	-	777,432
	408,695,027	4,729,254	6,060,564	419,484,845	364,550,801	6,239,057	3,169,406	373,959,264
Պարտավորություններ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	85,677,830	6,023,650	125,189	91,826,669	66,796,630	3,503,774	10,503,322	80,803,726
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	29,556	-	-	29,556	29,108	-	-	29,108
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	104,822,602	11,989,586	43,962,829	160,775,017	65,254,784	23,650,851	40,630,409	129,536,044
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	20,204,940	3,265,874	31,551,506	55,022,320	19,313,528	2,987,030	30,108,185	52,408,743
Այլ փոխառու միջոցներ	25,711,922	2,781,530	-	28,493,452	24,478,281	9,534,472	765,913	34,778,666
Ստորադաս փոխառություններ	-	2,024,948	30,136,178	32,161,126	-	2,363,037	32,121,093	34,484,130
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	898,695	1,620	123	900,438	815,172	655	-	815,827
	237,345,545	26,087,208	105,775,825	369,208,578	176,687,503	42,039,819	114,128,922	332,856,244
Զուտ ակտիվներ / (պարտավորություններ)	171,349,482	(21,357,954)	(99,715,261)	50,276,267	187,863,298	(35,800,762)	(110,959,516)	41,103,020

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Բանկը սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակում չի կարողանա կատարել իր պարտավորությունները վերջիններիս մարման ժամանակ: Այդ ռիսկի զսպման նպատակով ղեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի: Ղեկավարությունն իրականացնում է նաև ակտիվների կառավարում՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, և ապագա դրամական հոսքերի և իրացվելիության օրական վերահսկողություն: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում (շարունակություն)

Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ հարաբերակցությունները կազմել են՝

	Սահմանային արժեք	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %
Լ21 – Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	և՛. 15%	45.76	53.84
Լ22 – Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	և՛. 60%	268.51	509.90

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների՝ պայմանագրային չզեղչված պարտավորությունների հիման վրա, բացառությամբ առևտրային ածանցյալ գործիքների, որոնք իրական արժեքով ներկայացված են առանձին սյունակում և համախառն մարված ածանցյալ գործիքները, որոնք ներկայացվում են պայմանագրային մարման ժամկետով: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն, Բանկը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով Բանկը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված Բանկի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջանների ներդրումների պահանջների տեղեկատվության հիման վրա:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	միջև մեկ ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	90,165,084	94,049	2,840,266	-	-	93,099,399	91,826,669
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	29,556	-	-	-	-	29,556	29,556
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	70,074,476	8,829,082	24,966,142	65,419,355	2,704,618	171,993,673	160,775,017
Այլ փոխառու միջոցներ	440,029	477,026	1,835,329	17,308,409	18,753,929	38,814,722	28,493,452
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	332,158	665,381	3,044,779	59,535,149	-	63,577,467	55,022,320
Ստորադաս փոխառություններ	443,400	612,447	4,810,038	23,533,288	21,329,945	50,729,118	32,161,126
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	900,438	-	-	900,438	900,438
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	161,484,703	10,677,985	38,396,992	165,796,201	42,788,492	419,144,373	369,208,578
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	24,866,145	-	-	-	-	24,866,145	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ							
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	80,425,745	146,805	248,452	-	-	80,821,002	80,803,726
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	29,108	-	-	-	-	29,108	29,108
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	35,611,175	5,221,351	40,302,780	63,010,630	221,125	144,367,061	129,536,044
Այլ փոխառու միջոցներ	3,130,239	1,409,963	3,249,309	21,567,162	15,318,576	44,675,249	34,778,666
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	317,819	880,327	13,899,068	45,721,676	-	60,818,890	52,408,743
Ստորադաս փոխառություններ	871,132	8,491,199	2,242,532	14,752,872	22,946,438	49,304,173	34,484,130
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	33,653	-	782,174	-	-	815,827	815,827
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	120,418,871	16,149,645	60,724,315	145,052,340	38,486,139	380,831,310	332,856,244
Պայմանական և պայմանագրային պարտավորություններ	17,597,453	-	-	-	-	17,597,453	-

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում (շարունակություն)

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում ընթացիկ հաշիվների պատմական կայունությունը: Պատմականորեն դրանց մարումը տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան ցույց է տրվում տվյալ աղյուսակում: Դրանց մնացորդները աղյուսակներում ընդգրկվում են «ցպահանջ և մինչև մեկ ամիս» ժամանակահատվածի գումարներում:

Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների մեջ ներառված են ֆիզիկական անձանց կողմից ներդրված ժամկետային ավանդները: ՀՀ օրենսդրության համաձայն ֆիզիկական անձից կարող են ցանկացած պահի ետ պահանջել իրենց ժամկետային ավանդները:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է՝ շուկայական պայմանների՝ ներառյալ արտարժույթի փոխարժեքի և տոկոսադրույքների, սեփական կապիտալի արժեքի փոփոխության արդյունքում:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հիման վրա, և զուտ առևտրային եկամտի վրա՝ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող առևտրային գործիքների հիման վրա: Կապիտալի զգայունությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորի զուգահեռ տեղաշարժեր:

Արժույթ	Բազիսային կետերի ավելացում 2023թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2023թ.	Կապիտալի զգայունություն 2023թ.
ՀՀ դրամ	1.00%	(958,133)	(8,794,439)
ԱՄՆ դոլար	1.00%	(322,764)	(558,397)
Արժույթ	Բազիսային կետերի նվազում 2023թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2023թ.	Կապիտալի զգայունություն 2023թ.
ՀՀ դրամ	1.00%	958,133	8,794,439
ԱՄՆ դոլար	1.00%	322,764	558,397
Արժույթ	Բազիսային կետերի ավելացում 2022թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2022թ.	Կապիտալի զգայունություն 2022թ.
ՀՀ դրամ	3.18%	(4,081,065)	(26,330,148)
ԱՄՆ դոլար	2.18%	(554,331)	(1,403,551)
Արժույթ	Բազիսային կետերի նվազում 2022թ.	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2022թ.	Կապիտալի զգայունություն 2022թ.
ՀՀ դրամ	3.18%	4,081,065	26,330,148
ԱՄՆ դոլար	2.18%	554,331	1,403,551

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Ղեկավարությունը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի Եական արժույթային ռիսկեր՝ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է ՀՀ դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի զգայունությունից), երբ բոլոր այլ փոփոխականները մնում են կայուն: Բացասական գումարները արտացոլում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ զուտ աճը:

Արժույթ	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2023թ.	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2023թ.	Արտարժույթի փոփոխություն % 2022թ.	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2022թ.
ԱՄՆ դոլար	10.00%	8,063	12.62%	119,895
ԱՄՆ դոլար	(10.00%)	(8,063)	(12.62%)	(119,985)
Եվրո	10.00%	(3,041)	21.31%	39,278
Եվրո	(10.00%)	3,041	(21.31%)	(39,278)
Ռուբլի	10.00%	27,014	16.00%	40,278
Ռուբլի	(10.00%)	(27,014)	(16.00%)	(40,278)

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, աշխատակազմի կողմից տույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ, իրավական հետևանքներ կամ հանգեցնել ֆինանսական վնասների: Բանկը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան արձագանքի միջոցով Բանկը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Ներքին վերահսկողության համակարգը նախատեսում է պարտավորությունների արդյունավետ տարանջատում, մուտքի թույլտվության, համադրման և հաստատման գործընթացներ, աշխատակազմի վերապատրաստում և գնահատում, այդ թվում՝ ներքին աուդիտ:

31. Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման գործընթաց

Բանկի ղեկավարությունը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ չգնանշվող առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի համար, չգնանշվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համար, այնպես էլ իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ բռնագանձված ակտիվների համար:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, ինչպես օրինակ՝ անշարժ գույքի և բռնագանձված գույքի գնահատման համար: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է Բանկի Խորհրդի կողմից:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը Բանկի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխություն համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)**Իրական արժեքի հիերարխիա**

Բանկն օգտագործում է հետևյալ հիերարխիան՝ ըստ գնահատման մեթոդների ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու և բացահայտելու նպատակով՝

- ▶ Մակարդակ 1 – նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված);
- ▶ Մակարդակ 2 – մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող);
- ▶ Մակարդակ 3 – ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Իրական արժեքի բացահայտման նպատակով Բանկը սահմանել է ակտիվների և պարտավորությունների դասեր՝ հինք ընդունելով ակտիվի կամ պարտավորության բնույթը, բնութագրերը և ռիսկերը և իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակը, ինչպես նկարագրված է վերևում:

2023թ. դեկտեմբերի 31	Իրական արժեքի չափում			Ընդամենը
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ				
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ գրավադրված հետգնման պայմանագրերով	-	88,595,879	-	88,595,879
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	44,313,510	-	44,313,510
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ - շենքեր	-	-	1,743,228	1,743,228
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	9,262	-	9,262
Ընդամենը	-	132,918,651	1,743,228	134,661,879
Ակտիվներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	81,732,133	-	81,732,133
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	-	-	171,928,537	171,928,537
Ընդամենը	-	81,732,133	171,928,537	253,660,670
Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	29,556	-	29,556
Ընդամենը	-	29,556	-	29,556
Պարտավորություններ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	91,826,669	91,826,669
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	161,990,166	161,990,166
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	26,342,048	26,342,048
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	55,500,073	-	55,500,073
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	30,428,213	30,428,213
Ընդամենը	-	55,500,073	310,587,096	366,087,169

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Իրական արժեքի հիերարխիա (շարունակություն)

2022թ. դեկտեմբերի 31	Իրական արժեքի չափում			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ				
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ գրավադրված հետզևման պայմանագրերով	-	78,718,547	-	78,718,547
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,966,005	44,126,964	-	46,092,969
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ - շենքեր	-	-	1,821,262	1,821,262
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	26,252	-	26,252
ԸՆԴԱՄԵՆՆՆԸ	1,966,005	122,871,763	1,821,262	126,659,030
Ակտիվներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	81,785,826	-	81,785,826
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	-	-	125,693,518	125,693,518
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ	-	81,785,826	125,693,518	207,479,344
Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	29,108	-	29,108
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ	-	29,108	-	29,108
Պարտավորություններ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	80,803,726	80,803,726
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	130,315,815	130,315,815
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	34,379,759	34,379,759
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	52,408,743	-	52,408,743
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	34,432,580	34,432,580
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ	-	52,408,743	279,931,880	332,340,623

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը

Ստորև ներկայացվում է Բանկի ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքների և իրական արժեքների համեմատությունն ըստ դասերի, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն հաշվառվում իրական արժեքով: Այդուհանդերձ չի ներառում ոչ ֆինանսական ակտիվների և ոչ ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները:

	Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Իրական արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Զճանաչված օգուտ/(վնաս) 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Հաշվեկշռային արժեք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Իրական արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Զճանաչված օգուտ/(վնաս) 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ						
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ ամորտիզացված արժեքով	171,176,527	171,928,537	(752,010)	125,003,048	125,693,518	(690,470)
Ներդրումային արժեթղթեր-պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	78,154,643	81,732,133	(3,577,490)	87,339,514	81,785,826	5,553,688
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	160,775,017	161,990,166	(1,215,149)	129,536,044	130,315,815	(779,771)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	55,022,320	55,500,073	(477,753)	52,408,743	52,878,756	(470,013)
Այլ փոխառու միջոցներ	28,493,452	26,342,048	2,151,404	34,778,666	34,379,759	398,907
Ստորադաս փոխառություններ	32,161,126	30,428,213	1,732,913	34,484,130	34,432,580	51,550
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ իրական արժեքի չճանաչված փոփոխություն			(2,138,085)			4,063,891

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Գնահատման մեթոդներ և ենթադրություններ

Հետևյալը նկարագրում է այն մեթոդները և ենթադրությունները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով չափվող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները որոշելու նպատակով և այն հողվածները, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվում իրական արժեքով, բայց որոնք իրական արժեքը բացահայտվում է:

Ակտիվներ, որոնք իրական արժեքը մոտ է իրենց հաշվեկշռային արժեքին

Այն ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք իրացվելի են կամ ունեն կարճ ժամկետայնություն (երեք ամսից պակաս), ենթադրվում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքները մոտ են իրական արժեքին: Այս ենթադրությունը կիրառվում է նաև առանց որոշակի մարման ժամկետ ունեցող ցպահանջ ավանդների և խնայողական հաշիվների նկատմամբ:

Ներդրումային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը գնահատվում են գնահատման մեթոդի կամ գնագոյացման մոդելների կիրառմամբ և բաղկացած են հիմնականում ՀՀ պետական պարտքային արժեթղթերից: Այս արժեթղթերը գնահատվում են եկամտաբերության կորերի միջոցով, որոնք ներառում են շուկայում դիտարկելի և Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված տվյալները:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող կորպորատիվ արժեթղթերը գնահատվում են գնահատման մեթոդի կամ գնագոյացման մոդելների միջոցով՝ հիմնված ՀՀ բորսայի ամենօրյա գնանշումների վրա:

Ածանցյալ գործիքներ

Ածանցյալ գործիքները, որոնք գնահատվում են շուկայի դիտարկելի ելակետային տվյալների միջոցով գնահատման մեթոդի կիրառմամբ, հիմնականում արտարժույթային սվոփ և ֆորվարդային պայմանագրեր են: Գնահատման առավել հաճախ կիրառվող մեթոդները ներառում են ֆորվարդային գնագոյացում՝ օգտագործելով ներկա արժեքի հաշվարկները: Մոդելները ներառում են տարբեր ելակետային տվյալներ, ներառյալ արտարժույթի սվոփ փոխարժեքները, ֆորվարդային տոկոսադրույքները և ռիսկից զուրկ տոկոսադրույքների կորերը:

Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Գնանշված պարտատոմսերի իրական արժեքը հիմնված է կորպորատիվ պարտատոմսերի գների գնանշումների և պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության կորերի վրա հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Գնանշված գործիքների իրական արժեքը, հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխառությունները, հաճախորդների ավանդները, վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները և այլ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գեղջմամբ՝ հիմնվելով գործող տոկոսադրույքների վրա՝ կիրառելի փոխառու միջոցներ համար նմանատիպ պայմաններով, վարկային ռիսկով և մարման ժամկետով:

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-ում

Երրորդ մակարդակում դասակարգված բանկի ոչ ֆինանսական ակտիվների գնահատումը հիմնված է Էական ելակետային տվյալների վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա: Այս մակարդակում ֆինանսական ակտիվների շարժը կարելի է համադրել հետևյալ կերպ.

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	2023թ.	2022թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	1,821,262	1,373,566
Վերագնահատում	-	525,520
Մաշվածության ծախս	(78,034)	(77,824)
2ուտ իրական արժեքը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,743,228	1,821,262

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտորեն որակավորված գույքի գնահատողների կողմից: Լշանակայի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության:

Գնահատումը իրականացվել է՝ կիրառելով համեմատական մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում են վերոնշյալ գույքին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում՝ հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը, ներկայիս օգտագործումը:

(հազար ՀՀ դրամ)

31. Իրական արժեքի չափում (շարունակություն)

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-ում (շարունակություն)

Շենքերը վերագնահատվել են 2022 թվականին: Շենքերը նախկինում վերագնահատվել էին 2016 թվականի դեկտեմբերի 31-ին:

Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները վերագնատված ակտիվի բնորոշ գործոնների ճշգրտումներն են: Տվյալ ճշգրտման չափը և նպատակը կախված է համանման ակտիվի մասով դիտարկելի շուկայական գործարքների քանակից և բնութագրերից, որն օգտագործվում է որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Կապիտալացման դրույքաչափի խելամիտ հնարավոր միջակայքը 5.00%-15.00%-ն է: Չնայած այս ելակետային տվյալը հանդիսանում է սուբյեկտիվ դատողություն, ղեկավարությունը կարծում է, հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

32. Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ և որպես գրավ պահվող կամ ռամադրված ակտիվներ

Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ չեն ապաճանաչվում

Հետզնման պայմանագրեր

Հետզնման պայմանագրով վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Բանկը դրա փոխարեն ստանում է դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ: Արժեթղթերի արժեքի ավելացման կամ նվազման դեպքում, Բանկը, որոշակի իրավիճակներում, կարող է պահանջել կամ նրանից կարող է պահանջվել դրամական միջոցների տեսքով լրացուցիչ ապահովություն: Բանկը եկել է այն եզրակացության, որ պահպանում է գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները կապված այդպիսի արժեթղթերի հետ, այդ թվում վարկային, շուկայական, երկրային և գործառնական ռիսկերը, և այդ պատճառով չի ապաճանաչել դրանք: Բացի այդ, Բանկը ճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները ստացված դրամական միջոցների նկատմամբ:

Նմանապես, Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ գրավադրել փոխառությամբ ներգրավված կամ հակադարձ հետզնման պայմանագրով ձեռք բերած արժեթղթերը, բայց պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը: Այս դեպքում գործընկերը պահպանում է սեփականության հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերը և օգուտները: Հետևաբար, Բանկը չի ճանաչում այդպիսի արժեթղթերը, այլ ճանաչում է առանձին ակտիվ դրամական տեսքով տրամադրված ցանկացած գրավի նկատմամբ:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունեցել է հետզնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթեր 88,595,879 հազար ՀՀ դրամի, որոնք դասակարգվել են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով և ամորտիզացված արժեքով չափվող (2022թ.՝ 78,718,547 հազար ՀՀ դրամ):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ունեցել է 83,490,557 հազար ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 74,982,612 հազար ՀՀ դրամ) հաշվեկշռային արժեքի չափով համապատասխան պարտավորությունները, որոնք արտացոլված են այդպիսի գործարքների գծով ստացված դրամական միջոցների դիմաց և ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, որպես «Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ»:

33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ստորև ներկայացված աղյուսակները ներառում են ֆինանսական ակտիվները, որոնք հաշվանցվել են ֆինանսական պարտավորությունների հետ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, ինչպես նաև հաշվանցման վերաբերյալ իրավաբանորեն ամրագրված գլխավոր համաձայնագրերի և նմանատիպ համաձայնագրերի հետևանքները, որոնք չեն հանգեցնում հաշվանցման ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(հազար ՀՀ դրամ)

33. Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում (շարունակություն)

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական պարտավոր- ությունների համախառն գումար` հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում	Ֆինանսական ակտիվների զուտ գումար` ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		Չուտ գումար
				Ֆինանսա- կան գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	
2023թ. դեկտեմբերի 31						
Ֆինանսական ակտիվներ						
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ – հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	8,576,708	-	8,576,708	-	(9,096,586)	(519,878)
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ – հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	258,227	-	258,227	-	(271,321)	(13,094)
	8,834,935	-	8,834,935	-	(9,367,907)	(532,972)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ- հետզնման պայմանագրեր	(83,490,557)	-	(83,490,557)	88,595,879	-	5,105,322
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ- հետզնման	(100,101)	-	(100,101)	116,000	-	15,899
Ընդամենը	(83,590,658)	-	(83,590,658)	88,711,879	-	5,121,221
2022թ. դեկտեմբերի 31						
Ֆինանսական ակտիվներ						
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ – հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	2,327,437	-	2,327,437	-	1,967,831	359,606
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ – հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	179,687	-	179,687	-	428,278	(248,591)
	2,507,124	-	2,507,124	-	(2,396,109)	111,015
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ- հետզնման պայմանագրեր	(74,982,612)	-	(74,982,612)	78,718,547	-	3,735,935
Ընդամենը	(74,982,612)	-	(74,982,612)	78,718,547	-	3,736,935

(հազար ՀՀ դրամ)

34. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են ակտիվները և պարտավորությունները՝ իրենց սպասվելիք մարման ժամկետների կտրվածքով: Բանկի պայմանագրային չզեղչված պարտավորությունների մարման վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 30-ում «Ռիսկերի կառավարում»:

	2023թ. դեկտեմբերի 31			2022թ. դեկտեմբերի 31		
	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը	Մեկ տարվա ընթացքում	Մեկ տարուց ավել	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	23,499,645	–	23,499,645	28,552,473	–	28,552,473
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	11,463,892	802,501	12,266,393	7,289,392	159,637	7,449,029
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	9,262	–	9,262	26,252	–	26,252
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	29,370,287	141,806,240	171,176,527	39,814,980	85,188,068	125,003,048
Ներդրումային արժեթղթեր	3,594,071	118,874,081	122,468,152	3,650,185	129,782,298	133,432,483
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	88,595,879	–	88,595,879	78,718,547	–	78,718,547
Հիմնական միջոցներ	–	2,056,184	2,056,184	–	2,020,076	2,020,076
Ոչ նյութական ակտիվներ	–	111,222	111,222	–	82,402	82,402
Բռնագանձված ակտիվներ	872,185	–	872,185	1,175,804	–	1,175,804
Շահութահարկի գծով կանխավճար	45,526	–	45,526	–	–	–
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	–	1,822,121	1,822,121	–	4,178,389	4,178,389
Այլ ակտիվներ	6,249,398	17,608	6,267,006	4,515,725	17,954	4,533,679
Ընդամենը	163,700,145	265,489,957	429,190,102	163,743,358	221,428,824	385,172,182
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	91,826,669	–	91,826,669	80,803,726	–	80,803,726
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	29,556	–	29,556	29,108	–	29,108
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	97,402,092	63,372,925	160,775,017	66,253,938	63,282,106	129,536,044
Այլ փոխառու միջոցներ	1,063,251	27,430,201	28,493,452	7,170,876	27,607,790	34,778,666
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	8,589,703	46,432,617	55,022,320	11,949,934	40,458,809	52,408,743
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով	–	–	–	186,533	–	186,533
Ստորադաս փոխառություններ	2,161,126	30,000,000	32,161,126	10,516,280	23,967,850	34,484,130
Այլ պարտավորություններ	1,826,542	–	1,826,542	2,210,310	–	2,210,310
Ընդամենը	202,898,939	167,235,743	370,134,682	179,120,705	155,316,555	334,437,260
Չուտ	(39,198,794)	98,254,214	59,055,420	(15,377,347)	66,112,269	50,734,922

(հազար ՀՀ դրամ)

35. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ստանդարտի համաձայն կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն ունի վերահսկել կամ նշանակալի ձևով ազդել մյուս կողմի գործառնական և ֆինանսական որոշումների վրա: Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա մայր կազմակերպությունը, ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները: Բանկի վերջնական վերահսկող է հանդիսանում Վարտան Սիրմակետը:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտը և ծախսը հետևյալն են.

	2023թ.			2022թ.		
	Բաժնետերեր	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Մասնցբային ղեկավար անձնակազմ	Բաժնետերեր	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Մասնցբային ղեկավար անձնակազմ
Հաճախորդների տրված վարկեր և փոխառություններ						
Վարկերի մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ, համախառն	-	5,355,553	311,329	-	9,642,903	292,065
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	-	5,224,509	1,479,133	-	6,004,098	420,761
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	-	(2,805,291)	(1,192,905)	-	(10,291,448)	(401,497)
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, համախառն	-	7,774,771	597,557	-	5,355,553	311,329
Նվազեցում՝ արժեզրկման գծով պահուստ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	(822,014)	(7,060)	-	(429,796)	(3,744)
Վարկերի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, զուտ	-	6,952,757	590,497	-	4,925,757	307,585
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	-	6,349	-	-	8,653	-
Աճ	-	22,943	-	-	1,837,123	-
Նվազում	-	(20,016)	-	-	(1,839,427)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	9,276	-	-	6,349	-
Ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	40,083,790	20,926,228	252,478	54,014,694	17,487,368	19,146,647
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	73,289,824	46,311,153	10,269,044	48,602,476	44,115,562	2,636,507
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(77,670,378)	(46,150,513)	(10,213,300)	(62,533,380)	(40,676,702)	(21,530,676)
Ավանդներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	35,703,236	21,086,868	308,222	40,083,790	20,926,228	252,478
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	25,121,527	3,831,003	219,617	26,812,905	4,511,043	6,716,163
Աճ	10,292,702	2,761,146	309,709	33,919,485	6,368,765	433,222
Նվազում	(9,060,968)	(3,154,851)	(139,991)	(35,610,863)	(7,048,805)	(6,929,768)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	26,353,261	3,437,298	389,335	25,121,527	3,831,003	219,617
Ստորադաս փոխառություններ						
Հունվարի 1-ի դրությամբ	32,121,092	2,363,037	-	20,534,509	2,882,576	-
Աճ	15,648,108	550,393	-	20,184,071	906,608	-
Նվազում	(17,633,022)	(888,482)	-	(8,597,488)	(1,426,147)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,136,178	2,024,948	-	32,121,092	2,363,037	-
Պարտավորություններ և երաշխիքներ, տրված	-	588,292	31,686	-	355,415	18,357
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն						
Տոկոսային եկամուտ	-	76,136	52,233	-	295,536	40,045
ԱՊԿ ծախս	-	(392,218)	(3,316)	-	830,575	2,258
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	17,874	4,015	1,190	9,826	14,258	577
Չուստ առևտրային եկամուտ	174,808	13,411	14,772	92,520	13,479	8,962
Տոկոսային ծախս	(9,103,918)	(816,016)	(30,676)	(9,399,452)	(1,901,904)	(22,912)
Վարչական և այլ ծախսեր	-	-	(13,890)	-	-	(23,904)
Միջնորդավճարների գծով ծախս	-	-	-	-	(20)	-
Անձնակազմի գծով ծախսեր	-	-	(864)	-	(894)	(1,895)
Այլ եկամուտ	-	-	23	-	8,461	2,018

(հազար ՀՀ դրամ)

35. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ (շարունակություն)

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված հատուցումները հետևյալն են՝

	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	714,223	610,989
Ընդամենը առանցքային ղեկավար անձնակազմի հատուցում	<u>714,223</u>	<u>610,989</u>

36. Ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխություն

	Ծան.	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ֆինանսավորման գործունեության ընդամենը
						պարտավորություններ
Հաշվեկշռային արժեք 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20, 21	58,839,075	31,964,736	23,417,085	79,689	114,300,585
Թողարկումից մուտքեր Մարումներ		-	19,042,056	12,000,000	-	31,042,056
Արտարժույթային փոխարկումներ		-	(13,760,849)	-	(61,885)	(13,822,734)
Արտարժույթային փոխարկումներ		(6,458,780)	(2,637,025)	(953,854)	-	(10,049,659)
Այլ		28,448	169,748	20,899	5,666	224,761
Հաշվեկշռային արժեք 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20, 21	52,408,743	34,778,666	34,484,130	23,470	121,695,009
Թողարկումից մուտքեր Մարումներ		13,014,650	5,055,714	8,000,000	158,756	26,229,120
Արտարժույթային փոխարկումներ		(11,451,670)	(11,343,494)	(10,326,129)	(92,640)	(33,213,933)
Արտարժույթային փոխարկումներ		1,113,159	139,182	20,809	-	1,273,150
Այլ		(62,562)	(136,616)	(17,684)	10,140	(206,722)
Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16, 19, 20,21	<u>55,022,320</u>	<u>28,493,452</u>	<u>32,161,126</u>	<u>99,726</u>	<u>115,776,624</u>

«Այլ» տողում ներառված է տարվա ընթացքում թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների, ստորադաս փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով վճարված և հաշվեգրված տոկոսների զուտ ազդեցությունը: Բանկը դասակարգում է վճարված տոկոսները որպես դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից:

37. Կապիտալի համարժեքություն

Բանկն ակտիվորեն կառավարում է կապիտալը իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու նպատակով: Բանկի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է՝ կիրառելով Բազելյան համաձայնագրով սահմանված կապիտալի գծով սկզբունքներն ու ցուցանիշները և Բանկի վերահսկման նպատակով ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և որ Բանկն ապահովում է ամուր վարկային վարկանիշ և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է ներգրավել ստորադաս վարկեր, փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

(հազար ՀՀ դրամ)

37. Կապիտալի համարժեքություն (շարունակություն)

Բանկը որպես կապիտալ ճանաչում է ՀՀ օրենսդրությամբ բանկերի կապիտալի համար սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը, ինչպես նաև հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ նվազագույն մակարդակը կազմել է 11% (2022թ.՝ 12%): 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է սահմանված մակարդակին:

2023 թվականի հունիսից սկսած առաջին և երկրորդ մակարդակի կապիտալի տարրերը փոփոխվել են և այժմ այդ տարրերը ներառում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող վերագնահատման պահուստը, որը տեղափոխվել է երկրորդ մակարդակից առաջին մակարդակ, և պարտքային կորստի գծով հիմնական պահուստը, որը ավելացել է երկրորդ մակարդակի կապիտալում՝ առավելագույնը ռիսկով կշռված ակտիվներում ներառված վարկային ռիսկի 1.25% չափով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2023 և 2022թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	2023թ. դեկտեմբերի 31	2022թ. դեկտեմբերի 31
1-ին դասի կապիտալ	55,610,722	67,960,753
2-րդ դասի կապիտալ	20,558,003	17,523,779
Ընդհանուր կապիտալ	76,168,724	85,484,532
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	402,439,576	319,637,636
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն1.1	13.82%	21.26%
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն1.2	18.93%	26.74%